

liite nro: 2

~~khall~~ / kvait. 20 / 6 / 2016

§ 41

liite nro: 4

~~khall~~ / kvait. 29 / 3 / 2016

§ 83

R.M. M.V.

KK

[Signature]

KUUSAMON KAUPUNKI

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2015

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	14
1.4. Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa	23
1.5. Henkilöstö	32
1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	33
1.7. Ympäristötekijät	33
2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	34
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	40
4. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	42
5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	44
6. KOKONAISTULOT JA – MENOT	46
7. KUUSAMO-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	47
7.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	47
7.2. Olennaiset, konsermia koskevat tapahtumat	47
7.3. Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen	47
7.4. Konsernin henkilöstö	48
7.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	49
8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	52
9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	54
9.1. Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	54
9.2. Investointiosan toteutuminen	147
9.3. Rahoitusosan toteutuminen	153
10. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	156
11. LIITETIEDOT	165
12. ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	180
13. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	186
14. LUETTELOT JA SELVITYKSET	187

Toimintakertomus

A.M. M.V. K.K. AT

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Talouden hidas kasvu jatkui Suomessa heijastaen euroalueen maiden talouden heikkoa kehitystä. Kuusamon kaupungin talous oli kuitenkin kolmatta vuotta peräkkäin positiivinen, mikä antaa vahvan pohjan alueemme kehittämiseen.

Myönteisen kehityksen merkinä on työttömyyden väheneminen 80 henkilöllä. Avoimia työpaikkoja oli 62. Vuoden lopussa työttömiä oli edelleen 1057, mikä muistuttaa tuhannen työpäivän tavoitteen tärkeydestä.

Kuusamon elinkeinoelämän monipuolisuus luo voimakkaan menestymisen mahdollisuuden. Palvelualalla erityisesti matkailu on kasvuala, jonka kasvun varmistaa yhteiset myynti- ja markkinointiponnistelut. Matkailualan yritysten yhteistyö on arvokasta ja sitä tulee jatkuvasti arvioida ja kehittää.

Biotalouden vaikutukset Kuusamon taloudelle ovat merkittävät. Puuntuotanto, kuljetukset ja jalostus voivat jatkossakin olla keskeinen kasvuala tällä alueella. Puun kasvun kiihtyminen mahdollistaa uusien investointien tavoittelun. Kaikki kehitystoimet tällä saralla ovat arvokkaita. Maatalous on peruselinkeinomme ja tilojen selviämistä vaikeassa markkinatilanteessa tulee tukea. Yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa etsimme uusia suuriakin teollisia avauksia. Tarvitsemme Kuusamoon uuden teollisuusalueen.

Yhdyskuntatekniikan toimialan ja Naturpoliksen yhteistyö edistää alueemme yritysten investointimahdollisuuksia. Rakentaminen tulee vahvistumaan. Kaavoituksen avulla voimme nopeuttaa uusia suuriakin investointeja. Maaninkavaaran 400 miljoonan euron tuulivoimahanke loisi toteutuessaan rakentamisen aikana 300 henkilötyövuotta kahden vuoden aikana.

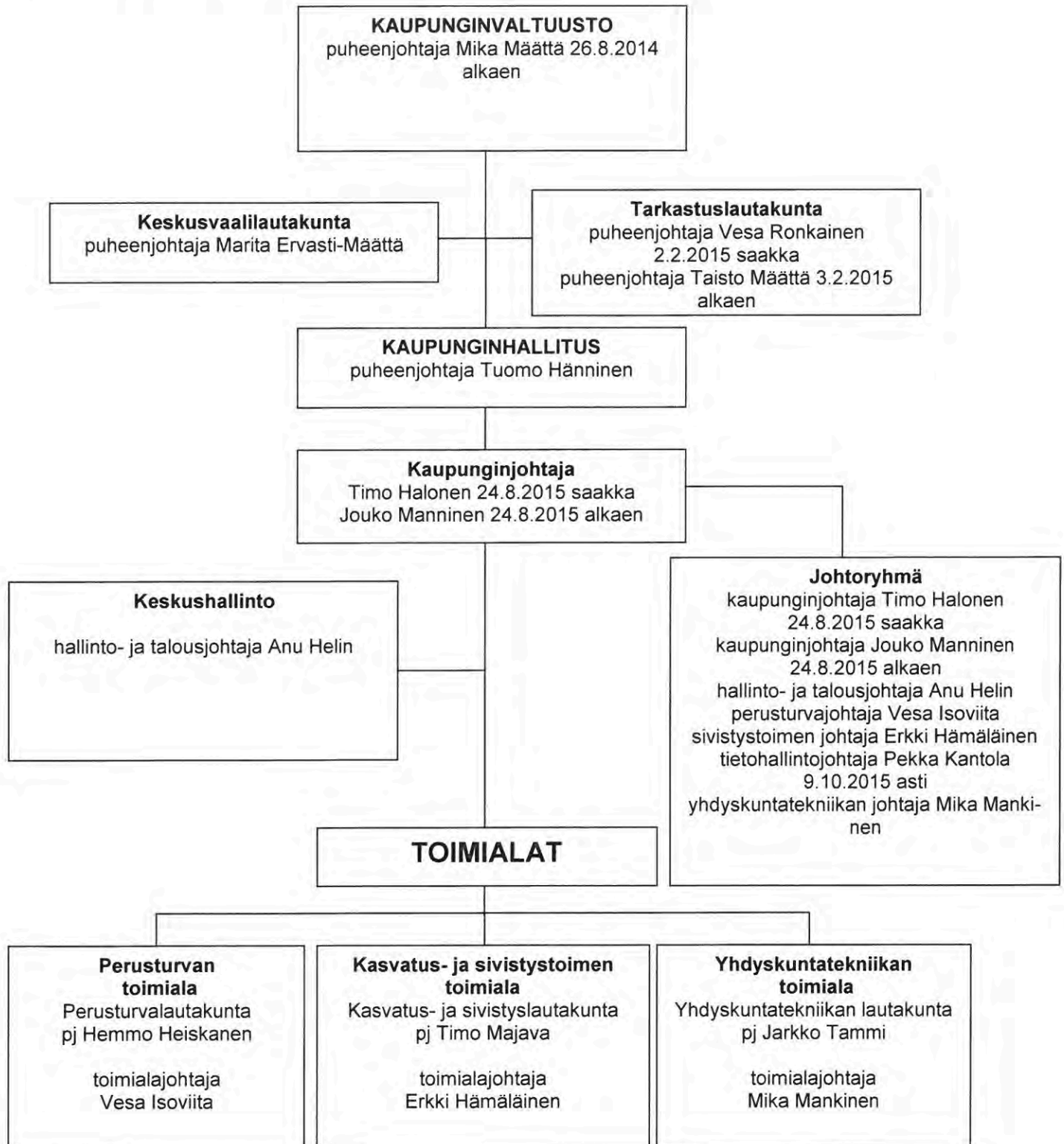
Kaupunki osaltaan vaikuttaa elinvoimaan vakinaistamalla 50 määrääikaista työpaikkaa. Lisäksi kaupungin työntekijöitä eläköityy yli 50 henkilöä vuosittain. Tänäkin vuonna kaupunki siis työllistää yli 100 henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen. Perusturvan ja sivistystoimen toimenpiteillä tavoitteemme on työllistää entisten lähes kolmensadan hankkeilla työllistetyn lisäksi 50 – 100 työtöntä.

Lämmin kiitos viime vuoden ponnisteluista. Kuusamon tulevaisuudennäkymä on lupaava!

Jouko Manninen
kaupunginjohtaja

R.M. M.T. KK. ST

Kuusamon kaupungin organisaatio 1.1.2015

1.2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunkistrategia on kaupunginvaltuuston antama strateginen ohjenuora kokonaisuuden toimeenpanoa koordinoivalle kaupunginhallitukselle ja strategiaa toteuttavalle toimielin- ja henkilöstöorganisaatiolle konsernin laajuisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2013 kokouksessa Kuusamon kaupunkistrategian vision vuoteen 2021, menestystekijät ja painopisteet.

Visio 2021

**Kaikkien aikojen Kuusamo.
Elinvoimainen edelläkävijä ja moniarvoinen
Pohjolan luontopääkaupunki.***

Kuusamo on rajoja ylittävä, omatoimisten ja yritteliäiden ihmisten vieraanvarainen alueensa keskus. Innostus ja rohkeus ovat yhteistyön perustana - täällä asiat tehdään vähän eri tavalla. Hyvä elämä kukoistaa kansainvälisessä ja luovassa ympäristössä. Kuusamon menestyminen perustuu toimiviin palveluihin, ympärivuotiseen matkailuun, puhtaan luonnon ja sen raaka-aineiden kestäväan käyttöön.

*www.kuusamo.fi/ymparistojulistus1993

Kriittiset menestystekijät

Hyvinvointi

Aktiivinen ja hyvinvoiva kuusamolainen
Tasapainoinen väestö-
rakenne
Suvaitsevainen ja hyväksy-
vä ilmapiiri
Toimivat yhteisöt ja palvelut

Elinvoima

Kuusamo –maineen hallinta
Yrittäjyys ja työllisyyden
nostaminen
Kestävä ja monipuolinen
puhtaan luonnon ja luon-
nonvarojen hyödyntäminen
Osaaminen ja koulutus
Hyvät yhteydet ja kehittyvä
toimintaympäristö

Kehittyvä kaupunki

Kansainvälinen, kilpailuky-
kyinen ja verkostoitunut
seutukeskus
Kaupunkikonsernin talou-
den tasapaino ja ohjaus
Uusiutuva ja innovatiivinen
palvelukaupunki
Muutosjohtaminen ja tuot-
tava henkilöstö

Hyvinvointi –näkökulmassa keskeisenä toimijana on kuusamolainen ihminen, jonka toiminta oman ja lähiyhteisönsä hyvinvoinnin edistäjänä ja toteuttajana korostuu. Kaupungin roolina on osaltaan luoda edellytyksiä ihmisten ja yhteisöjen toiminnalle. Hyvinvointi –näkökulmaan liittyvät toimenpiteet valmistellaan ja kootaan Hyvinvointi-
suunnitelmaksi vuoteen 2017. Työstä vastaa hyvinvointityöryhmä. Kaupunginhallituk-
selle ja -valtuustolle annetaan vuosittainen hyvinvointikertomus toimenpiteiden ja ta-
voitteiden toteutumisesta. Työssä hyödynnetään sähköistä hyvinvointikertomusta.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

Elinvoima –näkökulman keskeisinä toimijoina ovat Kuusamossa ja alueella toimivat yritykset, elinkeinojen kehittämisorganisaatiot ja koulutustoimijat. Kaupungin elinvoiman kannalta tärkein tavoite liittyy yrityssektorin työpaikkojen määrän lisäämiseen. Sen edellytyksenä ovat yritysten tuotteiden kehittäminen ja myynnin lisääminen sekä osaavan henkilöstön saannin varmistaminen. Kaupungin roolina on osaltaan ylläpitää ja kehittää toimintaympäristöä yritysten kilpailukykyisen liiketoiminnan kasvattamiselle. Kaupungin keskeisenä roolina on yhteensovittaa ja edistää eri toimialojen kehitystä kaupunkistrategian valintojen mukaisesti. Elinvoima –näkökulman toimenpiteiden valmistelu- ja koordinoitavuus yrityssektorin kehityshankkeissa on seudullisella kehittämis-yhtiöllä. Yleisten toimintaympäristöjen kehittämistä ohjaavien ja toteuttavien toimenpiteiden valmistelun koordinoitavuus on kaupunginjohtajalla ja yhdyskuntatekniikan toimialalla.

Kehittyvä kaupunki –näkökulmaan on koottu erityisesti kaupunkiorganisaation toimintaa koskevat menestystekijät ja painopisteet. Keskeisenä toimijana on kaupungin linjaorganisaatio. Kaupunkitason valmisteluvastuu on kaupungin johtoryhmällä. Näkökulmassa korostuu kaupunkikonsernitason ohjauksen vahvistaminen, tasapainoisen talouden varmistaminen, palvelukysynnän muutoksiin vastaaminen ja tuottavuuden parantaminen. Organisaatiolta edellytetään saman aikaan sekä lyhyen tähtäimen taloudellisia säästöjä tuovien ”pikavoittojen” toteutusta että strategiakauden tavoitteita toteuttavien isompien muutos- ja kehityshankkeiden suunnittelua ja toimeenpanoa. Muutosjohtamisosaamisen ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseen liittyvät valmistelut ovat operatiivisen johdon ja yhteistoimintaorganisaatioiden vastuulla.

Tuloskorttitavoitteet, elinvoima- ja tuottavuustoimenpiteet sekä strategian seuranta

Kaupunginvaltuusto asettaa strategian pohjalta tuloskorttitavoitteet ja linjaa keskeiset toimenpiteet vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Vuoden 2015 talousarvion käyttötalousosan tuloskortissa on esitetty menestystekijöihin ja painopisteisiin liittyvät tavoitetasot vuoteen 2017 ja tavoitteet talousarviovuodelle 2015. Toimialakohtaiset tuloskortit esitetään käyttösuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan strategian toteuttamisesta osavuosikatsauksissa ja vuosittaisissa toimintakertomuksissa.

Kaupunginhallitus vastaa strategian käytännön jalkauttamiseen liittyvistä toimeenpano- ja seurantatehtävistä tiiviissä yhteistyössä toimialalautakuntien, keskushallinnon ja operatiivisen viranhaltijajohdon kanssa. Strategian toteuttamiseen liittyvät keskeiset elinvoiman vahvistamisen toimenpiteet sisältyvät Koillismaa 2014+ elinvoimaohjelmaan. Kaupungin palvelutoiminnan uudistamisen ja tuottavuuden parantamisen toimenpiteet sisältyvät vuoden 2015 talousarvioon ja sen tuloskorttitavoitteisiin. Strategian toteuttamisessa keskeisiä elinvoiman vahvistamista ja tuottavuuden parantamisen valmistelua ja toimeenpanoa koskevia linjauksia ovat;

Koillismaa 2014+ elinvoimaohjelman toteutuksessa Kuusamon kaupunki priorisoi strategisina toimenpiteinä Kuusamo –brändin markkinoinnin ja myynnin vahvistamista sekä Luontopääkaupungin yritys- ja innovaatiopuiston käynnistämistä. Muina elinvoimaohjelman pääteemoina ovat keskustan kehittäminen, kesämatkailun Master plan ja puurakentaminen. Hankkeiden ja toimenpiteiden valmistelussa ja toteuttamisessa edellytetään yritysten aktiivista osallistumista ja yhteistyöverkostojen vahvistamista.

L.M. M.G. K.K. GT

Talouden strategisena linjauksena on, että valtuustokaudella kaupungin toimintakatteen muutoksen tulee noudattaa yleisen kuntatalouskehityksen ja Kuusamon kaupungin talouden ja toiminnan tasapainottamistarpeita. Strategian toimeenpanon talouskehityksessä on tavoitteena nostaa vuosikate tasolle, joka vastaa paremmin poistojen ja investointien määrää. Menojen kasvua hillitsevä toimintakatetavoite asetetaan valtuustokauden loppuun saakka talousarviokirjan kohdan 5.5 mukaisesti. Kaupunginhallituksen nimeämän taloustyöryhmän linjaukset 27.10.2014 säästötoimenpiteistä on sisällytetty toimialojen talousarvioihin vuodelle 2015. Ulkoisten maksutulojen osuutta pyritään kasvattamaan. Valtuustokaudella mahdollisten tulo- ja kiinteistöveroprosenttien korottamisesta saatava tuoton lisäys käytetään elinvoima- ja palvelurakennelainvestointien rahoittamiseen ja velkaantumisen hillitsemiseen, ei toimintakatteen korottamiseen.

Konsernijohtamista terävöitetään ja myös tytäryhteisöiltä edellytetään sitoutumista konsernin talouden tasapainottamistoimenpiteisiin. Konsernin kiinteistömassan vähentämiseksi ja käytön tehostamiseksi palvelutoimintoja kootaan ja tarpeettomaksi käyvistä tiloista luovutetaan. Toimenpiteiden tavoitteena on vähentää konsernin vuosittaisia kiinteistökustannuksia kaksi miljoonaa euroa vuoteen 2021 mennessä. Konsernitason toimintaa tehostetaan lisäämällä edelleen konsernitasonisesti järjestettyjä tukipalveluja.

Tulevaisuuden koulun kehittämisen ja kouluverkon rakenteen uudistamisen tavoitteena on saavuttaa kahden miljoonan euron kustannusvähennykset vuoteen 2021 mennessä. Vuonna 2015 jatkuvassa opetussuunnitelman uudistustyössä määritellään Kuusamon koulutuksen ja kasvatuksen painopisteet. Suunnittelun yhteydessä määritellään tulevaisuuden koulun toimintamuodot ja teknologiset ratkaisut, joilla tuetaan uudenlaisen oppimisympäristön luomista, koulutuksen tehokasta järjestämistä ja koulutuksen sisältöjen kehittämistä. Taajamakouluverkon muutoksen jälkeen kouluverkon kehittämistä jatketaan tavoitteena perusopetusryhmien karsiminen ja henkilöstömenojen pienentäminen. Vuonna 2015 haettavan lukiokoulutuksen järjestämisluvan perusteeksi tehdään toiminta- ja kehittämissuunnitelma, jossa huomioidaan nykyisen rekrytointialueen opiskelijamäärien pieneneminen ja alueellisen yhteistyön mahdollisuudet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintoja optimoimalla rajoitetaan kustannusten nousu korkeintaan yhdeksään miljoonaan euroon vuoteen 2021 mennessä. Yli 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa. Pysyvä asuminen terveyskeskuksen vuodeosastoilla lopetetaan. Edelleen kehitetään ennalta ehkäisevän työn muotoja ja parannetaan kotona asumista tukevia toimintatapoja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Teknologiaa hyödynnetään monipuolisesti mm. toiminnanohjauksen, hyvinvointiTV:n, mobiilin kotihoidon ja itseilmoittautumisen keinoin. Kaikilla asiakkailla on mahdollisuus päästä terveysneuvontaan, liikuntaneuvontaan ja sitä kautta ohjattuun liikuntaan. Erityisesti iäkkäiden ulkoiluun panostetaan. Kotisairaalan palveluna viedään sairaanhoitoa, kuntoutusta ja saattohoitoa kotiin tai palvelukoteihin. Tavoitteena on vähentää sairaalahoidon tarvetta ja turvata toimintakykyinen ja hyvä elämä. Ympäri vuorokautinen päivystystoiminta Kuusamossa turvataan. Omalta paikkakunnalla järjestetään tavallisimpia nk. perustason erikoissairaanhoitoa toimenpiteitä ja niiden osaamiseen panostetaan. Toimenpidekirjoa tarkastellaan vuosittain. Mikäli jonkin toiminnan tarve on vähäinen, sitä ei keinotekoisesti pidetä yllä.

Asiakas-, hallinto-, toimisto- ja tukipalveluja kehittämällä ja konsernitasonisesti koostamalla ja sähköistämällä tavoitteena on saavuttaa yhden miljoonan euron kustannussäästöt vuoteen 2021 mennessä. Vuonna 2015 ensimmäisenä käynnistetään keskushallintoon sijoittuva henkilöstöhallinnon palvelukeskus. Lisäksi jatketaan myös muiden konsernitasonisesti tuotettavien asiakas-, toimisto-, hallinto- ja tukipalveluiden

Lp. M.T. Kk. GT

keskittämistoimenpiteitä taloustyöryhmän linjausten mukaisesti. Sähköisten palvelujen ja toimintatapojen hyödyntämiseksi jatketaan ja laajennetaan Online Kuusamo toimenpiteiden toteutusta.

Online Kuusamo ja Laajakaista

Alustava kehityspolku vuoteen 2017

Kuva 1. Online Kuusamo -kehittämissuunnitelma.

Kaupungin palvelujen ja toiminnan kehittämisessä lisätään asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden osallistumista sekä vahvistetaan koko henkilöstön osaamisen hyödyntämistä. Tuottavuuden parantamista ja innovaatiokyvyn vahvistamista tuetaan käynnissä olevalla tuotekehittäjän erikoisammattitutkintokoulutuksella ja sen aikana luotavalla kaupungin tuotekehittäjäverkostolla. Tavoitteena on, että jo koulutuksen aikana toteutettavien konkreettisten tuotekehitystehtävien kautta luodaan tuottavuutta parantavia ja asiakasvaikuttavuutta lisääviä palvelujen järjestämis- ja tuottamistapoja.

Kaupunkitasoisen henkilöstövoimavarasuunnittelun tavoitteena on hyödyntää vuoteen 2021 mennessä tapahtuva arviolta 300 henkilötyövuoden luonnollinen poistuma siten, että noin puolet vapautuvista tehtävistä täytetään. Suunnittelussa hyödynnetään tehtävien yhdistämiset, uudelleen organisoinnit ja työkierron mahdollisuudet. Kaupunkiin luodaan henkilöstön uudelleensijoittamisen käytännöt ja sitä tukeva mentorointisuunnitelma.

Kaupunkitasolla toimenpiteiden kokoaminen tehdään käyttösuunnitelmien valmistelun yhteydessä. Kaupunkitasolla keskeisten elinvoima- ja tuottavuustoimenpiteiden toimeenpanon ohjauksesta ja seurannasta vastaa kaupunginhallitus. Konserniyhtiöt ja toimialat raportoivat keskushallinnon erikseen ohjeistamalla tavalla elinvoima- ja tuottavuustoimenpiteiden täytäntöönpanosta ja seurannasta osavuositarkastusten ja vuosittaisen toimintakertomuksen yhteydessä.

L.M. M.V. & K. 6H

Kaupunginvaltuusto 2013–2016

Kaupunginvaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa kaupungin organisaatiossa.

Valtuustokaudelle 2013 – 2016 valitussa kaupunginvaltuustossa on yhteensä 43 jäsentä, joista uusia valtuutettuja 16 ja naisia valtuutetuista on 14. Valtuutetut jakautuvat puolueittain seuraavasti: Suomen Keskusta 25, Perussuomalaiset 5, Kansallinen Kokoomus 5, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 3, Vihreä Liitto 3 ja Vasemmistoliitto 2 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2015:

Puheenjohtaja Mika Määttä, keskusta

1. varapuheenjohtaja Matti Ervasti, kokoomus

2. varapuheenjohtaja Henna Hentilä-Määttä, keskusta

Suomen Keskusta: Heiskanen Hemmo, Hentilä-Määttä Henna, Hokkinen Antti, Hänninen Tuomo, Härkönen Heikki, Juutinen Pertti, Kallunki Heikki, Karvonen Kirsti, Kemppainen Elina, Majava Timo, Määttä Juhani, Määttä Mika, Määttä Taisto, Määttä Veli, Parviainen Ulla, Poussu Hannu, Ronkainen Vesa, Saapunki Pauli, Saarela Jyrki, Siikaluoma Liisa, Säkkinen Juha, Säkkinen Osmo, Tammi Jarkko, Tornberg Marja ja Tuovila Hannu

Perussuomalaiset: Karjalainen Kimmo, Kortesalmi Joukamo, Käsmä Vuokko, Poutanen Krista ja Törmänen Esko

Kansallinen Kokoomus: Ervasti Hannu, Ervasti Matti, Hiltula Hannu 25.8.2014 asti, 26.8.2014 alkaen Pertti Ervasti, Mustonen Tuula ja Turunen Martti

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue: Käkelä Päivi, Mustonen Leena ja Tyni Jaana

Vihreä Liitto: Flöjt Mika, Mäkelä Jyrki ja Virtanen Pekka

Vasemmistoliitto: Murto Anne, Tarmo Raatikainen 2.2.2015 asti, Tuija Karjalainen 3.2.2015 alkaen

Kaupunginvaltuuston sihteerinä on toiminut henkilöstöpäällikkö Liisa Pitkänen 10.8.2015 asti. 5.10.2015 alkaen asianhallintasihteeri Sinikka Määttä.

Valtuuston kokoukset ja käsitellyt asiat v. 2009 - 2015:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kokouksia	10	7	6	8	8	9	8
Käsiteltyjä asioita	72	67	56	70	83	87	92

Lisäksi kaupunginvaltuusto on pitänyt kokousten yhteydessä seminaareja tai erillisiä iltakouluja seuraavasti:

- 27.1.2015 valtuuston iltakoulu, teemana asuntopoliittinen ohjelma sekä kaupunkikeskustan kehittäminen
- 16.3.2015 elinkeino-iltakoulu
- 20.4.2015 yleiskaava-iltakoulu
- 11.11.2015 vuoden 2016 toimintasuunnitelma-iltakoulu

Valtuusto teki päätökset v. 2015 mm. seuraavista asioista:

- Vammaispoliittinen ohjelma
- Asuntopoliittinen ohjelma vuosille 2014–2024
- Nordea Pankki Suomi Oyj:n Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratiloille myöntämän lainan takauksen uusiminen
- Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n yhtiöittämiseen liittyvät toiminnan siirtotoimenpiteet
- Koillis-Kuusamon vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Itä-Kuusamon vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Kantokylän vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Iivaaran vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Keron seudun vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Kuolion seudun vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Mustosen seudun vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Purnun seudun vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Raakunharjun vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Takkusalmen vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Vasaraperän vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Käylän seudun vesiosuuskunnan toiminta-alueiden hyväksyminen
- Heinolanvaaran jätevesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Kuontivaaran jätevesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Eron myöntäminen luottamustoimesta
- Eron myöntäminen yhdyskuntatekniikan lautakunnan varajäsenyydestä
- Eron myöntäminen Vesa Ronkaiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja puheenjohtajan tehtävästä
- Eron myöntäminen perusturvalautakunnan varajäsenyydestä
- Kiinteistöstrategian päivittäminen vuosille 2015 – 2021
- Rukan asemakaavan muutos kortteleissa 98, 100, 117 sekä niihin liittyvillä yleisillä pysäköintialueilla, autopaikkojen korttelialueella, katu-, urheilu- ja virkistysalueilla
- Lisämääräraha talousarviovuoden 2015 investointiosan Elinkeinojen kehittämistä tukevat investoinnit –ryhmään
- Perusturvan talouden toteuma vuodelta 2014
- Vuonna 2014 valmistuneet hankkeet
- Eron myöntäminen Taisto Määtälle perusturvalautakunnan jäsenyydestä
- Vaalikelpoisuuden menettäminen perusturvalautakuntaan
- Valtuutettujen aloitteet vuodelta 2014
- Kaupungin asukkaiden tekemät aloitteet vuodelta 2014
Lisämääräraha investointiosaan hankkeelle "Maanteiden 8692 (Rukatunturitie) ja 18884 (Rukajärventie) liikennejärjestelyt, kaavatiet Juhannuskallion kohdalla"
- KeVa-keskuksen sisäilmasto-ongelman korjaaminen ja lisämäärärahaesitys vuodelle 2015 sen toteuttamiseen
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kitkan vesiosuuskunnan lainalle vesi- ja viemäriputkihankkeen toteuttamiseksi
- Rukan asemakaavan muutos Rukatunturitien ja Rukajärventien risteysalueella
- Pakolaisten vastaanotto
- Hannu Poussun eronpyyntö kunnanhallituksen varajäsenyydestä
- Kaavoituskatsaus vuodelle 2015
- Vuoden 2014 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- Arviointikertomus vuodelta 2014
- Henkilöstökertomus vuodelta 2014
- Kuusamon kaupungin vuoden 2015 ensimmäinen osavuosikatsaus
- Takaajan suostumuksen myöntäminen lyhennysvapaan vuoden ottamiselle Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratilojen Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä otetulle lainalle nro 110920-6041515 (Tolpanniemen ryhmäkodin rakentamislaina)

L.M. M.V. K.K. GT

- Takaajan suostumuksen myöntäminen lyhennysvapaan vuoden ottamiselle Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen Nordea Pankki Suomi Oy:ltä otetulle lainalle nro 110920-6048239 (Uunikulmantie 3:n peruskorjauslaina)
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen esitys vuosina 2015-2021 erääntyvien tertier-lainojen maksuaikataulun muuttamiseksi
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen tehostetun palveluasumisen yksikön rahoittamiseksi
- Takaajan suostumuksen myöntäminen lyhennysvapaan vuoden ottamiselle Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen Nordea Pankki Suomi Oy:ltä otetulle lainalle nro 110920-6031698 (Tykkytie 8 rakentamislaina)
- Eron myöntäminen kaupunginjohtaja Timo Haloselle
- Kaupunginjohtajan viran täyttäminen
- Viiden miljoonan (5.000.000) euron talousarviolainan ottaminen
- Vastaus valtuustoaloitteeseen "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään tasavaraisen talviaurauksen käyttöönottoa talvikaudesta 2015–2016 lähtien"
- Vastaanottokeskustoiminta Kuusamossa
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen talouden tervehdyttämissuunnitelma
- Sänkikankaan jätevesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksyminen
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kuolionseudun vesiosuuskunnan lainalle
- Kuusamon kaupungin vuoden 2015 toinen osavuosisikatsaus
- Kunnallisen tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2016
- Arviointikertomus vuodelta 2014
- Kuusamon kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuspalvelujen hankinta tilivuosille 2013 – 2015 ja optio vuosille 2016 – 2017
- Kuusamon kaupungin sijoitustoiminnan perusteiden uusiminen
- Teatteritilan toteuttaminen
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Käylän seudun vesiosuuskunnalle
- Lisämääräraha vuoden 2015 talousarvioon
- Kuusamon kaupungin talousarvio vuodelle 2016 sekä taloussuunnitelma vuosille 2017–2018
- Valtuustoaloite kuntalaisäänestyksen järjestämiseksi kaivosasioista Kuusamossa
- Kuusamon yleiskaavan päivitys, 1.vaihekaava

L.M. M.V. KK. GT

Kuva 2. Tasavallan presidentin 6.12.2014 myöntämät kunniamerkit luovutettiin valtuuston kokouksessa 30.3.2015. Kunniamerkkien saajat vasemmalta arkistosihteeri Riitta Koskela, terveydenhoitaja Airi Kämäräinen, luokanopettaja Reijo Jokinen, erityisluokanopettaja Anita Vääräniemi, kaupunginvaltuutettu Matti Ervasti ja toiminnanjohtaja Pirkko Määttä. Kuvasta puuttuvat terveydenhoitaja Arja Säkkinen ja kaupunginvaltuutettu Tarmo Raatikainen.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan on KuntaL 71 §:n mukaan valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kaupungin tilintarkastusyhtiönä toimii KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Paula Hellén-Toivanen 27.9.2015 asti ja 28.9.2015 alkaen JHTT, KHT Juha Väärälä. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on toiminut kaupungin tilintarkastusyhtiönä vuodesta 2009 lähtien. Kaupunginvaltuusto on 16.11.2015 § 80 päättänyt käyttää optiovuodet 2016–2017 ja jatkaa KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy sopimusta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2015:

Varsinainen jäsen

Vesa Ronkainen, puheenjohtaja 2.2.2015 asti
Taisto Määttä, puheenjohtaja 3.2.2015 alkaen
Tuula Mustonen, varapuheenjohtaja
Ritva Karkama

Henkilökohtainen varajäsen

Keijo Lehtinen

Riitta Kivimäki
Kaisa A. Kurtti

L.M. M.T. KK ST

Viljo Määttä
Tero Kokko

Pentti Kurvinen
Veikko Määttä

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHTT, KHT Juha Väärälä (KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy).

Vuoden 2015 aikana tarkastuslautakunta piti kahdeksan kokousta. Kokouksissa on käsitelty muun muassa toimialajohtajien ajankohtaiskatsauksia, tilintarkastuskertomusta 2014, arviointikertomusta vuodelle 2014, tilintarkastajan tarkastussuunnitelmaa vuodelle 2015, tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaa vuodelle 2015, Kuusamon kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuspalveluiden 2013–2015 ja optiovuosien 2016–2017 käyttämistä. Kaupunginvaltuusto päätti 16.11.2015, että se käyttää tilintarkastusvuosien optiovuodet 2016–2017 ja jatkaa sopimusta KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n kanssa.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenten (pl. kaupunginvaltuusto ja tarkastuslautakunta) lisäksi:

Kaupunginjohtaja Timo Halonen 24.8.2015 saakka
Kaupunginjohtaja Jouko Manninen 24.8.2015 alkaen
Hallinto- ja talousjohtaja Anu Helin
Perusturvajohtaja Vesa Isoviita
Tulosaluejohtaja Hanna Raittinen
Tulosaluejohtaja Annikki Paloniemi 28.2.2015 saakka
Vanhustyönjohtaja Satu Kangas 1.3.2015 alkaen
Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen johtaja Ismo Lönnmark 1.3.2015 alkaen
Tulosaluejohtaja Arja Kemppainen 30.3.2015 saakka
Tulosaluejohtaja Riitta Laitinen 1.4.2015 alkaen
Sivistystoimenjohtaja Erkki Hämäläinen
Tulosaluejohtaja Aini Naumanen
Tulosaluejohtaja Pekka Pirhonen
Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja Mika Mankinen
Tulosaluejohtaja Tarmo Pätsi
Tulosaluejohtaja Anne-Kaisa Olva
Tulosaluejohtaja Pasi Pohjola
Tulosaluejohtaja Hannu Kesti

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen talouden vaikeudet jatkuvat seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat heikot ja julkisen talouden tilanne ei parane oleellisesti. Suomen teollisuustuotannon tason arvioidaan olevan v. 2017 noin neljänneksen alempi kuin kymmenen vuotta sitten. Nykyisenkaltaisella talouden rakenteella teollisuuden ja viennin virkoaminen on ehdoton edellytys Suomen talouden suotuisalle kehitykselle. Suomen talouskasvu jää ennustehorisontin aikana kilpailijamaitamme hitaammaksi ja työttömyysaste korkeaksi.

Tilastokeskuksen alustavien tietojen mukaan BKT aleni kolmannella vuosineljänneksellä 0,5 % edellisestä neljänneksestä. Lasku oli seurausta ulkomaisen kysynnän vä-

R.M. M.T. KK. BT

henemisestä sekä investointien laaja alaisesta supistumisesta. Samassa yhteydessä vuoden ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen tietoja korjattiin 0,2 prosenttiyksiköä ylöspäin. Tämänhetkisten lukujen valossa kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen kokonaistuotanto olisi 0,1 prosentin kasvussa. Kansantalouselämyksen ennuste kuluvaan vuoteen kasvuksi on 0,2 %.

Kansainvälisen talouden kehittyminen on viime aikoina ollut kaksijakoista. Kehittyvien talouksien kasvunäkymät ovat selvästi heikentyneet. Kiinan kasvu jää aikaisempaa alhaisemmaksi osittain myös sen takia, että muutos kohti suljetumpaa palveluyhteiskuntaa on ollut ennakoitua nopeampaa. Venäjän taloutta kurittaa tehoton tuotantorakenne ja alentuneet raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat. Monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet sitä vastoin kasvavat varsin nopeaa vauhtia. Yhdysvaltojen ja Saksan kasvu on edelleen kohtalaisen vahvaa ja perustuu molemmissa maissa laajapohjaiseen aktiviteetin lisääntymiseen. Ruotsin talous kasvaa ennakoituakin nopeammin, mutta kasvu perustuu pitkälle kotimaiseen kysyntään ja palveluvientiin. Ruotsin vahva kasvu ei siis tule merkittävästi näkymään Suomen viennissä. Kokonaisuudessaan maailmankaupan kasvu jää vaisuksi seuraavien kahden vuoden aikana.

Ennusteen taustaoletukset ovat suurelta osin kasvua tukevia. Rahapolitiikan viritys luo omalta osaltaan edellytykset taloudellisen aktiviteetin myönteiselle kehitykselle ennustehorisontilla. Lyhyet korot pysyvät euroalueen historiaan nähden ennätysalennuksella, sillä sekä vuonna 2016 että 2017 kolmen kuukauden euriborkoron ennustetaan pysyvän lievästi negatiivisena. Kymmenen vuoden korkotaso pysyy vastaavasti alhaisella tasolla, ollen 1,0 % ensi vuonna ja 1,5 % ennustejakson viimeisenä vuotena. Euron dollarikurssin odotetaan edelleen heikkenevän ja vuoden 2017 aikana vaihtokurssi on pariteetissa. Euron heikkeneminen tukee viennin hintakilpailukykyä dollaria maksuvaluuttana käyttävillä markkinoilla. Myös energian hinnan aleneminen edesauttaa Suomen kasvunäkymiä yritysten kustannusten laskun ja kotitalouksien tulojen nousun kautta. Ansiotasoindeksi ennustetaan kehittyvän maltillisesti, reilun prosentin, seuraavan parin vuoden aikana.

Kuluvana vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan vain 0,2 %. Tavaroiden ja palvelujen vienti alenee 1,1 % edellisvuodesta. Suomen viennin rakenne on tällä hetkellä yksipuolinen ja lisäksi kustannustaso on liian korkea kilpailuilla maailmanmarkkinoilla. Heikon vientinäkömän myötä myös tuonti supistuu. Kotimaisista kysyntäeristä ainoastaan yksityinen ja julkinen kulutus kasvavat. Yksityisen kulutuksen myönteistä kehitystä tukee kotitalouksien reaalityulojen kasvu, minkä seurauksena yksityinen kulutus lisääntyy tänä vuonna 1,3 %. Yksityiset investoinnit laskevat 2,2 % ja ainoastaan maa- ja vesirakentamisen nähdään kasvavan. Muutaman suuren investointikohteen johdosta kone- ja laiteinvestoinneissa on nähtävissä piristymistä. Teollisuustuotannon pitkään jatkunut alamäki jatkuu edelleen ja tuotanto supistuu 2,2 % edellisvuodesta. Palvelutuotannon kasvuksi ennustetaan 0,8 %.

Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona. Työttömyys nousee selvästi edellisvuodesta ja kuluvaan vuoteen työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut nopeasti jo noin 115 000 henkeen ja rakennetyöttömien määrä on ylittänyt 200 000 hengen rajan. Myös työllisten määrän ennustetaan hiukan alenevan kuluvaan vuoteen. Työn tuottavuuden kehitys pysyy edelleen vaisuna. Kuluvana vuonna hinnat laskevat 0,1 prosentilla ja ilman päätösperäisiä veromuutoksia vuosi olisi selvästi deflatorisempi. Vuoden 2016 kasvuksi muodostuu 1,2 %. Kasvun taustalla on pitkälti yksityisten investointien suotuisa kehitys. Tehdasteollisuuden rakennusinvestoinnit lisääntyvät ensi vuonna merkittävästi johtuen jo päätetyistä hankkeista. Kone- ja laiteinvestoinnit kääntyvät myös selvään kasvuun ja siten yksityisten investointien ennustetaan kasvavan 5,8 %. Nettoviennin vaikutus talous-

L.M. M.V. KK. GT

kasvuun säilyy ensi vuonna negatiivisena. Huolimatta viennin asteittaisesta paranemisesta tuonti lisääntyy nopeammin johtuen kotimaisen kysynnän virkoamisesta. Yksityisen kulutuksen kasvu lievästi hidastuu kuluva vuodesta reaalityulojen kehityksessä vaatimattomasti. Ensi vuonna verotukseen liittyvien päätöspäätösten tekijöiden johdosta inflaatio kiihtyy lähelle yhtä prosenttia. Teollisuustuotannon ennustetaan vihdoin kääntyvän maltilliseen 1,7 prosentin kasvuun. Taloudellisen aktiviteetin virkoaminen on kuitenkin niin vaatimatonta, että työmarkkinoiden tilanne ei tule olennaisesti paranemaan. Työttömyysaste jämähtää 9,4 prosenttiin ja työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen suuret.

Vuoden 2017 talouskasvuksi ennustetaan 1,2 %. Vaatimattoman kasvun taustalla on kokonaisuudessaan kotimainen kysyntä. Vuosien 2015–2017 kumulatiivinen kasvu jää vain 2,6 prosenttiin ja BKT:n määrä edelleen noin kolme prosenttia pienemmäksi kuin edellisessä suhdannehuipussa vuoden 2007 lopulla.

Julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä pitkittyneen matalasuhdanteen sekä talouden rakenteellisten ongelmien vuoksi. Toteutetut sopeutustoimet ovat rajoittaneet julkisten menojen kasvua, mutta eivät ole pysäyttäneet sitä väestön ikääntymisestä aiheutuvan kuntiin kohdistuvan menopaineen vuoksi. Heikon tulokehityksen vuoksi myös alijäämä on kasvanut. Kolmen prosentin alijäämäraja rikkoutui v. 2014 ja näin on käymässä tänäkin vuonna. Alijäämä kuitenkin kääntyy hienoisen laskuun ennustejaksolla. Julkinen velka suhteessa BKT:hen jatkaa kasvuaan ja ylittää 60 prosentin rajan. Suomeen saapuu vuoden 2015 aikana arviolta lähes 35 tuhatta turvapaikanhakijaa. Vuoden 2016 osalta ennusteissa laskentaperusteena on käytetty valtion talousarvion arviota 15 000 henkilöstä. Turvapaikanhakijoiden ennakoitua huomattavasti suurempi määrä on aiheuttanut valtiolle kustannuksia, joiden takia hallitus esitti eduskunnalle vuoden 2016 ns. täydentävässä talousarvioesityksessä runsaan 450 miljoonaa euron lisäystä verrattuna varsinaiseen talousarvioesitykseen. Turvapaikanhakijoista noin joka kolmannen oletetaan saavan myönteisen turvapaikkapäätöksen. Jos nämä turvapaikan saavat henkilöt kotoutuvat onnistuneesti Suomeen, he lisäävät työn tarjontaa keskipitkällä aikavälillä. Tämä vaikutus jää kuitenkin ennusteperiodilla vähäiseksi. Pidemmällä aikavälillä voidaan nähdä, että maahanmuuttajat hidastavat työikäisen väestön supistumista.

Ennusteen riskit kansainvälisen talouden osalta ovat edelleen negatiiviset. Huolimatta euroalueen kasvun kohentumisesta ja Ison-Britannian ja Yhdysvaltojen hyvistä kasvunäkymistä, kansainvälinen talous on yhä altis negatiivisille shokeille. Kiinassa yksityisen sektorin velkaantuminen jatkuu nopeana ja varallisuuden, kuten asuntojen ja osakkeiden hintojen, nousu on ollut nopeaa. Hidastuvan kasvun oloissa näistä saatavaa aiheutua markkinahäiriöitä. Venäjän taloudellinen kehitys tulee olemaan lähivuo-

det heikkoa. Kasvuja tukevan kevyen rahapolitiikan johdosta on ollut havaittavissa lisääntyntä halukkuutta riskinottoon ja sijoitusvirtoja on ohjautunut ennen kaikkea asunto- ja osakemarkkinoille. Rahoitusmarkkinoiden shokkiensietokyky on tällä hetkellä heikko ja siten markkinat voivat nopeasti heilahdella aiheuttaen voimakkaitakin nimellishintojen muutoksia. Rahoitusmarkkinoiden riskien ja reaalityulojen välinen yhteys on nykyoloissa kenties tiiviimpi kuin aikaisemmin. Kotimaiset riskit liittyvät edelleen reaalityulojen kehitykseen ja työmarkkinoihin. Näyttää siltä, että Suomen talouskasvu on jäämässä myös lähivuosina alhaisemmaksi. Reaalityulojen suotuista kehitys on välttämätön ehto julkisen talouden tilan kestäväälle paranemiselle. On syytä korostaa sitä, että ennustetun kaltainen talouskehitys ei itsessään tule merkittävästi kohentamaan julkisen talouden tilaa Suomessa. Talouspolitiikassa avoimen sektorin kilpailukykyistä huolehtiminen on etusijalla. Suomen talouden kilpailukykyongelmat on jo pitkään tiedostettu, mutta toimenpiteet ovat jääneet yhä puolittiehen. Vero- ja tulonsiirtojärjes-

L.M. M.V. K.K. 65

telmän kannustavuuteen ja työmarkkinoiden toiminnan tehokkuuteen vaikuttaminen ovat tekijöitä, joihin talouspoliittisilla päätöksillä voidaan vaikuttaa. Kansainvälisessä kilpailussa kustannusrakenteeseen liittyvät tekijät ovat merkittävässä asemassa markkinaosuuksista kilpailtaessa. Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelma tulee il-
man rakenteellisia muutoksia muodostumaan kasvun esteeksi jo lähivuosina ehdolla, että talouskasvu piristyy.

Lähde: VM Taloudellinen katsaus, talvi 2015
18.12.2015, Julkaisu, PDF489/00.04.02/2015 Julkaisut 2015

Verotulojen kehitys Kuusamossa

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen kokouksessaan 10.11.2014 § 77 kunnallisen tulo-
veroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistamisesta vuodelle 2015.

Vuodelle 2015 kaupunginvaltuusto vahvisti Kuusamon kaupungin
- tuloveroprosentiksi 20,00

kiinteistöveroprosenteiksi

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakinaiset asuinrakennukset 0,50
- muut kuin vakinaiset asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 2,50
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Kuusamon kaupungin kokonaisverotulojen kertymä vuodelta 2015 oli yhteensä
52 713 606 euroa. Edelliseen vuoteen 2014 verrattuna kasvua tapahtui 0,7 % eli 352
161 euroa (vuoden 2014 verotulojen kokonaiskertymä oli 52 361 445 euroa). Vuonna
2015 verotulojen oikaisukorko oli 2 127 euroa.

Vuoden 2015 talousarvioon verotulot arvioitiin Kuntaliiton kuntakohtaisen ennusteen
10/2014 perusteella. Vuodelle 2015 ennakoitiin talousarvion mukaisesti 52 519 000
euron verotuloja.

Kuusamo

1 000 € S

0

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2012	2013**	2014**	2015**	2016**	2017**
Verolaji						
Kunnallisvero	38 905	40 585	42 472	42 451	43 215	44 209
Muutos %	0,9	4,3	4,6	0,0	1,8	2,3
Yhteisövero	2 978	2 985	2 996	3 093	2 736	2 925
Muutos %	-29,0	0,2	0,4	3,2	-11,6	6,9
Kiinteistövero	5 229	6 346	6 975	6 975	6 975	6 975
Muutos %	4,6	21,3	9,9	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	47 113	49 916	52 443	52 519	52 926	54 109
Muutos %	-1,3	6,0	5,1	0,1	0,8	2,2

Taulukko 1. Kuntaliiton kuntakohtainen veroennuste 10/2014 (ta 2015 valmistelu)

L. M. M. T. K. 67

Verotulojen vertailu vuodesta 2014 vuoteen 2015

	2014	2015	Muutos
Kunnallisvero	42 428 325 euroa	42 245 506 euroa	laskua 182 819 eli 0,4 %
Kiinteistövero	6 846 994 euroa	6 873 090 euroa	kasvua 26 096 eli 0,4 %
Yhteisövero	3 086 126 euroa	3 595 009 euroa	kasvua 508 883 eli 16,5 %

Taulukko 2. Verotulojen vertailu vuodesta 2014 vuoteen 2015

Veroperustemuutokset vuonna 2015

Verovuotta 2015 koskevia veroperustemuutoksia on linjattu syksyn 2014 budjettiriihessä, kevään 2014 kehysriihessä ja aiemmin. Lainsäädäntöön viedyillä muutoksilla on vaikutuksia kuntien verotuloihin vuonna 2015.

Muutoksia on tehty niin kunnallisverotuksen veroperusteisiin kuin yhteisöverotukseen ja kiinteistöverotukseenkin vuodesta 2014 alkaen. Lisäksi joitain aiemmin päätettyjä veromuutoksia on peruttu ja yhteisöveron jako-osuutta korotettu varojen osoittamiseksi kunnille pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.

Hallitusohjelman mukaisesti kuntien veroperusteisiin tehtävien veroperustemuutosten aiheuttamat muutokset kuntien verotuloihin kompensoidaan täysimääräisesti. Ansiotuloverotuksen veroperustemuutokset kompensoidaan lisäten tai vähentäen kuntien valtionosuuksia riippuen muutoksen luonteesta. Aiemmasta käytännöstä poiketen myös kiinteistöverotukseen tehtyjen muutoksien aiheuttamat verotulojen laskennalliset lisäykset peritään kunnilta valtiolle vähentämällä valtionosuuksia. Yhteisöverotuksen muutokset kompensoidaan kuntien jako-osuutta muuttamalla.

Kunnallisveroon vuonna 2015 vaikuttavat muutokset

Ansiotuloverotuksen perusteisiin päätettiin vuodelle 2015 tehdä sekä verotuloja lisääviä, että vähentäviä muutoksia. Kehysriihessä, minihallitusneuvotteluissa sekä budjettiriihessä linjatut veroperustemuutokset vähentävät kunnallisveron tuottoa nettona noin -156 milj. euroa. Kun huomioidaan lisäksi aiemmin tehtyjen, vuonna 2015 voimaan tulevien muutosten vaikutus, niin kunnallisveron tuotto vähenee arviolta -131 milj. eurolla.

Ansiotuloverotuksen progressiota jyrkennetään alentamalla verotusta matalimmilla tulotasoilla ja korottamalla ylimmillä tulotasoilla. Muutokset toteutetaan muuttamalla valtionverotuksen asteikon progressiivisuutta ja kasvattamalla erityisesti kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrää.

Valtion progressiivisen tuloveroasteikon kolmea alinta tulorajaa korotetaan noin 1,5 prosentilla, joka vähentää valtion verotuloja ja siirtää suuremman osan verovähennyksistä tehtäväksi kunnallisverotuksessa. Tämän arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa 18 milj. eurolla. Valtion progressiivisen tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan (ns. solidaarisuusveron) rajaa alennetaan 90 000 euroon (nykyisin 100 000 euroa) ja tuloluokan voimassaoloa jatketaan vuoteen 2018 saakka. Muutoksella ei arvioida olevan vaikutuksia kunnallisveron tuottoon.

L.M. M.G. K.K. ST

Budjettiriihessä päätettiin kunnallisveron tuottoa vähentävistä muutoksista perusvähennykseen, työtulovähennykseen, kunnallisverotuksen eläketulovähennykseen sekä uuden lapsivähennyksen käyttöönotosta. Perusvähennyksen maksimimäärää korotetaan 40 eurolla 2 970 euroon ja vähennyksen poistumaprosenttia alennetaan 19 prosentista 18 prosenttiin. Muutoksen arvioidaan vähentävän kunnallisverontuottoa 39 milj. eurolla. Työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 15 eurolla 1025 euroon ja kertymäprosenttia kasvatetaan 7,4 prosentista 8,6 prosenttiin, jonka lisäksi poistumaprosenttia korotetaan 1,15 prosentista 1,2 prosenttiin. Muutoksen arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa 38 milj. eurolla. Eläkeläisten verotusta esitetään kevennettäväksi korottamalla kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen kerrointa 1,37 prosentista 1,39 prosenttiin ja pienentämällä poistumaprosenttia 55 prosentista 54 prosenttiin. Muutoksen arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa 61 milj. eurolla. Lapsilisän leikkausta kompensoidaan lapsiperheille verotuksessa tehtävällä vähennyksellä, joka on yhteishuoltajilla enimmillään 50 euroa lapsesta neljän lapsen osalta. Lapsivähennys on väliaikainen ja voimassa vuodet 2015–2017. Vähennys alkaa pienentyä tulojen ylittäessä 36 000 euroa. Lapsivähennyksen arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa vuositasolla 38 milj. eurolla.

Budjettiriihessä ja aiemmin on päätetty toimista, joilla arvioidaan olevan kunnallisveron tuottoa lisääviä vaikutuksia. Työmatkakulujen verovähennysoikeutta rajoitetaan korottamalla kulujen omavastuuosuutta 150 eurolla 750 euroon. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa vuonna 2015 noin 28 milj. euroa. Työmatkakulujen vähennysoikeutta on linjattu myöhemmin rajattavan lisää vähennysjärjestelmän rakennetta muuttamalla siten, että vähennys perustuu jatkossa kodin ja työpaikan väliseen etäisyyteen. Tällä tavoin on tarkoitus vähentää vähennyksen verovaikutusta yhteensä noin 100 miljoonalla eurolla vuoteen 2018 mennessä vuoteen 2014 verrattuna. Kuntien osuus tästä on noin 60 milj. euroa. Asuntolainojen korkovähennysoikeutta rajoitetaan vuonna 2015 10 prosenttiyksiköllä 65 prosenttiin ja sen jälkeen 5 prosenttiyksikköä vuosittain siten, että vuonna 2018 vähennyskelpoista on 50 prosenttia koroista. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa vuonna 2015 20 milj. eurolla.

Pääomatuloverotusta esitetään kiristettäväksi laskemalla ylemmän verokannan tulorajaa 30 000 euroon ja korottamalla ylempää verokantaa 33 prosenttiin (nykyisin raja 40 000 euroa ja verokanta 32 %). Alempaa verokantaa (30 %) ei esitetä muutoksia. Muutoksella ei ole esitetty olevan vaikutuksia kuntien verotuloihin.

Vuonna 2015 kunnallisverotuloihin vaikuttavat myös muutamat aiemmin tehdyt päätökset. Syksyn 2013 budjetin yhteydessä sovittiin, että opintolainan korkovähennys poistetaan vuoden 2015 alusta. Tämä lisää kuntien verotuloja arviolta 4,5 milj. euroa. Vuonna 2014 voimaan tulleen uuden osinkoveromallin arvioitiin lisäävän vuoden 2014 verotuloja kunnissa noin 65 milj. eurolla, mutta tulojen jaksottumisesta johtuen lisävaikutuksia tulee vielä vuodelle 2015. Muutoksen arvioitiin lisäävän vuoden 2015 kunnallisverotuloja yhteensä 76 milj. euroa eli +11 milj. euroa verrattuna vuoteen 2014. Lisäksi ns. avainhenkilölain voimassaolon jatkaminen vähentää kuntien verotuloja arviolta -0,5 milj. euroa.

Ansiotuloveron veroperustemuutokset, niin budjettiriihessä kuin aiemminkin tehdyt, kompensoidaan valtion-osuuksien lisäyksenä. Lainsäädännön valmistelun yhteydessä tehtyjen vaikutusarvioiden mukaan vuonna 2015 muutokset vähentävät kunnallisverotuloja yhteensä noin -131 milj. euroa.

Kevään 2014 kehysriihessä tehtiin myös päätös, että KuEL- ja TyEL-sidonnaiset indeksikorotuksia leikataan. Päätös vähentää kunnallisveron tulopohjaa, koska indek-

L. M. M. T. K. K. B.

seihin sidotut eläkkeet ja muut etuudet jäävät alhaisemmiksi. Tulopohjan aleneminen tästä syystä alentaa arvioiden mukaan kunnallisveroja noin 80 milj. euroa vuonna 2015. Tulopohjaan tehtyjä päätöspäätöksiä ei ole esitetty kompensoitavaksi kunnille millään tavoin.

Kiinteistöveron tuottoon vuonna 2015 vaikuttavat muutokset

Yleisen kiinteistöveron sekä vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädettyjä ala- ja ylärajoja korotetaan. Yleisen kiinteistöveron osalta korotus rajoihin on 0,2 prosenttiyksikköä. Alaraja tulee siis olemaan 0,8 % ja yläraja 1,55 %. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin osalta korotus on 0,05 prosenttiyksikköä uuden alarajan ollessa siten 0,37 % ja ylärajan 0,8 %. Samassa yhteydessä Kiinteistöverolain 13 §:n muotoilua muutettiin niin, että muiden asuinrakennusten veroprosentti voidaan määrätä kunnassa erikseen vastaamaan kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia, vaikka se olisi enemmän kuin 0,60 prosenttiyksikköä yli kunnan määräämän vakituisten asuinrakennusten veroprosentin.

Yleisen ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttien korotus lisää kuntien verotuloja noin 38,3 milj. euroa. Korotus kohdentuu pääosin pieneen kuntajoukkoon. Korotuksen vaikutuksista 90 % menee 10 kunnalle. Suurimpana yksittäisenä hyötyjänä on Espoo, johon lisäverotuloista kohdentuu yli puolet. Hallituksen esityksessä kiinteistöverorajojen nostosta muodostuviksi lisäverotuloiksi on arvioitu yleisen kiinteistöveroprosentin osalta 31 milj. euroa ja vakituisten asuinrakennusten osalta 17 milj. euroa. Kiinteistöverotulojen on täten arvioitu kasvavan noin 48 milj. eurolla.

Kun alarajojen korotuksesta saatava verohyöty on noin 38,3 milj. euroa, niin noin 8 milj. euroa on oletettu kertyvän niille kunnille joissa kiinteistöveroprosentit ovat tällä hetkellä lain sallimalla ylärajalla. Lisäksi laskelmissa on oletettu, että veropohjan kasvun perusteella verotuottoja tulee muutosten johdosta noin 2 milj. euroa. Vaikka tuottoarviosta osa perustuu vahvoin oletuksiin ja korotusten vaikutukset jakautuvat hyvin epätasaisesti kuntien kesken, niin päätettiin kiinteistöveron muutosten tuottoarviota vastaavan erän (48 milj. euroa) vähentämisestä peruspalvelujen valtionosuudesta samansuuruisesti per asukas.

Yhteisöveromuutokset ja kuntaryhmän jako-osuus vuonna 2015

Yhteisöverotuksen veroperusteisiin on kehysriihen jälkeen esitetty muutamia muutoksia ja lisäksi yhteisöveron kautta on esitetty kompensoitavaksi kuntien kasvavaa rahoitusvastuuta pitkäaikaistyöttömyyden osalta. Vuoden 2014 alusta alkaen edustusmenot ovat olleet kokonaan vähennyskeltottomia yhteisöverotuksessa. Hallituksen linjauksen mukaan aiemmin voimassa ollut osittainen 50 prosentin vähennys oikeus palautetaan vuoden 2015 alusta lukien. Tämän arvioidaan vähentävän yhteisöveron tuottoa 38 milj. eurolla.

Osuuskuntien voitonjaon verokohtelua esitetään muutettavaksi, jotta verorasitus vastaisi paremmin osakeyhtiöiden omistajien verorasitusta osinkoverouudistuksen jälkeen. Muutoksen arvioidaan lisäävän yhteisöverontuottoa 5 milj. eurolla. Elinkeinoverotuksessa vähennyskeltottoman pankkiveron sijaan vuonna 2015 otetaan käyttöön ns. vakauserä, jota esitetään vähennyskelpoiseksi elinkeinotoiminnan verotuksessa. Vakauserän on arvioitu voimaantullessaan vuonna 2015 vähentävän yhteisöveron tuottoa 2 milj. eurolla, mutta vuodesta 2016 alkaen 30 milj. eurolla.

L. M. T. KK. 65

Syksyllä 2013 tehtyjen päätösten mukaisesti määräaikaisten verokannusteiden (ns. t & k-verohuojennus ja tuotannollisten investointien korotetut poistot) voimassaolon piti päättyä vuoden 2014 lopussa. Muutoksen verotuottoa lisäävä vaikutus on otettu huomioon jo syksyllä 2013 vuodelle 2015 vahvistetuissa ryhmäosuuksissa kuntien osuutta alentavana tekijänä. Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen voimassaoloaika kuitenkin jatkettiin vuoden 2016 loppuun asti. Muutoksen arvioitiin vähentävän yhteisöveron tuottoa 65 milj. euroa vuonna 2015.

Ennen muutoksia voimassaoleva kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2015 oli 34,19 %. Tehdyt veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille aiempien tapaan verojärjestelmän sisällä jako-osuutta muuttamalla. Kuntien jako-osuutta nostettiin veroperustemuutosten johdosta 0,61 prosenttiyksikköä.

Budjettiriihessä päätettiin, että kunnille siirrettävän työmarkkinatuen rahoitusvastuuta kompensoidaan kunnille 75 milj. eurolla yhteisöveron jako-osuutta korottamalla. Tällä perusteella kuntien ryhmäosuutta korotettiin 1,81 prosenttiyksiköllä. Kunnille lisäys jakaantuu siten voimassaolevien yksittäisten kuntien jako-osuuksien mukaisesti. Kompensaation kuntakohtaista kohdentumista oikaistiin valtionosuusjärjestelmän kautta kuntakohtaisten työttömyysturvakustannusten suhteessa.

Kaikkien edellä esitettyjen muutosten jälkeen vuonna 2015 kuntaryhmän jako-osuudeksi muodostui 36,87 %. Samassa yhteydessä muutettiin kuntien jako-osuutta verovuodelle 2016 siten, että poistetaan määräaikaisen 5 prosenttiyksikön korotuksen vaikutus ja huomioidaan vakausmaksun suurempi vaikutus. Verovuonna 2016 kuntaryhmän jako-osuudeksi vahvistettiin 30,92 %. Vuodesta 2017 alkaen kuntien yhteisöveron jako-osuus on 30,34 %.

Seurakunnat eivät vuodesta 2016 alkaen enää ole yhteisöveron osalta veronsaajana. Muutoksella ei ole vaikutusta kuntien jako-osuuteen, vaan seurakuntien osuus siirtyy valtiolle. Osittain verovelvollisten yhteisöjen osalta muutos vaikuttaa niiden maksaman yhteisöveron määrään, koska ne maksavat jatkossa veroja ainoastaan kunnalle.

Muut veroratkaisut

Budjettiriihessä päätettiin korottaa jäteveroa kehysriihen linjausten mukaisesti. Kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä kannettavaa jäteveroa korotettiin 50 eurosta 55 euroon tonnilta. Vaikka jäteveron tuotto ohjattiin kunnille vuoden 2014 alusta lukien valtionosuuksien lisäyksenä, niin jäteveron korotuspäätöksen yhteydessä linjattiin, että saatavaa lisätuottoa ei ohjata kunnille.

Muut veroratkaisut kohdistuivat veroihin, joissa ainoana veronsaajana on valtio. Voimalaitosveroa ei oteta käyttöön. Verosta noin 8 milj. euron arvioitiin kohdistuvan kunnallisiin energian tuottajiin. Kuntien kustannuksia toisaalta nostavat jäteveron korotuksen lisäksi muun muassa sähköveron kiristäminen (kiristetään 140 milj. eurolla), lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden hiilidioksidiveron korotus (korotetaan 90 milj. eurolla), liikenteen polttonesteiden veron korotus (korotetaan 42 milj. eurolla), henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvoveron korotus (korotetaan 80 milj. eurolla vuonna 2015 ja edelleen 100 milj. eurolla vuoden 2016 alusta lukien).

Lähde: Kuntaliiton veroasiantuntija Hakola Jukka (15.10.2014)

A.M. M.V. KK. 6T

Toteutuneet verotulot suhteessa vuoden 2015 talousarvioon

Talousarvioon nähden verotuloja kertyi 194 606 euroa enemmän. Kunnallisveroa kertyi 205 494 euroa vähemmän kuin oli arvioitu talousarvioon, yhteisöveroa puolestaan 502 009 euroa enemmän ja kiinteistöveroa puolestaan 101 910 euroa vähemmän kuin oli talousarvioon ennakoitu.

Työttömyyden ja asukasmäärän kehittyminen Kuusamossa vuonna 2015

	Työttömyysaste	Työttömien lukumäärä
Tammikuu	16,8	1180
Helmikuu	16,3	1145
Maaliskuu	15,5	1089
Huhtikuu	15,6	1095
Toukokuu	15,3	1075
Kesäkuu	16,3	1144
Heinäkuu	15,7	1103
Elokuu	14,4	1010
Syyskuu	13,8	970
Lokakuu	14,5	1019
Marraskuu	14,2	1000
Joulukuu	15,1	1057

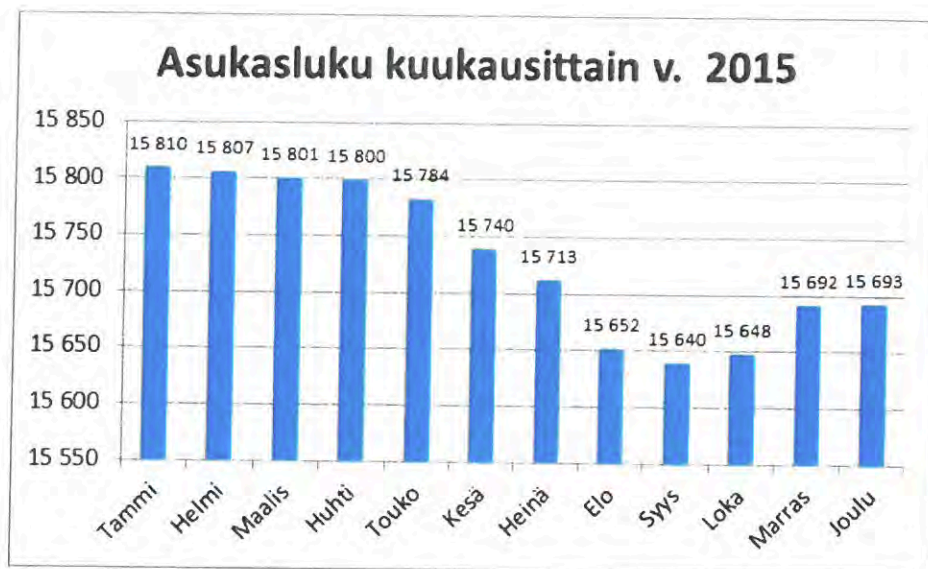
Taulukko 3. Työttömyyden kehitys Kuusamossa vuonna 2015

Vuonna 2015 keskimääräinen työttömyysaste Kuusamossa oli 15,3 prosenttia. Kuusamon kaupungin asukasluku joulukuussa oli Tilastokeskuksen mukaan 15.688 henkeä eli 135 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2014 jolloin asukkaita oli 15.823. Väestön prosentuaalinen vähentyminen vuodesta 2015 vuoteen 2014 oli 0,9 %.

Kuvio 1. Väestömuutokset Kuusamossa 1990 – 2014. Lähde: Tilastokeskus/Väestö, SeutuNet

Lm. M.V. KK. 61

Kuvio 2. Asukasluku kuukausittain vuonna 2015

Rakentamisen määrästä voidaan todeta, että vuoden lopussa myönnettyjen rakennuslupien määrä on vuoteen 2014 verrattuna noin 25 % pienempi. Rakennusten kerrosala on noin 30 % edellisvuotta pienempi. Rakentamisen volyymien erittäin suuresta muutoksesta kertoo vertaaminen huippuvuoden 2007 rakentamista vuoteen 2015. Uusien rakennusten määrä on tipahtanut -70 %, tilavuus -76 %, kerros- ja kokonaisala -79 %, asuntojen lukumäärä -84 % ja asuntojen huoneistoala -85 %.

1.4. Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Perusturvan toimialalla valmistui uusi tehostetun palveluasumisen yksikkö Kotiranta, jonka toiminta käynnistyi helmikuussa 2015. Lisäksi 1.1.2015 aloitettiin erikoissairaanhoidon lääkäripalveluiden kumppanuussopimus Coronaria Oy:n kanssa. Sopimus tarkoitti perus- ja erikoistason sairaanhoidon tiiviimpää integraatiota ja paikallisesti tuotettujen palveluiden merkittävää lisääntymistä.

Helmikuussa kaupunginhallitus päätti, että henkilöstöasioiden hoidossa siirrytään keskitettyyn toimintamalliin. Uudistuksen myötä hr-palvelukeskukseen palkattiin kolme päätoimista henkilöstösihteeriä toimialoilta. Uusi hr-palvelukeskus aloitti virallisen toimintansa toukokuussa 2015. Hr-palvelukeskus toimii keskushallinnon alaisena toimintona ja hr-palvelukeskuksen alaisuudessa työskentelee palkkasihteerit, henkilöstösihteerit ja työsuojelun henkilöstö.

Kaupunginvaltuusto päätti 6.10.2014 § 64 Oivangin Nuorisokeskuksen ylläpitäjämallin muuttamisesta kaupungin omistamaksi yleishyödylliseksi osakeyhtiöksi. Nuorisojä ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy aloitti toimintansa osakeyhtiönä 1.1.2015. Oivanki tarjoaa ympäri vuoden pohjoisen luonnon keskellä turvalliset ja viihtyisät puitteet sekä palvelut erilaisten leirien, valmennusten, tapahtumien, retkien, koulutusten ja kurssien toteuttamiseen ryhmille ja yksittäisille matkailijoille. Tarjolla on majoitusta, maukasta kotiruokaa ja monipuolisia ohjelmia ryhmille leirikouluista urheiluseuroihin ja työyhteisöistä seurakuntiin. Nuorisotoimintaa tarjotaan paikallisesti ja kansainvälisesti.

A.M. M.V. L& ST

Kaupunginhallitus on 18.6.2015 § 168 tehnyt päätöksen sijoitusosakeyhtiöön sijoittamisesta. Sijoitusosakeyhtiö on Kuusamo Food Invest Oy.

Päätös 18.6.2015 § 168 edellytti, että Kaupunginhallitus päättää tehdä 1,2 milj. euron määräisen pääomasijoituksen perustettavaan sijoitusosakeyhtiöön liitteenä olevassa osakassopimuksessa mainituilla ehdoilla ja siten, että 600.000 euroa sijoitetaan osakepääomaan ja 600.000 euroa annetaan pääomailainana, edellyttäen, että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- Sijoitusyhtiön osakassopimusluonnoksessa mainitut perustajaosakkaat tekevät perustettavaan sijoitusyhtiöön 1,3 milj. euron pääomasijoituksen.
- Perustettavan sijoitusyhtiön osakassopimuksessa sovitaan, että sijoitusyhtiö tekee 1,9 milj. euron määräisen pääomasijoituksen Kuusamon Juusto Oy:öön edellytyksellä, että kohdissa c-e mainitut ehdot ovat täyttyneet.
- Muut perustettavan yhtiön ulkopuoliset sijoittajat osallistuvat samanaikaisesti Kuusamon Juusto Oy:n pääomasijoituksiin suunnitellulla tavalla eli siten, että uutta sijoituspääomaa Kuusamon Juusto Oy:n kertyy vähintään 6 milj. euroa.
- Kuusamon Juusto Oy:n velkojat suostuvat vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn siten, että yhtiön olemassa olevia velkoja leikataan vähintään noin 4,9 milj. euroa.
- Kuusamon kaupungin pääomasijoituksen maksu tapahtuu kun tämä päätös on saavuttanut lainvoiman.

28.7.2015 tehdyllä viranhaltijapäätöksellä kaupunginhallituksen päätös 18.6.2015 § 168 on laitettu täytäntöön. Kuusamo Food Invest Oy on edelleen sijoittanut Kuusamon Juusto Oy:n, joka on valittu yhtiön ensimmäiseksi sijoituskohteeksi.

Asiakaspalvelu Askeleen toiminta laajeni merkittävästi kahden syyn vuoksi. Ensinnäkin pitkäaikaistyöttömien määrä on lähes kaksinkertaistunut ja toiseksi kuntouttavan työtoiminnan palveluita tarjonnut ON Kuusamo hakeutui konkurssiin kesäkuussa. Askel otti vastatakseen suurimman osan ON Kuusamon palveluista, mm. rakennustarvikekierrätyksen, kopiointipisteen ja muun kuntouttavan työtoiminnan.

Vuoden 2015 tilinpäätöksen analysointia

Kuusamon kaupungin tilinpäätös vuodelta 2015 on 634.468,03 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2015 tilinpäätöksen toimintakate oli 93.356.530,62 euroa. Muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli 94.906.000 euroa. Alitusta muutettuun talousarvioon nähden tuli 1.549.469,38 euroa.

	Talousarvio 2015	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama (toteuma-muutettu talousarvio)
Toimintatuotot	19.003.566	19.003.566	19.008.872,83	5.306,83
Toimintakulut	111.459.566	114.309.566	112.862.030,55	1.447.535,45
Toimintakate	92.056.000	94.906.000	93.356.530,62	1.549.469,38

Taulukko 4. Toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen muutokset ja toteuma vuonna 2015

Ulkoiset toteutuneet toimintakulut olivat 112.862.030,55 euroa ja ulkoiset toimintatuotot 19.008.872,83 euroa ja valmistus omaan käyttöön 496.627,10 euroa.

L.M. M.F. K.K. 6T

Talousarvion määrärahojen muutokset ja ylitykset v. 2015

			Ta 2015 netto	Talous- arvio- muutos netto	Muutettu TA 2015 netto	Toteutuma netto	Ylitys/alitus
Käyttötalous							
kv:n päätös							
		Määrärahamuutokset					
16.11.2015 §82		Kasvatus ja sivistystoimi/ avustus Kuusamo-opiston lehtentilahankeelle	-34 577 250	-350 000	-34 927 250	-34 511 444,99	-415 805,01
7.12.2015 §87		Perusturva	-54 437 070	-2 500 000			
KH 12.1.2015 §11		Siirto keskushallinnolta perusturvalle		-56 800			
				-2 556 800	-56 993 870	-56 860 157,83	-133 712,17
		Käyttötalouden määrärahat yhteensä	-92 056 000	-2 850 000	-94 906 000	-93 356 530,62	-1 549 469,38
Investoinnit							
kv:n päätös							
30.3.2015 §30		Elinkeinojen kehittämistä tukevat investoinnit/ Rukan HS142 mäen hissikuilu ja hissi	-40 000	-250 000	-290 000	-287 756,85	-2 243,15
18.5.2015 §40		Perusinfrastruktuuri/Maanteiden 8692 (Rukatunturitie) ja 18884 (Rukajärventie) liikennejärjestelyt, kaavatiet Juhannuskallion kohdalla	0	-358 500	-358 500	-10 008,55	-348 491,45
18.5.2015 §41		Peruspalvelua tukevat investoinnit/Uudisrakentaminen Keva-keskuksen sisäilmasto-ongelman korjaaminen	0	-70 000	-70 000	-28 325,90	-41 674,10
		Investointimäärärahat yhteensä	-6 124 500	-678 500	-6 803 000	-4 355 076,56	-2 447 923,44
Kustpaikka/osasto							
961005		Irtamisto, yhdyskuntatekniikka	-150 000	0	-150 000	-161 721,20	-11 721,20
96000058		Ympäristöhankeohjelma	-350 000	0	-350 000	-382 124,79	-32 124,79
900000		Tulojen alitus Käyttöomaisuuden myynti	100 000	0	100 000	26 731,10	-73 268,90

Taulukko 5. Talousarvion määrärahojen muutokset ja ylitykset vuonna 2015

Lm. M. V. LK. GT

Ulkoinen ja sisäinen toteuma toimintakatteen osalta vuodelta 2015

Kaupunginhallitus alitti talousarvion 452.625,86 eurolla.

Perusturva alitti muutetun talousarvion 133.712,17 eurolla.

Kasvatus- ja sivistystoimi alitti muutetun talousarvion 415.805,01 eurolla.

Yhdyskuntatekniikka alitti talousarvion 699.509,83 eurolla.

Vuoden 2015 verorahoitus

Vuonna 2015 verorahoitusta kertyi yhteensä 97.559.814 euroa. Vuoteen 2014 nähden verorahoitus eli valtionosuus- ja verotulot laskivat 463.562 euroa eli 0,5 %. Verorahoitus vuonna 2014 oli yhteensä 98.023.376 euroa.

Vuoden 2015 talousarvioon oli arvioitu kokonaisverorahoituksen (verotulot + valtionosuudet) määräksi 96.156.000 euroa. Talousarvioon nähden verorahoitusta kertyi 1.403.814 euroa arvioitua enemmän.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2014	2015	2016**	2017**	2018**	2019**
Verolaji						
Kunnallisvero	18 193	18 524	18 740	19 170	19 680	20 240
Muutos %	1,3	1,8	1,2	2,3	2,7	2,8
Yhteisövero	1 461	1 642	1 330	1 330	1 380	1 450
Muutos %	11,4	12,3	-19,0	0,0	3,8	5,1
Kiinteistövero	1 512	1 604	1 660	1 730	1 770	1 800
Muutos %	10,9	6,1	3,5	4,2	2,3	1,7
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	21 166	21 769	21 730	22 230	22 830	23 490
Muutos %	2,5	2,9	-0,2	2,3	2,7	2,9

Taulukko 6. Kuntaliiton 12.2.2016 ennuste kuntien verotuloista

Valtionosuustulot ylittyivät 1.209.208,00 eurolla talousarvioon nähden (talousarvioon valtionosuudeksi arvioitu 43.637.000, lopullinen päätös vuoden 2015 valtionosuuksista tuli 01/2015).

Vuosikate oli 5.253.811,73 euroa eli 334,79 euroa/asukas, tilinpäätösarvioiden mukaan koko maan keskiarvo vuonna 2015 oli 324 euroa/asukas. Kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2015 tilinpäätöksen tulos huomioiden 11.680.939 euroa.

Muutokset vuoden 2015 investointiohjelmaan

Bruttoinvestoinnit olivat 5.446.068,25 euroa ja nettoinvestoinnit 4.355.076,56 euroa. Nettoinvestoinnit muutettuun talousarvioon verrattuna alittuivat 2.447.923,44 eurolla.

Investointien osalta kaupunginvaltuusto teki muutoksia vuoden 2015 aikana seuraavasti:

- Kaupunginvaltuuston päätös 18.5.2015 § 40 Lisämääräraha investointiosaan hankkeelle "Maanteiden 8692 (Rukatunturintie) ja 18884 (Rukajärventie) liikennejärjestelyt, kaavatiet Juhannuskallion kohdalla": "Talousarvio vuodelle 2015 muu-

Lh. M.T. KLC. GT

tetaan siten, että investointiosaan perusinfrastruktuuri- hankeryhmään avattavalle kustannuspaikalle osoitetaan

559 000 euron (alv 0 %) lisämääräraha hankkeen toimenpiteiden käynnistämiseen, josta tuen osuus 200 500 euroa (alv 0 %) ja kaupungin nettomeno 358 500 euroa (alv 0 %). Arvonlisäverolliset summat ovat 693 000 euroa, josta tuen osuus 248 500 euroa ja kaupungin nettomeno 444 500 euroa.

- Kaupunginvaltuuston päätös 18.5.2015 § 41 KeVa-keskuksen sisäilmasto-ongelman korjaaminen ja lisämäärärahaesitys vuodelle 2015 sen toteuttamiseen: "Vuoden 2015 talousarvion investointiosan kohtaan 2.2 Uudisrakentaminen 70 000 euron (alv 0 %) määrärahan KeVa-keskuksen kiinteistöön tehtävään 330 neliön laajennuksen suunnitteluun sekä väliaikaisen toiminnan varmistamiseksi tehtäviin toimenpiteisiin.
- Kaupunginvaltuuston päätös 30.3.2015 § 30 Lisämääräraha talousarviovuoden 2015 investointiosan Elinkeinojen kehittämistä tukevat investoinnit –ryhmään:" Vuoden 2015 talousarvion investointiosaan Elinkeinojen kehittämistä tukevat investoinnit – ryhmään, olemassa olevalle hankekohdalle "Rukan hiihtostadionin muutostyöt" lisätään 250.000 euron määräraha uuden hissikuilun ja hissien hankintaan.

Kuusamon kaupungin vuoden 2015 lainakanta ja takaukset

Pitkäaikaista lainaa nostettiin vuonna 2015 yhteensä 5.000.000 euroa (kh 10.8.2015 § 65). Pitkäaikaista lainaa 31.12.2015 oli 29.368.864,18 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3.378.786,88 eurolla. Lyhytaikaista lainaa 31.12.2015 ei ollut. Kuntatodistusluottoa nostettiin kesäkuussa 4.000.000 euroa, joka maksettiin pois syyskuussa. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta vuonna 2015 oli 2.793 euroa/asukas.

Vaihtuvakorkoisten lainojen osuus oli 16.763.436,10 euroa. Kaupungin rahastosijoitusten markkina-arvo vuoden 2015 lopussa oli 22 259 064 euroa. Vastaavasti vuoden 2014 lopussa markkina-arvo oli 21.395.442 euroa. Rahastosalkkujen markkina-arvo kasvoi 863.622 euroa eli 4 prosenttia vuoden aikana.

L. M. T. K. K. K.

Kuusamon kaupungin vaihtuvakorkoiset lainat per 31.12.2015

Lainanumero	Pääoma	Korko&sidonnaisuus	Lyhennys/v	Lyhennyspvm	Eräpä	Duraatio	Osuus salkusta
Nordea Pankki 181520-12335/k	199 999,10	Euribor 6kk + 0,10 %	133 333,00	24.1 & 24.7	24.1.2017	1,86	1,19
Kuntarahoitus Oyj 13971/09	800 000,00	Euribor 6kk + 0,60 %	200 000,00	4.3 & 4.9	4.9.2019	2,86	4,77
Kuntarahoitus Oyj 15081/11	3 000 000,00	Euribor 6kk + 0,50 %	0,00	15.3 & 15.9	15.3.2021	3,69	17,90
Kuntarahoitus Oyj 15260/11	543 437,00	Euribor 6kk + 0,50 %	1 558,00	23.4 & 23.10	23.4.2052	9,19	3,24
Kuusamon OP 519407-834633E	720 000,00	Euribor 6kk + 0,49 %	120 000,00	18.2 & 18.8	18.8.2021	4,02	4,30
Kuntarahoitus Oyj 17157/14	4 250 000,00	Euribor 6kk + 0,95 %	500 000,00	17.1 & 17.7	17.1.2024		25,35
Kuntarahoitus Oyj 17603/14	2 250 000,00	Euribor 6kk + 0,90 %	250 000,00	7.6 & 7.12	7.12.2024		13,42
DanskeBank Oyj FI89 8119 9711	5 000 000,00	Euribor 6 kk + 0,52 %	500 000,00	1.3 & 1.9	1.9.2025		29,83
Yhteensä	16 763 436,10		1 704 891,00				100,00

Kuntatodistukset	Käytössä	Korko	Limitti
Kuntarahoitus Oyj	0,00		2 500 000,00
Pohjola Pankki Oyj	0,00		2 500 000,00
Sampo Pankki Oyj	0,00		2 500 000,00
Nordea Pankki Oyj	0,00		2 500 000,00

Kuusamon kaupungin kiinteäkorkoiset lainat per 31.12.2015

	Pääoma	Korko&sidonnaisuus	Lyhennys/v	Lyhennyspvm	Eräpä	Osuus salkusta
Kuntarahoitus Oyj 12508/07	2 288 455,00	26v 4,995 %	130 770,00	19.6 & 19.12	19.6.2033	18,15
Valtiokonttori 1310-150	63 023,08	ARAlaina 2,28 %	5 135,49	29.6 & 29.12	28.8.2034	0,50
Kuntarahoitus Oyj 14152/09	400 000,00	10v laina 5v varainh.korko 1,0840 %	100 000,00	12.5 & 12.11	12.11.2019	3,17
Kuntarahoitus Oyj 14738/10	2 500 000,00	10v 2,773%	500 000,00	20.3 & 20.9	20.9.2020	19,83
Kuntarahoitus Oyj 15518/11	900 000,00	10v laina 5v varainh.korko 2,24 %	150 000,00	27.4 & 27.10	27.10.2021	7,14
Kuntarahoitus Oyj 15649/12	1 950 000,00	10v 2,559%	300 000,00	23.1 & 23.7	23.1.2022	15,47
Kuntarahoitus Oyj 16132/12	2 578 950,00	10v 2,068%	368 420,00	16.2 & 16.8	16.8.2022	20,46
Sampo Pankki 881997-100012	1 925 000,00	10v 3,34%	350 000,00	20.1 & 20.7	20.1.2021	15,27
Yhteensä	12 605 428,08		1 904 325,49			100,00
	29 368 864,18					

Voimassa olevat korkosuojaukset per 31.12.2015

	Maksettava korko	Referenssikorko	Päätymispä
Sampo Pankki 25506666SA	3 000 000	Tehostettu korkovaihtoswap	15.3.2021
Sampo Pankki 25508786SA	3 000 000	Deflaatioswap	15.3.2021
Pohjola Pankki Oyj 397448	3 000 000	6kk Euribor	15.3.2021
Nordea Pankki Suomi Oyj	4 750 000	6kk Euribor	1.9.2025
Yhteensä	13 750 000		

Taulukko 7. Kuusamon kaupungin lainakanta ja korkosuojaus

L.M. M.T. K.K. G.T.

KUUSAMON KAUPUNKI

TAKAUKSET

päätös/nostopv	myönnetty €	rahoittaja	lainan no	po 31.12.2014	po 31.12.2015
Heinolanvaaran jätevesiosuuskunta					
18.6.2012 § 33	204 600	Kuusamon Osuuspankki	83471183	54 553,12	47 437,48
Keron seudun vesiosuuskunta					
18.6.2007 §	70 000	Kuusamon Osuuspankki	83426427	17 297,14	8 488,08
Kuontivaaran Jätevesiosuuskunta					
5.10.2009 § 59	370 000	Kuusamon Osuuspankki	83447183	31 060,41	24 743,01
Käylän seudun vesiosuuskunta					
16.6.2008 § 23	200 000	Käylän Osuuspankki	80305644	97 904,90	93 988,70
16.11.2015 § 83 jatkaminen					
9.9.2013 § 61	10 000	Käylän Osuuspankki	80313929	9 157,02	8 281,72
Takkusalmen vesiosuuskunta					
29.10.2007 § 54	35 000	Käylän Osuuspankki	80304688	19 328,40	16 988,36
17.9.2012 § 42	50 000	Käylän Osuuspankki	80313119	44 950,71	39 876,62
9.9.2013 § 59	220 000	Käylän Osuuspankki	80314299	94 247,33	102 955,59
Sänkikankaan jätevesiosuuskunta					
20.6.2011 § 32	700 000	Kuusamon Osuuspankki	83463149	562 963,47	498 361,86
Kitkan Vesiosuuskunta					
18.5.2015 § 42	1 500 000	Kuusamon Osuuspankki		Ei ole toteutunut v 2015	
Kuolionseudun Vesiosuuskunta					
5.10.2015 § 73	164 000	Kuusamon Osuuspankki	FI90 5194 0783 4930 21		143 000,00
Yhteensä	3 523 600			931 462,50	984 121,42
Koillismaan Palveluyhdistys ry					
3.10.1994 § 57	159 779	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6004471		
14.11.1994 § 69	179 120	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6004653		
24.5.2012 § 25	235 463	Danske Bank Oyj	399-320-01313734	17 659,67	5 886,51
26.1.2009 § 19 uusiminen					
29.1.2002 § 6	4 204 698	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6031706	2 394 951,96	2 200 155,80
6.2.2012 § 4 uusiminen 10 vuodeksi					
Yhteensä	4 779 060			2 412 611,63	2 206 042,31
TAKAUKSET, MUUT YHTEENSÄ					
	8 302 660			3 344 074,13	3 190 163,73

Taulukko 8. Kuusamon kaupungin lainatakaukset

R.M. M.T. KK. GT

TAKAUKSET, TYTÄRYHTEISÖT

päätös/nostopv	myönnetty €	rahoittaja	lainan no	po 31.12.2014	po 31.12.2015
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot					
2.9.1996 § 53	237 986	Kuntarahoitus Oyj	0300/96	44 233,37	22 705,31
16.6.2003 § 31	5 550 000	Kuntarahoitus Oyj	10784/03	1 110 000,00	444 000,00
22.4.2002 § 28	916 500	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6031698	669 045,00	636 967,50
21.5.2012 § 17 uusiminen					
15.6.2015 § 59 laina-ajan jatkaminen					
10.12.2004 § 73	950 000	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6041515	598 500,00	551 000,00
2.2.2015 § 5 uusiminen					
15.6.2015 § 55 laina-ajan jatkaminen					
19.6.2006 § 34	460 000	Nordea Pankki Suomi Oyj	110920-6048239	248 400,00	211 600,00
15.6.2015 § 56 laina-ajan jatkaminen					
3.4.2007 § 13	3 800 000	Kuntarahoitus Oyj	12462/07	3 610 000,00	3 572 000,00
3.4.2007 § 13	380 000	Kuntarahoitus Oyj	12949/08	174 171,00	142 505,00
19.9.2011 § 39	5 210 000	Kuntarahoitus Oyj	15494/11	993 200,00	989 800,00
		Kuntarahoitus Oyj	15495/11	2 483 000,00	2 474 500,00
		Kuntarahoitus Oyj	15496/11	1 698 372,00	1 692 558,00
17.9.2012 § 40	960 000	Kuntarahoitus Oyj	16141/12	940 800,00	921 600,00
17.9.2012 § 41	250 000	Kuntarahoitus Oyj	16140/12	250 000,00	
15.6.2015 § 58 bullet-lainan muuttaminen tavalliseksi rahalaitoslainaksi			18025/15		250 000,00
9.9.2013 § 58	2 000 000	Kuntarahoitus Oyj		1 310 000,00	1 090 000,00
	Kuntayritystoditukset	Kuntarahoitus Oyj	31542		
		Kuntarahoitus Oyj	32534		
		Kuntarahoitus Oyj	35319		
Yhteensä	20 714 486			14 129 721,37	12 999 235,81
Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolis Oy					
22.5.2006 § 17	250 000	Danske Bank Oyj	399-320-02739400	500 000,00	500 000,00
18.6.2007 § 37	500 000	Korotus edelliseen			
15.6.2009 § 49		Uusi takauspäätös			
3.2.2014 § 5		Uusi takauspäätös			
Yhteensä	750 000			500 000,00	500 000,00
Tytäryhteisöt yhteensä	21 464 486			14 629 721,37	13 499 235,81
TAKAUKSET €	29 767 146			17 973 795,50	16 689 399,54

Taulukko 9. Kuusamon kaupungin takaukset tytäryhtiöille

L.M. M.V. K.K. ST

Kaupungin korkoriskien hallinta

Kaupungilla oli vuoden 2015 loppuun mennessä koronvaihtosopimuksella suojattuna 3,0 miljoonaa euroa nostaen suojausasteen 43 %:sta 53 % iin. Suhteellisen alhaisen suojausasteen ansiosta kaupungin rahoituskulut ovat laskeneet ja kaupunki on hyötynyt yhä laskeneista markkinakoroista. Vuoden 2015 aikana sekä tilikauden jälkeen kaupunki on tehnyt suojauksia, jotka nostavat suojausasteen vuoden 2016 kuluessa noin 75–80 %:iin.

Kaupungin lainasalkun suojausaste pysyy nykyisten lainojen ja korkosuojien osalta noin 80 %:ssa aina vuosikymmenen loppuun saakka. Tämän tarkastelun lisäksi kaupungin tulee kuitenkin korkojen kääntyessä nousuun ottaa kantaa myös talousarviohorisontin aikana nostettaviin uusiin lainoihin ja niiden korkoriskiin (bruttolainanotto). Niihin voidaan reagoida etukäteen tekemällä tulevaisuudesta alkavia koronvaihtosopimuksia sekä ottamalla alla oleva laina samassa korkoreferenssissä ja samalla lyhennysohjelmalla kuin ennen rahantarvetta tehty korkosuojaus. Vuoden 2020 lopussa nykyinen lainasalkku on vain 12,1 miljoonaa eli nykyisen lainasalkun suojausasteen tarkastelu niin pitkälle ilman tulevan korkoriskin huomioimista antaakin virheellisen kuvan kaupungin tulevasta korkoriskistä. Mikäli pelkästään oletamme, että kaupungin lainasalkun koko pysyy ennallaan noin 30 miljoonassa eurossa, salkun suojausaste laskee 32 %:iin vuonna 2020 olettaen, ettei lisäsuojia tehdä ja uudet lainat nostetaan vaihtuvassa korossa.

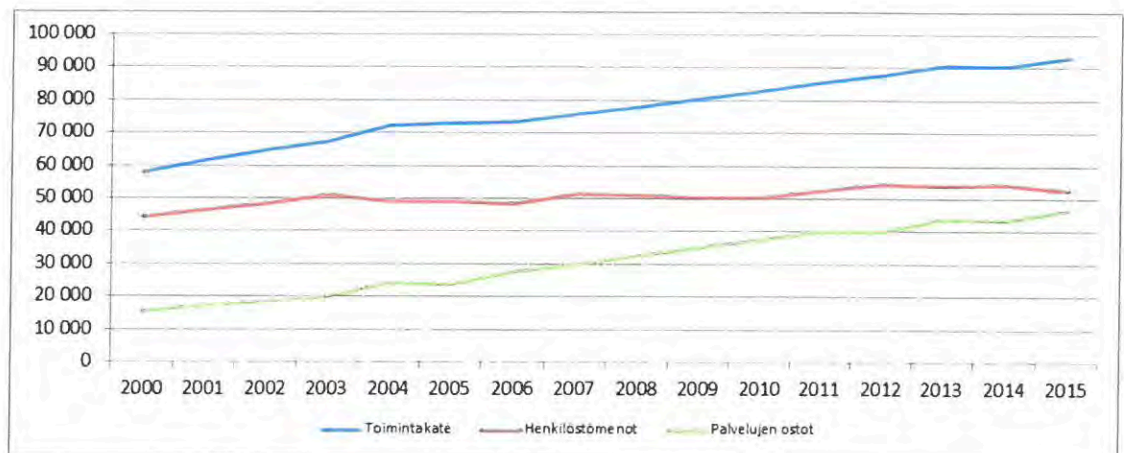
Kaupunki seuraa aktiivisesti korkoriskiään ja reagoi nopeastikin markkinakorkojen liikkeisiin. Korkoriskien hallinnassa otetaan huomioon myös tuleva lainanotto investointeihin sekä vanhojen lainojen lyhennyksiin. Rahoitusriskien hyvä hallinnoiminen on suuresta taloudellisesta lisäarvosta. Korkotason muutokset nostavat kaupungin korkokuluja merkittävästi ja näin ollen vähentävät taloudellista liikkumavaraa kaupungin taloudessa. Markkinakorkotasot ovat pysyneet ennätysalhaisina ja pitkät korot ovat jopa laskeneet kesän 2015 nousupiikin jälkeen. Tilanne ei voi jatkua loputtomiin samanlaisena ja rahoitusriskien hallinta onkin tärkeä fokusalue myös tulevaisuudessa.

L. M. V. KK. GT

1.5. Henkilöstö

Kuusamon kaupungin pysyväisluontoisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä (31.12.) on vuosina 2009 – 2015 ollut toimialoittain alla olevan taulukon mukainen.

	v. 2015	v. 2014	v. 2013	v. 2012	v. 2011	v. 2010	v. 2009
Kaupunginhallitus	111	108	111	115	38	38	38
Perusturvalautakunta	498	509	505	497	497	485	465
Kasvatus- ja sivistysltk	466	476	465	452	504	495	481
Yhdyskuntatekniikan ltk	126	120	128	131	138	104	97
Tukipalvelukeskus					87	114	129
Yhteensä	1 201	1 213	1 209	1 195	1 264	1 236	1 210
- josta määräaikaisia	296	267	274	294	351	323	257

Kuvio 3. Kuusamon kaupungin toimintakate, henkilöstömenot ja palvelujen ostomenot vuosina 2000 – 2015

Henkilöstömenot ovat vuodesta 2000 vuoteen 2015 kasvaneet 8.171 tuhatta euroa eli 18 prosenttia. Palvelujen ostot ovat vastaavasti vuodesta 2000 vuoteen 2015 nousseet 30.884 tuhatta euroa eli 198 prosenttia. Toimintakatteen nousu vuodesta 2000 vuoteen 2015 on 35.194 tuhatta euroa (61 prosenttia). Aikajaksoon sisältyy mm. ammatillisen koulutuksen siirtäminen Kainuun ammattiopiston hoidettavaksi ja useita toimintojen ulkoistamisia. Huomioitavaa on, että esimerkiksi vuonna 2000 ei ole vielä käsitelty investointien palkkakustannuksia valmistus omaan käyttöön menettelyn kautta.

Vuodelta 2015 laaditaan erillinen henkilöstötilinpäätös.

L.M. M.T. KK. GT

1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Nykyisellään kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen perusteella toimintaker-
tomuksessa tulee esittää arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä se-
kä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä. Asiasta on nyt otettu mää-
räykset myös kuntalakiin. Kaupunginvaltuusto teki 3.2.2014 päätöksen sisäisen val-
vonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Merkittäviä epävarmuustekijöitä lähitulevaisuudessa ovat maailman talouden sekä
Venäjän ja Ukrainan väliset ongelmat, jotka heijastustuvat valtiontalouteen ja siten
myös Suomen julkiseen talouteen. Epävarmuutta aiheuttavat myös maan hallituksen
kuntasektorille kohdistuvat lainsäädännölliset, rakenteelliset ja taloudelliset toimenpi-
teet, kuten mm. SOTE ja valtionosuusuudistukset sekä talouden kestävyysvajeen
umpeen kurominen.

Rahoitusriskejä, joita ovat korkoriski, valuuttariski, likviditeettiriski ja luottoriski. Syk-
syllä 2013 kaupunki teetti lainasalkkuanalyysin Operandi Oy:llä ja saman tahon kans-
sa solmittiin helmikuussa 2015 yhteistyösopimus korkoriskienhallinnan osalta. Korko-
riskejä pyritään hallitsemaan johdannaissopimusten avulla.

Talouden tasapainon saavuttaminen vaatii paitsi toiminnan tehokkuuden ja tuottavuu-
den lisäämistä myös rakenteellisia ratkaisuja palvelutuotantoon. Talouden ohjaukses-
sa tulee varautua entistä tehokkaammin väestön muuttoliikkeen ja erityisesti väestön
ikärakenteen muutoksen aiheuttamiin talouden tasapainottamisongelmiin.

Riski ja epävarmuus ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön riittävydestä tulee kas-
vamaan lähivuosina merkittävästi suurten ikäluokkien siirtyessä eläkeikään. Tulevien
vuosien riskitekijäksi on muodostumassa ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön
saatavuus. Erityisenä riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöis-
tä. Työkuntoutukseen ja henkilöstön työmotivaatioon resurssien vähetessä on kiinni-
tetty lisääntyvää huomiota mm. kaupungin henkilöstön työhyvinvointiohjelmassa.

Kaupungin omaisuus-, keskeytys-, metsä-, rakennus- ja asennustyö-, julkisyhteisön
vastuu-, hallinnonvastuu ja oikeusturvavakuutuksien sekä liikenne- ja ajoneuvovakuu-
tuksien osalta vakuutusyhtiönä toimii Pohjola Vakuutus Oy 1.1.2015 alkaen.

Kaupungin lakisääteisen tapaturma-, ryhmätapaturma- ja matkavakuutuksien osalta
vakuutusyhtiönä toimii LähiTapiola Keskinäinen 1.1.2015 alkaen.

1.7. Ympäristötekijät

Ympäristöasioiden toteutuminen on esitetty kaupungin tulokortissa.

L.M. M.V. K.K. G

2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kuntalakiin tehtiin 15.6.2012 (325/2013) kunnan ja kuntakonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2014.

Kuntalain muutoksen tavoitteena on vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asemaa kunnassa ja kuntakonsernissa sekä yhdenmukaistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle tai pormestarille sekä kunnan muulle johdolle.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää sekä kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää. Käytännössä kuntalain muutos tarkoittaa sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen oikeudellinen sitovuus ja velvoittavuus kasvavat.

Kuusamon kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2014 § 6 Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Vuosien 2014 ja 2015 aikana tulleet oikaisuvaatimukset ja eriävät mielipiteet

Kaupunginhallitus

Vuosien 2014 ja 2015 (11/2015 asti) on jätetty 46 kpl eriävää mielipidettä. Samalla ajanjaksolla on jätetty oikaisuvaatimuksia 6 kpl.

Kaupunginhallitus käytti otto-oikeutta kaksi kertaa vuoden 2015 aikana.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta

Aikavälillä 1.1.2014 – 30.11.2015 on annettu yhteensä eriäviä mielipiteitä 12 kpl ja oikaisuvaatimuksia 16 kpl.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

2014 – 2015 ei ole kirjattu yhtään eriävää mielipidettä. Oikaisuvaatimuksia on jätetty 5 kpl vuosien 2014 ja 2015 aikana.

Perusturvalautakunta

Vuosien 2014 ja 2015 (11/2015 asti) ei ole jätetty eriäviä mielipiteitä. Samalla ajanjaksolla on jätetty oikaisuvaatimuksia 23 kpl.

Toimivaltuuksien noudattamista on pystytty valvomaan. Päätösten toimeenpanoa seurataan ja päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Kaupunginhallituksen työskentelyn pelisäännöt

Kaupunginhallitus on 26.10.2015 § 273 hyväksynyt huoneentaulun ja käytännön pelisäännöt. Säännöissä on mm. käsitelty eriävää mielipidettä ja sen juridista olemusta.

L. M. V. K. K.

GT

Talouden seuranta

Kaupungin hallintokunnat ja tytäryhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan, tavoitteiden toteutumisesta ja taloustilanteestaan 30.4.2015 ja 31.8.2015 päivätyissä osavuosikatsauksissa. Lisäksi kaupunginhallitus on käsitellyt vuoden 2015 aikana viisi kertaa konsernin talouden toteumaa erillisen talousraportin perusteella.

Sisäisen valvonnan ohjeistus

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 2.6.2014 § 140 Sisäisen valvonnan ohjeistuksen päivityksen, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan eri kohdealueet sekä 2.6.2014 § 141 riskienhallintapolitiikka-asiakirjan. Kuusamon kaupungin tavoitteet on määritelty talousarvioissa ja taloussuunnitelmissa, jotka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt. Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla kehitetään yhteisiä menettelytapoja tunnistaa, arvioida sekä hallita kaupungin toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä.

Sisäisen valvonnan tehostamistoimenpiteet vuonna 2015

Kaupunginhallitus on hyväksynyt

- 13.4.2015 § 98 sisäisen valvonnan tehostamistoimenpiteenä Kuusamon kaupungin asianhallintajärjestelmänä on käytössä Kuntatoimisto sovellus. Järjestelmä pitää sisällään eri osioita kuten työpöytäsovelluksen, diaarin, päätösarkiston, VIPS-viranhaltijapäätössovelluksen. Kaupunki järjestää Kuntatoimisto-ohjelmiston toimittaja Triplanin kanssa koulutustilaisuuden 5.5.2015. Tilaisuuteen veloitetaan osallistuvan viranhaltijapäätöksiä tekevät viranhaltijat sekä viranhaltijapäätöksiä valmistelevat henkilöt. Kuusamon kaupungin kaikilla toimialoilla siirrytään käyttämään 1.6.2015 alkaen Kuntatoimiston VIPS-ohjelmaa.
- 12.10.2015 § 252 sisäisen valvonnan tehostamistoimenpiteenä Kaupunki järjestää FCG:n kanssa seuraavat videokoulutukset
 - * muutoksenhaku kunnassa 13.10.2015
 - * pöytäkirjan laatiminen ja julkisuus 3.11.2015

Videokoulutukseen osallistuvat henkilöt, joiden tehtävänkuviin koulutuskokonaisuudet kuuluvat.

Henkilöstöhallinnon koulutukset organisaation yhteisiksi toimintatavoiksi

Esimiesten ja henkilöstön koulutus

Kaupungin esimiestehtävissä toimiville toteutettiin koulutuspäivät vuoden 2015 aikana seuraavilla osa-alueilla

- Esimiehille tarkoitettu kolmen tunnin koulutus helmikuussa "haastavien esimiestilanteiden ratkaisumallit – näkökulmana työoikeus".
- työntekijöille tarkoitettu 2x3 tunnin koulutus helmikuussa "työntekijä, miten vaikutat työyhteisöön – näkökulmana työsuhtesopimuslaki
- Aurinkoiset asenteet -koulutus henkilöstölle sekä luottamushenkilöille helmikuussa
- Kuntien eläkevakuutuksen koulutus esimiehille syyskuussa

Sisäisen valvonnan järjestäminen Kuusamon kaupungissa

Kuusamon kaupungissa ei ole erillistä sisäistä valvontaa. Kaupungin tilintarkastusyhdistiö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on tarkastanut Kuusamon kaupungin tytäryhtiöiden kirjanpidon ja hallinnon tilikaudelta 2015 helmi-maaliskuun 2016 aikana.

Sähköisen asioinnin ja verkkopalvelujen laajentuminen sekä tietotekniikan hyödyntäminen palveluprosesseissa edistävät tuottavuutta, helpottavat asiointia ja kuntalaisten osallistumista. Samalla riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja alttius toimintahäiriöille kasvavat. Kuusamon kaupungin toiminnassa em. kehityksen tuomat haasteet on huomioitu kaupungin riskienhallinta- ja tietoturvatyössä.

Sisäistä valvontaa ovat tehostaneet ja kontrollia helpottaneet viime vuosina tehdyt taloushallinnon sähköistämisen- ja keskittämistoimenpiteet; laskujen sähköinen kierrätysjärjestelmä Rondo, sähköinen matkalaskuohjelmisto Populus, perintätoimen ulkoistaminen ja sähköistämisen jne.

Kaupungin sopimuksista on pidetty sopimusrekisteriä keskushallinnossa ja toimialoilla. Tweb-sopimusrekisteri -ohjelma on käytössä hankintasopimusten osalta. Käytön laajentaminen on yhteydessä sähköiseen arkistonmuodostussuunnitelmaan ja arkistointiin. Ohjelman laajempi käyttö etenee yhdessä sähköisen arkiston käyttöönottohankkeen aikataulun mukaisesti.

Kuusamon kaupungin riskienhallinnan tarkoitus on osaltaan tukea kaupungin vision ja strategian toteutumista sekä varmistaa häiriötön palvelutuotanto sekä toimintojen jatkuvuus. Riskienhallinta järjestetään kokonaisvaltaisesti kaupungin johtamisjärjestelmän ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Riskienhallinta on osa jatkuvaa toiminnan ja talouden suunnittelua, toteutusta ja seurantaa.

Riskienhallinta on järjestelmällistä toimintaa missä riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niiden hallintakeinoja suunnitellaan, toteutetaan sekä seurataan.

Riskit jaetaan neljään riskialueeseen:

- Strategiset riskit, jotka liittyvät usein ulkoisiin tapahtumiin ja muutoksiin, jotka vaikuttavat pitkän aikavälin suunnitelmiin ja strategisiin tavoitteisiin
- Operatiiviset riskit, jotka liittyvät organisaation päivittäiseen toimintaan
- Taloudelliset riskit, jotka liittyvät taloudellisiin ja rahoituksellisiin tekijöihin
- Vahinkoriskit, jotka aiheutuvat odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista.

Eri riskialueisiin voi kuulua sisäisiä ja ulkoisia riskejä. Riskienhallinnassa noudatetaan soveltuvin osin ISO 31 000 – standardia. Riskienhallintapolitiikka koskee koko kaupunkikonsernia.

Kannanotto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta

Keskushallinnon toimiala:

Vuoden 2015 aikana käynnistyi kaupungin eri toimialoilla riskien arviointi-prosessi, jota johtavat työsuojelu- ja riskienhallintapäällikkö Teppo Törmänen ja työsuojeluvaltuutettu Jaana Tyni. Keskushallinnon toimialalla riskienarviointi käynnistyi keväällä ja riskienarviointi saadaan valmiiksi kevään 2016 aikana. Toimialalla on suoritettu myös ergonomiakoulutusta, jolla on pyritty minimoimaan henkilö- ja tapaturmariskejä sekä

Lp. M.T. Kk. Gt

ateriapalveluissa osana jokapäiväistä riskienhallintatoimintaa toteutetaan omavalvontajärjestelmää.

Henkilöriskien osalta on kiinnitetty varahenkilöjärjestelmän toimivuuteen huomiota niin ateria- ja puhtaanapidon tehtävissä kuin hallinnon tehtävissäkin. Ateria- ja puhtaanapitopuolelle on vuoden 2016 talousarvioon varattu määräraha varahenkilöiden (neljä henkilöä) palkkaamiseen. Kaupungin vakuutusturvassa on huomioitu myös hallinnon vastuuvakuutukset. Kaupungin valmiussuunnitelma on päivitetty ja suunnitelma on ajan tasalla, samoin ruokahuollon suunnitelma poikkeusoloihin on valmisteltu. Toimialalla on kiinnitetty huomiota ammatillisen koulutuksen tason nostamiseen ja näin ollen ateria- ja puhtaanapidon puolella sekä taloushallinnon tehtävissä toimiville on mahdollistettu ammattitutkinnon suorittaminen työn ohessa. Taloushallinnon tehtävissä toimivien osalta on käyty työyhteistyötä läpi niin, että vaarallisia työyhteistyömiä ei ole. Taloushallinto on suorittanut myös syksyn 2015 aikana palvelukassojen kassantarkistuksia pistokokein.

Tietoturvan osalta kaupungilla on tietohallintotiimi, tietoturvatyöryhmä ja tietoturvasioihin liittyvä varautumissuunnitelma. Parhaillaan laaditaan ict-häiriötilanteisiin ohjetta. Turvapostia on kokeiltu vuoden 2015 aikana yksittäisellä työntekijällä ja vuoden 2016 aikana turvaposti on tulossa laajempaan käyttöön.

Hankintatoimen osalta kaupunki kuuluu Oulun seudun hankintatoimeen. Hankintapalvelut on julkisten hankintojen asiantuntijayksikkö, joka vastaa yhteishankinnoiksi (ns. keskitetyt kausihankinnat) määritettyjen tuotteiden ja palvelujen kilpailuttamisesta Oulun kaupungille, sekä hankintayhteistyössä mukana oleville sopimuskumppaneille. Hankintatyöryhmä koordinoi kaupungin eri toimialojen hankintoja. Tietohallintojohtaja toimii kaupungin hankinta-asiamiehenä.

Toimialalla tunnistetaan riskejä tietojärjestelmien pääkäyttäjätöimintojen kehittämisessä ja osaamisen vahvistamisessa. Lisäksi tulevien vuosien aikana myös keskuhallinnon toimialalla on jäämässä useita henkilöitä eläkkeelle, joten toimialalla tulee kiinnittää huomiota perehdyttämiseen, hiljaisen tiedon siirtämiseen ja osaamisen vahvistamiseen. Toimialalle on rekrytoitu vuoden 2015 aikana uusia henkilöitä, joiden osalta edellä esitettyihin asioihin on kiinnitetty ja kiinnitetään huomiota.

Perusturva:

Perusturvan toimialalla on toteutettu laatutyötä arkityöhön kuuluvana toimintana jo koko 2000 luvun ajan. Vuonna 2002 perusturva sai laaduntunnustuksen. Arkityössä huomioidaan riskit ja niihin varaudutaan. Perusturvassa on myös useamman vuoden ajan toiminut kokopäivätoiminen tietosuojavastaava, jonka tuella henkilöstö huomioi tietoturva-asiat tehtävissään. Muun muassa palvelusopimuksiin liitetään erillinen tietojenkäsittely- ja tietoturvakäytäntöjä koskeva asiakirja. Vuoden 2015 aikana perusturvassa on laadittu omavalvontasuunnitelmia muun muassa Kuntoutumisen ja hoidon tulosalueelle sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon henkilötietojen käsittelystä. Perusturvan toiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymää sisäisen valvonnan ohjeistusta, muun muassa työtehtävien vaarallisia yhdistelmiä välttämällä ja käyttäjä-tunnuksia tarkistamalla. Toimialan johtoryhmä koordinoi sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa.

Perusturvan käyttösuunnitelmassa on määritelty päälinjat sisäisen valvonnan järjestämisestä toimialalla. Perusturvan tilivelvollisia lautakunnan lisäksi ovat vuonna 2015 olleet Vesa Isoviita, Hanna Raittinen, Annikki Paloniemi ja Arja Kempainen. Henki-

L.M. M.V. K.K. 65

löstövaihdosten jälkeen Paloniemen tilalla ovat toimineet Satu Kangas ja Ismo Lönnmark ja Kemppaisen tilalla Riitta Laitinen.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa käytössä olevan Haipro-järjestelmän kautta ilmoitetaan riskitilanteet ja esimiehet seuraavat niitä yksiköittäin. Esimerkiksi vuonna 2015 vanhustyössä sattui vakavia kaatumisia ja vaikka kysymyksessä on asia, jota ei aina voida kokonaan ehkäistä, niin vuodelle 2016 tästä nousee palvelualueelle selkeä kehittämissaaste. Lisäksi vanhustyössä päivitetään Ikinä-arvioinnin toimintatapoja ja moniammatillisesti pyritään minimoimaan riskitekijät mahdollistaen kuitenkin asiakkaalle mahdollisuuden liikkumiseen ja osallisuuteen. Omavalvontasuunnitelmat antavat selkeät toimintamallit toiminnassa esiintyvien riskien hallintaan ja minimointiin. Henkilöstöhallinnon ja asiahallinnon osalta toimialalla on puutteita riskien hallinnassa, esimerkiksi varahenkilöitä ja sijaisuuksia tulee tarkentaa. Asianhallinnossa on tehostettava entisestään muun muassa käsiteltävien asioiden diariointia ja arkistointia.

Kasvatus- ja sivistystoimi:

Toimialalle on nimetty riskienhallintatyöryhmä, joka on käsitellyt mm. toimialan eri yksiköiden riskienhallintaan liittyviä haasteita sekä suunniteltuja ja toteutuneita toimenpiteitä.

Selvittelyyn on laitettu mm.:

- pääkirjaston aulan ja kellarin liiketunnistus ja/tai kameravalvonta
- toimintamalli koulukuljetusten onnettomuustilanteita varten
- henkilöriskien arviointi KASIn toimialalla. Toiminta käynnistyy vuoden 2016 alusta.

Talouden toteutumista ja hankerahoituksia on seurattu toimialan johtoryhmän kokouksissa.

Toimialan saatavat on saatettu lautakunnalle tiedoksi puolivuositain. Henkilöstö on osallistunut kaupungin järjestämiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutuksiin. Kassantarkistukset on suoritettu määräajoin ja toimitettu lautakunnalle tiedoksi. Käytösuunnitelmassa on määritelty laskujen hyväksymisoikeudet ja henkilöstön toimivaltuudet päätöksenteossa. Toimialajohtajan ja tulosaluejohtajien päätöspöytäkirjat on saatettu kuukausittain lautakunnalle tiedoksi. Tulosityksikköjohtajat ovat toimittaneet päätöspöytäkirjat tulosaluejohtajalle puolivuositain.

Toimialalla ei ole merkittäviä toimintaan ja talouteen liittyviä erityisiä riskejä. Lastensuojeluun liittyvät kustannukset ovat vaikeasti ennakoitavissa ja yllättävät tapahtumat voivat merkittävästi lisätä kustannuksia. Valtio on siirtänyt aikaisemmin valtiolle kuuluneita tukia, mm. liikennetukia kuntien maksettavaksi. Kuusamossa tämä on merkinnyt vuosille 2015 - 2016 n. 160 000 euron joukkoliikennekustannusten kasvua.

Yhdyskuntatekniikka:

Säännösten, päätösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oleellisia ongelmia tai puutteita. Ongelmia on aiheutunut lähinnä sisäisen valvonnan mukaisessa saatavien perinnässä, johtuen yritysten maksuvaikeuksista. Tehtyihin päätöksiin on esitetty oikaisuvaatimuksia toiminnan volyyymiin nähden suhteellisen vähän (13 kpl, joista viranhaltijapäätöksiä 8 kpl). Toimialalla on tehty 821 viranhaltijapäätöstä, ja lautakunta on käsitellyt 246 asiaa. Oikaisuvaatimukset koskivat mm 1) energiakatselmuksen tekijän hankintapäätöstä, 2) rakennusoikeuden siirtämistä, 3) poikkeamispäätöksiä, 4) kaupungin kieltäytyttyä maakaupoista myyjän esittämällä hinnalla, 5) jätemaksun perusmaksua, 6) suunnittelutarvepäätöstä ja 7) tien talvikunnossapitoa. Yhdyskuntatekniikan toimialalla vuosi 2015 toteutui talouden osalta kokonaisuutena

R. M. V. K. G.

arvioituna hyvin. Toimialan tavoitteet ja painopisteet on saavutettu toimintakatteen alittamisesta huolimatta. Varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu keskushallinnosta saatujen ohjeiden, ml sisäisen valvonnan uusitun ohjeen mukaisesti, sekä toimialan ja toimialajohtajan delegointipäätösten mukaisesti.

Sisäinen valvonta on ollut riittävää. Siinä on noudatettu mm KH 2.6.2014 § 140 vahvistettua ohjeistusta, sekä tehtyjä erillispäätöksiä sisäisen valvonnan perusteista ja tehostamisesta (mm KV 3.2.2014 § 6, KH 13.4.2015 § 98, KH 12.10.2015 § 252). Toimialan sisäinen valvonta koostuu kolmesta osatekijästä: 1) sisäisestä tarkkailusta eli päivittäisestä valvonnasta, jota esimiehet suorittavat osana jokapäiväistä toimintaa, 2) luottamushenkilöiden ja johdon suorittamasta seurannasta (talous- ja osavuosikatsaukset) sekä 3) sisäisestä tarkastuksesta ja arvioinnista jota on tehty vuonna 2015 lähinnä pistokoemaisesti.

Esimerkiksi toimialan hallinto on antanut mm konsultaatiota suoramankinnan edellytyksistä maankäytön ja kunnallistekniikan yksiköille. Toimiala on laatinut keskushallinnon ohjeistuksia tiheämmin mm talouskatsaukset lautakunnan käyttöön. Päätöksenteossa on käytetty VIPS- sovellusta jo ennen em KH päätöksiä hyvin kattavasti, toimialan henkilöstöä on osallistunut päätettyihin koulutuksiin, myös asianhallinnan ja arkistotoimen koulutukseen.

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttö-arvossa ei ole toteutunut mainittavia menetyksiä tai arvon alennuksia. Korvausvastuuseen on jouduttu mm maanviljelijälle aiheutuneiden tukimenetysten johdosta, eläinlääkärin virheestä johtuen koirien puutteellisesta rokotuksesta ja kaupungin vuokratiloissa toimineelle elinkeinonharjoittajalle aiheutunut vahinko kaupungin omistamien kylmälaitteiden rikkouduttua. Kaupungin vastuu rajautui enintään vakuutusturvan omavastuuosuutta vastaavaan summaan tapahtumaa kohden. Omaisuuksien luovutuksissa on saavutettu nettona noin 46 800 euroa myyntivoittoa. Omaisuuksien hankinnassa ja luovutuksessa on noudatettu hallintosääntöä sekä delegointipäätöksiä. Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti keskushallinto on toiminut konkurssivalvontaan liittyvänä kaupungin edustajana, yhteistyössä Intrum Justitian sekä toimialan omien viranhaltijoiden kanssa.

Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Toimialan riskienhallinnan suunnitelman päivitystä on tehty resurssien puitteissa. Sen päivitys on edelleen osittain kesken, lukuun ottamatta vakuutusturvan uudelleen järjestelyä, johon toimialan edustus on osallistunut vuoden aikana. Henkilöriskien arviointi on tehty 90 %:sti, ja saadaan valmiiksi helmikuun alussa 2016. Riskienhallintaryhmän muodostaa toimialan johtoryhmä. Investointien osalta ei ole realisoitunut riskejä. Tapaturmia on rekisteröity 721 tapausta, joista on aiheutunut yhteensä 72 sairauspoissaolopäivää. Kolmessa tapauksessa tapaturma ei aiheuttanut sairauspoissaoloa lainkaan.

Isoja omaisuuteen, kuten kiinteistöihin, kohdistuneita vahinkoja ei ole tapahtunut. Kurkijärven monitoimitalo paloi korjauskelvottomaksi 13.11.2015, ja oli suurin yksittäinen vahinkotapahtuma. Rakennus ei ollut vakuutettu, koska sen arvo oli pienempi kuin kaupungin omavastuu omaisuusvakuutuksessa. Säistä johtuvia laitteiden ja järjestelmien rikkoutumisia ei tapahtunut.

L.M. M.T. KK. 65

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen	2015 1 000 €	2014 1 000 €
Toimintatuotot	19 009	20 398
Valmistus omaan käyttöön	497	657
Toimintakulut	-112 862	-111 641
Toimintakate	-93 357	-90 586
Verotulot	52 714	52 361
Valtionosuudet	44 846	45 662
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	28	50
Muut rahoitustuotot	1 664	1 465
Korkokulut	-520	-596
Muut rahoituskulut	-122	-64
Vuosikate	5 254	8 291
Poistot ja arvonalentumiset	-5 147	-4 686
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	107	3 605
Rahastojen lisäys/vähennys	527	261
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	634	3 866

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,9	18,4
Vuosikate/Poistot, %	102,1	176,9
Vuosikate, euroa/asukas	335	524
Asukasmäärä	15 693	15 818

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli kaupungin ulkopuolelta saadut tuotot ja ulkopuolelta syntyneistä hankinnoista ja muista eristä syntyneet kulut. Toimintakerto-

R. M. T. KK GT

mukksessa laskelmat esitetään kokonaiskuvan saamiseksi tuhansina euroina. Lisäksi laskelmat esitetään sentin tarkkuudella tasekirjan tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tuotot

Kuusamon kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) oli yhteensä 118 261 000 euroa. Tuottojen määrä oli 1 675 000 euroa pienempi kuin vuonna 2014. Tuotot vähenivät toimintatuotoissa, valtionosuuksissa sekä korkotuotoissa.

- Toimintatuotot laskivat vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna 1 389 000 euroa eli 6,8 %
- Verotulot nousivat vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna 353 000 euroa eli 0,7 %.
- Valtionosuudet laskivat vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna 816 000 euroa eli 1,8 %.
- Rahoitustuotot (korkotuotot sekä muut rahoitustuotot) nousivat vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna 177 000 euroa eli 11,7 %.

Kulut

Vuonna 2015 kaupungin kulujen kokonaismäärä oli 112 862 000 euroa. Kulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 1 222 000 euroa eli 1,1 %. Merkittävimmän erän muodostivat henkilöstökulut, yhteensä 52 636 760,54 euroa. Henkilöstökulut laskivat vuoden 2014 toteumaan nähden 1 743 743,06 euroa eli 3,2 %. Henkilöstökulujen osalta on huomioitava, että vuoden 2015 alusta siirryttiin menettelyyn, jossa lomapalkat jaksoitettiin kuukausittain. Vuonna 2015 palvelujen ostoihin käytettiin 46 446 776,73 euroa ja palveluiden ostot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 2 801 871,81 euroa eli 6,4 %.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuustuloilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen. Vuoden 2015 toimintakate oli 93 357 000. Toimintakate heikkeni vuoteen 2014 verrattuna 2 770 000 euroa eli 3,1 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioitaessa vuosikate on keskeinen luku. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat vuotuista investointitasoa. Vuonna 2015 Kuusamon kaupungin vuosikate oli 5 254 000 euroa, poistot 5 147 000 euroa ja nettoinvestoinnit 4 355 076,56 euroa. Vuosikate kattoi 102,1 prosenttia poistoista.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Lm. M.T. KK. GT

4. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015 1 000 €	2014 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 254	8 291
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-8	-146
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 446	-7 461
Rahoitusosuudet investointeihin	1 064	480
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	74	309
Toiminnan ja investointien rahavirta	938	1 474
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-462	0
Antolainasaamisten vähennykset	8	1 607
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	7 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 379	-4 703
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-2 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	129	-493
Rahoituksen rahavirta	1 296	1 911
Rahavarojen muutos	2 234	3 384
Rahavarat 31.12.	27 303	25 254
Rahavarat 1.1.	25 254	21 869
Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta	1 731	-1 254
Investointien tulorahoitus, %	119,9	118,8
Lainanhoitokate	1,5	1,7
Kassan riittävyys, pv	81	74
Asukasmäärä	15 693	15 818

Investointien tulorahoitus, %
 $= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate
 $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)
 $= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Rahoituslaskelmassa oleva ero johtuu Sairaanhoidopiirin aikaisempien vuosien alijäämästä, josta kirjattu pakollinen varaus v. 2015.

R. G. M. V. K. K. G.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus investointien omahankintamenosta on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Jos tunnusluku on alle 100, joudutaan osa investoinneista rahoittamaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavaroilla. Kuusamon kaupungissa prosenttiosuus vuonna 2015 oli 119,9.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku lainanhoitokate on suurempi kuin 1. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kuusamon kaupungin lainanhoitokate oli 2,41 vielä vuonna 2008 ja 1,9 vuonna 2009. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä lainanhoitokate laski 0,7:ään ja edelleen vuoden 2011 tilinpäätöksessä 0,6:een. Vuonna 2012 lainanhoitokate oli 1,2, vuonna 2013 1,8 sekä vuoden 2014 tilinpäätöksessä 1,7. Vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan lainanhoitokate oli 1,5.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kuusamon kaupungin kassan riittävyys oli vuoden 2015 lopussa 81 päivää.

R.M. M.T. KK. 65

5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2015 1000€	2014 1000€	VASTATTAVAA	2015 1000€	2014 1000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	91 062	91 429	OMA PÄÄOMA	77 758	77 866
Aineettomat hyödykkeet	975	1 763	Peruspääoma	54 182	54 182
Aineettomat oikeudet	15	23	Arvonkorotusraho	2 425	2 425
Muut pitkävaikutteiset menot	960	1 740	Muut omat rahastot	9 470	9 997
Ennakkomaksut			Edell. tilik. yli-/alijäämä	11 046	7 396
			Tilikauden yli-/alijäämä	634	3 866
Aineelliset hyödykkeet	75 948	76 521	PAKOLLISET VAARAUKSET	556	517
Maa- ja vesialueet	16 300	16 326	Muut pakolliset varaukset	556	517
Rakennukset	48 193	49 350			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 657	7 834	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	120	127
Koneet ja kalusto	2 109	2 210	Valtion toimeksiannot	5	13
Muut aineelliset hyödykkeet	52	52	Lahjoitusrahastojen pääomat	110	111
Ennakkomaks. ja keskener. hank.	1 635	748	Muut toimeksiantojen pääomat	5	2
Sijoitukset	14 139	13 145			
Osakkeet ja osuudet	8 572	8 032	VIERAS PÄÄOMA	46 097	44 536
Muut lainasaamiset	5 329	4 875	Pitkäaikainen	25 760	24 371
Muut saamiset	238	238	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	25 702	24 306
			Lainat julkisyhteisöiltä	58	65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40	49			
Valtion toimeksiannot	4	13	Lyhytaikainen	20 337	20 165
Lahjoitusrahastojen erityiskatt	36	36	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	3 604	3 374
			Lainat julkisyhteisöiltä	5	3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	33 428	31 567	Saadut ennakot	1 989	2 062
Vaihto-omaisuus	389	371	Ostovelat	5 433	5 123
Aineet ja tarvikkeet	334	316	Muut velat	842	917
Valmiit tuotteet ja tavarat	55	55	Siirtovelat	8 464	8 686
Saamiset	5 737	5 942	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	124 530	123 045
Pitkäaikaiset saamiset	1 272	2 283			
Myyntisaamiset	1 008	1 126			
Muut saamiset	263	1 156			
Lyhytaikaiset saamiset	4 465	3 660			
Myyntisaamiset	2 518	1 854			
Muut saamiset	659	471			
Siirtosaamiset	1 288	1 335			
Rahoitusarvopaperit	20 941	19 483			
Osakkeet ja osuudet	20 940	19 464			
Muut arvopaperit	1	19			
Rahat ja pankkisaamiset	6 362	5 771			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	124 530	123 045			

L. M. T. K. K. GT

Taseen tunnusluvut

	2015	2014
Omavaraisuusaste, %	63,5	64,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	37,8	35,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 681	11 261
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	744,34	711,94
Lainakanta 31.12., 1000 €	29 369	27 748
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 871,46	1 754,18
Lainasaamiset, 1000 €	5 329	4 875
Asukasmäärä	15 693	15 818

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta 31.12./asukas

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kuusamon kaupungin taseen loppusumma oli n. 125 miljoonaa euroa, 1.485.160 euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Taseen kumulatiivinen ylijäämä ottaen huomioon vuoden 2015 tilinpäätöksen tuloksen oli 11.680.939 euroa.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Kuusamon kaupungin omavaraisuusaste oli hieman alle tavoitetason 63,5 prosenttia. Lainakanta nousi vuoden 2014 tasosta 29.369.000 euroon, ollen näin 1.871,46 euroa asukasta kohti. Asukaskohtainen lainamäärä nousi vuoteen 2014 verrattuna 117,28 euroa. Keskimäärin kunnissa on lainaa per asukas 2 793 euroa (vuoden 2015 tilinpäätösarviotieto)

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selvittää velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuusamon kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku vuoden 2015 tilinpäätöksessä oli 37,8 prosenttia.

L.p. M.V. tk GT

6. KOKONAISTULOT JA – MENOT

Kuusamon kaupungin kokonaistulot ja -menot

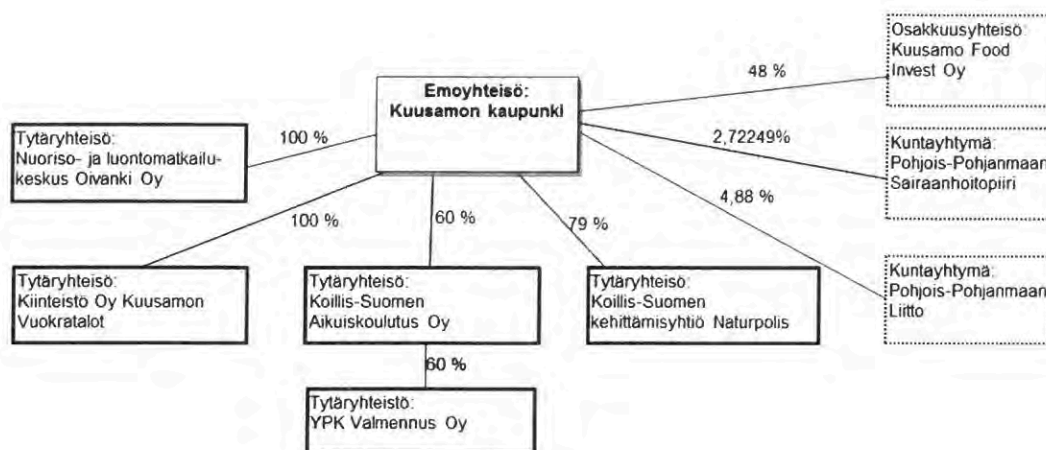
TULOT	teur	MENOT	teur
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	19 009	Toimintakulut	112 862
Verotulot	52 714	-Valmistus omaan käyttöön	-497
Valtionosuudet	44 846	Korkokulut	520
Korkotuotot	28	Muut rahoituskulut	122
Muut rahoitustuotot	1 664	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödyk-		- Pakoll. varausten lis (+), väh.	146
keiden luovutusvoitot	-51	- Pysyvien vastaavien hyödyk-	
Investoinnit		keiden luovutustappiot	-4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064	Investoinnit	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	74	Investointimenot	5 446
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	8	Antolainasaamisten lisäykset	462
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 379
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisen lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	124 355	Kokonaismenot yhteensä	122 435

L. M. F. K. GT

7. KUUSAMO-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

7.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuusamon konsernirakenne

Kuusamon kuntakonserniin kuuluvat yhtiöistä Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy sekä sen tytäryhtiö YPK Valmennus Oy sekä kuntayhtymistä Pohjois-Pohjanmaan Liitto ja Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri. Kuusamon kuntakonserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiö Kuusamo Food Invest Oy. Osakkuusyhtiö on perustettu vuonna 2015 ja ensimmäinen tilikausi päättyy vuoden 2016 lopussa, joten sitä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

7.2. Olennaiset, konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöjen toiminnasta on raportoitu tarkemmin toimintakertomuksen luvussa 9.1.

7.3. Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen

Kuntalain mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

L. M. V. K. K. E

Tytäryhtiöt ja niille asetetut tavoitteet on sisällytetty vuosittain kaupungin talousarvioon lukuun ottamatta kuntayhtymiä. Kuusamon kaupungin päivitetty konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 3.2.2014 § 9. Hyväksytyt ohjeet pitävät sisällään 1.1.2014 voimaan tulleet kuntalain muutokset koskien sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Konserniohjeissa on määritelty konsernijohto ja sen vastuut. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle osavuositarkastuksissa kolmannesvuosittain. Konsernijohtamista - ja omistajaohjausta on tehostettu tytäryhtiöiden tilanteen esittelyllä kaupunginhallituksessa ja yhtiökokousedustajien ja kaupunginhallituksen asettamien hallitusten jäsenten evästämällä.

Konsernissa hoidetaan keskitetysti Koillis-Suomen Kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n, Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen, Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n taloushallinto ja maksuliikenne. Sijoitusten ja vakuutusten sekä tilintarkastuspalvelujen kilpailutusprosessit on aikanaan tehty yhteistyössä kaupungin ja tytäryhtiöiden kanssa.

7.4. Konsernin henkilöstö

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen henkilöstömäärä 31.12.2015 oli 1 266. Kaupungin henkilöstömäärä oli 1 201, Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen 10, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n 29, YPK Valmennus Oy 2, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n 13 ja Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n 11.

L. M. V. LK GT

7.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2015 1 000 €	2014 1 000 €
Toimintatuotot	44 788	45 343
Toimintakulut	-134 359	-132 796
Osuus osakkuusyhteistöjen voitosta (tappiosta)	20	36
Toimintakate	-89 551	-87 418
Verotulot	52 714	52 361
Valtionosuudet	44 846	45 662
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51	95
Muut rahoitustuotot	1 677	1 485
Korkokulut	-1 102	-1 150
Muut rahoituskulut	-124	-66
Vuosikate	8 511	10 970
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 241	-6 639
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 270	4 330
Tilinpäätössirrot	525	270
Tilikauden verot	-3	-2
Laskennalliset verot	-90	-17
Vähemmistöosuudet	-9	-72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 692	4 509

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	33,3	34,1
Vuosikate/Poistot, %	117,5	165,2
Vuosikate, euroa/asukas	542,31	693,49
Asukasmäärä	15 693	15 818

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

L.H. M.T. KK. GT

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2015 1 000 €	2014 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 511	10 970
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-3	-3
Tulorahoituksen korjauserät	-121	113
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 205	-10 779
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064	518
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	109	271
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 354	1 090
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksetin muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-462	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	1 500
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 629	10 144
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 713	-7 552
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-472	-1 875
Oman pääoman muutokset	608	79
Muut maksuvlamiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2	-4
Vaihto-omaisuuden muutos	-27	-1
Saamisten muutokset	1 107	400
Korottomien velkojen muutokset	-1 115	241
Rahoituksen rahavirta	-444	2 933
Rahavarojen muutos	1 911	4 023
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	30 402	28 491
Rahavarat 1.1.	28 491	24 469
	1 911	4 023

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta	-2 452	-5 930
Investointien tulorahoitus, %	138,6	106,9
Lainanhoitokate	1,4	1,4
Kassan riittävyys, pv	74,6	68,4

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

L.M. M.V. & K. GT

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2015	2014	VASTATTAVAA	2015	2014
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	126 386	127 809	OMA PÄÄOMA	82 033	80 907
Aineettomat hyödykkeet	1 241	1 989	Peruspääoma	54 182	54 182
Aineettomat oikeudet	221	195	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	5	5
Muut pitkävaikuttiset menot	975	1 753	Arvonkorotusrahoitus	2 425	2 425
Ennakkomaksut	45	40	Muut omat rahastot	11 009	11 575
Aineelliset hyödykkeet	121 273	122 311	Edell. tilik. yli-/alijäämä	12 720	8 212
Maa- ja vesialueet	18 068	18 097	Tilikauden yli-/alijäämä	1 692	4 509
Rakennukset	89 665	91 414			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 709	7 891	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 386	1 362
Koneet ja kalusto	3 755	3 800			
Muut aineelliset hyödykkeet	62	68	PAKOLLISET VARAUKSET	1 217	1 249
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	2 014	1 040	Eläkevaraukset		
Sijoitukset	3 872	3 509	Muut pakolliset varaukset	1 217	1 249
Osakkuusyhteisöosuudet	80	60			
Muut osakkeet ja osuudet	3 139	3 131	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	474	484
Muut lainasaamiset	412	80			
Muut saamiset	241	238	VIERAS PÄÄOMA	81 299	83 010
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	392	403	Pitkäaik. korollinen vpo	52 520	53 131
			Pitkäaik. koroton vpo		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	39 630	38 799	Lyhytaik. korollinen vpo	7 201	7 276
Vaihto-omaisuus	546	519	Lyhytaik. koroton vpo	21 578	22 603
Saamiset	8 642	9 749	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	166 408	167 012
Pitkäaikaiset saamiset	1 272	2 283			
Lyhytaikaiset saamiset	7 371	7 467			
Rahoitusarvopaperit	21 151	19 769			
Rahat ja pankkisaamiset	9 291	8 762			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	166 408	167 012			

Konsernitaseen tunnusluvut

	2015	2014
Omavaraisuusaste, %	50,8	50,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55,6	56,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 413	12 721
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	918	804
Konsernin lainat, €/asukas	3 806	3 819
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	59 721	60 407
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	412	80
Kunnan asukasmäärä	15 693	15 818

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut saamiset

L.h. M.V. Jk. GT

8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulokseen 107.057,85 euroon lisätään 507.021,48 euroa Kuusamon kehittämis- ja investointirahastosta seudullisiin kehittämishankkeisiin, elinvoima- ja kehittyvä kaupunki -hankkeisiin käytettyjen menojen kattamiseksi, edelleen tulokseen lisätään 20.388,70 euroa henkilöstön kehittämisrahastosta henkilöstön kehittämiseen käytettyjen menojen kattamiseksi. Tilikauden ylijäämä 634.468,03 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille. Tuloksen jälkeen kaupungin taseeseen jää 11.680.939,35 euroa ylijäämää.

L.H. M.V. KK. GT

Toteutumisvertailu

L.M. M.T. K.K.

GT

9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

9.1. Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin tulokortti

Hyvinvointi –näkökulma

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Aktiivinen ja hyvinvoiva kuusamolainen				
Fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi	Ihmisten omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitäminen Kansantaudit ja sairastavuus ja niiden ennaltaehkäisy	Hyvinvointi- ja terveyserot vähenevät Kuntalaisten omatoimisuus, itsestään ja läheisistään huolehtiminen vahvistuu Kuusamolaisten sairastavuus laskee alle maan keskiarvon Mittarina: Vakioitu kansantautiindeksi	Kuusamolaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimenpiteiden jatkaminen ja uusien kehittäminen. Hyvinvointisuunnitelman 2017 toteuttaminen -Työikäisten hyvinvointiohjelma - Varmistetaan terveysneuvonta kaikille; elämäntavat neuvonnan ja ohjauksen kohteena - Lisätään ryhmäohjausta - Hyödynnetään tietotekniikkaa ohjauksessa - Kansansairauksia ehkäistään asiantuntijoiden tuella ja monipuolisilla menetelmillä	Vanhustyö: - Hyvinvointia edistävien kotikäyntien seniorineuvola laittanut kutsun 93 kpl 80-vuotta täyttävälle, joista 40 halusi kotikäynnin toteutettavan. 130 kutsua terveys- tapaamisiin 75-vuotiaille, joista 58 otti kutsun vastaan. Päiväkuntoutukseen aloitettu lisää uusia ryhmiä, viikoittain ryhmissä on mukana 75-80 päivätoiminnan asiakasta. Lisäksi viikoittain on 12 ryhmää, joissa mukana 105-110 kotona asuvaa ikäihmistä. Lisäksi on vielä harvemmin kokoontuvia ryhmiä ja ikäihmisten kuntosaliryhmiä. - Porkan Kookissa järjestettiin ns. matolan kynnyksen toimintaa kotona asuville ikäihmisille ja suurempia teematilaisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

L.M. M.G. KK BT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
	Lasten, nuorten, aikuisten ja ikääntyvien liikunta-aktiivisuus, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi	Lasten ja nuorten liikkuminen lisääntyy Työikäisten henkinen hyvinvointi paranee Ikäihmisen sosiaalinen hyvinvointi paranee Eri kulttuurimuotojen harrastaminen lisääntyy ja paikalliskulttuuri vahvistuu	- Kulttuuriohjelman päivitys suunnitelmaksi - Taiteen perusopetuksen nykytason turvaaminen	Kerhotoimintaan saatu OPH:n rahoitusta lv. 2015-2016 38.000 euroa 50.667 euron kustannuksiin. Tuella järjestetään liikuntakerhoja Action-passeja myyty 157. Määrä on hieman jäljessä 2014 (yht. 171). Kaudelle 2015-16 passin sisältöä on hieman laajennettu mm. keilailuun ja yu-tilaan. Taiteen perusopetuksen tarjontaa ei ole supistettu. Tarjontaa suunnattu myös vammaisryhmälle. Senioripasseja myytiin 468 kpl, vuonna 2014 665 kpl Kulttuuriohjelma päivitetty, hyväksytty Kasi -lautakunta hyväksynyt 26.8.2015

L.M. M.V. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Tasapainoinen väestörakenne				
Aktiivinen perhe- ja nuorisopolitiikka	Perheille ja nuorille hyvä ja turvallinen paikka elää	Lapsiperheiden asiakas- ja kuntalaistyytyväisyys on hyvällä tasolla	Lapsiperheiden palveluopas Nuorisotakuun toteuttaminen	Kokoaminen on aloitettu Lasten Kaste -hankkeen puitteissa. Kaikille peruskoulun päättäneille 2. asteen koulutuspaikka toteutunut. Koulutettuja 31.12.2015 134.
		Perheiden varhaisen tuen vahvistaminen; -Lapset puheeksi menetelmä kattavasti käytössä -Lastensuojelun palvelurakenteen muuttaminen avohoidon suuntaan	Lapset puheeksi menetelmän koulutajakoulutuksen jatkaminen ja menetelmän hyödyntäminen.	Kodin ulkopuolelle on sijoitettuna 36 lasta, joista huostassa 32. Laitossijoituksia 13 ja perhesijoituksia 23.
Aktiivinen Kuumuotoon ja seutukuntaan muuttopolitiikka	Väestömäärä, rakenne ja muuttoliike	Väestö + -18-35 v netto-muutto +	Alueellinen rekrytointikampanja yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa	Ei ole toteutettu

R.M. M.T. KK. CO

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Suvaitsevainen ja hyväksyvä ilmapii Yhtäläiset mahdollisuudet	Syrjäytymättömyys	Syrjäytyminen vähenee; - Nuorisotakuu toteutuu	Nuorisotakuun toteuttaminen Kaupungin työllistämisroolin selkeyttäminen vahvistamalla ASKELeen monialaisen yhteispalvelun koordinaatiotehtävää. Toimijaverkoston laajentaminen ja toimenpiteiden lisääminen	Etsivän nuorisotyön OKM:n rahoitus kaudelle 1.5.15-30.4.16 myönnetty. Ammattiopiston keskeyttäneiden määrä alle 2 %. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys hyväksytty kasvat- ja sivistyslautakunnassa toukokuussa. Kuntouttavassa työtoiminnassa on ollut 379 asiakasta, aktivointisuunnitelmia tehty Askeleessa yhteensä 992 kpl (284 asiakkaalle). Palkkatuella on työllistetty 71 henkilöä, ja lisäksi kaupungin tuella 30 henkilöä yrityksiin, yhdistyksiin ja yksityisiin talouksiin. Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu keskimäärin 153,6 henkilöä/kk, yht. 637.518 €, (141,7 % toteuma).

R. M. T. Kk. Ø

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
		- Kiusaamisen nollatoleranssi	Koulu- ja työpaikka-kiusaaminen vähenee	Kaikki koulut sitoutuneet koulu-kiusaamisen ennaltaehkäisevään KiVa-koulutoimintaan.
	Esteettömyys	Vammaisilla henkilöillä on oikeus yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja syrjimättömyyteen	Julkiset palvelut suunnitellaan kaikille sopiviksi ja ympäristö esteettömäksi. Esteettömyysasiantuntija-ryhmän toiminnan käynnistäminen.	Vammaisneuvosto järjesti joulukuussa vammaisfoorumin vammaisten yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta. Vammaisneuvoston jäseniä ja esteettömyysasiantuntijoita on osallistunut Liiku esteettä – seminaariin. Kaupungintalolle on saneerattu inva-wc ja leveämmät invaparkkipaikat. Esteettömyysasiantuntija-ryhmä on käynnistänyt toiminnan. Suunnitelma päivitetty.
	Moniarvoisuus	Suvaitsevaisuus ja kannustavuus lisääntyvät	Päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden perehdytys moniarvoisuus -teemaan. Maahanmuuttopolitiikan linjaukset toukokuun loppuun mennessä.	OSKU Osaava henkilöstö kotouttaa –hankkeen viimeinen koulutus pidetty, loppuseminaari kesäkuussa 2015. Loppuraportti on toimitettu sisäministeriöön. Maahanmuuttajaasiakkaan asiakasprosessi on mallinnettu.

R. M. T. Kk. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
			Kotouttamisohjelman toimeenpano	Syyskuussa vastaanotettiin 25 kongolaista kiintiöpakolaista ja heidän kotouttaminen käynnistyi välittömästi, lapset aloittivat päivähoitossa ja koulussa. Aikuiset aloittivat kotouttamiskoulutuksen. Vastaanoton käytännön toimenpiteet toteutettu tiiviissä yhteistyössä 3.sektorin kanssa. Turvapaikanhakijoita saapunut kuntaan noin 370.

L.M. M.V. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuosittavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Toimivat yhteisöt ja palvelut				
Kuntalaisten osallisuus ja lähiyhteisöt	Vaikuttamis- ja osallistumisfoorumien toimivuus	Kansalais- ja vertaistoiminnan arvostus kasvaa ja toimintaedellytykset paranevat	Osallistumis- ja kuulemiskäytäntöjen sekä fyysisten ja virtuaalisten kokoontumispaikkojen kehittämissuunnitelma	Nuorille suunnattu Chat-palvelu käytössä. Verkko-neuvontapalvelua laajennettu Winsi-Chatin kysy/vastaa palstalla (ask.fm) Vanhustyössä virtuaalisten yhteyksien kehittämisessä ikäihmisten parissa suunniteltu ja saatu uusia yhteistyökumppaneita. Kuvapuhelinhanke käynnissä tietohallinnon ja Kuusamo-opiston kanssa. Asia on ollut myös aiheena kevään keskustelukahvilassa. Kolmas sektori on ollut tiiviissä yhteistyössä kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotossa ja kotouttamisessa.

R.M. M.T. & K. GO

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Palvelujen saataavuus ja saavutettavuus	Kuntalaistyytyväisyys Asiakastyytyväisyys Palvelujen saataavuus ja saavutettavuus	Nuorten äänestysaktiivisuus nousee Kuntalais- ja asiakastyytyväisyys parane	Nuorten aktivointi Kuntalais- ja asiakastyytyväisyys, Toteutetaan Arttu 2.0:n kuntalaistutkimus ja palvelututkimus.	Nedu kokoontunut suunnitellusti. Palvelutyytyväisyys 3,8 (Kuusamo) / 3,74 (kaikkien ARTTU 2 tutkimuskuntien ka.) Palvelujen saataavuus ja saavutettavuus 3,8 / 3,64
III -sektorin palvelutuotanto	III-sektorin tuotamien tehtävien määrä	Yhteistyö lisääntynyt III-sektorin kanssa (ml. sivukylät)	Vanhustenhuollon, mielenterveys ja päihdepalvelujen III-sektorin ryhmätöihin lisäntyvät edelleen. Tehdään selvitys III-sektorin mahdollisuuksista kuntapalvelujen tuottajana.	Vanhustyössä haetaan yhteistyötahoja ja -muotoja III-sektorin kanssa. Yhteistyö lisääntynyt mm sivukyläen latujen kunnossapidossa, urheilupaikkojen kehittämisessä.

Elinvoima –näkökulma

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Kuusamo – maineen hallinta				
Maineenhallinta	Maineen osat alueet	Maine hyvän elämän, toimivien palvelujen ja Pohjoisena luontopääkaupunkina vahvistuu	Maineenhallinnan toimintasuunnitelma	Arctic Image – aluemarkkinointi AV-sisältöjä hyödyntäen –hanke käynnistynyt Kuusamon bränditutkimus toteutettu, jatkotoimenpiteenä brändistrategian laatiminen käynnistetty

L.4. M.T. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Alueen ja kaupungin yhteismarkkinointi	Markkinoinnin ja myyntitoimintojen yhteistyön toimivuus ja tehokkuus	Alueen matkailun ja muiden elinkeinojen markkinointi ja myynti on tehokkaasti organisoitu	Kuusamo –brändin markkinointia ja myyntiä vahvistetaan suuntaamalla ja lisäämällä resursseja.	Työpajoja ja myyntikoulutusta järjestetty. Toteutettu bränditutkimus ja käynnistetty brändistrategian ja –käsikirjan laatiminen Kuusamon kaupungin viestintää tukemaan. § 218 KH 30.8.2015
Yrittäjyys ja työllisyyden nostaminen				
Yrittäjyysosaaminen ja perheyrittäjyys	Nuorten yrittäjyys ja yrittäjyystutkinnot	Nuorten yrittäjyyttä tukevat yrityskehityksen toimenpiteet ja kehittämishankkeet	Yrityspalveluorganisaatioiden yhteinen toimenpidesuunnitelma ja toteutus. Uusia liikeideoita ja työpaikkoja-hanke käynnistyy	- Uusia liikeideoita ja työpaikkoja –hanke käynnistynyt hankesuunnitelman mukaisesti. Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla –hanke käynnistynyt (kaupunki osatot) Uusia liikeideoita ja työpaikkoja –hanke toteutuksessa hankesuunnitelman mukaisesti. Yritys-Suomi Koillismaa – verkoston toiminta. Kokoontunut säännöllisesti. Sillanrakentaja –hanke
	Yritysten määrä/ uudet yritykset <u>Mittarit:</u> Aloittavien yritysten määrä, yritys-toimipaikkojen määrä, työpaikkojen määrä, työllisten ikärakenne	Uusia yrityksiä 120 kpl Yrityskehityksen piirissä 15 % alueen yrityksistä ja 80 % aloittavien yritysten neuvonnasta	Yritys-Suomi Koillismaa -verkoston palvelut alueen yritysten käytössä Toimenpiteet: - yrityksen elinkaaren mukaisesti - Uusia liikeideoita ja työpaikkoja -hankkeen mukaisesti	

L.M. M.T. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Yrittäjämönteinen ilmapiiri ja kehittyvä aluetalous	Yritysten määrä/ omistajanvaihdokset <u>Mittarit:</u> Sukupolvenvaihdosten ja yrityskauppojen määrä Kaupungin palvelujen järjestämisen ja hankintojen aluetalous- ja yritysvaikutusten arviointi	Yhteensä 80 yrityskauppaa / sukupolvenvaihdosta /vuosi Alueellisia markkinoita ja kumppanuutta vahvistavat palvelujen järjestämisen- ja hankintasuunnitelmat	Naturpolioksen yrityskehityspalvelut. PPY:n sukupolvenvaihdos –hanke. PPY:n Hankinta-asiamies –hanke Jatketaan yrityksiin jalkautumista. Yritysvaikutustenenakkoarviointi käytössä.	Järjestetty koulutustilaisuus. Yritysneuvonnassa ollut 40 kpl spv ja yrityskauppa-asiakasta. Yhteistyö PPY:n spv –hankkeen kanssa Jätetty rahoitushakemus maa-seutuyritysten sukupolvenvaihdoksia edistävää hankkeesta Kolmivuotinen Hankinta-asiamies–hanke käynnistynyt, jossa kaupunki aktiivisesti mukana. Yritysvaikutusten arviointi otettu osittain käyttöön ja kehitetään edelleen.
Kestävä ja monipuolinen puhtaan luonnon ja luonnonvarojen hyödyntäminen				
Elinkeinojen ja luonnonvarojen käytön yhteensovitus	Luontopääkaupungin mukainen eri toimialojen yhteensovitus	Luonnonvarasuunnitelman tavoitteet lainvoimaisessa yleiskaavassa	Yleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville. Lupapiste.fi palvelun käyttöönotto.	Lupapiste.fi palvelu on otettu käyttöön ja suunnittelijoiden ja valvojien kouluttaminen aloitettu. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä. Sininen Biotalous –seminaari pidettiin yhteistyössä MMM:n kanssa Rajavesistöyhteistyön kehittämishanke käynnistynyt.

A. M. T. K. K. O

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Yrityssektorin työpaikkojen lisääminen Elinkeinojen, matkailun ja maaseudun kehittäminen Puhdas lähiruoka ja runsas lähienergian käyttö	Toimialakohtainen kehitys Kuusamossa: matkailu, metsä- ja puutuotemateriaali, maatalous- ja luonnon tuoteala Seututasolla: kaivostoimiala, johdannaistoimialat <u>Mittarit:</u> työpaikkojen ja liikevaihdon kehitys, asiakaspalaute, toimenpiteiden ja hankkeissa mukana olevien yritysten määrä	Perustoimialat tav.2021 / 2017 - Matkailu: +250 htv / +150 htv - Metsä ja puujalostus: +100 htv/ +50 hvt - Kaivos (seututaso) +150 htv/ +100 htv - Maatalous- ja luonnon tuoteala: +150 htv/ +100 htv, Lähi-ruuan osuus alueen matkailun, vähittäis- ja tukkukaupan sekä kaupungin elintarvikehankinnoissa kasvava Tavoite viimeistään v. 2021 60% Johdannaistoimialat: +450htv/ +200 htv	Resurssien suuntaaminen elinkeino-, matkailu- ja maaseudun kehittämissuunnitelmien toimenpiteisiin. Elinvoimatyöryhmän perustaminen ja sijoituspalvelun päivittäminen Toimenpiteet Koillis- maa 2014+ elinvoimaohjelman ja muiden suunnitelmien mukaisesti. Suunnitelmien laadinnassa ja päivityksessä huomioidaan kaupunkistrategian valmistelun aikana esille tuodut tavoitteet ja toimenpiteet; - Maaseudun ja sen elinkeinojen kehittämishanke - Kesämatkailun Master Plan - Luonnontuotealan kehittämissuunnitelma, Villiruokatorin käyttöönotto - Puurakentaminen & Lähienergia ja -biokaasu, Hiilineutraalius - Vesistöjen vaaliminen ja tuotteistaminen - Luonto- ja metsätysmatkailu	Sijoittumispotentiaalikartoitus tehty Kesämatkailun Master plan –hanke käynnistynyt Elintarvikkeista ja luonnosta elinvoimaa Koillis- maalle –hanke käynnistynyt Slow Adventure –hanke käynnistynyt Lentoyhteyksien kehittämiseen myönnetty markkinointitukea Puurakentamisen työryhmätyöskentely ja ”Älykäs toimistohotelli” -pilottikohteen suunnittelu käynnistetty Tapahtumatuotannon organisoimisen selvityshanke. Hanke toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti. Maaseudun kehittämishankkeesta jätetty rahoitushakemus, jonka teemoina ovat sukupolvenvaihdokset, liiketoimintaosaaminen, bioenergia ja hyvinvointi.

L.M. M.V. KK. AT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Osaaminen ja koulutus				
Osaamisen kehittäminen	Osaavan työvoiman saata- vuus - Koulutustaso- mittain (hyvin- vointikertomus)	Alueen työ- markkinoiden tarpeiden mu- kainen koulu- tus, täydennys- koulutuksen ja kieliopintojen lisääminen (mm. venäjä)	Suunnitelman laadin- ta ja toimenpiteet osana Luontopää- kaupungin yritys- ja innovaatiopuistoa. Aktiivinen opiskelijoi- den ja nuorten osaa- jien rekrytointi	Valmistelusemi- naari 27.1.2015 Oulungan tutki- musasemalla Opinnäytetyö- pankin suunnitte- lu käynnissä. Barents – liiketoiminta- osaamisen kou- lutusohjelma suunnitteilla -Välitetty yrityksil- le tiedot vireillä olevista tarjous- kilpailuista. - Puurakentami- sen insinöörkou- lutus suunniteltu Sairaanhoitaja- koulutus käynnis- tynyt syksyllä. Suunniteltiin puualaan painot- tuva insinööri- koulutus. Koulu- tus alkaa syksyllä 2016.
Koulutuksen yhteistyöverkostot	Korkea-asteen opintojen suorit- tamis- mahdollisuus Elinikäinen op- piminen ja nuor- ten koulutuspai- kat	Alueen koulu- tustarjonnan vetovoima (nuo- ret) Kaikilla perus- koulun päättä- neillä II-asteen koulutuspaikka	Ammattikorkeakoulu- tuksen yhteistyön jatkaminen. 2. asteen koulutuk- seen pääsy 100%	Toteutunut

R.M. M.V. KK. 65

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Hyvät yhteydet ja kehittyvä toimintaympäristö				
Laajakaista	Laajakaistan nopeus ja peittoaste	Laajakaistan nopeus / peittoaste > 10 Mb/ 97 %, vakituiset asunnot ja toimipaiikat > 5 Mb / 92 % vapaa-ajan asunnoissa	Taajaman ja sivukyläen laajakaistan saatavuuden kehittäminen. Palveluiden kehittämis- ja käyttöönottohankkeet	4G LTE kuuluvuusalueella on paikkatietoanalyysin perusteella asutuista rakennuksista 96 %, kaupungin väestöstä 97 % ja vapaa-ajan asunnoista on 90 %. Kaupunki panostanut aktiivisesti sovellusten kehittämiseen ja käyttöönottoon.

A.A. M.V. KK. BT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 – 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Maaliikenne ja vesistöreitit sekä infrastruktuurin kunnossapito	Lentoliikenteen edellytysten turvaaminen	Päivittäisen asiointiyhteyden luominen Helsinkiin ja kansainvälisen reitin avaaminen Lentävien paikkojen määrä lisääntyy	Lentoyhteyksien kehittäminen Kuusamoon yhteistyössä muiden pohjoisten kenttien kanssa.	Alue mukana Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishankkeessa (Lapin liitto ja PPL) Markkinointitukea myönnetty charter-lentoyhteyksiin Ei erillisiä toimenpiteitä.
	Rautatieliikenne	Kansallinen periaatepäättös ja linjaus rautayhteyden kunnostamisesta sekä mahdollisen jatkorakentamisen toteuttamisesta	Rautatieliikenteeseen tukeutuvien toimialojen tarveselvitysten pohjalta vaikutetaan alueelliseen ja kansalliseen tahtotilaan.	
	Tieliikenne	Korkeimman luokan runkotieliikenneverkko Kuusamoon Yhteyksien kunto kohtuullinen myös kesustaajaman ulkopuolella	Yhteydenpito ELY – liikenneviraston kanssa. Alueurakamallin kehittäminen mm. yksityistieverkoston osalta.	Yhteydenpito ELY – liikenneviraston kanssa on jatkunut suunnitellusti mm. maaliskuussa.
"Yrityspuistot ja kehittämisrahasto"	Yritystilojen saatavuus ja kehittämissymppäristöjen toimivuus	Tilojen ja toiminnallisen sisällön tarjoaminen esim. yrityspuistoissa Yrityskehittämisen ja koulutuksen yhteistyö	Luontopääkaupungin yritys- ja innovaatiopuiston käynnistäminen.	Kaupunginhallitus päättänyt vauhdittamistoimenpiteistä huhtikuussa suunnitellaan lisärahoitusta. "Älykäs toimistohotelli" – pilottihanke valmistelussa.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
				Aloitettu pilottihankkeen "Älykästoimistohotelli" valmistelulla. Perustettu työryhmä, joka on kokoontunut kolme kertaa. "Älykästoimistohotelli"- pilotti-kohteen esisuunnittelu aloitettu Tatanki-Koukkulammen alueelle käsikädessä alueen kaavoitusprosessin kanssa.

Kehittyvä kaupunki –näkökulma

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Kansainvälinen, kilpailukykyinen ja verkostoitunut seutukeskus				
Palvelu- ja kuntarakenteen kehittäminen ja edunvalvonta tiiviinä kuntayhteistyönä Yhteistyöverkostot kansainvälisellä, kansallisella ja alueellisella tasolla	Kunta- ja palvelurakenne toimivuus ja Sote -palvelujen turvaaminen Yhteistyösopimukset - Seudulliset palvelut - Laajemman väestöpohjan palvelut - Kansalliset ja kansainväliset palvelut	Yhteisöjä palvelevat koulutuspalvelut perusteelta korkeakoulutukseen Ympäri vuorokautinen lääkäripäivystystoiminta Kuusamossa turvataan.	Edunvalvonnan tehostaminen ja varautuminen mahdollisiin kuntaliitos- ja kuntayhteistyöselvityksiin. Toiminnan tehostamisessa huomioidaan vaihtoehtoiset muutokset.	Terveyskeskus sai poikkeusluvan päivystyksen jatkamisesta ympärivuorokautisena. Coronaria Hoitoketju Oy aloitti 1.1.2015 perustason ei-kiireellisen erikoissairaanhoidon palvelun tuottajana 13 erikoisalalla.

R. M. V. K. K. 67

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Viihtyisät ja vireät keskukset ja ympäristö	Liikekeskustojen elävyys Kulttuuritarjonnan monipuolisuus	Toimitilojen käyttöaste kasvaa Eri kulttuuritoimijoiden järjestämien tapahtumien ja osallistujien määrä kasvaa	Taajamien kehittämis-suunnitelmien toimeenpano yhdessä yrittäjien kanssa Kulttuuritilaisuuksien osallistujien määrä kasvaa.	Toimeenpanon suunnittelu on aloitettu. Esiselvitys Kitkantien perusrantamisesta (viihtyisyys ja vetovoimaisuus) on valmistunut. Kuusamotalon tilaisuuksien kävijämäärä noussut n. 6 %. Kävijöitä 58 929
Kaupunkikonsernin talouden tasapaino ja ohjaus				
Tulorahoituksen riittävyys	Vuosikate euroa Kunnan tulovero % Kiinteistövero %:t	Vuosikate tasolle, joka vastaa poistojen ja investointien määrää Vuosikate vuonna 2015 on 4,1 milj€, 2016 4,950 milj€, 2017 4,950 milj€. Mahdollisten tulo- ja kiinteistöveroprosenttien korottamisesta saatava tuoton lisäys käytetään elinvoima- ja palvelurakennelainvestointien rahoittamiseen ja velkaantumisen hillitsemiseen, ei toimintakateen korottamiseen	Vuosikate 4,1 milj€ Kunnan tulovero 20% Kiinteistöverot: -yleinen kiinteistövero % 1,10 -vakituksen asunnon kiinteistövero % 0,5 -muun asuinrakennuksen kiinteistövero % 1,1 -rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero % ei-määrätty -yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero % 0,00 -voimalaitoksen kiinteistövero % 2,50	Vuosikate 5,1 milj.€ Kunnan tuloveroprosentti 20 Kiinteistöverot: -yleinen kiinteistövero 1,10% -vakituiset asuinrakennukset 0,50% -muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,10% -voimalaitokset 2,50% -yleishyödylliset yhteisöt 0,00 -rakentamattomista rakennuspaikoista ei peritä erityistä kiinteistöveroa vuonna 2015.

R.M. M.G. KK. GF

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuosittavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Menojen kasvun hillintä	Toimintakateen kasvu %	Toimintakate vuonna 2015 92,056 milj €, 2016 91,432 milj €, 2017 92,615 milj €.	Toimintakate 92,056 milj €.	Toimintakate 93.495 milj.€
Konserniohjaus	Investointitaso (netto)	2015: 6 149 500 euroa 2016: 4 721 000 euroa 2017: 3 814 000 euroa	6 149 500 euroa	4.355 milj.€
	Asukaskohtainen lainamäärä 31.12.	Alle maan keskiarvon	Alle maan keskiarvon	1.871,46 €/as
	Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja muutoksen ohjaus	Tehokas tietojohdantamiseen perustuva konserniohjaus	Luodaan omistajapolitiittiset linjaukset.	Konsernijohtamiseen liittyvän työpa- jan valmistelut tou- kokuussa 2015, työpaja toteutunut elokuussa. Kuusa- mon kaupungin omistajapolitiikka- asiakirjan valmistelu alkanut syksyllä 2015.
Kiinteistömäärän vähentäminen	Konsernin tilojen määrä ja ylläpitokustannukset	Kiinteistömäärä vähenee vähintään 10% Kiinteistö- kustannukset - 0,5 milj.euroa	Kiinteistö- ja metsä- strategian päivitys ja toteutus.	Kiinteistö- ja metsä- strategia hyväksytty KV 30.3.2015, to- teutus käynnistynyt.
Uusiutuva ja innovatiivinen palvelukaupunki				
Tulevaisuuden koulu	Oppimistulokset, kustannukset / opp	Uuden opetus- suunnitelman mukaisen tule- vaisuuden kou- lun toteutus käynnissä	Opetussuunnitelma- uudistuksen käynnis- tys: tulevaisuuden koulun toimintamu- dot ja teknologiset ratkaisut	Opetussuunnitelma- työ käynnissä. Tulevaisuuden kou- lun toimintamuodot ja teknologiset rat- kaisut lautakunta hyväksynyt touko- kuussa.
			Lukion järjestämislup- van hakeminen.	Asia rauennut.

A.M. M.T. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuosittavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Kotona asuminen	Kotona asuvien osuus	Kotona asuu >92 % yli 75 vuotiaista asuu kotona Pysyvä asuminen terveyskeskuksen vuodeosastoilla lopetetaan asteittain.	Uusi hoivayksikkö käynnistyy 2/2015. Vanhusten ja vammaisten kotona asumisen tukemiseksi vahvistetaan omaishoidon, koti- ja perhehoidon sekä kuntoutuksen käytäntöjä.	Pysyvä asuminen Tanelissa ja Himmelissä on loppunut helmikuun alussa ja samanaikaisesti Kotiranta, tehostetun palveluasumisyksikkö, aloittanut toimintansa. 75 vuotta täyttäneistä kotona asui vuoden lopussa 90,8 %.

L.M. M.V. KK. GT

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Asiakas-, hallinto- ja tukipalvelujen uudistaminen ko-koamalla ja sähköistämällä – "Online Kuusamo"	Asiakastyytyväisyys / tuottavuus Sähköisten palvelujen käyttö	Yhtenäiset konsernitasoiset palvelut ja palvelukanavat käytössä (asiointipisteet, puhelinpalvelut ja sähköiset palvelut) julkisen hallinnon asiakaspalvelu 2014+ tavoitteen mukaisesti	Käynnistetään henkilöstöpalvelukeskuk- sen toiminta. Vahvis- tetaan taloushallinnon koordinaatiota. Suunnitelma asiakas- ja toimistopalveluista sekä toteutuksen käynnistys. "Online Kuusamo" – kehittämissuunnitel- ma toteutus.	HR-palvelukeskus- selvitys valmistunut helmikuussa, kau- punginhallitus teh- nyt helmikuussa päätöksen HR- palvelukeskus toi- mintamalliin siirty- misestä. HR- palvelukeskus käynnistynyt touko- kuussa, kolme henkilöstösihteeriä rekrytoitu sisäisen haun kautta. Henki- löstöpäällikön virka jätetty täyttämättä syksyllä 2015 ja henkilöstöjohtajan tehtävät liitetty hal- linto- ja talousjohta- jan toimenkuvaan. Henkilöstösihteerei- den ja toimialojen yhteistyö käynnisty- nyt. Asianhallintapro- sessien selvitys valmistunut maalis- kuussa. Kesällä rekrytoitu ensim- mäinen asianhallin- tasihteeri sisäisen haun kautta. Siirryt- ty keskitettyyn esi- tyslista- ja pöytäkir- janpitäjätoimintoon kaupunginhallituk- sen, kaupunginval- tuuston, yhdyskun- tatekniikan lauta- kunnan, yhdyskun- tatekniikan jaoston osalta vuoden 2015 aikana. Toinen asianhallintasihteeri rekrytoitu kevään 2016 aikana.

L.M. - M.V. KK. 65

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
				Taloushallinnon selvitys toteutettu, työnkuvia uudelleen organisoitu sekä henkilöstöresurssointia vahvistettu. Online Kuusamo kehittämissuunnitelman toimeenpano käynnissä kehittyvän kaupungin painopisteiden mukaisesti. Kotihoidon Hilkkatoiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti on alkanut. TaksiPlus-kortti on otettu käyttöön sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuspalveluissa.

R.M. M.V. K.K. G.T.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Muutosjohtaminen ja tuottava henkilöstö				
Strateginen muutosjohtaminen ja kaupunkitason henkilöstövoimavarasuunnittelu	Tuottavuus ja innovaatiokyky Henkilöstömäärä Erikoisosaajien saatavuus	Tuottavuus paranee km +1% / vuodessa Kokonaishenkilöstömäärä -50 htv	Hyödynnetään tuotekehittäjäkoulutuksen kehityshankkeita, luodaan tuotekehittäjäverkosto. Selvitetään 3. tuotekehittäjäkoulutusryhmän käynnistämistä. Laaditaan kaupunkitasoinen henkilöstövoimavarasuunnitelma, jonka laadinnassa hyödynnetään Arttu 2.0 henkilöstö-tutkimusta.	Kolmas tuotekehittäjäkoulutus käynnistynyt huhtikuussa, kaikkiaan 80 osallistujaa tuotekehittäjän erikoisammattitutkintokoulutuksessa. Ensimmäinen ryhmä saanut tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon opinnot valmiiksi, toinen ryhmä valmistumassa vuonna 2016. Kaupungin johtoryhmän jäseniä aloittanut yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamisen. Toimialakohtaisia henkilöstövoimavarasuunnitelmia laadittu.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2015 - 2017	Vuositavoite 2015	Toteutuma 1.1.-31.12.2015
Työhyvinvointi	Työhyvinvointisuunnitelman toteutuminen ja sairauspoissaolot Keskimääräinen eläköitymisikä	Terveysjohtaminen on osana kokonaisjohtamista Työilmapiirikartitus Sairauspoissaolojen laskeva kehitys Luodaan työhyvinvoinnin seuraamisen tueksi yhtenäinen koko organisaatiossa käytössä oleva keskustelujärjestelmä palvelussuhteen elinkaaren eri vaiheille; rekrytointihaastattelu, kehityskeskustelu, varhaisen tuen keskustelut, lähtöhaastattelu	Työkykyjohtamisen vahvistaminen sekä varhaisen tuen malli toimintatapana ja sen mukaisten keskustelujen dokumentointi & seuranta kaupunkitasoisesti Henkilöstön uudelleensijoittamis-mallin luominen (työkykyongelmat) Sairauspoissaoloja vähemmän kuin vuonna 2014	Henkilöstöhallinnon tunnuslukuja seurattu kuukausittaisissa talousraporteissa. Työterveyshuollon kanssa palaverikäytännöt, joissa käydään läpi varhaisen tuen mallin mukaisia toimenpiteitä ja työhyvinvoinnin johtamista. Työterveyshuollon ohjausryhmän tapaamiset olleet 04/2015, 09/2015 sekä 12/2015. Henkilöstön uudelleensijoittamisessa räätälöity yksilötasolla uusia työtehtäviä. Riskien arviointi toimialoilla käynnistynyt työsuojeluhenkilöstön kanssa yhteistyössä, valmistuu kesän 2016 jälkeen. Vanhustyön kokonaisuuden sisällä on henkilöstön uudelleensijoituksia tehty onnistuneesti. Sairauspoissaoloja koko kaupungin tasolla (kalenteripäivää): Vuosi 2014: 18642 Vuosi 2015: 20907

L.M. M.V. KK. GT

Keskushallinto

## keino	2015	Toteutuma 2015
Esimiesten määrän vähentäminen ateria- ja puhtaanapalveluissa (vrt.2013 6 henkilöä – v.2015 4 henkilöä)	-92 200 euroa	toteutunut
Eläköitymisen hyödyntäminen	1,5 - 2,5 henkilöä eläköityy Täytetään 1-2 vakanssia	toteutunut
HR-palvelukeskuksen suunnittelun loppuun saattaminen sekä käynnistäminen	Toiminnallinen hyöty sekä pitkällä aikavälillä koko kaupungin toimistohenkilöstön osuudelta pystytään säästämään 1-2 henkilön henkilöstökustannukset	toiminta on käynnistynyt, yhteisen henkilöstöhallinnon käsikirjan laadinta alkanut 2016
Puhelinvaihdetoiminnon uudelleenarvointi ja mahdollinen siirto omaksi toiminnaksi	-24 000 euroa	asia on rauennut
Taloushallintopalveluiden koordinaation keskittäminen; parantaa kaupunkitasoista ohjausta	Toiminnallinen hyöty	talouden raportointia toteutettu konsernin tasolla säännöllisesti, taloushallinnon tehtävänkuvia käyty läpi ja henkilöstöresurssointia vahvistettu
Matkailuneuvontapalveluiden uudelleenarvointi ja kokoaminen		asia pohditaan siinä vaiheessa, kun sopimuskausi on päätty-mässä
Työterveyshuollon koko kaupungin tasoinen määräraha + Kelan korvaus pois keskushallinnon budjetista, jokainen toimiala budjetoitettiin oman toimialan budjettiin + Kelan korvauksen		toteutunut
Ruka Nordic + maailmancupit keskushallinnon budjettiin	+240 000 euroa	+257.590,03
Kehittämismääräraha kaupunkistrategian mukaisiin toimenpiteisiin; elinvoima ja kehittyvä kaupunki	+400 000 euroa	+190.062,13

R.M. M.V. KK. 65

Perusturva

## keino	2015	Toteutuma 2015
Perusturvan uusi organisaatio; Esimiesten määrän vähentäminen Eläköitymisen hyödyntäminen	Säästö Henkilöstön yhteiskäyttö 19 henkilöä eläköityy Täyttämättä jätetään 7 vakanssia. Täytetään 12 vakanssia Säästö -280 000 euroa	Eläköitymisestä tai muutoin vapautuvien vakanssien kriittinen tarkastelu käytäntönä. Muun muassa HR-palvelukeskukseen siirtyneiden 2 henkilön tilalle ei ole palkattu uusia henkilöitä, vaan toimialalle jääneet työt hoidetaan tehtäväjärjestelyin. Henkilöstömäärän kehitys: 31.12.2014, 505 henkilöä palvelussuhteessa, 31.12.2015, 497.
Sijaisten ja vakituisten palkat Sijaisten käyttöä rajoitetaan entisestään. Vakisijaisia palkattu. Henkilöstön yhteiskäyttö.	-400 000 euroa	Vanhustyössä käyttöön otettu Timanttitiimi vähentänyt lyhytaikaisia sijaisuuksia, myös kustannussäästöjä saatu ja toimintaa on laajennettu myös sairaanhoidon puolelle. Sijaisten määrä: - 31.12.2014, 91 - 31.12.2015, 75 Henkilöstökulut 31.12.2014, 23.092.798,43 31.12.2015, 22.477.844,27 vähennys 614.954,17 eur
ESH menot Pyritään yhteistoimintasopimuksiin ja esh:n palvelujen myyntiin lähikunnille	-400 000 euroa Integroidaan pth ja esh. Lisätään lähipalveluiden tuotantoa ja hallitaan palveluketjua	Erikoissairanhoidon ostot PPSHP:ltä ovat kasvaneet vuodesta 2014 vuoteen 2015 yht. 1.078.280 euroa. Erikoislääkäripalveluista sopimus Coronaria Oy:n kanssa -> Taivalkosken kanssa on tehty myös sopimus palveluista. Kustannussäästöjä näkyy esh:n osalta hieman geriatrian, keuhkotautien ja silmätautien osalla.

L.M. M.V. KK. 65

## keino	2015	Toteutuma 2015
Vanhustenhuollon ostopalvelut Ostoja sopimusten ulkopuolelta tehdään vain hätätilanteissa	-400 000 euroa	Vanhusten pysyvän asumisen osalta odotus- ajat laskeneet, uusia paikkoja oman organi- saation ulkopuolelta ei tarvita.
Työllistämismäärärahat Korvauksiin lisätty 50 000 euroa. Korvausperusteet muuttuvat 1.1.2015. Toteutetaan innovatiivisten esi- kaupallisten hankintojen projekti kuntouttavan työtoiminnan palve- luiden lisäämiseksi.	+50 000 euroa	Te-keskuksen kuntoutta- van työtoiminnan kor- vausta on saatu 285.667 euroa, kun tavoitteena oli 140.000 euroa. Kiintiö- työllistämisen palkkatu- kea on saatu 178.540 euroa, tavoite oli 327.000 euroa. Työmarkkinatuen kunta- osuutta maksettiin yh- teensä 637.518, toteuma noin 142 %. Loppu vuodesta otettiin käyttöön työllistämisen kuntatuki sakkomaksujen pienentämiseksi. Kau- pungin avustuksella työ- listettiin 30 henkilöä yri- tyksiin, yhdistyksiin ja yksityiselle.
Toimeentulotuki v.2014 arvion mukaisesti. Valtion tuki 50 %.	-100 000 euroa	Toimeentulotuen brutto- menot olivat vuonna 2015 yhteensä 1.491.831 euroa, trendi ollut laskeva vuodesta 2011 alkaen.
Sakkomaksut Ennakoitu kasvu 210 000 euroa, Budjetoidaan kasvua 110 000 euroa Perusteet muuttuvat 1.1.2015	-100 000 euroa	Pitkäaikaistytöttömien työmarkkinatuen kunta- osuus, ns. sakkomaksut, ovat edelleen kasvaneet vuonna 2015 n. 35 %.
Apajakodin toiminnan siirtyminen Tuomaantuvan tiloihin ja Tuomaan- tuvan toiminnan lakkauttaminen	-130 000 euroa	Tuomaantuvan toiminta on lakkautunut helmi- kuussa ja Apajakodin toiminnot siirtyneet va- pautuneisiin tiloihin.
Seniorineuvola osaksi kotisairaala- toimintaa	Henkilöstön yhteiskäyttö paranee	Palvelutarpeen arviointi, Seniorineuvola (sisältää myös muistityön ja omaishoidon), Porkan Kööki, Veteraanityö sekä Porkkapirtin kuntoutus muodostavat oman työ- yhteisön ja ovat suoraan vanhustyön johtajan alai- suudessa.

R. M. V. K. K. G

## keino	2015	Toteutuma 2015
Muut keinot: Tulojen lisäykset: Tth:n tulot ja menot toimialoille Uuden Tehpan vuokratulot Henkilöstökorvaukset v.2014 tasolle	+187 000 euroa +360 000 euroa +163 000 euroa	Myynti- ja maksutuotot kokonaisuutena ylittyvät hieman budjetoidusta, yhteensä noin 60.000 €. Mutta toimintatuotot jäivät yli 600.000 € alle talousarvion ollen 9.963.288 €. Huomattavia vajeita työllistämistuista, 185.000 € ja toimeentulotuessa noin 300.000 €.

Kasvatus- ja sivistys

## keino	2015	Toteutuma 2015
KASI raami /toimintakate Raamin muutos Tulojen lisäys -hanketulot 100 000 -etsivät nuorisotyöntekijät 60 000 -opintomaksuja, päivähoitomaksuja, Olympiakomitean avustus, Kuusamotalo, AP/IP –maksujen korotus, liikuntakeskus, musiikki- opisto ym. 131 000	26 067 000 euroa - 483 000 euroa 291 000 euroa	25 867 636 € Tulot toteutuivat 361 513 € yli TA:n. Summassa on työterveyshuollon KELA -korvauksia 88 900 € ja työllistämistukia 51 446 €. Etsiviin nuorisotyöntekijöihin saatiin avustus TA:n mukaisesti
Henkilöstömuutokset Henkilöstölisäykset -1 uusi kuraattori (uusi oppilashuoltolaki) -1 erityisopettaja (kehitysvammaiset lapset, ryhmäkokosäädös) -1,5 koulunkäynninohjaajaa (kehitysvammaisten lasten tuki, AP/IP -hoidon kysynnän kasvu) -2 etsivää nuorisotyöntekijää (AVIn avustus)		Henkilöstömuutokset toteutuivat suunnitellun mukaisesti. Maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen palkattiin syksystä 1 opettaja ja 1 avustaja. Varauduttiin vuoden 2016 alusta neljän ryhmän käynnistämiseen.

L.H. M.V. K.K.

## keino	2015	Toteutuma 2015
Henkilöstövähennykset -Yläkoulujen yhdistäminen 7 hlöä = vaikutus 4 htv 1 rehtori 1 biologian lehtori 1 äidinkielen lehtori 1 liikunnan lehtori 1 opinto-ohjaaja 2 päätoimista tuntiopettajaa -2 opettajaa 1.8.2015 Nilo vaikutus 2 x 5 kk -Lukion lehtorit 1 kielten lehtori 1.8.2015 alkaen 1 historian/yhteiskuntaopin lehtori 1.8.2015 alkaen -Lapsi- ja perhetyö 1 psykologi 1 terveydenhoitaja 8 kk Henkilöstömenojen muutos	-208 000 euroa	Toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Lisäksi yhden henkilön henkilöstökulut sisällytettiin hankkeisiin ja uimahallin remontin vuoksi yksi henkilö työskenteli avustajan tehtävissä. Psykologipalveluja on jouduttu hoitamaan ostopalveluna. Virka pyritään täyttämään. -289 815 € Varhe- ja eläke-menoperusteiset maksut alenivat 49 741 €
Muut menot/Lisäykset Joukkoliikennetuki + koulukuljetukset 100 000 Leasing -kustannusten nousu 24 000 Työterveyshuollon kustannukset 150 000		TA -muutokset toteutettiin esitetyn mukaisesti. Joukkoliikennettä tuettiin 82 000 eurolla. Työterveyshuollon määräraha oli edelleen riittämätön.

A. M. V. K. K. G

Kaikille toimialoille yhteiset

## keino	2015	Toteutuma 2015
Harkinnanvaraisten työvapaiden/virkavapaiden suosiminen, jolloin sijaista ei palkata		
Kannustevapaiden käyttöönotto (esim. kun otat 5 päivää palkatonta vapaata, saat 6 päivää vapaaksi)	-75 000 euroa	palkattomia vapaita anottu vuonna 2015 yhteensä 1143 päivää, varovaisen arvi- on mukaan saavutettu vähintään 91 000 eu- ron säästö
Työterveyshuollon kulurakenteen karsiminen; mm. erikoissairaanhoidon rajaaminen pois sopimuksesta	-100 000 euroa	erikoissairaanhoidon rajattu pois sopimuksesta 1.1.2016 alkaen
Kilometrikorvausten vähentäminen sekä selvityksen käynnistäminen leasingautojen hankinnasta	-30 % -133 500 euroa	laskeneet 62.634,34 euroa
Koulutusmenojen karsiminen	-30 % -82 200 euroa	nousseet 27.300,53 euroa
Lehtitilaukset; karsitaan henkilöstölle tulevia lehtiä		nousseet 2.620,47 euroa
Kokoustarjoiluiden karsiminen koko kaupungin tasolla (standardisoidaan tarjoilua)		standardisoitu kokoustarjoilut koko kaupungin tasolla
Elintarviketilauksen keskittäminen ateriapalveluihin		elintarviketilaukset toteutetaan ateriapalveluiden kautta
Kalustehankintojen keskittäminen		toteutuu osittain
Työvaatehankintojen keskittäminen		osa työvaatteista hankintaan omaksi ja osa vuokrataan
Puhtaanapitopalveluiden hankkiminen ateria- ja puhtaanapitopalvelu- yksiköstä		toteutuu

L.M. M.T. KK. GT

"Terveempi ja paremmin voiva kuusamolainen, yhdessä ja porukalla"

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vuonna 2015

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on ollut keskeinen painopiste Kuusamon kaupungissa vuodesta 2009 lähtien. Kuusamon kaupungissa hyvinvointityötä koordinoi työryhmä, jossa on edustajat kaupungin toimialoilta. Vuonna 2015 hyvinvointityöryhmä kokoontui kolme kertaa.

Keskeisiä asioita hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä ovat osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden lisääntymiseen, syrjäytymisen vähentymiseen sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventumiseen tähtäävät toimenpiteet. Kunnalla on velvoite seurata asukkaattensa terveyttä ja hyvinvointia sekä tekijöitä ja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista raportoidaan vuosittain ja laajemmin kerran valtuustokaudessa. Seurannan ja raportoinnin käytännön toteutuksen tukena on ollut sähköinen hyvinvointikertomus, jonka uusi versio on valmistunut vuonna 2015.

Kuusamon kaupungin vuoteen 2021 ulottuvan strategian laatimisen yhtenä keskeisenä lähtökohtana olivat hyvinvointikertomuksen tiedot. Hyvinvointi on yksi kolmesta näkökulmasta strategiassa. Hyvinvointitavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu kaupungin ja toimialojen tulostavoitteille ja niitä toteutetaan vuositavoitteella suunnitelmien mukaan kaupungin toimialoilla, tulosalueilla ja tulosyksiköissä.

Hankkeita, toimenpiteitä

Pohjois-Suomen Virta II –hankekokonaisuuteen kuulunut Pärnäsen Korjaamo-hanke päättyi vuonna 2014. Hanketta jatkettiin Pärnäsen Syli-hankkeen kautta. Siinä yhdistellään varhaisen vanhemmuuden tuen ja ammatillisen kuntoutuksen palveluja, järjestetään päivä- ja työklubbatoimintaa ja tuetaan nuoria lapsiperheitä. Hankkeen rahoittamiseen osallistuu Kuusamon kaupunki ja sosiaali- ja terveysministeriö. Ammatillisen kuntoutuksen palvelujen lisäksi Pärnäsen Syli tarjoaa palveluina perhekahvilatoimintaa, perhevalmennuksia ja perhetyötä (kotikäyntityö). Vuonna 2015 Pärnäsen Syli:ssä toteutettiin 9 työklubbatoimintaa. Päivätoimintaan on osallistunut 25 - 30 asiakasta. Avoimeen lapsiperhetoimintaan on osallistunut 81 perhettä, yksilö- ja kotikäyntityön piirissä on ollut 16 perhettä. Kehittäjäkahvilatoiminnan piirissä ovat olleet kaikki päivätoiminnan asiakkaat.

Askelia vanhemmuuteen –perhevalmennusta ideoitiin yhteistyössä Kuusamon kaupungin eri tahojen (lastensuojelu, lapsiperheiden kotipalvelu, neuvola, päivähoito, aikuissosiaalityö) ja Kuusamon seurakunnan kanssa. Luotua mallia lähdettiin toteuttamaan vuoden 2015 aikana. Valmennuksen tavoitteena on tehdä paikkakunnan lapsiperhepalvelut tutuiksi jo lapsen odotusvaiheessa. Vauvan synnyttyä perheiden valmennus jatkuu "Vahvuutta vanhemmuuteen -perheryhminä". Pitkäkestoinen perhevalmennus on saavuttanut tähän mennessä 10 henkilöä.

Maaliskuussa 2013 käynnistynyt Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen ja Kuusamon kaupungin rahoittama Uraluotsauksella mukautetuille työmarkkinoille -hanke päättyi tammikuussa 2016. Hankkeen työntekijöiksi rekrytoitiin ura- ja terveystoimittajat. Tavoitteena oli auttaa työmarkkinoille heikossa asemassa olevia työnhakijoita henkilökohtaisesti kohdennetulla ohjauksella ja palveluilla. Hankkeessa on luotu mukautetut työmarkkinat (räätälöity 1 - 6 kk palkkatukityö) ja annettu työpässävalmennusta vähäisen työkokemuksen omaaville henkilöille. Kokonaisuudessaan hanke työllisti yhteensä 19 henkilöä. Ainoastaan yhdelle hankkeeseen valituista ei löytynyt työtä vuoden 2015 aikana. Henkilöt ovat työllistyneet Kuusamon kaupungille ja yhdistykseen erilai-

L.M. M.V. K.K.

siin tehtäviin, mm. metallityöhön, lasten- ja vanhustenhoitoon, kierrätys- myymälätyöhön ja rakennustyöhön. Hankkeen työntekijä on ollut ohjaamassa liikuntaryhmiä ja järjestänyt koulutus- ja infotapahtumia yhteistyössä Askeleen muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Hanke on myös jalkautunut Tulevaisuus- kioskille sekä osallistunut JÄKE-projektin ja Tankki-työryhmän tapaamisiin. Sähköisestä asioinnista ja velkaneuvonnasta on annettu koulutusta.

Askeleen muina toimintoina jatkettiin kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmän jaosto- työskentelyä. Askeleen sosiaalityöntekijä osallistui Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n Tekemällä Oppien - ja Välittävät Verkostot -hankkeiden ohjausryhmän kokouk- siin sekä mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus-asiakkaiden asiakasyhteistyö- ryhmään. Lisäksi sairaanhoitaja osallistuu Time Out-toimintaan, jossa kartoitetaan kutsuntojen yhteydessä armeijapudokkaita. Koulutusyhteistyötä jatkettiin Koillis- Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kanssa. Koulutuspalveluina ostettiin Askeleen ilman ammatillista koulutusta oleville nuorille koulutusvalmennusta ja järvikalatutkijoille ka- lastukseen ja lumirakentamiseen liittyvää koulutusta. Lisäksi tarjottiin nuorille oma luonto- ja viestintäpainotteinen kuntouttavan työtoiminnan 3 kuukauden jakso.

Nuorisotakuun toteutumista jatkettiin vuonna 2015 Askeleen osalta. Vuonna 2015 Askeleessa oli 17 -24 -vuotiaita nuoria 67 ja 25 - 29 -vuotiaita nuoria 57. Nuorille pys- tyttiin tarjoamaan monipuolisia kuntoutus-, koulutus ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja. Palvelujärjestelmän haasteena jatkossa on ns. viimeisten nuorten tavoitta- minen (= palveluihin kiinnittymättömät nuoret), joita Askeleessa on noin 30 - 40 hen- kilää. Näille nuorille tarvitaan laaja-alaiset palvelutarpeen arvioinnit ja entistä asiakas- lähtöisemmät työskentelytavat heidän tavoittamiseksi.

Vuoden 2014 aikana alettiin suunnitella Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kanssa yhteistä hanketta sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin rakentamiseksi. mallinta- miseksi ja juurruttamiseksi Kuusamon kaupungissa. Välittävät Verkostot- hanke sai ESR-hankerahoituksen ja Kuusamon kaupunki sitoutui osarahoittajaksi kolmivuoti- seen hankkeeseen, joka käynnistyi vuonna 2015. Työklupin kaikki asiakkaat ovat hankkeen jatkopoluttamisen piirissä.

Yhteistyössä Kuusamon kaupungin eri tahojen (lastensuojelu, lapsiperheiden kotipal- velu, neuvola, päivähoito, aikuissosiaalityö) ja Kuusamon seurakunnan kanssa luotu Askel vanhemmuuteen –perhevalmennusmalli vietiin käytäntöön. Valmennuksen ta- voitteena on tehdä paikkakunnan lapsiperhepalvelut tutuiksi jo lapsen odotusvai- heessa. Vauvan synnyttyä perheiden valmennus jatkuu Vahvuutta vanhemmuuteen - perheryhminä.

Lapsi- ja perhetyön hankkeita ja toimenpiteitä

Kaupunginhallitus hyväksyi 8.12.2015 pidetyssä kokouksessaan Kuusamon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Suunnitelma on tehty lastensuojelun näkökulmasta ja sisältää muun muassa lasten hyvinvointiin liittyvää sanallista tietoa ja tunnuslukuja, kuvauksia eri lapsiperhepalveluista sekä ehdotuksia ennaltaehkäisevien ja korjaavien palveluiden kehittämiseksi.

Pohjois-Suomen Lasten Kaste-hanke käynnistyi 1.8.2014 ja jatkuu 30.10.2016 saak- ka. Hanke on lasten hyvinvointipalveluita kehittävä hanke, jossa on mukana toimijoi- ta ympäri Pohjois-Suomen. Oulu toimii hankkeen hallinnoijana ja Kuusamo kuuluu Lapin lastensuojelua kehittävän osahankkeen piiriin.

Kuusamossa hankkeen kehittämisteemoina ovat perhetyö ja kotipalvelu osana las- tensuojelun prosessia, lasten ja nuorten toiminnalliset ryhmät, sijaisvanhempien kou- lutus sekä lastensuojelun asiakaskehittäjätoiminta. Lapin osahankkeessa on järjes-

L.M. M.V. K.K. BT

tetty monipuolista koulutusta, johon Kuusamo on osallistunut. Koulutusten aiheina on ollut muun muassa lastensuojelulaki, lähisuhdeväkivallan ehkäisy, motivoiva työote, lasten ja nuorten osallisuus, kiireellisuuden arviointi lastensuojelussa sekä Vahvuutta vanhemmuuteen-kokonaisuus.

Lapsi- ja perhetyö osallistui v. 2015 kuntakumppanina MLL:n ennaltaehkäisevään lapsi- ja perhetoimintaan. Kumppanuudessa MLL:n koordinaattorin tehtävänä on ollut paikallisten vapaaehtoisten ohjaus sekä perhekummi-, kylänummi- ja vaaritoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen.

Lapset puheeksi -toimintamallin käyttöönotto käynnistettiin Kuusamossa syksyllä 2013. Lapset

puheeksi- keskustelun (LP) ja neuvonpidon avulla pyritään tukemaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja kehitystä, mahdollisten häiriöiden ehkäisyä ja lapsen/nuoren kuntoutumista tilanteissa, joissa lapsella/nuorella tai hänen ympäristössään on vaikeuksia tai erilaisia paineita. LP-keskustelu on matalan kynnyksen menetelmä, joka avaa oven muille mahdollisesti tarvittaville työmenetelmille ja palveluille, osallistaa ja haastaa lapselle läheiset ihmiset yhteiseen käytännön työhön lapsen terveen kehityksen tukemiseksi.

Työmenetelmää käytetään sekä aikuisten ja lasten sosiaali- ja terveystalouksissa että päivähoitossa ja koulussa. Menetelmän juurruttamista koordinoi, ohjaa, arvioi ja kehittää LP-johtokunta. Tavoitteena on kouluttaa 70 - 100 henkilöä/vuosi (2,5 pv/henkilö). Vuoden 2015 loppuun mennessä koulutettuja oli 134. Pohjois-Pohjanmaan maakunta tukee osaltaan menetelmän jalkauttamista ja kehittämistä. Jatkossa tavoitteena on kerätä kunta- ja aluekohtaisesti arviointitietoa Lapset puheeksi -menetelmän toteuttamisesta ja vaikuttavuudesta.

Vuonna 2015 oli esikoululaisia tehostetun tuen piirissä 16 lasta ja erityisen tuen piirissä 1 lapsi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuranta

Toimintakertomuksessa on raportoitu vuodesta 2009 lähtien seuraavien hyvinvointia ja terveyttä kuvaavien indikaattorien toteutuminen viiden vuoden periodilta:

	2010	2011	2012	2013	2014
Sairastavuusindeksi, vakioitu (koko maa 100)					
Pohjois-Pohjanmaa	113,9	113,7	115,0	114,0	114,1
Kuusamo	122,0	119,8	121,7	123,3	125,6
Kansantaudit, vakioitu (koko maa 100)					
Pohjois-Pohjanmaa	139,2	138,8	138,4	137,8	137,2
Kuusamo	153,4	152,4	150,9	149,9	147,6

Kansantaudeista astman, verenpainetaudin ja sepelvaltimotaudin indeksien kehitys on ollut aleneva aikavälillä 2009 – 2011. Diabeteksen, psykoosien, sydämen vajaatoiminnan ja nivelreuman indeksit ovat ko. aikavälillä nousseet.

L.H. M.V. KK. 65

Nuorisotyöttömät, % 18 -24 -vuotiaasta työvoimasta*)

	2010	2011	2012	2013	2014
koko maa	13,0	11,9	12,4	14,6	16
Pohjois-Pohjanmaa	17,0	16,7	18,0	21,0	22,9
Kuusamo	19,2	18,3	18,8	21,9	26,1

*) Nuorisotyötön on 15 - 24-vuotias työtön. Indeksi kuvaa 15 - 24-vuotiaiden työttömi-
en osuuden prosentteina 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta.

Toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkuudet, % ikäluokasta
18 - 24 -vuotiaat

koko maa	3,0	2,9	3,1	3,4	3,6
Pohjois-Pohjanmaa	2,4	2,4	2,6	2,4	2,5
Kuusamo	4,5	4,5	5,3	4,3	3,9

25 - 64 -vuotiaat

koko maa	2,2	2,2	2,1	2,2	*)
Pohjois-Pohjanmaa	1,5	1,5	1,5	1,5	*)
Kuusamo	2,2	2,3	1,8	2,0	*)

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

koko maa	11,4	11,2	10,8	9,4	*)
Pohjois-Pohjanmaa	9,8	9,7	9,1	7,7	*)
Kuusamo	9,5	9,0	8,0	7,2	*)

(lähde: Sotkanet 12.2.2016),

*) ei tietoa saatavana

Opintonsa keskeyttäneiden määrä on yksi nuorten hyvinvoinnin seurantamittari. Tau-
lukossa 1 on kuvattu opintonsa keskeyttäneiden määrän kehitys Kuusamon lukiossa
ja Kainuun ammattiopisto Kuusamossa. Keskeyttäneiden määrä on vähentynyt luki-
ossa lukuvuodesta 2011 – 2012 lähtien.

Kainuun ammattiopisto Kuusamossa keskeyttäneiden määrässä on tapahtunut vaih-
telua. Keskeyttäneiden määrä oli seurantavuosina alimmillaan (2, 3 %) lukuvuonna
2013- 2014.

L. M. G. K. K. GT

Taulukko 9. Eronneiden/ opintonsa keskeyttäneiden määrän kehitys toisen asteen oppi-laitoksissa Kuusamossa

Lukuvuosi	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015	syksy 2015
Kuusamon lukio							
Eronneet/keskeyttäneet	34	13	21	14	12	8	2
Opiskelijamäärä ka. 20.9./20.1.	388	356	319	295	277	268	263
Ero %	8,8	3,6	6,6	4,7	4,3	3,0	0,7
Kainuun ammattiopis- to Kuusamo							
Eronneet/keskeyttäneet	20	24	22	23	10	19	13
Opiskelijamäärä ka. 20.9./20.1.	527	512	495	457	444	420	383
Ero %	3,8	4,7	4,4	5,0	2,3	2,8	3,4

A.M.V. KK. GT

Kaupunginhallitus

Visio vuoteen 2021

Kaikkien aikojen Kuusamo. Elinvoimainen edelläkävijä ja moniarvoinen Pohjolan luontopääkaupunki.*

Kuusamo on rajoja ylittävä, omatoimisten ja yritteliäiden ihmisten vieraanvarainen alueensa keskus. Innostus ja rohkeus ovat yhteistyön perustana - täällä asiat tehdään vähän eri tavalla. Hyvä elämä kukoistaa kansainvälisessä ja luovassa ympäristössä. Kuusamon menestyminen perustuu toimiviin palveluihin, ympärivuotiseen matkailuun, puhtaan luonnon ja sen raaka-aineiden kestäväan käyttöön.

*www.kuusamo.fi/ymparistojulistus1993

Toiminta-ajatus

Kuusamon kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvälle elämälle edistämällä Kuusamon kehitystä Koillis-Suomen alueellisena palvelukeskuksena ja Suomen tunnetuimpana matkailu- ja luontokaupunkina.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä muodostavat konserniohjeen mukaisesti konsernijohtoon. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen alainen keskushallinto vastaa strategisesta suunnittelusta, kaupunginhallituksen ja valtuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, yhteistoiminta- ja luottamusmiesjärjestelmien toiminnasta, kunta- ja valtiollisista vaaleista, suhdetoiminnasta, yleisestä tiedottamisesta sekä ystävyyssuhteiden toiminnasta.

Lisäksi keskushallinnon palveluyksiköt hankkivat tai tuottavat kaupunkiorganisaation tarvitsemat tukipalvelut kuten taloushallinto ja kirjanpito, henkilöstöhallinto- ja palkanlaskenta, tietohallinto ja kaupunginarkisto, ICT - palvelut, hankinta-asiat sekä ateriat ja puhtaanapalvelut.

Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2015:

Puheenjohtaja, agronomi Tuomo Hänninen
I varapuheenjohtaja, myymäläpäällikkö, eläkeläinen Leena Mustonen
II varapuheenjohtaja, sairaanhoitaja, kättilö Liisa Siikaluoma

Jäsenet:

Kesk: Tuomo Hänninen, Liisa Siikaluoma, Heikki Kallunki, Elina Kemppainen, Mika Määttä 25.8.2014 asti, 1.9.2014 alkaen Veli Määttä, Ulla Parviainen, Jyrki Saarela

PS: Joukamo Kortesalmi, Vuokko Käsmä

Kok: Martti Turunen

SDP: Mustonen Leena

Vihr: Mika Flöjt

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Timo Halonen 18.6.2015 asti ja sihteerinä henkilöstöpäällikkö Liisa Pitkänen 3.8.2015 asti. 26.6.2015 esittelijänä toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Tuomo Hänninen. 16.7.2015 ja 3.8.2015 esittelijänä toimi hallinto- ja talousjohtaja Anu Heilin. 24.8.2015 alkaen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Jouko Manninen. Asianhallintasihteerinä Sinikka Määttä on toiminut sihteerinä 31.8.2015 alkaen.

Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa vuonna 2015 ja käsitteli 324 §:ää.

Toimialajohtajan katsaus

Kaupunginhallituksen ja keskushallinnon painopistealueina vuonna 2015 olivat

Asiakas-, hallinto- ja tukipalveluiden tehostaminen

- kaupungin asiakas- ja hallintopalveluiden tehostaminen ja kokoaminen sekä eläköitymisen hyödyntäminen
- ateriapalveluiden yhtiöittämisselvityksen jatkaminen sekä mahdolliseen yhtiöittämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen sekä päätöksenteko
- puhelinvaihdetoimintojen uudelleen arviointi
- sähköisen asiakirjahallinnon kehittäminen ja tiedonohjaussuunnitelman (eAMS) laatiminen
- sähköisten palveluiden lisääminen

Toteutunut:

Syksystä 2014 alkaen keskushallinnossa on käynnistetty tukipalveluiden uudistamisprosessi. Tukipalveluiden järjestämis- ja organisoitumistavan tulee edistää konsernin johtamista ja ohjausta kokonaisuuden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla sekä estää osaoptimointi. Tukipalveluiden järjestelyillä tulee luoda edellytykset sisäisten synergiahyötyjen ja toiminnan tehokkuuden toteutumiselle sekä tuottavuuden parantamiselle. Tukipalveluiden uudelleen organisoinnilla mahdollistetaan muun organisaation kyvykkyys vastata niukkeneviin henkilöstöresursseihin (vrt. esim. perusturvan palvelutarpeen merkittävä kasvu) sekä hyödynnetään digitalisoinnin mahdollistamat uudet toimintatavat. Tukipalveluiden uudelleen organisoinnilla olemme vahvistaneet myös henkilöstön ydinosaamista (asianhallintapalvelut, henkilöstöhallinnon palvelut, ateria- ja puhtaanapidon palvelut). Keskushallinnon toimintojen uudelleen organisointi on edellyttänyt ja edellyttää strategista muutoksen johtamista sekä oppivan organisaation käytännön toteuttamista muilta toimialoilta. Keskushallinnon henkilöstöhallinnon ja asianhallinnan muutosprosessit vaikuttavat koko kaupunkiorganisaatioon ja näiden prosessien jalkauttamiseen on varattava 1-2 vuotta aikaa.

Tavoitteeksi on asetettu, että 1.6.2017 mennessä Kuusamon kaupungilla on täysin sähköistetyt asiakirjahallinta ja toimielinten kokouskäytännöt. Kirjaamon, esityslistatuotannon ja luottamushenkilöpalveluiden järjestämisessä tavoitellaan keskitettyä tuotantoa. Sähköisen asiakirjahallinnon kehittämisessä ja tiedonohjaussuunnitelman laatimisessa on otettu merkittäviä askeleita vuoden 2015 ja 2016 aikana. Tiedonohjaussuunnitelmaa on lähdetty laatimaan yhteistyössä ePS-verkoston kuntien Rovaniemi, Taivalkoski, Kemi, Kajaani, Raahe, Kalajoki, Kokkola ja Kannuksen kanssa.

L.M. M.T. KK. GT

Keskitetyn kirjaamon valmistelun käynnistyksen ja TOS työn jatkaminen osalta todetaan, että ensimmäinen asiantuntijasihteeri rekrytoitu kesäkuussa sisäisellä haku-menettelyllä ja toinen asiantuntijasihteeri rekrytoitu keväällä 2016. Kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto, yhdyskuntatekniikan lautakunta sekä jaostot ovat siirtyneet vuoden 2015 aikana keskitettyyn esityslista- ja pöytäkirjatuotantoon. Asiantuntijasihteerien rekrytoinnit ovat mahdollistaneet sen, että TOS työ etenee arkistosihteerin johdolla yhteistyössä toimialojen kanssa

Vuoden 2015 aikana kaupungin asiakas- ja hallintopalveluita on kehitetty merkittävästi. Samalla on hyödynnetty entistä tehokkaammin nykyiset tietojärjestelmät, luotu yhteisiä toimintatapoja hallintopalveluiden hoitamiseen sekä hyödynnetty digitalisaatiota mm. luomalla sähköinen asiakaspalvelukanava kaupungin verkkosivustolle.

Kaupunki antoi keväällä 2015 selvityksen kilpailu- ja kuluttajavirastolle kuntalain mukaisesta yhtiöittämisvelvoitteesta. Koko kaupunkia koskeva yhtiöittämisselvitys laadittiin yhteistyössä KPMG:n kanssa vuonna 2014. Kaupungille ei ole tullut kilpailu- ja kuluttajavirastolta vaateita yhtiöittää palveluita. Näin ollen kaupunki ei ole lähtenyt jatkoselvittämään ateriapalveluiden yhtiöittämistä, sillä tuleva sotemuutos vaikuttaa osaltaan ateriapalveluihin ja tässä tilanteessa ei ole toiminnallisesti järkevää lähteä yhtiöittämään ko. osa-aluetta.

Talouden ohjaaminen ja johtaminen

- taloushallintopalveluiden koordinaation sekä talousvastaavien roolin kehittäminen
- talouden raportoinnin sekä ohjaamisen kehittäminen
- konsernijohtaminen; omistajapolitiittisten linjausten luominen
- tuottavuusosaamisen vahvistaminen sekä tuotekehittäjäverkoston luominen

Organisaatiossa käynnistyi huhtikuun alussa kolmas tuotekehittäjän erikoisammattitutkintoon tähtäävä koulutus. Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon kouluttajana toimii Tamora Oy ja koulutus on toteutettu oppisopimuskoulutuksena. Koulutuksen avulla jalkautetaan Kuusamon kaupunkistrategiaa ja henkilöstö laatii koulutuksen aikana tuotekehityksiä, joilla kehitetään omia työtehtäviä kaupunkistrategian suuntaisesti. Tuotekehittäjäkoulutus toteutetaan Kuusamossa. Olemme onnistuneet motivoimaan henkilöstöä koko kaupungissa niin, että henkilöstö on lähtenyt laajasti mukaan koulutukseen. Kaiken kaikkiaan tuotekehittäjäkoulutuksessa on mukana noin 80 henkilöä ja ensimmäinen ryhmä on valmistunut vuoden 2015 alussa. Mahdollistamalla tuotekehittäjäkoulutuksen olemme saaneet luotua tuotekehittäjäverkoston omaan organisaatioon. Keskushallinnon osalta tuotekehittäjäkoulutukseen osallistuu 10 henkilöä, hallinto- ja talousjohtaja toimii useimpien työpaikkaohjaajana.

Kaupungin johtoryhmän jäseniä on aloittanut maaliskuussa yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamista oppisopimuksella (kouluttajana Tamora Oy). Lisäksi tietohallintojohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja ovat suorittaneet FCG:n ja Kuntaliiton Kuntajohdon valmennusohjelman (2014–2015). Koulutuksesta on myönnetty sertifiointi, tällä hetkellä Kuntaliitto on sertifioinut 22 kunta-alan johtajaa Suomessa.

Vuoden 2014 alusta alkaen olemme siirtyneet konsernitasoiseen kuukausittaiseen talouden raportointiin. Kaupunginhallitus seuraa konsernitasoista talouden toteumaa kuukausittain. Vuoden 2015 aikana kaupunginhallitus on käsitellyt viisi kertaa. Kuukausiraportointia on kehitetty jatkuvasti visuaalisuuden ja tiedolla johtamisen näkökulmasta, mutta pyrimme edelleen kehittämään raportointia niin, että se palvelee joh-

L.H. M.T. KK. GT

toa, luottamushenkilöitä ja esimiehiä sekä antaa läpileikkauksen konsernin talouden, toiminnan ja henkilöstöhallinnon tilanteesta.

Kuukausiraporttien lisäksi kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto käsittelevät kaksi osavuositarkastusta vuosittain (1-4 kuukaudet, 1-8 kuukaudet).

Toukokuussa käynnistyi taloushallinnon selvitysprosessi, jossa hyödynnettiin kansallista viitearkkitehtuuria. Selvitysprosessin ensimmäinen vaihe päättyi 30.9.2015. Taloushallinnon selvitysprosessin tavoitteena oli taloushallinnon prosessien ja tietojärjestelmien analyysi kuntasektorin taloushallinnon viitearkkitehtuurin mukaan, nykytilan analyysi ja kehityskohteiden tunnistaminen nykyisessä toimintatavassa ja tietojärjestelmissä. Selvitystyö toteutettiin yhteistyössä toimialojen kanssa; selvitystyössä olivat mukana toimialojen ko. tehtäväkokonaisuuksista vastaavat henkilöt, tietohallinnon edustus sekä projektipäällikkönä Kuntien Tieran henkilö.

Henkilöstöhallinto sekä -johtaminen

- henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen suunnittelun loppuunsaattaminen, päätöksenteko ja palvelukeskuksen mahdollinen aloittaminen vuoden 2015 aikana
- kaupunkitasoisen henkilöstövoimavaruussuunnitelman loppuunsaattaminen
- esimiesten valmentaminen muutosjohtamiseen
- kehityskeskustelumenetelmä toteutuu organisaatiossa 100 %:sti sekä poislähteville suoritetaan lähtöhaastattelut
- strategisen työhyvinvointitoiminnan kehittäminen

Vuoden 2014 aikana valmisteltiin henkilöstö- ja taloushallinnon asioita tytäryhtiöiden palvelutuotannon osalta ja 1.1.2015 alkaen keskushallinnon taloushallinto- ja henkilöstöpalvelut ovat tuottaneet palveluita myös Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:lle, Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille sekä jo aiemmin asiakkaana olleelle Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolikselle. 1.1.2015 palveluiden piiristä poistui Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy.

Henkilöstöhallinnon tehtäväkartoituskysely toteutettiin keväällä 2013, jonka pohjalta ajatus HR-palvelukeskuksesta syntyi. Syksyllä 2014 käynnistyi HR-palvelukeskus selvitys, joka toteutettiin yhteistyössä toimialojen kanssa; selvitystyössä olivat mukana toimialojen ko. tehtäväkokonaisuuksista vastaavat henkilöt, tietohallinnon edustus sekä projektipäällikkönä Kuntien Tieran prosessiarkkitehti Jari Hintsala. Selvitystyö valmistui helmikuussa 2015. Kaupunginhallitus päätti 23.2.2015, että henkilöstöasioiden hoitamisessa siirrytään HR-palvelukeskusmalliin (keskitetyt henkilöstöpalvelut). HR-palvelukeskukseen rekrytoitiin sisäisen haun kautta kolme päätoimista henkilöstösihteeriä. HR-palvelukeskusta johti 10/2015 asti henkilöstöpäällikkö ja 11/2015 alkaen HR-palvelukeskusta on johtanut hallinto- ja talousjohtaja. HR-palvelukeskuksen henkilöstöön kuuluvat henkilöstösihteerit (kolme henkilöä), palkkasihteerit (viisi henkilöä) ja työsuojeluhenkilöstö (työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu). HR-palvelukeskus on käynnistänyt toimintansa vaiheittain 05/2015 alkaen.

Strategista työhyvinvointitoimintaa on toteutettu tiivistämällä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ja vuoden 2016 alussa määritellään vuosikellon mukaisesti työhyvinvointijohtamisen eri osapuolet ja roolitukset.

Esimiehille sekä työntekijöille on järjestetty useita koulutuksia vuoden 2015 aikana (mm. haastavien tilanteet esimiestyössä, työntekijöiden oikeudet ja velvollisuudet, auringon palvelu- ja laatuasenne, VIPS-koulutus).

L.M. M.T. Kt. GT

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

- sisäisen valvonnan tehostamistoimenpiteiden jatkaminen
- riskienhallintatyökalujen laatiminen sekä riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan tehtävä kirjausohje

Sisäisen valvonnan tehostamistoimenpiteet ovat jatkuneet myös vuonna 2015. Kaupunki järjesti Kuntatoimisto-ohjelmiston toimittaja Triplanin kanssa koulutustilaisuuden 5.5.2015. Tilaisuuteen velvoitettiin osallistuvan viranhaltijapäätöksiä tekevät viranhaltijat sekä viranhaltijapäätöksiä valmistelevat henkilöt. Kaupunginhallitus myös päätti, että Kuusamon kaupungin kaikilla toimialoilla siirrytään käyttämään 1.6.2015 alkaen Kuntatoimiston VIPS-ohjelmaa.

Työsuojelun toimesta on käynnistynyt yhdessä toimialojen kanssa riskien arviointi koko kaupungin tasolla. Arviointi ja johtopäätökset valmistuvat vuoden 2016 aikana. Lisäksi toimialojen riskienarviointityöryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2015 aikana.

Ateriat- ja puhtaanapalvelut

- Pesulapalvelut

Kuusamon kaupungin omistamassa pesulassa työskenteli kolme kokoaikaista ja yksi osa-aikainen työntekijä. Pestyn pyykin määrä laski verrattuna vuoteen 2014. Huolimatta siitä, että pyykinhuoltoa on pyritty keskittämään kaupungin pesulaan, pyykkimäärät ovat laskeneet 134 000 kilosta 117 200 kiloon. Pyykinpesuainetoimituksista on tehty sopimus 31.12.2014 joka on voimassa kolme vuotta ja yhden plus yhden optiovuosi mahdollisuudella Sealed Air Diversey Caren kanssa. Pesulan kuljetuspalveluissa otettiin käyttöön uusi sopimus 1.6.2016.

Pyykkikilojen määrän laskua voisi selittää kahden osaston muuttumisella tehostetun palveluasumisen yksikköön.

Kustannukset ovat pysyneet hyvin talousarvion puitteissa. Ulkoiset menot ovat toteutuneet 92,5 %.

- Laitoshuoltopalvelut ja siivous

Siivous/laitoshuoltopalveluissa vakinaistettiin neljän henkilön työsuhteet. Samaan aikaan poistui kaksi henkilöä, joista toinen osa-aikainen.

Yksi henkilö suoritti oppisopimuskoulutuksen kautta laitoshuoltajan ammattitutkinnon, hän kuuluu neljän henkilön vakinaistettuihin työsuhteisiin. Perehdyttämisoppaiden päivittämistä on jatkettu laitoshuollon osalta. Henkilöstön osaamista kehitettiin mm. työnkierron avulla. Yksi henkilö siirtyi ateriapalveluista laitoshuollon/siivoustehtäviin.

Pienten siivouskohteiden (pienet hoiva-, päiväkotiyksiköt) hankinnassa käyttöön otettu optiovuosi päättyi 31.5.2015. Porkkatörmän alueen (päiväkotiyksikkö, toimintakeskus), Nilon koulujen ja Rukan stadionin siivouspalvelusopimuksessa oli menossa viimeinen optiovuosi ja kilpailutus suoritettiin loppuvuoden 2015 aikana.

Puhdistus, pesuaine ja välinehankintoihin osallistuminen Ouka hankintarenkaassa, samoin työvaatehankinnat.

L.M. M.V. KK GT

- Ateriapalvelut

Vuoden 2015 aikana poistui ateriapalvelujen palveluksesta kaksi henkilöä, joista toinen oli osa-aikainen. Kesän aikana koulujen ollessa lomalla kehitellään ateriapalvelujen reseptejä, valmistellaan ja suunnitellaan ruokalistat kaikkiin kaupungin yksiköihin. Kouluille ja päiväkodeille on suunniteltu uudet terveellisemmät välipalat yhteistyössä hammashoitolan ja päiväkotien henkilökunnan kanssa. Lisäksi on tehty suunnitelmia yhdessä kouluterveydenhoitajien kanssa koululaisten dieettiruokavaliosta.

Koko vuoden 2015 on jatkettu valmistelua Aromiohjelman tilaus- ja laskutusosioista, jonka ansiosta voidaan myös vähentää ns. käsin tehtävää työtä. EväsMyslin käyttöön oton yhteydessä on järjestetty koulutusta henkilökunnalle.

Kaupungin ateriapalvelut jatkoi ateriapalvelusopimusta Coronaria Oy:n kanssa vuoden 2016 kattavalla sopimuksella. Aterioita toimitetaan päivittäin 30 asiakkaalle.

Ruokalistasuunnittelua tehtiin kesän aikana, jolloin tuotanto on pienimmillään.

Keskuskeittiöön kävi tutustumassa useita eri ryhmiä ja ruokapalvelun ammattilaisia eri puolilta Suomea. Kuusamon keskuskeittiö kuuluu uudenaikaisempiin keittiöihin Suomessa.

- Ateria- ja puhtaanapitopalveluille yhteisiä tapahtumia ovat seuraavat:

Koulutukset: ensiapu, Oys koulutukset etäkoulutuksena, kosteiden tilojen menetelmäkoulutus, työergonomiakoulutus, sisäinen valvontakoulutus. Koulutusta annettiin myös siivouskoneiden käytössä. Käsihygienia, käsihygieniakoulutus järjestettiin hygieniahoitajan toimesta.

Ateria- ja puhtaanpidon kaksi esimiestä aloitti tuotekehittäjän erikoisammattitutkintokoulutuksen keväällä 2014, koulutus jatkuu vuoteen 2015. TVA:t päivitys tehty keväällä aikana ja osa käynnistetty syksyn 2014 aikana. Sairauspoissaolot ovat hieman vähentyneet verrattuna vuoteen 2014.

Työtapaaturmista johtuvat poissaolot olivat hieman kasvaneet verrattuna edelliseen vuoteen.

Ateria- ja puhtaanapitopalvelun esimiehet kävivät tutustumassa Kajaanin Mamsellin ja Varkauden ruokapalvelun toimintaan. Pudasjärven uimahalliin tutustuminen toteutettiin Oulun messureissulla, mukana oli neljä henkilöä.

Työsuojelupiirin tarkastukset tehtiin kaupungintalolle ja keskuskeittiölle. Työpaikkatarkastuksia ja riskienhallintaselvityksiä tehtiin useisiin työpisteisiin. Vuotta on myös leimannut ns. kolmikantaneuvottelut työterveyshuollon kanssa.

Vuosi 2015 kiinnitettiin erityistä huomiota henkilökunnan jaksamiseen ja osaamisen lisäämiseen. Ateria- ja puhtaanpidon henkilökunnalle aloitettiin ns. hyvinvointipolku maaliskuun alussa. Pitkin vuotta on järjestetty erilaisia koulutustilaisuuksia. Valtakunnallinen Taitopäivä järjestettiin syyskuussa Kuusamossa, johon osallistui työntekijöitä myös naapuripitäjistä. Lisäksi on järjestetty mahdollisuus oman fyysisen kunnon kohentamiseen. Ateria- ja puhtaanpidon henkilökunta osallistui (vapaaehtoisesti) myös mahtava marraskuu tapahtumaan. Marraskuun aikana oli mahdollisuus mittauttaa mm. rasvaprosenttinsa ja testauttaa kuntonsa Eikka - bussissa. Lisäksi marraskuun

L.M.V. K.K. GT

aikana oli mahdollisuus tutustua erilaisiin mahdollisuuksiin kohottaa omaa jaksamistaan ja hakea mieluisin liikkumismuoto itselleen.

- Ateria- ja puhtaanapidon henkilöstövahvuus on seuraava:

Vuonna 2015 laitoshuoltajia oli vakituudessa työsuhteessa 18. Laitoshuollos-
ta/siivouksesta jäi eläkkeelle kaksi henkilöä, joista toinen osa-aikainen työntekijä. Siivouspalveluissa vakinaista henkilöstöä oli 12 henkilöä, kolme osa-aikaista.

Vaatehuollossa työskenteli neljä vakituista henkilöä, joista yksi osa-aikainen.

Ateriapalveluissa työskenteli 28 vakituista työntekijää, osa heistä on osa-aikaisia. Lisäksi määräaikaisia työntekijöitä oli neljä, joista yksi oppisopimuksella.

- Ateria- ja puhtaanapitopuolen osalta kaupungin omia kohteita ovat

Omana toimintana vuonna 2015 tuotettiin puhtaanapitopalvelua seuraaviin kohteisiin:

Koulut:

- Kirkkokedon koulu
- Tolpanniemen koulu, Tolpanniemen esiopetus
- Rukan koulu

Päiväkodit:

- Maaseläntien päiväkotit oman ja osittain ostopalveluna
- Petäjäkankaan päiväkotit

Muut kiinteistöt:

- Kaupungintalo
- Kirjasto
- Kuusamotalo
- Liikuntakeskus
- Tuomaantupa
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen tilat (Kuusamon ja Rukan palo-
asemat)
- Terveyskeskus: osasto 1, osasto 4, osasto 6 (puhtaanapito- ja ruokapalve-
lu), laboratorio, röntgen, suun terveydenhuolto, fysioterapia, työterveys-
huolto, Taneli ja Himmeli, keskusvarasto, apteekki, apuvälinelainaamo,
sosiaalitilat, verstaas ja kappeli.

- Ostopalvelujen kautta hoidettavia kohteita

Ostopalveluna tuotettiin seuraavat puhtaanapitopalvelut:

Koulut:

- Torangin koulu, SOL Palvelut Oy
- Nilon koulut, SOL Palvelut Oy
- Lukio, SOL Palvelut Oy
- Kirkkokedon koulun ruoanjakelu
- Sänkikankaan koulu, siivous ja ruoanjakelu
- Mäkelän koulu, siivous ja ruoanjakelu

LA. M.V. KK. GT

- Kainuun ammattiopisto, SOL Palvelut Oy
- Käylän koulu, SOL Palvelut Oy, ruoanjakelu ja siivous

Päiväkodit:

- Porkkatörmän päiväkot, SOL Palvelut Oy, ruoanjakelu ja siivous
- Maaseläntien päiväkot, ISS Palvelut Oy (osa omana, osa ostopalveluna)
- Rukan päiväkot, SOL Palvelut Oy, ruoanjakelu ja siivous

Muut kiinteistöt:

- Terveyskeskus: poliklinikka, SOL Palvelut Oy
- Kotihoito, SOL Palvelut Oy
- Kainuun ammattiopiston asuntolat, SOL Palvelut Oy
- Porkkatörmän toimintakeskus, SOL Palvelut Oy, ruoanjakelu, siivous
- Pienet kohteet (Ruijanmuta, Aaron- ja Hiltantupa, Keva keskus, Ruskarinne, Aravan ja aikalan kiinteistöt, nuorisotalo, varikko, urheilukentän sosiaalitalat), ISS Palvelut Oy
- Rukan stadion, SOL Palvelut Oy

Tietohallinto

- Jatkuvien ICT palvelujen toteutuminen ja muutoksenhallinta

Vuoden 2015 ICT palvelutasot ovat toteutuneet sopimusten ja pääsääntöisesti tavoitteeksi asetetulla palvelutasolla. Käyttö- ja sovelluspalvelujen sekä tietoverkkopalvelujen osalta yli 1200 käyttäjän, päätelaitteen ja tietojärjestelmän käytettävyyden on ollut kokonaisuutena palveluille asetettujen tavoitteiden mukainen. Palvelutasot ovat toteutuneet myös 24/7 palvelutasoa edellyttävien mm. ympärivuorokautisten terveydenhuollon tietojärjestelmien osalta. Kaupungin järjestelmäsalkussa on yli 40 kaupungin toimialojen ja yksiköiden omistamaa ja jatkuvasti käytössä olevaa tietojärjestelmää ja -palvelua. Tietojärjestelmien teknisestä ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat ao. tietojärjestelmien toimittajat.

Poikkeuksina palvelutasosta ovat olleet kolme laajavaikutteista Lapit Oy:n käyttö- ja sovelluspalveluja koskevaa käyttökatkosta ja häiriöitä. Vuonna 2014 uudistettuja ICT valmiussuunnitelmia ja kriittisten toimintojen häiriötilanneohjeistuksia on tarkennettu em. tapahtumien ja kyberturvallisuusharjoituksen kokemusten perusteella. Yksittäisistä järjestelmistä eniten toimintahäiriöitä on ollut kansallisessa KELAn tuottamassa KANTA –palvelussa (eResepti), joihin paikallisesti ei ole voitu vaikuttaa. Henkilöstöhallinnon web-tallennusjärjestelmän käytettävyyden parantamiseksi toteutettiin uuden version käyttöönotto ja palvelimien kapasiteettien lisääminen.

Kuusamon kaupungin ICT-palvelujen käyttäjäkyselyn perusteella (Lapit Oy tukipalvelujen asiakastytyväisyystutkimus 11/2015) käyttäjät ovat edellisten vuosien tavoin verrattain tyytyväisiä (4,4 / 6) saamaansa palvelutasoon. Yksiköiden johdon vastauksissa yleislinjaa matalampi arvio tulee tukipalvelun ratkaisujen nopeudessa ja työasematoimituksien palvelutasossa.

- Tietohallinnon kehittämistoimenpiteiden toteutus - Online Kuusamo ja Laajakaista 2017

Kaupunkistrategian painopisteet tulevaisuuden koulu, kotona asumisen tukeminen, hallintopalvelujen tehostaminen ja laajakaistapalvelujen kehittäminen ovat olleet

L. M. V. K. K. 65

myös kaupungin tietohallinnon kehittämissalkun keskeisiä toimenpiteitä. Kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen on tapahtunut tietohallinnon toimintamallin mukaisesti tiiviissä yhteistyössä toimialojen johtoryhmien, yksiköiden, tietohallintotiimin ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kasvatus- ja sivistystoimialalla on toteutettu laaja pilvipalvelujen ja uusien päätelaitteiden käyttöönotto. Vuoden lopussa oppimisympäristöt on katettu langattomilla verkoilla (WLAN, 4G LTE), käytössä on Google Gafe pilvipalvelu, kaikilla kouluilla uusia tablet ja/tai Chromebook kevytkannettavia. Mobiililaitteiden hallinta- ja tukipalvelumalli on työn alla ja sen kehittäminen jatkuu vuonna 2016.

Perusturvatoimialalla laajennettiin kuvapuhelinsovellusten (HyvinvointiTV, Pienipiiri, Acano, tablet laitteet) kokeilua sekä ikäihmisten viriketoiminnassa, kuntoutuksessa, erilaisten koulutusten ja tapahtumien toteuttamisessa että kotihoidon virtuaalikäyntien toteuttamisessa. Vuoden aikana kokeiltiin myös mallia, jossa Kuusamo-opisto toimi ohjelmatuotannon ja palvelujen käyttöön liittyvänä koulutus- ja tukiorganisaationa. Kotihoidon toiminnanohjauksen tehostamiseksi käynnistettiin kotihoidon mobiilin toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto tavoitteena, että järjestelmä on tuotantokäytössä 3/2016 mennessä. Perusturvassa käynnistettiin sähköisen palveluseteli- ja os-topalvelujärjestelmän (PSOP) käyttöönottoprojekti yhteistyössä Kajaanin kaupungin kanssa. Ensimmäisessä vaiheessa PSOP tulee käyttöön kotihoidon, omaishoidon ja henkilökohtaisen avun palveluissa huhtikuussa 2016.

Terveystieteiden osastolla toteutettiin vuoden aikana mobiilietämittauskokeiluna keuhko/PEF-, verenpaineen ja -sokerin seurantaa. Vuonna 2015 toteutettiin myös itseilmoittautumisjärjestelmän kilpailutus ja sen käyttöönotto käynnistettiin.

Yhdyskuntatekniikan toimialalla jatkettiin lupapiste.fi palvelun sähköisen toimintatavan käytön laajentamista sekä kouluttamalla luvan hakijoita ja rakennusvalvonnan henkilöstöä että parantamalla teknisiä edellytyksiä. Vuoden loppuun mennessä luvista oli haettu 14 % lupapiste palvelun kautta. Tavoitteena on, että vuoden 2016 aikana yli puolet luvista tulee sähköisenä.

Vuoden 2015 lopussa Kuusamon alueella on saatavilla kattavasti nopeita 4G LTE laajakaistapalveluja useammalta markkinaehtoiselta operaattorilta. Paikkatietoanalyysin perusteella asutuista rakennuksista 96 % ja kaupungin väestöstä 97 % on em. palvelun peittoalueella. Vastaavasti vapaa-ajan asunnoista on 90 % 4G LTE kuuluvuusalueella. Valtuuston iltakoulun 4.12.2013 linjauksen mukaisesti kaupunki on yhteistyössä operaattoreiden kanssa aktiivisesti kokeillut ja ottanut käyttöön mobiililaajakaistapalveluja hyödyntäviä sovelluksia. Yhteistyöllä on vauhditettu rakentamista ja laajakaistapalvelujen parantamista kaupungin alueella.

Keskushallinnon osalta on läpikäyty henkilöstöhallinnon, asianhallinnan ja taloushallinnon prosessit ja tietojärjestelmät. Työssä hyödynnettiin kuntasektorin yhteisiä viitearkkitehtuuria ja Kuntien Tieran arkkitehtiasiantuntijaa. Selvitystöiden perustella on käynnistetty toiminnan ja tietojärjestelmien kehittämistoimenpiteet KH:n 27.4.2015 tavoitetilalinjausten mukaisesti. Vuoden alkupuolella toteutettiin loppuun konserniyhtiöiden edellyttämät tietojärjestelmämuutokset.

Vuoden 2015 valtuustokokouksien videoitiin internetiin hyödyntäen valtuustosalin videoneuvottelupalvelua. Kaupunginhallituksen jäsenten kannettavat laitteet uusittiin mobiililaajakaistaliittymineen. Kaupungin verkkosivuston kehittämisversio beta.kuusamo.fi julkistettiin vuoden vaihteessa.

Pohjois-Suomen kaupunkien yhteistyönä (ePS -verkosto) laadittiin digiloikkahankeesitykset Suomen hallitukselle sekä syvennettiin yhteistyötä niissä kehittämiskohteis-

R. M. T. K. K. GT

sa, joissa yhteistyöstä on todettu saavutettavan eniten hyötyä ja jotka ovat yleisesti kehittämisen kohteena (esim. asianhallinta).

Vuoden lopussa käynnistyi uuden teleoperaattorisopimuksen käyttöönotto, jonka vaikutuksesta mobiiliverkon puhelin- ja dataliittymähinnat laskevat ja kustannusvaikutus toimialojen menoihin ovat vuositasolla arviolta 40.000 €.

Tulostustoimintaa koskeva kartoitus valmistui kesällä. Kartoituksen mukaan kaupungin tulostus- ja kopiointikustannukset olivat vuodessa n. 180.000 €, joista uuden toimintamallin avulla ja optimointisuunnitelman mukaan voidaan säästää 70.000 € vuoteen 2018 mennessä. Tulostuksen vähentämiseen ja kustannusten säästämiseen tähtäävät uudistamislinjaukset hyväksyttiin johtoryhmässä elokuussa 2015.

Keskushallinnon talousarvion keskitetyt ulkoiset ICT-menot toteutuvat budjetoidusti.

Talouden toteuma keskushallinnon toimialalla

Keskushallinnon ulkoinen toimintakate eli raami oli talousarviossa vuodelle 2015 - 10.917.000 euroa.

Kaupunginhallitus alitti talousarvion 452.625,86 eurolla.

Tunnusluvut	TA 2015	TP 2015
Toimintamenot €/asukas	826	819
Kvalt. käsittelemät § kpl	90	92
Khall. käsittelemät § kpl	290	324
Palkkapusseja/palkanlaskija *)	4 026	3 889
Vientejä kirjanpidossa, kpl *)	300 000	669 808
Siivouskust./sm ² €/sm ² /v	33,98	31,71
Pyykkikilon hinta €/kg	3,50	3,80
Keskim. aterian hinta €/ateria	3,81	4,32

*) Kaupungin palkkapussien ja vientien määrä

L. M. V. K. K. 65

Perusturva

Visio

Kuusamon perusturva on innovatiivinen edelläkävijä laadukkaiden ja vaikuttavien perusturvan palveluiden järjestäjänä.

Toiminta-ajatus

Perusturva luo edellytyksiä kuntalaisten ja perheiden itsenäiselle selviytymiselle ja kotona asumiselle sekä järjestää terveyttä ja elämässä pärjäämistä edistäviä palveluja alueellisesti ja yhteistoiminnallisesti.

Perusturvan toimialalla sosiaali- ja terveydenhuolto muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, joka jakautuu Kuntoutumisen ja hoivan (HOIKU) sekä Sairaanhoidon tulosalueisiin (SAHO). Tulosalueiden työtä tukee hallinnon ja tukipalvelujen yksikkö.

Toimialajohtajan katsaus

Perusturva lähti vuoteen 2015 tilanteessa, jossa oli odotettavissa suuria toiminnallisia muutoksia. Uusi tehostetun palveluasumisen yksikkö, Kotiranta, oli juuri valmistunut ja odotti helmikuun alussa tapahtuvaa käyttöönottoa. Lisäksi 1.1.2015 aloitettiin erikoissairaanhoidon lääkäripalveluiden kumppanuussopimus Coronaria Oy:n kanssa. Sopimus tarkoitti perus- ja erikoistason sairaanhoidon tiiviimpää integraatiota ja paikallisesti tuotettujen palveluiden merkittävää lisääntymistä.

Kotirannassa on toteutettu helmikuun alusta saakka poikkeuksellisen laajaa yhteistyötä julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä. Työntekijöiden sosiaalitilat ja esimiesten työhuoneet, hälytys- ja hoitajakutsujärjestelmä sekä osa asukkaiden tiloista on yhteisiä. Henkilöstöllä on säännöllistä yhteiskäyttöä yövuorojen aikana ja lisäksi järjestetään yhteisiä tilaisuuksia asiakkaille. Kesän aikana kotihoidon yöpartion kiintopiste siirrettiin Kotirantaan ja samalla voitiin luopua yhteisestä kolmannelta yökös-tä. Nyt molemmissa kerroksissa on yövuorossa yksi työntekijä ja apua mahdollisiin nostoihin tms. saadaan pääasiassa kotihoidon yöpartion kahdelta työntekijältä.

Erikoissairaanhoidon kumppanuussopimus on parantanut kuusamolaisten erikoissai-raanhoidon lääkäripalveluiden saantia merkittävästi kahdellatoista erikoisalalla. Aivan uutena Kuusamossa aloitettiin silmien kaihikirurgia ja mm. glaukoomapotilaiden säännöllinen hoito. Aivan alussa kustannuksissa oli pientä nousua, koska OYS:ssa hoidettiin ns. vanhoja jonopotilaita pois ja samaan aikaan uudet potilaat saivat hoidon Kuusamossa. Esimerkiksi silmien kaihileikkauksia tehtiin vuoden aikana lähes 400 kpl, kun normaalitaso olisi noin 150 leikkausta. OYS:n jono, joka kaihiensaalta oli 9-12kk, saatiin kuitenkin poistettua ja vuoden lopussa jonoa käytännössä ollut. Kesän jälkeen kustannustaso on laskenut aivan suunnitelmien mukaiseksi. Keväällä Taival-kosken kanssa tehtiin yhteistoimintasopimus, jonka perusteella myös heillä suuri osa erikoissairaanhoidon lääkäripalveluista on mahdollista hankkia Kuusamosta ja loppu-kesästä samaan yhteistoimintasopimukseen liitettiin Kuusamon mahdollisuus ostaa psykologin palveluita Taivalkoskelta.

Alkuvuodesta aloitti vanhustenhoidossa ns. timanttitiimi eli kuuden henkilön kokoinen vakisijaisten ryhmä. Ryhmä työskentelee useassa yksikössä hoitaen pääasiassa 1-10 päivän pituisia äkillisiä poissaoloja. Lyhyiden työsovimusten määrää onnistuttiin vä-

L.M. V. KK. GS

hentämään 50 %:a ja kesän aikana toiminta laajeni myös vanhustenhoidon muihin yksiköihin ja sairaanhoidon tulosalueelle, jossa oli vuoden lopulla kolme vakisijaista. Syksyn aikana sairaanhoidon sijaisrinkiin liittyi myös kotisairaala.

Kotisairaalan sairaanhoidollista toimintaa vahvistettiin, kun mm. koulutuksensa valmiiksi saaneet sairaanhoitajat liittyivät tiimiin. Kotisairaalan rooli avo- ja laitoshoidon rajapinnassa on havaittu tärkeäksi ja sitä kehitettiin voimakkaasti. Terveyskeskuksen vuodeosaston käyttö on vähentynyt ja kuormitus oli edellisvuosia alhaisempi, koska kotisairaala pienensi tarvetta siirtää potilaita lyhytaikaiseen hoitoon vuodeosastolle.

Asiakaspalvelu Askeleen toiminta laajeni merkittävästi kahden syyn vuoksi. Ensinnäkin pitkäaikaistyöttömien määrä on lähes kaksinkertaistunut ja toiseksi kuntouttavan työtoiminnan palveluita tarjonnut ONKuusamo hakeutui konkurssiin kesäkuussa. Askel otti vastatakseen suurimman osan ONKuusamon palveluista, mm. rakennustarvikekierrätyksen, kopiointipisteen ja muun kuntouttavan työtoiminnan. Lisäksi Askel avasi kesällä Tulevaisuuskioskin, jossa kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat voivat mm. harjoitella erilaista yrittäjyyttä todellisissa olosuhteissa. Uutena työllistämisen keinona aloitettiin syksyllä työmarkkinatuen kuntaosuudella työllistäminen eli ns. passiivikutien aktiivikäyttö. Toiminta osoittautui erittäin hyväksi ja tuen avulla autettiin yksityiselle sektorille sekä järjestöihin töihin yli 50 henkeä.

Aikuissosiaalityön puolella asiakasmäärä jatkoi laskuaan. Samoin laskivat toimeentulotuen kokonaismenot, jotka ovat vuodesta 2011 pudonneet 23 %. 25 hengen kiintiöpakolaisryhmä saapui Kongosta suunnitellusti syyskuun alussa. Turvapaikanhakijoiden tuloon ei osattu samalla tavalla varautua, mutta vuoden lopussa yli 300:n turvapaikanhakijan äkillisestä tulosta selvittiin hyvin.

Toimistopalveluista siirtyi tarkastelujakson aikana kaksi työntekijää HR-palvelukeskukseen ja heiltä toimialalle jääneiden työtehtävien uudelleen järjestäminen aiheutti hieman haasteita, mutta toiminnot saatiin organisoitua ilman uusia työntekijöitä.

Talousarvion toteuma ja havainnot

Valtuusto myönsi perusturvan toimialalle syksyllä 2,5 miljoonan lisämäärärahan. Talousarvion ulkoinen toimintakate näyttää toteutuvan lisämääräraha huomioden lähes suunnitellusti. Tilikauden ulkoinen ja sisäinen netto on yhteensä 133.712,17 euroa ylijäämäinen.

ulkoinen/sisäinen	muutettu TA	toteuma
Toimintatuotot	10.568.026	10.057.500,31
Toimintakulut	-67.561.896	-66.917.658,14
Toimintakate/jäämä	-56.993.870	-56.860.157,83
Ylijäämä		-133.712,17

Toimintatuotot

- Toimintatuotot jäivät yli 500.000 € alle talousarvion ollen 10.057.500,31 €. Huomattavia vajeita työllistämistuista, 185.000 € ja toimeentulotuessa noin 300.000 €. Myynti- ja maksutuotot ylittivät hieman budjetoidusta, yhteensä noin 20.000 €.

Lh. M. T. KK. GT

Palvelujen ostot

- Palvelujen ostot kasvoivat reilusti erityisesti erikoissairaanhoidon osalta, mutta kokonaisuudessaan pysyttiin muutetussa talousarviossa, alitus vajaat 70.000 euroa. Vaikka erikoissairaanhoidon ostot kasvoivat, ovat Kuusamon menot yhä selvästi alle maakunnan kuntien asukaskohtaisen keskiarvon.
- Kuntouttamisen ja hoivan palvelujen ostot alittivat talousarvion noin 250.000 eurolla ja tasapainottivat kokonaisuutta.
- Tukipalveluissa palvelujen ostoissa talousarvioon ei ollut varausta ICT-palveluihin lainkaan ja toteuma oli runsaat 360.000 €, kokonaisuutena palvelujen ostot ylittyivät runsaalla 180.000 eurolla.
- Kokonaisuutena toimialan palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion runsaalla 140.000 eurolla.

Henkilöstömenot

- Sairaanhoidon tulosalueen henkilöstökuluihin varattiin lisämäärärahaa 500.000 €, jonka jälkeen tulosalueen toteuma alitti budjetin vajaalla 100.000 €. Kuntoutumisen ja hoivan henkilöstökulut alittivat lähes 400.000 € talousarvion ja tukipalveluissa 70.000 €, joten kokonaisuutena toimialan henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 550.000 €:lla.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

- Aine-, tarvike- ja tavaraostot ylittivät talousarvion runsaalla 180.000 €:lla. Ylitys johtuu pääosin lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden ylityksestä, noin 200.000 euroa.

Lq. M. T. KK GS

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP2014	Ta 2015+m	Tp 2015
Henkilöstön lkm (vakinainen henkilöstö)	396		
Henkilötyövuodet * ilman poissaoloja	400,9 *		
Henkilöstömenot €	23 092 798	23 030 158	22 477 844
Henkilöstömenot, % ulkoisista menoista	40,3	37,5	37,0
Palvelujen ostot €	28 021 733	31 599 386	31 535 631
Palvelujen ostot, % ulkoisista menoista	48,9	51,5	51,9
Toimintakate (sis+ulk) €/asukas (ennakkotieto 15.693 asukasta)	-3 396	-3 350	-3 634
Lääkärillä käynnit (koko organisaatio), - siitä terveystieteiden keskuksella käynnit, - siitä erikoislääkärillä käynnit (oma ja os- top.)	41 242 31 205 9 872	49 500 41 000 8 000	67 250 51 393 15 857
Asiantuntijasairaanhoidajalla käynnit	9 020	11 000	12 840
Hammashuollon asiakaskäynnit	15 459	16 000	16 705
Sisätauti- ja kirurgisen osaston hoitopäivät	15 332	16 500	13 942
Psykiatrisen osaston hoitopäivät	4 010	2 800	2 994
Leikkaustoimenpiteiden määrä	694	850	870
Laboratoriotutkimusten määrä, siitä omana toimintana suoritettut	190 000 177 500	185 000 174 000	191 400 176 800
Tutkimukset röntgenissä	16 429	17 000	19 394
Fysioterapian yksilökäynnit	7 640	7 500	8 500
Laitoshoido, vrk	13 649	2 910	1 160
Tehostettu (yövalvonnallinen) asuminen, vrk	76 871	93 000	92 014
Muu palveluasuminen, vrk	17 537	20 440	16 176
Asuminen yhteensä, vrk	108 057	116 350	109 350
Seniorineuvolan käynnit (yksilökäynnit)	6 741	6 500	6 023
Kotihoidon käynnit	101 498	100 000	99 920
Omaishoido, asiakkaat		140	160
Toimeentulotuki € / vuosi	1 370 846	1 541 100	1 491 831
Toimeentulotuki €/asukas		101	95
Lautakunnan kokousten määrä		12	11
Käsittellyt asiat		140	109

L. M. V. K. K. G. T.

Toimialan hallinto ja tukipalvelut

Palvelut sisältävät lautakunnan toiminnon, perusturvan hallinnon, ICT- ja toimistopalvelut sekä hankintapalvelut.

Toiminta-ajatus

▪ Lautakunta

Perusturvalautakunta yhdessä toimialajohtajan ja toimialan johtoryhmän kanssa vastaa toimialan johtamisesta sekä vastaa koko toimialan linjauksista ja keskeisestä päätöksenteosta.

▪ Tukipalvelut

Tukipalvelut tukee perusturvan kokonaisjohtamista suunnittelussa, taloudenpidossa, hallinnossa ja seurannassa, opastaa ja neuvoo perusturvan tulosalueita ja tulosityksiköitä sekä vastaa hankintatoimesta ja lisäksi välittää lakisääteisiä sosiaaliavustuksia kuntalaisille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Perusturvalautakunta on pitänyt vuoden 2015 aikana yhteensä 11 kokousta ja pöytäkirjoissa on ollut yhteensä 109 pykälää. Lautakunta on kokousten yhteydessä kuullut eri tulosalueilta ja ulkopuolisilta yhteistyökumppaneilta ajankohtaiskatsauksia, lisäksi lautakunta on jalkautunut muun muassa terveyskeskukseen, Porkkapirtille, ON-Kuusamoon, Oivankiin. Toukokuussa lautakunta osallistui Jyväskylässä pidettyyn TerveSos –seminaaripäiville ja marraskuussa Oulussa AVI:n hallintopäivään.

Toimintakertomusvuonna tukipalvelut on omalta osaltaan toteuttanut kaupungin asettamia tavoitteita henkilöstömäärän vähentämisestä, joksi perusturvan toimialalle on määriteltä 15 henkilötyövuotta. Toimistopalveluista siirtyi HR-palvelukeskukseen kaksi työntekijää, joiden toimialalle jääneet tehtävät on hoidettu sisäisin järjestelyin.

Henkilöstön osaamista, ammattitaitoa ja monitaitoisuutta on vahvistettu koulutuksin sekä mahdollistamalla työkierto, johon halukkuutta selvitettiin kehityskeskusteluiden yhteydessä. On osallistuttu kaupungin järjestämiin koulutuksiin, etälahetyksenä toteutettuihin koulutuksiin sekä omaan työhön liittyviin asiantuntija- ja kehittämispäiviin muualla. Kaupungin tuotekehittäjäkoulutuksiin (2013 – 2015) on tukipalveluista osallistunut kolmea lukuun ottamatta kaikki. Tuotekehitystehtävät ovat pääosin liittyneet tukipalvelujen Sähköinen toimistokioski -kokonaisuuteen, jossa on muun muassa tuotettu sähköistä perehdytysmateriaalia terveyskeskuksen ympäristöön. Meneillään olevassa koulutuksessa mukana olevien tukipalvelujen työntekijöiden kehitystyönä on sosiaalityön asiakkaiden valmentaminen toimeentulotuen siirtymiseen Kelalle vuoden 2017 alusta.

Tukipalveluiden henkilökuntaa osallistui kaupungin internet-sivujen uudistukseen. Toimistopalvelujen ja vanhustyön yhteistyönä käynnistettiin valtakunnallisen sähköisen palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) käyttöönotto. PSOP on keskitetty tietojärjestelmä palveluntuottajaksi hakeutumiseen, palvelusetelien ja ostopalvelutilausten luomiseen, palvelujen käyttämiseen ja annetuista palveluista tehtävään tilitykseen yksityisille palveluntuottajille. Järjestelmä palvelee paitsi kuntaa ja palveluntuottajia myös asiakkaita. PSOP otetaan käyttöön ensimmäisessä vaiheessa kotihoidon, omaishoidon ja henkilökohtaisen avun palveluseteli-toiminnassa. Myöhemmin

L.M. M.V. K.K. GT

järjestelmä otetaan käyttöön asumisen sekä mahdollisesti erikoissairaanhoidon palvelusetelitoiminnassa.

Keskusvarasto tuottaa hankintapalveluja paitsi perusturvan yksiköille, myös kaupungin muille yksiköille sekä yksityisille henkilöille. Haasteita työvoiman riittävyyteen on tuonut asiakasmäärän kasvu ja sijaisjärjestelyt työntekijöiden vuosi- ja sairauslomien aikana. Lisätyövoimaa on järjestetty toimistopalveluista ja palkkaamalla tilapäistä henkilökuntaa. Keskusvaraston varastohallintajärjestelmässä (Sonet) on ollut järjestelmään ja sen käyttöön liittyviä ongelmia, joita on selvitelty ja sovittu jatkotoimenpiteistä kaupungin tietohallinnon ja järjestelmätoimittajan kanssa.

Sairaanhoidon tulosalue

Toiminta-ajatus ja palvelun sisältö

Kuusamon terveyskeskus eli sairaanhoidon tulosalue on terveyspalveluiden tuottaja ja järjestäjä. Sen tehtävänä on edistää väestön terveyttä, ohjata väestöä sairauksien ennaltaehkäisyyn ja omahoitoon sekä järjestää perusterveydenhuollon ja sitä tukevien perustason erikoissairaanhoidon palveluja. Vaativa ja kiireellinen erikoissairaanhoito toteutetaan pääasiassa Oulun yliopistollisessa sairaalassa.

Tulosalue sisältää lääkärin vastaanoton ja poliklinikan palvelut, sisätauti-, kirurgisen ja leikkausosaston, mielenterveystyön palvelut mukaan lukien mielenterveyspoliklinikan, psykiatrisen vuodeosaston ja päihdehuollon, suun terveydenhuollon palvelut, laboratorion, röntgenosaston, fysioterapian ja lääkekeskuksen palvelut sekä erikoissairaanhoidon ostot.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sairaanhoidon tulosalueen tavoitteiden mukaisesti on pyritty tarjoamaan kuntalaisille ja ulkopaikkakuntalaisille laadukasta ja kustannustehokasta perusterveydenhuoltoa ja perustason erikoissairaanhoitoa tukien mm. kotona asumista. Henkilöstön saatavuuteen, osaamiseen, hyvinvointiin ja tuottavuuden parantamiseen on kiinnitetty huomiota. Tavoitteena on ollut talouden tasapainoinen hallinta, mutta nousevaa kustannuskehitystä erityisesti erikoissairaanhoidossa ei pystytty toteuttamaan.

Perusterveydenhuollon palveluita kehitettiin Hyvä Potku-hankkeen avulla pyrkien parantamaan lääkärin vastaanottoaikojen saatavuutta ja työn hallintaa sekä karsimaan hukkatyötä. Viikoittaista pikapoliklinikka-vastaanottoa on jatkettu tarjoten vastaanottoaikoja 2-3 vuorokauden sisällä nopeasti hoidettaviin ei-päivystyksellisiin terveysongelmiin. Kesällä aloitettiin konsulttilääkäritoiminta ja sisätautiosastolle sijoitettiin 2 terveyskeskuslääkärinä turvaten osastolle riittävä lääkärityöpanos ja työn hallinta. Vanhusten hoivan ja terveyspalveluiden alueelle sijoitettiin yhden terveyskeskuslääkärin jatkuva työpanos geriatrian erikoislääkärin ohjauksessa. Avoimeen terveyskeskuslääkärivirkaan saatiin työntekijä ja ostopalvelusopimukset terveyskeskuslääkärityövoiman vuokraamisesta lopetettiin. Edelleen vakituisten terveyskeskuslääkäreiden ja sijaisten rekrytointia on jatkettu. Rekrytoinnista vastaa MediApu. Terveyskeskuslääkäreiden työtehtävien uudelleensijoittelun myötä vastaanottotoiminta vaati lisäresursseja. Sairaanhoitajan tekemä hoidon tarpeen arvio otettiin käyttöön ajanvarausvastaa-
ntotolla. Itseilmoittautumisautomaatin ja siihen myöhemmin liitettävän mobiilisovelluksen hankinta kilpailutettiin syksyllä ja palvelun tuottajaksi valittiin X-akseli. Ilmoittautumisautomaatin käyttöönotto viivästyi suunnitellusta potilastietojärjestelmästä johtuen. Automaatti on tarkoitus ottaa käyttöön helmikuussa-16.

Uusi päivystysasetus astui voimaan 1.1.2015 lisäten vaatimuksia mm. päivystävän lääkärin koulutustasosta. Kuusamon terveyskeskus sai poikkeusluvan päivystyksen jatkamisesta ympärivuorokautisena. Päivystykseen on nimetty vastuulääkäri, jonka johdolla päivystyksen toimintaa on kehitetty. Päivystyksessä toimii triage-hoitaja ja päivystykseen hankittiin hengityskone mm. siirtokuljetuksia varten. Viikonloppu- ja arkipyhien päivystys on ulkoistettu Coronarialle keväästä 2014 lähtien. Päivystävien lääkäreiden perehdytykseen on kiinnitetty huomiota palvelun tuottajan toimesta. Päivystävän lääkärin ilta- ja yökorvaukset nousivat uuden lääkärin virkaehtosopimuksen myötä lisäten päivystyksen kuluja.

L. M. T. K. 6F

Ensihoito siirtyi Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen järjestettäväksi 1.1.2015 alkaen. Kuusamossa päivystää kaksi hoitotason ja yksi perustason ambulanssi. Yhteistyö ensihoidon kanssa on toiminut hyvin.

Coronaria Hoitoketju Oy aloitti 1.1.2015 perustason ei-kiireellisen erikoissairaanhoidon palvelun tuottajana 13 erikoisalalla. Kumppanuustoiminta tarjoaa erikoislääkärivastaanottoa, toimenpiteitä, konsultaatioita ja koulutusta mm. sisätautien, kardiologian, keuhkotautien, gastroenterologian, gastrokirurgian, ortopedian, urologian, naistentautien, korva-, nenä- ja kurkkutautien, neurologian, reumatautien, silmätautien ja radiologian alalla sekä alihankintana diabetes-etäivastaanottoa. Palvelua on tarjottu hyvin joustavasti ja laadukkaasti hoitotakuun puitteissa. Kustannuskehitys sairaanhoidopiiriin erikoissairaanhoidossa erityisesti silmätautien ja keuhkotautien osalta on ollut suotuista. Silmäpotilaista lähes 80 % voidaan hoitaa Kuusamon terveyskeskuksen erikoissairaanhoidossa. Yhteistyö palvelun tuottajan kanssa on alkanut hyvin ja erikoislääkärikonsultaatiot ja heidän tarjoamansa koulutus on koettu myös henkilökunnan taholta erittäin tarpeelliseksi tukien henkilökunnan osaamista ja työssä kehittymistä. Perustason erikoissairaanhoidon palveluita on järjestetty myös Taivalkosken kunnalle erillisen sopimuksen mukaisesti.

Terveyskeskuksessa on omana erikoislääkäritoimintana virassa anestesia- ja geriatrinen, osa-aikainen psykiatri ja lastenlääkäri. Nämä toiminnot ovat vähentäneet sairaanhoidopiiriin erikoissairaanhoidon kuluja. Ostopalveluna on hankittu lasten-, nuoriso- ja aikuispsykiatrin työpanosta sekä silmänpohjakuvauksia, neurofysiologian ja kliinisen fysiologian tutkimuksia.

Palveluseteliä on tarjottu erikoissairaanhoidon osalta erikoislääkärikonsultaatioihin, joita ei ole saatavilla Kuusamon terveyskeskuksessa, kuten ihotautilääkärin ja fysioterapeutin konsultaatioihin ja tiettyihin toimenpiteisiin, joita ei tehdä perustason erikoissairaanhoidossa eli lähinnä polven ja lonkan tekonivelleikkauksiin ja laihdutusleikkauksiin. Uutena palvelusetelituotteena on valmisteltu syöpähoitoihin liittyvän sädehoidon palveluseteliä rintasyövän ja eturauhassyövän hoidossa.

Leikkausosaston toimintaa pyrittiin tehostamaan kumppanuustoiminnan myötä lisäten päiväkirurgisia toimenpiteitä. Leikkaussalissa tehtiin yhteensä 870 toimenpidettä 694 potilaalle. Preoperatiivinen käynti edelsi toimenpidettä suurimmalla osalla potilaista. Toimenpiteistä 69.2 % oli päiväkirurgisia. Leikkaussalien yhteydessä olevaan välinehuoltoon yhdistettiin suun terveydenhuollon välinehuolto heinäkuussa. Yhdistämistä edelsi konsultin tekemä kartoitus ja tiloja remontoitiin. Leikkausosaston sulku toteutettiin 15.6-9.8.2015.

Sisätauti- ja kirurgisen osaston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille sekä kiireellistä hoitoa tarvitseville ulkopaikkakuntalaisille kokonaisvaltaista ja asiakaslähtöistä sairaanhoitoa ympäri vuorokauden ja poliklinisia palveluja haavan hoito-, syöpähoito- ja äitiyspoliklinikkatoimintana. Osastolta käsin hygieniahoitaja palvelee myös koko kaupunkia. Osastojen vuodepaikkamäärä on yhteensä 57, mutta syksyllä alkanut terveyskeskuksen 3. krs remontti on supistanut vaihdellen paikkalukua. Kesäsulun aikana kirurgisen osaston paikkaluku oli 15 ja joulun aikaan 21.12-11.1.2016 osastoilla oli 24+25 potilaspaikkaa. Keskimääräinen hoitoaika on 5 vuorokautta. Kuormitus sisätautiosastolla oli 71.4 % (1.9-31.12 58 %) ja kirurgisella osastolla 72.1 % (1.9-31.12 57 %). Potilasmäärät, hoitopäivät ja hoitajaksot ovat vähentyneet, mutta yli 85-vuotiaiden ja hoidollisesti vaativampien potilaiden osuus on korkeampi.

Mielenterveyspoliklinikka on vastannut avohoidon mielenterveyshäiriöiden tutkimuksen, hoidon ja kuntoutuksen tarpeisiin tavoitteellisesti ja menestyksekkäästi. Psykiatrinen osasto on tarjonnut 8/12 akuuttihoitopaikkaa vapaaehtoisuuteen perustuvaan psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen. Osastolla on hoidettu myös nuorempia

L.M.T. K.K. GT

akuuttipotilaita. Osasto toimi touko-elokuun ajan viikko-osastona ja syksyn ajan joka kolmas viikko. Osastolla hoitopäivien määrä on laskenut ollen 2994, kuormitus 68.4 % ja keskimääräinen hoitoaika on ollut 7.8 vuorokautta. Työvoimasta vapautunut resurssi käytettiin osaston ryhmätoiminnan kehittämiseen. Asiakasmäärä osastolla ja mielenterveyspoliklinikalla on ollut yhteensä 592. Yksilökäyntejä on ollut vuodessa 3527. Erilaisia terapeuttisia ryhmiä on ollut 7, joissa kävi yhteensä 499 henkilöä. Koti / vuode.os. käyntejä 1285. Lääkärikäyntejä on ollut yhteensä 2982/vuosi. Psykologin palvelu on ostettu Taivalkosken kunnalta. 1.1.2015 uusi psykiatrian ylilääkäri aloitti virassaan osa-aikaisena.

Päihdetyö on pyrkinyt lisäämään ennaltaehkäisevästi päihdetietoutta, varhaista puuttumista ja vähentämään päihteiden ja eri riippuvuuksien käytöstä aiheutuvia haittoja yksilölle ja hänen perheelleen. Yksilöllisen ja moniammatillisen työryhmän tuen avulla on arvioitu laitostuntoutuksen, opiaattikorvaushoidon-, ja lääkkeiden ja huumausainesten vieroitushoidon tai tukiasumisen tarvetta. Asumisen ohjaus ja neuvonta tapahtui yhteistyössä kaupungin Vuokratalo Oy:n kanssa. Käyntejä päihdetyössä on ollut 1982, kotikäyntejä 60, lääkärikäyntejä 416, korvaushoidossa 9, rattiseurantoja 13. Terveysneuvontapiste on ollut avoinna joka neljäs viikko. Hoitoihin ei ole ollut jonoa, hoidon tarpeeseen voitiin vasta 1-2 viikon kuluessa.

Toimintakeskus Riihi on tarjonnut mielenterveys- ja päihdekuntoutujille arjessa selviytymistä ja kuntoutumista sekä toimintakykyä ylläpitäviä palveluja. Kotikäyntejä 1174, yksilökäyntejä 2383, avoimet ovet 1328, ryhmät 16/2030 kävijää.

Suun terveydenhuollon yksikkö on käytettävissä olevin voimavaroin ylläpitänyt ja edistänyt kuntalaisten suun ja hampaiden terveyttä tuottamalla korkealaatuisia suun terveydenhuollon palveluita. Kiireettömän hoidon tarpeen arvio on tehty terveydenhuollon ammattilaisen toimesta 3 päivän sisällä ja hoito on toteutunut 3kk/6 kk hoitotakuun puitteissa. Suun terveydenhuollon käyntien kokonaismäärä on 16705, joista päivystyskäyntien osuus on. 2207 (13.2 %). Yksikköön saatiin uusi suuhygienistin toimi syksyllä ja lupa uuden hammashoitohuoneen kalustamiseen keväälle -16. Välinehuolto yhdistyi leikkaussalin välinehuollon kanssa. Suun terveydenhuollon kiireettömän erikoissairaanhoidon järjestämissopimus laadittiin yksityisen palvelun tuottajan kanssa alkamaan 1.1.2016.

Laboratorio tuotti diagnostiikkaan, hoidon seurantaan ja ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon alueellisesti tarkoituksenmukaisia laboratoriopalveluja yhteensä 191400 kpl. Ostettujen tutkimusten määrä oli 7.7 % pyynnöistä. Asiakaskäyntejä oli yhteensä 52700, joista työterveyshuollon käyntejä oli 1549 (2.9 %). Laboratorion laadullinen suorituskky "sokkonäytteillä" testattuna oli hyvä 96.1 %. Kemistikonsultaatiot siirtyivät aiesopimuksen mukaisesti Nordlabille kesällä -15.

Röntgenosasto on tuottanut kattavasti laadukkaita röntgenpalveluja ja sydänfilmejä. Tutkimusten kokonaismäärä oli 19394, joista natiivi-rtg-tutkimuksia 6917, hammas-rtg-tutkimuksia 1077, mammografioita 1490, lepo-EKG- / rasitus-EKG-tutkimuksia 3268/282, UÄ-tutkimuksia 2042 ja MRI-tutkimuksia 593. RTG-lausuntoja pyydettiin 3598 kpl (52%). Radiologipalvelut on tuottanut vuoden 2015 alusta Coronaria. Puheentunnistuksen käyttö on aloitettu vuoden alusta radiologin saneluissa. Yhteinen itseilmoittautumisautomaatti on otettu käyttöön rtg-yksikössä loppuvuodesta ja järjestelmä on toiminut hyvin. CT-laitteen hankkimisesta tehtiin päätös loppuvuodesta. Asiakastytyväisyyskyselyssä 95 % asiakkaista oli erittäin tyytyväisiä röntgenin toimintaan.

Fysioterapiaosasto tarjosi toimintakykyä edistävää fysioterapiapalvelua ja jatkohoitoa akuutisti sairaille ja osastoilla oleville potilaille, apuvälinepalveluja, ohjausta ja ennaltaehkäisyyn painottuvaa palvelua, asiantuntijapalvelua, fysioterapiaryhmiä ja jalko-

L.M.V. KK. GT

jenhoitajan palveluita. Potilaskäyntejä oli yhteensä 8500 (113 %), näistä fysioterapiaikäyntejä oli 4919 (102 %). Akuuttiosastojen ft-käyntejä oli 1850 (103 % tavoitteeseen verrattuna). Ryhmiä oli 179, joissa oli 1470 potilasta. Apuvälinelainauksia oli 3016 kpl. Fysioterapiajono kasvoi loppuvuodesta runsaan kysynnän takia. Jalkojenhoitajan palveluihin on ollut ruuhkaa. Uusi fysioterapeutti valittiin toimeensa keväällä ja hänen kauttaan terveyskeskukseen saatiin osaamista inkontinenssipotilaiden kuntouttamisessa. Avoimena olleeseen 50 % toimintaterapeutin toimeen ei ollut hakijaa.

Lääkekeskuksen yhteistyö on jatkunut Posion, Puolangan ja Taivalkosken kanssa. Uutena toimintana alkoi yhteistyö myös Coronaria Hoitoketju Oy:n kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Perusturvan talousarvioon saatu lisämääräraha, 2.500.000 euroa, kohdennettiin kokonaisuutena Sairaanhoidon tulosalueelle, 500.000 euroa terveyskeskuslääkäreiden toiminnan kustannuspaikalle henkilöstökuluihin ja 2.000.000 euroa erikoissairaanhoidon palvelujen ostoihin.

Omaa palvelutuotantoa tehostettiin ja kehitettiin ja ylitystä talouden toteutumassa tapahtui terveyskeskuslääkäreiden toiminnassa (toimintakate 110 %) johtuen alibudjetoinnista päivystyskorvauksissa sekä terveyskeskuslääkärien tehtävien uudelleensijoittelun vaatimasta lisäresursoinnista. Tämän ydintoiminnan katetta on hyvä verrata erikoislääkäreiden toiminnan katteeseen terveyskeskuksessa: 2.458.993 € vs. 2.380.313 €.

Erikoissairaanhoidon ostot PPSHP:ltä ylittivät muutetun talousarvion runsaalla 250.000 €:lla ja verrattaessa ostoja vuotiin 2014, kasvua oli lähes 1,1 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon kuluihin vaikuttavat suurelta osin vakavasti sairastuneiden potilaiden hoito ja näiden tilanteiden ennakoimattomuus. Oman erikoissairaanhoidon tuottaminen on näkynyt selkeimmin kolmella erikoisalalla kustannuksia hilliten (geriatria, keuhkotaudit, silmätaudit), eikä laskennassa ole huomioitu PPSHP erikoissairaanhoidon käynneistä syntyviä välillisiä kustannuksia.

L.M. M.T. KK. GT

Kuntoutumisen ja hoivan tulosalue

Toiminta-ajatus ja palvelun sisältö

"Hyvä arki omassa kodissa ja lähiyhteisössä."

Kuntoutumisen ja hoivan tulosalueen tehtävänä on järjestää ja osaltaan tuottaa laadukkaita palveluja aikuisen ja ikääntyneen henkilön ja perheen päivittäisen pärjäämisen tueksi.

Arvot ja eettiset periaatteet: Työtä ja toimintaa ohjaa ihmisen kunnioittaminen ja luottamus, oikeudenmukaisuus, asiakaslähtöisyys, osallisuus ja kumppanuus.

Kuntoutumisen ja hoivan palveluja ovat kotihoito, kotisairaala, seniorineuvola, omaishoito, kuntoutus, päivä- ja työtoiminta, asuminen, palvelutarpeen arviointi sekä aikuis-, vammais- ja vanhussosiaalityö.

Keskeistä ovat ennalta ehkäisevä, hyvinvointia ja terveyttä edistävä työ sekä kotona asumisen ensisijaisuus. Yhdessä laadittu suunnitelma luo perustan hyvälle palvelulle. Työyhteisöt ovat monialaisia, työorientaatio on voimavaralähtöistä ja osallistavaa. Johtaminen on vuorovaikutteista, henkilöstö osaavaa ja oppivaa ja oman työn kehittäminen on jatkuvaa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut

Aikuissosiaalityön tehtävänä on tuottaa kuusamolaisille kotitalouksille sosiaalisen ja taloudellisen tuen palveluja edistämällä arjen laaja-alaista hyvinvointia asiakkaan toimintaympäristössä ammatillisella, tehokkaalla ja oikea-aikaisella tuella.

Sosiaalityöllä tarkoitetaan asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön, perheen tai yhteisön tarpeita vastaava ja etujensa mukainen sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus, sovitetaan se yhteen muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa sekä ohjataan ja seurataan sen toteutumista ja vaikuttavuutta. Sosiaalityö on luonteeltaan muutosta tukevaa työtä, jonka tavoitteena on yhdessä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kanssa lieventää elämäntilanteen vaikeuksia, vahvistaa yksilöiden ja perheiden omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta sekä edistää yhteisöjen sosiaalista eheyttä.

Yhteiskunnan muuttuessa korostuu sosiaalityön rooli ammatillisena muutostyön asiantuntijana entisestään vastaamaan vaikeisiin elämäntilanteisiin, sosiaalisiin ongelmiin ja syrjäytymisriskeihin.

Vahvalla sosiaalityön osaamisella varmistetaan myös kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien henkilöiden, jotka itse eivät osaa apua pyytää, tarvitsema apu ja tuki.

Sosiaalityöllä on keskeinen rooli eri toimijoiden tarjoaman tuen ja palvelujen yhteen sovittajana siten, että voidaan rakentaa toimivia kokonaisuuksia vastata asiakkaiden tarpeisiin pistemäisten erillispalvelujen sijaan.

Palvelujen järjestämisen keskiössä on palvelutarpeen arviointi ja sen mukaiset toimenpiteet. Lain mukaisesti kunnallisen sosiaalihuollon palveluksessa oleva työntekijä huolehtii, että henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi, kun hän on teh-

L.M. M.V. Kk. GT

tävässään saanut tietää kyseisen henkilön olevan sosiaalihuollon tarpeessa. Palvelutarpeen arviointi aloitetaan ja saatetaan loppuun ilman aiheetonta viivytystä.

Aikuissosiaalityö on aktiivisesti mukana kehittäjäasiakastoiminnassa. Kehittäjäasiakkuus on yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kanssa. Kehittäjäasiakas-toimintaa koordinoi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Säännölliset tapaamiset mahdollistuvat Kehittäjäasiakaskahvila Pullanmurusessa.

Kehittäjäasiakas osallistuu palvelujen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen yhdessä työntekijöiden kanssa mukanaan oma asiantuntemus palvelujen kehittämiseksi.

Merkittävä toimija ja innovoija uusien palvelumuotojen kehittäjänä on asiakaspalvelu Askel, joka erinomaisella osaamisellaan palvelujen kehittäjänä on saavuttanut valtakunnallistakin huomiota.

Askel tekee aktiivista ja seudullisesti merkittävää sosiaalipolitiikkaa tukemalla kaikin heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten omaehtoista selviytymistä, arjen hallintaa, työllistyvyyttä ja työllistymistä sekä koulutukseen hakeutumista ydinpalveluinaaan aktivointi ja työllistämispalvelut, kuntoutus- ja terveystalvelut, hankkeet ja jatkuva innovointi.

Merkittävänä askeleena Askeleen toiminnassa on uusi aluevaltaus pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi omana toimintana työmarkkinatuen kuntaosuudella työssä-oloehdon täyttämiseksi. Muita merkkipaaluja Askeleella ovat mm. Tulevaisuuskioskin (Ervastin aukio) avaaminen uuden työn ja yrittäjyyden kokeilualustana asiakkaille sekä Rakennustarvikekierrätys Raksa Teollisuustiellä.

Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuus, ns. sakkomaksut, ovat edelleen kasvaneet vuonna 2015 n. 35 %. Valtakunnallisessa tilastossa on Kuusamo sijalla 79 maksuosuuden asukasta kohden ollessa 40,62 euroa. Vertailussa todetaan, että esim. 15000 asukkaan Ylivieskassa on kuntaosuus asukasta kohden 70,68 euroa, 21000 asukkaan Kemissä 104,93 euroa, 22000 asukkaan Torniossa 74,31 euroa.

Sosiaalityön laatua, turvallisuutta ja asianmukaisuutta varmistaa omavalvontasuunnitelma. Omavalvonta on osa toimintayksiköissä toteutettavaa laadunhallintaa. Se toimii informaationa asiakkaille ja heidän läheisilleen palvelun laadusta ja sisällöstä ol- len julkinen dokumentti. Omavalvontasuunnitelmat päivitettiin vuoden 2015 aikana. Niiden tarkoituksena on palvella yksikköä myös kehittämisen ja perehdyttämisen työkaluna.

Perustoimeentulotukea saaneiden asiakkaiden määrä on edelleen laskenut. Asiak- kaiden määrä oli 31.12.2014 638 asiakasta ja 31.12.2015 585 asiakasta. Vertailuna todetaan perustoimeentulotukea saaneiden asiakkaiden määrä 31.12.2011 752 asia- kasta. Vähennys 31.12.2011 – 31.12.2015 on n. 22 %.

Toimeentulotuen bruttomenot (perus-, täydentävä- ja ehkäisevä tuki) olivat vuonna 2011 1.945470 euroa ja viime vuonna 2015 1.491 831 euroa. Vähennys n. 23 %.

Aikuissosiaalityö vahvana osaajana hakee jatkuvasti uusia käytännöllisiä, asiakasläh- töisiä työmuotoja asiakkaan osallisuutta vahvistamaan arjen hyvinvointiin.

L.M. M.V. K.K. G.T.

Työllistäminen

Vuonna 2015 Kuusamon kaupunki työllisti palkkatuella yhteensä 71 henkilöä (v. 2014 määrä oli 107 henkilöä). Kaupungin avustuksella työllistettiin 30 henkilöä yrityksiin, kahteen yhdistykseen ja yhdelle yksityiselle.

Vuonna 2015 maksettiin työllistämisen kustannuspaikalta palkkoja yhteensä 545 330 euroa. Palkkatukea saatiin yhteensä 178 540 euroa (tav. 327 000 euroa, toteuma 54,6 %). Työllistämisen nettomeno oli 366 790 euroa.

Kesätukea myönnettiin 67 yritykselle ja 4 yhdistykselle yhteensä 141 koululaisen ja 21 opiskelijan työllistämiseen (yhteensä 162). 31.12.2015 kesätukea oli maksettu 24 062 euroa.

Alkurahoitusta myönnettiin 3 yhdistykselle 7 henkilön työllistämiseen. Työsuhteista 5 kesti alle vuoden ja 2 yli vuoden. Alkurahoitusta maksettiin 6300 euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta oli maksettu 31.12.2015 mennessä keskimäärin 153,6 henkilöstä / kk yht. 637 518 euroa (toteuma 141,7 %)

Kuntouttavassa työtoiminnassa oli vuonna 2015 379 asiakasta; ryskässä 48, järvikatutkimuksessa 116, työklupilla 115, rakennustarvikekierrätyksessä 39, yhdistyksissä 38, Tulevaisuuskioskissa 6, kopiointipisteessä 6 ja kaupungin muissa yksiköissä 46. Kutu-korvauksia saatiin 285 667 euroa (arvio 140 000 euroa), korvattavia päiviä 28 312. Aktivointisuunnitelmia tehtiin Askeleessa 992 kpl (284 asiakasta) ja TE-toimistossa 389 (138 asiakasta).

Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksia on toteutettu Askeleessa jo 6 vuotta. Terveystarkastuksia tehtiin 2015 150 uudelle asiakkaalle. Terveystapaamisia ja vastaanottokäyntejä tehtiin reilut 600 vuodessa. Perusterveydenhuollon lääkäri teki työkyky-arvioita v. 2015 90 asiakkaalle ja psykiatri 20 asiakkaalle. Lisäksi tehtiin 25 asiakkaalle Taipaleen mallin mukainen eläke-edellytysten selvittely. Myönteisen eläkeratkaisun on saanut 48 % asiakkaista. Vuoden 2015 ELMA-selvittelyssä olevat asiakkaat ohjattiin työkokeiluihin.

Loppuvuodesta 2015 tarjottiin ns. "passiivilistalla" oleville asiakkaille terveystarkastus/työkyvyn arvio. Tämä nopeutti asiakkaiden työllistymistä sekä heidän aktivoitumista työtoimintaan. Lisäksi listalta saatiin hoidon tai kuntoutuksen tarpeessa olevat ohjattua eteenpäin sekä työkyvyttömät oikean perustulon piiriin.

Pärnäsen Korjaamo-hanke päättyi vuonna 2014. Pohjois-Suomen Virta-II hankekonaisuudessa jatkettiin uuden Pärnäsen Syli-hankkeen kautta. Pärnäsen Syli-hankkeessa yhdistellään varhaisen vanhemmuuden tuen ja ammatillisen kuntoutuksen palveluja. Hankkeessa järjestetään päivä- ja työklinikkatoimintaa ja tuetaan nuoria lapsiperheitä. Hankkeen rahoittamiseen osallistuu Kuusamon kaupunki ja Sosiaali- ja Terveysministeriö. Ammatillisen kuntoutuksen palvelujen lisäksi Pärnäsen Syli tarjoaa palveluina perhekahvilatoimintaa, perhevalmennuksia ja perhetyötä (kotikäyntityö).

Vuonna 2015 Pärnäsen Sylissä toteutettiin 9 työklinikkatutkimusta. Asiakkaiden huono työ- ja toimintakyky ovat olleet v. 2015 erityisenä huolena. Työklinikkatutkimuksia ei saatu käynnistettyä sovitusti ja suunnitellut asiakkaat ovat vaihtuneet useaan otteeseen. Päivätoimintaan on osallistunut 25-30 asiakasta. Avoimeen lapsiperhetoi-
mintaan on osallistunut 81 perhettä, yksilö- ja kotikäyntityön piirissä on ollut 16 perhettä. Kehittäjäkahvilatoiminnan piirissä ovat olleet kaikki päivätoiminnan asiakkaat.

Lm. M.V. KK. GT

Askelia vanhemmuuteen –perhevalmennusta on ideoita yhteistyössä Kuusamon kaupungin eri tahojen (lastensuojelu, lapsiperheiden kotipalvelu, neuvola, päivähoido, aikuissosiaalityö) ja Kuusamon seurakunnan kanssa. Valmennuksen tavoitteena on tehdä paikkakunnan lapsiperhepalvelut tutuiksi jo lapsen odotusvaiheessa. Vauvan synnyttyä perheiden valmennus jatkuu ”Vahvuutta vanhemmuuteen -perheryhminä”. Luotua mallia lähdettiin toteuttamaan vuoden 2015 aikana. Pitkäkestoinen perhevalmennus on saavuttanut tähän mennessä 10 henkilöä.

Maaliskuussa 2013 käynnistyi Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen ja Kuusamon kaupungin rahoittama Uraluotsauksella mukautetuille työmarkkinoille hanke. Hankkeen työntekijöiksi rekrytoitiin ura- ja terveystuottajat. Hankkeen tavoitteena on auttaa työmarkkinoille heikossa asemassa olevia työnhakijoita henkilökohtaisesti kohdennetulla ohjauksella ja palveluilla. Hankkeessa luodaan mukautetut työmarkkinat (räätälöity 1 - 6 kk palkkatukityö) ja annetaan työpässivalmennusta vähäisen työkokemuksen omaaville henkilöille. Hanke päättyi tammikuussa 2016.

Hankkeeseen valittiin 20 asiakasta vuonna 2015. Hankkeessa jatkoi vuoden 2015 puolella yksi henkilö palkkatyössä. Maaliskuuhun 2015 mennessä asiakasyhteistyöryhmä valitsi 12 uutta asiakasta ja seuraavat 7 henkilöä valittiin huhtikuussa 2015. Valituista uusista henkilöistä hanke on työllistänyt yhteensä 18 henkilöä, joista yhden työsuhde jatkuu vuodelle 2016. Kokonaisuudessaan hanke on työllistänyt yhteensä 19 henkilöä. Ainoastaan yhdelle hankkeeseen valituista ei ole löytynyt työtä v. 2015 aikana. Hänelle pyritään kuitenkin löytämään työtä vuoden 2016 kevääseen mennessä yrityspuolelta. Hankkeen kautta on työllistynyt Kuusamon kaupungille ja yhdistykseen (kaksi yhdistystä), erilaisiin tehtäviin mm. metallityöhön, lasten- ja vanhustenhoitoon, kierrätysmyymälätyöhön ja rakennustyöhön. Hankkeen työntekijä on ollut ohjaamassa liikuntaryhmiä, järjestänyt eri koulutus- ja infotapahtumia yhteistyössä Askeleen muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Hanke on myös jalkautunut Tulevaisuuskioskille, osallistunut JÄKE-projektin ja Tankki-työryhmän tapaamiin. Palkkatuella aloittaneet saivat ”Tervetuloa töihin” esitteen, jossa kerrottiin työn hakemisesta, työpaikan pelisäännöistä, työajasta sekä tärkeistä puhelinnumeroista, joihin otetaan yhteys esim. sairastuessa. Myös sähköisestä asiointista ja velkaneuvonnasta annettiin koulutusta.

Askeleen muina toimintoina jatkettiin kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmän jaostotyöskentelyä. Askeleen sosiaalityöntekijä osallistui Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n Tekemällä Oppien ja Välittävät Verkostot hankkeiden ohjausryhmän kokouksiin ja mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennusasiakkaiden asiakasyhteistyöryhmään. Lisäksi sairaanhoitaja osallistuu Time Out-toimintaan, jossa kartoitetaan kutsuntojen yhteydessä armeijapudokkaita. Koulutusyhteistyötä jatkettiin Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kanssa. Koulutuspalveluina ostettiin Askeleen ilman ammatillista koulutusta oleville nuorille koulutusvalmennusta ja järvikalatutkijoille kalastukseen ja lumirakentamiseen liittyvää koulutusta. Lisäksi tarjottiin nuorille oma luonto- ja viestintäpainotteinen kuntouttavan työtoiminnan 3 kuukauden jakso.

Nuorisotakuun toteutumista jatkettiin vuonna 2015 Askeleen osalta. Vuonna 2015 Askeleessa oli 17-24 -vuotiaita nuoria 67 ja 25-29 -vuotiaita nuoria 57. Nuorille pystyttiin tarjoamaan monipuolisia kuntoutus-, koulutus ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja. Palvelujärjestelmän haasteena jatkossa on ns. viimeisten nuorten tavoittaminen (= palveluihin kiinnittymättömät nuoret), joita Askeleessa on noin 30-40 nuorta. Näille nuorille tarvitaan laaja-alaiset palvelutarpeen arviot ja entistä asiakaslähtöisemmät työskentelytavat nuorten tavoittamiseksi.

Vuoden 2014 aikana alettiin suunnitella Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kanssa yhteistä hanketta sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin rakentamiseksi. mallinta-

L.M. M.V. K.K. GT

miseksi ja juurruttamiseksi Kuusamon kaupungissa. Välittävät Verkostot- hanke sai ESR-hankerahoituksen ja Kuusamon kaupunki sitoutui osarahoittajaksi 3-vuotiseen hankkeeseen, joka käynnistyy vuonna 2015. Työklupin kaikki asiakkaat ovat hankkeen jatkoluttamisen piirissä.

Vammaistyö ja kiintiöpakolaiset

Vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa. Vammaisneuvosto järjesti joulukuussa vammaisfoorumin aiheena vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus ja osallisuus. Foorumin alustukset tulivat videoneuvotteluna valtakunnallisilta vammaisneuvostopäiviltä.

Esteettömyystyöryhmän työskentely jatkuu, koska ELY-kekuksen päivittämään Kuusamon kaupungin esteettömyyskartoitusta/selvitystä ei ole vielä saatu käyttöön.

Kehitysvammatyössä tapahtuva säännöllinen työkierto on KeVa-keskuksessa tuonut säästöjä henkilöstökuluihin. Apajakodissa puolestaan toimintatuotot jäivät odotettua pienemmiksi, johtuen kahden asukaspaikan vajeesta, tällä hetkellä 7 -paikkaisessa kodissa on asukkaita kuusi. KeVa-keskuksen toiminnasta osa jouduttiin siirtämään terveyskeskuksen osasto 2 tiloihin sisäilmaongelmien vuoksi. Tämän vuoksi sisäiset ateriapalvelumaksut ovat nousseet ruoan kuljetuksien lisääntyessä eri yksiköihin. Lisäksi ruokatilauksia tekee useampi ohjaaja ja tilauksia tehdään ehkä enemmän kuin aiemmin, kun tilaukset olivat yhden ohjaajan hoidettavana.

OSKU- Osaava henkilöstö kotouttaa –koulutushanke päättyi 30.6.2015. Osku-hanke järjesti vuonna 2015 yhden koulutuspäivän ja loppuseminaarin. Sisäministeriö teki hankkeeseen tarkastuskäynnin syyskuussa. Loppuraportin ja hankekäynnin perusteella hankkeen todettiin edenneen rahoituspäätöksen ja hankesuunnitelman mukaisesti. Suunnitellut toiminnot toteutettiin. Hankehallinnointi toteutettiin asianmukaisesti.

Kuusamon kaupunki vastaanotti ensimmäiset kiintiöpakolaiset syyskuussa. He olivat 25 kongolaista Dzalekan pakolaisleiriltä Malawista. Kiintiöpakolaislapset aloittivat päivähoiton ja koulun lokakuussa, samoin aikuiset Koillis-Koto-kotouttamiskoulutuksen. Järjestöjä ja yksityishenkilöitä saatiin aktivoitua heidän kotouttamiseen. Eri järjestöt aloittivat mm. kansainvälisen klubin järjestämisen säännöllisesti. Useat ihmiset innostuivat ystäväperhe ja vapaaehtoistoiminnasta eri muodoissa. Loppuvuodesta 2015 Kuusamoon muutti ensimmäisiä turvapaikanhakijoita, jotka olivat saaneet oleskeluluvan.

Vanhustyö

Vuosi 2015 on ollut Vanhustyössä eritoten muutosten vuosi. Vuoden aikana on koettu organisaatiomuutoksia isossa ja pienemmässä mittakaavassa, niin henkilö- kuin työyksikkötasolla. Ehkä kuitenkin arjessa näkyvimmat organisaatiomuutokset tapahtuivat yksikkötasolla. Helmikuussa 2015 ei ollut enää olemassa Tanelia, Himmeliä, Reetan-kotia eikä Tuomaantupaa. Uusina toimintansa aloittivat Kotiranta ja Timanttitiimi. Päivätoimintaa ja päivä kuntoutusta kehitettiin ja uudistukset toivat mukaan uusia palvelujen käyttäjiä.

Timanttitiimi varahenkilöstöjärjestelmänä on saanut kiitosta ja on toimintayksiköissään vähentänyt merkittävästi lyhytaikaisten sijaisten käyttöä vapauttaen sekä esi-

L.M. M.T. KK. GT

miehen työaikaa sijaisten rekrytoimisesta kuin myös työyhteisöjen aikaa perehdyttämisestä itse asiakastyöhön.

Teknologia tuo omat vaatimuksensa työkuulttuurimuutoksille. Vanhustyössä on kokeiltu pienillä asiakasmäärillä niin Hyvinvointi tv:tä, Pientä Piiriä kuin loppuvuodesta Kuu-samo-opiston organisoimaa kuvapuhelinkokeilua, jossa tuotettiin eri tilaisuuksista live-ohjelmaa. Tablettilaitteet ja niiden hurja kehittyminen tuo haasteita osaamiselle niin työntekijöiden kuin ikäihmisten keskuudessa. Hyviä kokemuksia kuitenkin on. Useassa eri ryhmätöiminnoissa tabletit on otettu mukaan ja niiden käyttöä opetellaan yhdessä. Eri sovellusten kuntoutusta tukevia toimintoja hyödynnetään kuvaamisen, ohjelmien seuraamisen ja sähköpostin käytön lisäksi niin ryhmissä kuin asumis- ja kuntoutusyksiköissä. Kotihoito on sinnikkäästi ja tuloksellisesti tehnyt työtä teknologian haltuun ottamisessa. Edellä mainittujen lisäksi optimointiohjelmiston ja loppuvuodesta Mobiilikotihoidon käyttöönotossa on onnistuttu haasteista huolimatta. Teknologian vaikutukset näkyvät niin työn tuottavuudessa kuin laadussa.

Kinestetiikka näkyy työyksiköiden antamien raporttien mukaan aina vain vahvemmin. Siihen on vanhustyössä useamman vuoden ajan paljon panostettu ja sen tuleekin näkyä asiakkaan kohtaamisessa, ohjaamisessa, avustamisessa, voimavarojen korostamisessa sekä työntekijän oman työhyvinvoinnin lisääntymisenä. Katrinkoti tekikin päätöksen hakea vuoden 2016 aikana valtakunnallista kinestetikkalaatutunnusta. Kinestetiikka sisältää sen ajatuksen, että vanhus nähdään aktiivisena, osallisena ja osallistuvana. Tähän liittyen vuoden aikana olemme yksiköiden antamien tietojen perusteella seuranneet vuoteessa yli 22 tuntia vuorokaudessa olevien pysyvän asukaiden määrää ja pyytäneet perustelut jokaiselle em. asiakkaalle. Vuoden viimeisenä päivänä näitä asiakkaita oli 8. Kaikkiaan meillä oli tehostetussa palveluasumisessa 176 asukasta, joten 4.5 % asukkaista joutuu viettämään vuorokaudestaan yli 22 tuntia pelkästään sängyssä. Valtakunnallista vertailulukemaa ei ole. Lukemaan voi olla tyytyväinen, tavoitteena on kuitenkin aina vain pienempi määrä. Tässä vaiheessa on hyvä huomioda, että kunnassamme ei ole yhtään laitospaikkaa Tanelin ja Himmelin lopetettua toimintansa.

Yksiköissä on seurattu myös asiakkaiden aktiivisuustavoitteiden (mm. ulkoilun) toteutumista. Liikkeelle lähdettiin liian monimutkaisella käytännöllä, joten vertailukelpoisia lukemia ei saatu. Saitiin kuitenkin aikaan sen, että omia työjärjestelyjä, suunnitteluja ja yhteistyötä katsottiin uudelleen, jotta aktiivisuustavoitteita asiakkaiden kanssa saatiin täytettyä. Vielä on tämän suhteen paljon tekemistä. Ja jotta kehittäminen pysyy yllä, seuranta yksinkertaistettuna jatketaan. Tavoitteena on asiakkaan hyvä elämä.

Yksiköiden sisällä tapahtuneet työnsisällön muutokset ja kuntoutumista edistävän työotteen vahvistuminen ovat varmasti olleet asukkaiden aktiivisuutta ja osallisuutta lisääviä tekijöitä. Ilahduttavasti yksikön omista raporteista saa lukea työnsuunnitellun ja työnorganisointiin liittyviä muutoksia, joiden avulla asiakas pystytään nostamaan entistä enemmän keskiöön ja hänelle mahdollistetaan arjen tähtihetkiä niin asumisyksiköissä kuin kotihoidossa.

Erittäin tärkeässä roolissa on se työ, jota tehdään ennen kuin asukas muuttaa pysyvään asumiseen. Porkan köökissä Porkkapirtillä on järjestetty ns. matalan kynnyksen toimintaa kotona asuville ikäihmisille sekä suurempia teematilaisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Uusia tiloja ja vetäjiä korttelikerhoille on etsitty ja etsinnöissä onnistuttu, uutta aloitellaan vuoden 2016 puolella. Köökissä valmisteltiin Ravintola Porkkaan yhdistymistä ja toiminnallisuuden laajentamista edelleen.

Porkkapirtin kuntoutus on lisännyt ryhmätöimintöjään, yhteistyötä etenkin Seniorineuvolan, muistikoordinaattorin ja omaishoidon kanssa on syvennetty. Tavallisena arki-

R. M. M. V. K. K. G. T.

viikkona Porkkapirtillä kokoontuu 12 eri viikoittain kokoontuvaa ryhmää, joissa yhteensä on mukana 105–110 kotona asuvaa ikäihmistä. Heidän lisäksi Porkkapirtillä on viikoittain 75–80 eri päivätoiminnan asiakasta (päivätoiminnan asiakasmäärä lähes tuplaantunut viimeisellä vuosipuoliskolla). Harvemmin kokoontuvia ryhmiä on 3-4 sekä yksiköillä ja eri asiakasryhmillä on kymmenkunta säännöllisesti kokoontuvaa kuntosaliryhmää. Tärkeää on se, että asiakkaat ohjautuvat monipuolisessa tarjonnassa juuri heille vaikuttavaan ryhmätoimintaan. Tavoitteena on saada vuonna 2016 laskettua kuinka monta prosenttia yli 75-vuotiaista kotona asuvista ikäihmistä saa vuoden aikana jonkun kuntoutusintervention joko Porkkapirtillä tai muiden toimijoiden kanssa. Tilastointijärjestelmät eivät aiemmin ole mahdollistaneet tällaista lukua.

Porkkapirtin kuntoutuksen, terveyskeskuksen fysioterapiaosaston sekä liikuntatoimen yhteistyön syventämiseksi on tehty töitä. Tavoitteena on, että osataan ohjata asiakkaat oikeaan aikaan oikeisiin kuntoutusmuotoihin porrasteisesti niin, että Porkkapirtillä kuntoutujina ovat ne ikäihmiset, jotka tarvitsevat esim. muistin huononemisen tai muiden riskitekijöiden vuoksi enemmän tukea ja ohjausta. Porkkapirtin kuntoutus ja fysioterapiaosasto ovat aloittaneet työkierron ja ensimmäisestä kuuden viikon jaksosta on annettu hyvää palautetta kuin myös kehittämiskohteita on tunnistettu.

Veteraanien määrä vähenee ja sitä mukaa pienenee myös rahapotti, joka saadaan kuntoutukseen ja kotiapuun Valtiokonttorilta. Kuntoutuksessa rahojen riittävyys on ollut vuoden 2015 haasteena. Toki rasitteena on osan vuoden 2014 kuntoutuksien lopulaskun siirtyminen vuodelle 2015. Tällaisten estämiseksi ja oikeanlaisten kuntoutusmuotojen ohjaamiseksi/päättämiseksi on etsitty vuoden aikana ratkaisuja. Kuntokammari on hyvin saanut ns. itsemaksavia kuntoutusasiakkaita vähenevien veteraanikuntoutujien rinnalle ja asiakasmäärät ovat todellakin nousseet. Kuntokammarissa kävi 120 eri asiakasta päiväkuntoutuksessa vuonna 2015.

Ennakoiva työ, oikea-aikainen räätälöity ja yksilöity palvelu/tuki/kuntoutus ovat ratkaisevassa asemassa, kun pohditaan vanhustyön resursseja nyt ja tulevaisuudessa vanhusväestön määrän kasvaessa ja elinajan pidentyessä. Seniorineuvolan toteuttamat hyvinvointia edistävät kotikäynnit (Hehkot) 80 vuotta täyttäneille sekä terveystapaamiset 75 vuotta täyttäneille ovat tärkeitä hyvinvoinnin tukemiseen keskittyviä tapaamisia asiakkaille. Tämän lisäksi ne antavat meille palvelujenjärjestäjille tietoa, joiden avulla voimme suunnitella tulevia asiakastarpeita ja niihin ennakoivasti vastaamista. Terveystapaamisen kutsu lähetettiin 130 ikäihmiselle ja heistä 58 (45 %) vastasi kutsuun myöntävästi. Heko-kirjeitä lähetettiin 93 ikäihmisille, heistä 40 (43 %) halusi kotikäynnin toteutettavan. Vuoden lopussa valmisteltiin jo 2016 alkavia omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystapaamisia sekä yhteistyökuvioita hammashuollon kanssa. Omaishoidon piirissä oli vuoden lopussa 160 asiakasta (2 enemmän kuin vuonna 2014). Neljä (4) omaishoitajaa saa extra-luokan mukaisen palkkion.

Kotona asuvien ikäihmisten tukemiseen tähtääviä toimenpiteitä on kaikella edellä mainituilla pyritty vahvistamaan. Valtakunnallinen tavoite siitä, että yli 75-vuotiaista asuu kotona 91–92%, on vielä melkein tavoitettu. Vuoden 2015 lopussa ympärivuorokautisten (tehostetun palveluasumisen) asumispalvelujen piirissä asui 157 (9.2 %) yli 75-vuotiaista, joita tilastokeskuksen mukaan Kuusamossa oli vuonna 2015 1700 henkilöä. Toisin sanoen kotona asui 90.8 % yli 75-vuotiaista kuusamolaisista. Vuonna 2014 lopussa tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon sisällä asui yhteensä 150 yli 75-vuotiaista. Vuoden 2014 kaikkiin yli 75-vuotiaisiin (1667) suhteutettuna kotona asuvien prosentti oli 91 %. Yli 75-vuotiaiden määrä nousee merkittävästi vuosi vuodelta ja kotona asuvien määrän tavoitteiden saavuttaminen vaatii työtä ja innovatiivisuutta. Merkityksellistä on muun muassa se, kuinka paljon meillä on tehostetun asumisen paikkoja, sillä tarkoituksenmukaista ei myöskään ole pitää paikkoja tyhjinä.

L.M. M.T. KK - GT

Vuoden 2015 lopussa Kuusamon kaupungissa oli tarjolla vanhuksille 175 tehostetun palveluasumisen paikkaa, joista 30 paikkaa tuotetaan itse, 102 ostetaan ostopalvelusopimuksella ja 39 palvelusetelin kautta sekä 4 paikkaa perhehoidossa. Vuoden 2015 keväällä iäkkäiden luonnollinen poistuma oli valtakunnallisestikin poikkeuksellisen suurta. Tämä aiheutti suurta vaihtuvuutta pysyvään asumiseen, asiakasmäärän tippumista ja suunnitellun palveluajan laskua Kotihoidossa sekä myös pitempään tyhjänä pysyviä tehostetun palveluasumisen paikkoja. Tehostetun palveluasumisen lisäksi on 20 tavallista palveluasumista eli ns. ohjattua asumista (Tuvat, Kiviharjun ryhmäkodit), ja nämä paikat ovat osoittautuneet palvelutarjonnassa tarpeellisiksi. Kaupungin ulkopuolella ympärivuorokautisessa asumisessa asui osan vuotta yksi kuusamolainen ikäihminen. Katrinkodissa ja Niittyvillassa oli vuoden viimeinen päivä "kirjoilla" yhteensä 40 säännöllisesti käyvää vuoroahoitoasiakasta. Edellä mainituissa yksiköissä oli vuoden lopussa yhteensä 11 asiakasta, jotka eivät varmasti tai erittäin todennäköisesti kykene enää asumaan yksin kotona.

Vanhuspalvelulaki velvoittaa kuntia julkaisemaan kaksi kertaa vuodessa ikäihmisten sosiaalipalveluihin pääsyn keskimääräiset odotusajat. Vuoden 2015 jälkimmäisellä puoliskolla pysyimme kaikissa suosituksissa. Kiireetön palvelutarpeen arviointi tehdään 1-7 vrk:n kuluessa ja kiireellinen 1-2 vrk:n kuluessa ilmoituksesta. Kotihoidon asiakkuus voidaan aloittaa 1-7 vrk:n sisällä ja omaishoidontukea maksetaan hake-muskuukauden alusta lukien. Pysyvän asumisen jonopaikalle on päässyt kahden viikon sisällä. Aikaisemmin on haasteita tuonut maksimissaan kolmen kuukauden odotuksen suositus pääsystä pysyvään asumiseen. Uusimmassa tiedotteessa keskimääräinen odotusaika pysyvään asumiseen on 41 vrk, tavalliseen palveluasumiseen 72 vrk ja tehostettuun palveluasumiseen 34 vrk. Vuoden 2015 aikana tehtiin 88 uutta pysyvän asumisen asukaspäätöstä.

Kaupungin oman Kotihoidon säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä nousi vuoden loppuun mennessä ollen 175 asiakasta (vuonna 2014 152 as.) Yksityinen kotihoito tuotti palveluja 58 asiakkaalle (vuonna 2014 66 asiakkaalle). Kotihoidon hoitajan asiakaskäynnin keskimääräinen pituus oli 19–21 minuuttia ja välitön työaika toiminnanohjausprojektia aloiteltaessa 54 %. Luonnollisesti välittömän työajan prosentin kasvattaminen on tavoitteena siitäkin huolimatta, että kotihoitotyössä keskimäärin laskettuna yhden hoitajan työpäivä (8 tuntia) menee autolla ajamiseen).

Kotisairaalan toiminta vahvistui vuoden 2015 aikana, vahvistumista edesauttoi alkuvuodesta tehty organisatorinen muutos yhdessä Kotihoidon kanssa, kun kaksi kotihoidon sairaanhoitajaa liittyi kotisairaalan tiimiin. Suurimmat asiakasryhmät ovat olleet iv-hoitoasiakkaat vanhusyksiköissä ja kotona, inr-asiakkaat, saattohoitoasiakkaat ja haavanhoitoasiakkaat. Vaihtelevan asiakasmäärän aiheuttama resurssin käytön suunnitteluun liittyvää haaste on saatu minimoitua yhteistyöllä Kotihoidon kanssa, mahdollisesti vapaaksi jäänyt aika on hyödynnetty kotihoidon asiakaskäynneille.

Vuonna 2015 jatkettiin arjen yhteistyökumppaneiden etsintää. Kuntoavustajat, työtoimijat, opiskelijat ja omaiset ovat palvelujemme piirissä olevien asiakkaidemme tähtitietojen mahdollistajia. Yhdistysten ja yritystenkin kanssa tehtävä yhteistyö näkyy mm. teematapahtumissa. Koillisen taiteilijaseuran kanssa toteutettava kiertävä taide- näyttely antaa varmasti molemminpuolista iloa. Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ja järjesti vuoden aikana kaksi keskustelutilaisuutta ajankohtaisista aiheista. Asiakkaita ja omaisia kuultiin ja tiedotettiin Kotihoidon ja omaishoidon illoissa. Niistä saaduista kokemuksista omaisten ja asiakkaiden kanssa tehtävää kehittämis- ja suunnittelutyötä kannattaa jatkaa. Yksiköissä pidetään yhteisökokouksia ja Porkkapirtin alueella asiakasraatia. Kotirannan omaistyöryhmä on toiminut aktiivisesti.

L.M. M.V. KK GT

Perusturvalautakunta päivitti lokakuussa tehostetun palveluasumisen uudet maksu-perusteet, niin että ne koituivat asiakkaalle pääasiassa hieman ystävällisemmiksi. Tulojen hienoinen lasku realisoituu vasta vuonna 2016. Asiakasmaksua laskettaessa huomioidaan samalla, että asiakkaalle jää nettomenot vähennettynä nettotuloista vähintään 200 € käytettäväksi kuukausittain.

Vanhustyö on ollut mukana Psop-järjestelmän käyttöönottoprojektissa ja tätäkin varten on laadittu Kotihoidon ja Omaishoidon tuottamiseen sääntökirjat, mitkä lautakunta vahvisti joulukuussa.

Talouden toteutuminen

Kuntoutumisen ja hoivan ulkoinen/sisäinen toteuma alittaa talousarvioraamin vuonna 2015 yhteensä 100.583,10 eurolla. Tulotavoitteita ei saavuteta juuri minkään toimintayksikön kohdalla ja yhteensä toimintatuotot jäävät budjetoidusta vajaat 700.000 euroa. Menojen pysyessä "kurissa" kokonaisuutena tulos on kohtuullinen. Henkilöstökuluissa jäädään plussan puolelle vajaat 400.000 euroa, palvelujen ostoissa noin 250.000 euroa, mutta aineiden ja tarvikkeiden ostot, lääke- ja hoitotarvikkeet, ylittyvät runsaalla 200.000 eurolla.

L.M. M.T. K.K. GT

Kasvatus- ja sivistys

Visio

Rinnalla kulkien yhteiseen kasvuun - elämän eväitä ja elämisen sisältöjä joustavasti ja vahvasti verkostoituneena.

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistystoimiala antaa mahdollisuuksia jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja hyvinvointiin ja tukee perheiden omaa selviytymistä joustavasti, yhteisöllisesti ja ympäristöään arvostavasti.

Toimialajohtajan katsaus

Kasvatus- ja sivistystoimiala pysyi annetussa talousarvioraamissa. Toimialan menot olivat 36 954 464,07 euroa, tulot 2 444 613,08 euroa ja toimintakate 34 509 850,99 euroa. Talousarvion toteutuma oli 98,8 %. Toimialan tulot olivat arvioitua suuremmat. Tuloissa näkyvät erilaiset hanke- ja kehittämisrahat. Hankerahojen arviointi on vaikeaa, koska ne tulevat haettavaksi budjettivuoden aikana. Tuloissa näkyvät myös työterveyshuollon KELA -korvaukset ja työllistämistuet, joita ei ole aikaisemmin kirjattu toimialan tuloiksi.

Lasten sosiaalityön kustannukset kääntyivät laskuun. Uusi sosiaalilainsäädäntö korostaa lastensuojelussa ensisijaisesti perhepalveluita laitospalveluiden sijaan. Myös Kuusamossa lastensuojelun palvelujen painopiste on siirtynyt perhepalveluihin ja kalliit laitossijoitukset ovat vähentyneet. Tämä näkyy myös kustannusten pienenemisenä.

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat uudistuvat lukuvuoden 2016 - 2017 alussa. Opetussuunnitelmauudistuksen valmistelu on ollut käynnissä eri työryhmissä kuluneen vuoden ajan. Uusi opetussuunnitelma tuo mukanaan uudistuksia perusopetuksen tuntijakoon, opetuksen painotuksiin ja tavoitteisiin. Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksessa resursseja on suunnattu opetussuunnitelmauudistuksen läpi viemiseksi. Osana opetuksen uudistamista Kuusamon koulutoimessa on kehitetty tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa. Kehittämisen lähtökohtana on mm turvata oppilaiden tasapuoliset oppimismahdollisuudet, koulujen tieto- ja viestintätekniikan toimintaympäristön kehittäminen oppimista tukevaksi, opettajien ja oppilaiden tietoyhteiskuntavalmiuksien- ja -taitojen kehittäminen ja turvaaminen, opetuksen uudistaminen tieto- ja viestintätekniikan keinoin ja sähköisiä palveluja hyödyntävän toimintakulttuurin luominen. OKM:n myöntämällä hankerahoilla on palkattu koulutoimen sisälle TVT -tukihenkilö tukemaan ja opastamaan opettajia TVT -taitojen hyödyntämisessä.

Kuusamo päätti ottaa 25 kiintiöpakolaista, joista peruskouluikäisiä oli 12. Heille perustettiin Nilonkankaan kouluun yksi valmistavan opetuksen ryhmä. Syksyn aikana voimakkaasti kasvaneesta turvapaikanhakijoiden määrästä johtuen koulutoimessa vaurauduttiin useamman valmistavan opetusryhmän perustamiseen.

Kainuun ammattiopiston koulutustarjonta on pystytty valtionosuusleikkauksista huolimatta säilyttämään entisellä tasolla. Kuusamon kaupungin ei tarvinnut osoittaa erillistä kuntarahoitusta ammatillisen koulutuksen järjestämiseen.

Lh. M.T. KK GT

Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä käynnistyi syksyllä uusi sairaan-
hoitajakoulutus. Koulutuksen aloitti 26 opiskelijaa. Ammattikorkeakoulun kanssa
suunniteltiin puualaan painottuvan insinöörikoulutuksen toteuttaminen Kuusamossa.
Koulutus alkaa syksyllä 2016.

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta, Kuusamo-opisto ja kasvatus- ja sivistystoimi
käynnistivät yhteistyössä luonto- ja hyvinvointimatkailua tukevan soveltavan kuvatai-
teen ja valokuvauksen maisteriohjelman suunnittelun. Tavoitteena on, että ohjelma
käynnistyy Kuusamossa vuoden 2017 alusta.

Kuusamon kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuun kokouksessaan 350 000 euron
määrärahan teatteritilan rakentamista varten. Teatteritila toteutetaan Kuusamo-
opiston saliin. Kuusamon Nature Photo -luontokuvatapahtuma järjestettiin kahden-
näkymmenennen kerran. Nature Photo -tapahtumasta on muodostunut yksi Suomen
merkittävimpiä luontokuvatapahtumia.

Uimahallin saneeraus käynnistettiin. Saneeraus näkyy mm. senioripassien myynnin
laskuna.

Nuorisopalveluissa saatiin edelleen avustusta kahden etsivän nuorisotyöntekijän
palkkaukseen. Lisäksi osin hankerahoilla palkattiin koulutoimen ja nuorisotoimen yh-
teinen nuorisotyöntekijä. Nuorisotyöntekijän työn painopisteenä on yhteistyössä kou-
lujen ja nuorten kanssa kehittää nuorten osallisuutta ja osallistumiskanavia.

Keskeisimmät tunnusluvut

	Ta 2015	Tp 2015
Henkilöstömenot €	19 908 637	19 786 695
Toimintakate €/asukas	-2 146	-2 199
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki	1 300 000	1 181 418
Kotihoidon piirissä lapsia	310	228
Kunnallisen päivähoiton hoitopäivät	95 000	92 788
Neuvolan asiakaskäynnit	16 500	17 380
Kotipalvelun asiakkaat (lapsiperheet)	80	98
Huostaanotettujen määrä	40	36
Peruskoulujen oppilasmäärä	1 538	1 538
Lukio oppilasmäärä	252	262
Kirjasto/lainoja/vuosi	320 000	273 541
Kirjasto/lainoja/asukas	20	17,4
Kulttuuritilaisuuksissa kävijöitä	46 000	58 929
Kulttuuritilaisuudet kpl	350	439
Liikuntakeskus kävijämäärä	180 000	188 386
Liikuntakeskus kävijät/asukas	11	12
Nuorisopalvelujen kävijämäärä	10 000	10 174

R.M. M.T. KK. GT

Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

▪ Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan tehtävänä on linjata kasvatus- ja sivistystoimialan kehittämistä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja tukee kasvatus- ja sivistystoimialan johtamista.

▪ Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on vastata tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti tulosyksiköiden tukipalveluiden kysyntään.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuusamon kaupunki osallistui joukkoliikenteen tukemiseen 82 000 eurolla.

Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa on jatkettu yhteistyötä. Syksyllä 2015 käynnistettiin sairaanhoitajakoulutus. Myös insinöörikoulutuksen suunnittelu käynnistettiin.

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta, Kuusamo-opisto ja kasvatus- ja sivistystoimi käynnistivät yhteistyössä luonto- ja hyvinvointimatkailua tukevan soveltavan kuvataiteen ja valokuvauksen maisteriohjelman toteuttamisesta Kuusamossa. Tavoitteena on, että ohjelma käynnistyy vuoden 2017 alusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö perui päätöksen, jolla kaikki lukiokoulutuksen järjestäjät olisivat joutuneet hakemaan uuden järjestämisluvan.

Toimiala on osallistunut kaupungin yhteisiin kehittämishankkeisiin; mm. HR - palvelukeskus, taloushallinto ja nettisivujen päivitys.

Lapsi- ja perhetyön tulosalue

Toiminta-ajatus

Lapsi- ja perhetyön tehtävä on tukea perheiden omaa selviytymistä päämääränä lasten ja perheiden hyvinvointi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointiselvitys valmistui toukokuussa 2015. Selvitys sisältää lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvää sanallista tietoa ja tunnuslukuja, kuvauksia eri lapsiperhepalveluista sekä ehdotuksia ennaltaehkäisevien ja korjaavien palveluiden kehittämiseksi.

Lapsiperheiden sosiaalityössä kodin ulkopuolelle oli 31.12.2015 sijoitettuna 36 lasta. Heistä perheissä oli 23 ja laitoksissa 13. Sijoitusten tämänhetkinen väheneminen ja perhesijoituspainotteisuus näkyivät myös kustannusten vähenemisenä.

Pohjois-Suomen Lasten Kaste kehittämishanke jatkui vuonna 2015. Hankkeen kehittämisteemoina ovat perhetyö ja kotipalvelu osana lastensuojelun prosessia, lasten ja nuorten toiminnalliset ryhmät, sijaisvanhempien koulutus sekä lastensuojelun asiakaskehittäjätoiminta.

Lm. M.T. KK. GT

Lapset puheeksi -toimintamalliin oli vuoden 2015 lopussa koulutettu 134 työntekijää. Koulutus jatkuu edelleen. Kuusamossa Lapset puheeksi – keskustelua tarjotaan ennen ensimmäisen lapsen syntymää, 2-vuotiaiden sekä 1., 3., ja 7.-luokalla olevien oppilaiden vanhemmille. Tarvittaessa keskustelu tarjotaan myös muille vanhemmille.

Neuvolan moniammatillista työtä on kehitetty yhdessä mielenterveyspalveluiden, kotipalvelun ja lastensuojelun kanssa.

Kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman päivitys valmistui syksyllä 2015, samoin varhaiskasvatuspalveluiden asiakastytyvääisyyskysely. Perheet olivat tyytyväisiä päivähoidon palvelutarjontaan ja -toimintaan. Kehittämiskohteeksi perheet esittivät vanhempien osallisuuden lisäämisen varhaiskasvatuksessa.

Uusien päiväkotitilojen suunnittelutyö eteni alasuunnitteluun saakka.

Vuonna 2015 uudistetun sosiaalihuoltolain jalkauttamiseksi on koulutettu lapsiperhepalveluiden henkilökuntaa. Lain soveltamiseen liittyen lastensuojeluprosessi on mallinnettu Lasten Kaste -hankkeen Lapin osahankkeessa. Mallinnustyössä on myös Kuusamon lastensuojelu ollut mukana.

Koulutuspalvelujen tulosalue

Toiminta-ajatus

▪ Perusopetus

Kuusamon yhtenäisen perusopetuksen tehtävänä on turvata tasapuolinen ja ajanmukainen opetus ja kasvatusta sekä vahvistaa edellytyksiä jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Perusopetus toimii yhteistyössä kotien ja eri yhteistyötahojen kanssa.

▪ Alppikoulu

Kuusamon alppiihdon koulutus- ja valmennuskeskuksen, Rukan alppikoulun tavoitteena on yhdistää koulunkäynti ja alppilajien huipputalennus.

▪ Lukio

Lukio on jatkuvasti uudistuva oppimiskeskus, jossa kasvaa monipuolisesti sivistyneitä nuoria ja aikuisia.

▪ Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminta-ajatuksena on tarjota lapsille ja nuorille laadukasta ja monipuolista musiikkitaiteen perusopetusta ja tukea alueen asukkaiden musiikin harrastamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2014 toteutetun taajaman koulurakenteen uudistus vaikutti vielä vuonna 2015 neljän henkilötyövuoden vähennyksen verran.

Kuusamo päätti ottaa kiintiöpakolaisia 25 henkilöä, joista peruskouluikäisiä oli 12. Heille perustettiin Nilonkankaan kouluun yksi valmistavan opetuksen ryhmä.

Esi-, perus- ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmatyötä on tehty aktiivisesti. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön lukuvuoden 2016 - 2017 alusta asteittain. Lautakunta hyväksyi Tulevaisuuden koulun toimintamuodot ja teknologiset ratkaisut toukokuussa. Osana opetuksen uudistamista Kuusamon koulutoimessa on kehitetty tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa. Kehittämisen lähtökohtana on mm. turvata oppilaiden tasapuoliset oppimismahdollisuudet, koulujen tieto- ja viestintä-

tätekniikan toimintaympäristön kehittäminen oppimista tukevaksi, opettajien ja oppilaiden tietoyhteiskuntavalmiuksien- ja -taitojen kehittäminen ja turvaaminen, opetuksen uudistaminen tieto- ja viestintätekniikan keinoin ja sähköisiä palveluja hyödyntävän toimintakulttuurin luominen.

Vuonna 2015 koulutoimi sai erilaisia kehittämisavustuksia 230 600 euroa 281 562 kustannuksiin. Avustuksia käytettiin mm. opetusryhmien pienentämiseen, kerhotoiminnan kehittämiseen, opettajien täydennyskoulutukseen, erityisopetuksen laadun kehittämiseen ja esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämiseen. Näistä avustuksista jaksotettiin vuodelle 2016 yhteensä 135 146 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulosalue

Toiminta-ajatus

▪ Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tuottaa laatua ja hyvinvointia elämään ja vapaa-aikaan tarjoamalla väestölle henkisiä virikkeitä ja tukemalla niiden saantia. Kulttuuripalvelut edistää taitteen harjoittamista ja harrastamista, paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista sekä tasavertaista pääsyä tiedon lähteille yhteistyössä Koillis-Suomen alueen kuntien kanssa.

▪ Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut tuottaa laatua ja hyvinvointia lasten, nuorten, työikäisten ja ikään tyyvien ja erityisryhmien elämään yhteistyössä Koillis-Suomen alueen kuntien kanssa tarjoamalla asiakaslähtöisiä ja monipuolisia palveluja ja huolehtimalla tarvittavasta liikuntapaikkarakentamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjaston tilojen remontointi on käynnistynyt. Tilojen ajanmukaistamista tehdään pienimuotoisena tuotekehitystyönä. Kirjastossa on otettu käyttöön uusi e-kirjojen lainausjärjestelmä. Päätös Outi-kirjastoihin liittymisestä on tehty. Lainamäärä väheni n. 6 000 lainalla.

Kulttuuritoimessa toteutettiin syksyllä Nature Photo 20-vuotisjuhlatapahtuma kuvakilpailun saadessa ennätysosanoton. Päivitetty kulttuuriohjelma hyväksyttiin Kasilautakunnassa elokuussa. Kuusamotalon kävijämäärä ylsi ennätyslukemaan 58 929. Nousua edellisvuoteen oli n. 6 %.

Uimahallin peruskorjaus alkoi kesäkuussa, jolloin uimahalli laitettiin kiinni mikä näkyi Liikuntakeskuksen kävijämäärässä. Vuonna 2015 kävijöitä oli 188 386.

Ohjatussa liikunnassa ja tapahtumissa oli 23 215 kävijää.

Monitoimihallin suunnittelu valmistui vuoden loppuun mennessä.

Uimaopetuksen ansiosta uimataitoisten osuus kuudesluokkalaisista oli 94,2 %.

Nuorisopalveluissa on etsivää nuorisotyötä toteutettu kahden henkilöresurssin voimin. Nedu on kokoontunut suunnitellusti. Verkkovalvontapalvelua on laajennettu Winssi-Chatin kysy/vastaa palstalla. Kävijämäärätavoite toteutui (10174).

Yhdyskuntatekniikka

Visio

Yhdyskuntatekniikan toimiala turvaa monimuotoisen, viihtyisän ja turvallisen elinympäristön sekä hyvän toimintaympäristön yritystoiminnalle kustannustehokkaalla tavalla.

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on vastata kestävästä kehityksen vaatimusten mukaisesti yhdyskuntasuunnittelusta ja -rakentamisesta niin, että niillä turvataan ja taataan monimuotoinen, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Lisäksi lautakunta vastaa hyvästä rakentamistavasta ja mm. luonnon monimuotoisuuden turvaavasta ympäristönsuojelusta.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2015 toteutui asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden osalta pääosin suunnitellusti. Toimiala alitti sitovan toimintakatteen 699 510 eurolla, eikä esittänyt lisämäärärahaa. Talouden tasapainottamistavoitteisiin on päästy mm. energiatehokkuustoimenpiteillä, suotuisten sääolosuhteiden ansiosta, pidättäytymällä tilapäisen henkilöstön palkkauksesta ohjeiden mukaisesti, toimitilavuokrien suotuisan kehityksen ansiosta, priorisoimalla kaava-hankkeita ja jatkuvalla talouden seurannalla.

Vuosi 2015 oli myös aloitteiden vuosi. Yhdyskuntatekniikan lautakunta on käsitellyt 20 aloitetta.

Investointiohjelmaa on toteutettu suunnitellusti valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa. Työn alla olivat mm. uimahallin peruskorjaus, Petäjäkankaan päiväkodin ja Nilonkankaan koulun pihat. Kuusamon terveyskeskuksen kolmannen ja osin toisen kerroksen saneeraus aloitettiin lokakuussa. Rahoituspäätöksen saanut Juhannuskallion risteysalueen hanke ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa 2015. Pääosa ko. hankkeen kustannusvaikutuksista ajoittuu vuodelle 2016. Asia on huomioitu vuoden 2016 investointiohjelmassa.

Yksityisteiden avustuskäytännön kehittämiseksi perustettu työryhmä on tehnyt ehdotuksensa Kuusamon yksityisten teiden tienpidon avustuskäytännöstä ja se on käsitelty joulukuun lautakunnassa. Kiinteistö- ja metsästrategian päivitys on valmisteltu ja otettu tuotantokäyttöön.

Ympäristö- tulosalueella on saatu valmisteltua selvitys yhteistoiminta-alueen eläinlääkinnän palveluiden järjestämisvaihtoehdoista virkamiestyönä, ja se saatettiin tiedoksi ympäristö-jaostossa 13.10.2015 § 48.

Toimialan kehittämissuunnitelman toteuttaminen on edennyt pääosin suunnitelman mukaisesti. Henkilöstösiirtoja on valmisteltu tulosalueiden välillä. Hallinnosta eläköityvien tilalle siirtyi yksi henkilö keskushallinnosta marraskuussa. Sairauspoissaolojen määrä on kasvanut edellisvuodesta, mutta on edelleen lähellä pitkäaikaista keskiarvoa.

Rp. M.T. KK, GT

Talousarvion toteutuma

Sitova toimintakate	-331 580
Talousarvion toteutuma	367 930
Talousarvion alitus	699 510

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Henkilöstö lkm	110	126 (sis vakit+sij+ma)
Toimintamenot euro/asukas	1124	1140

Hallinto ja talous

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan tehtävänä on linjata yhdyskuntatekniikan toimialan kehittämistä. Yhdyskuntatekniikka vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja johtaa yhdyskuntatekniikan toimialaa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hallinnon ja talouden toiminta on keskittynyt perustehtäväänsä yhdyskuntatekniikan lautakunnan toiminnan tukemiseen ja resurssien kohdentamiseen mahdollisimman tehokkaalla tavalla.

Sisäiseen valvontaan liittyen on jatkettu kaupunginhallituksen vahvistamien kehittämistoimien toimeenpanoa. Sisäisen tarkastuksen osalta tyydytään ns "pistokokein" tehtäviin tarkastuksiin osana normaalia talouden seurantaa.

Myyntisaatavien määrä on 566 876 euroa 31.12.2015 tilanteessa. Luvussa on mukana KH 11.1.2016 §:ssä 14 käsiteltyyn maankäyttösopimukseen liittyvä lasku (437 500 euroa), joka päätöksen mukaan poistuu saatavista viikolla 6 / 2016 tehtävän hyvityksen perusteella, sopimusmuutoksen seurauksena.

Kiinteistö- ja metsästrategian päivitys on valmisteltu yhteistyössä kiinteistö- ja kunnallis-tekniikan tulosalueiden kanssa (hyväksytty KV 30.3.2015, § 28).

Toimialan Navico –kehittämissuunnitelman toimeenpano ja seuranta keskittyi lähiajan rekrytointeihin mm toimistosihteerien tehtävien sekä yhdyskuntatekniikan insinöörin tehtävien hoidon osalta nykyisten viran-/toimen haltijoiden (3 hlöä) eläköitymisen jälkeen. Käytännössä yksi henkilö siirtyi toimialalle keskushallinnosta, yksi henkilö siirtyy 1.3.2016 ympäristön-suojelusta yhdyskuntatekniikan hallintoon (toimialajohtajan viranhaltijapäätös 10.11.2015, § 10). Lisäksi yksi henkilö siirtyi toimistopalveluista HR-keskukseen 1.11.2015 alkaen.

Hallinnon ja talouden henkilöresursseja on kohdennettu pienessä mitassa myös latujen rahoituspohjan laajentamiseen sekä pienessä mittakaavassa opinnäytetöiden ohjaukseen / mentorointiin, jotka liittyvät osaamisen kehittämiseen, toimialakohtaisen koulutussuunnitelman laatimiseen sekä mm taloushallintoon (Tuotekehittäjä- koulutus).

L.H. M.V. K.K. GT

Toimintatuottoja ei juuri ole hallinnossa ja taloudessa. Palvelujen ostot ovat toteutuneet likimain edellisvuoden tasolla, samoin henkilöstömenot. Kokonaisuutena hallinto ja talous on toteutunut raamin mukaisella tasolla.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Toimintamenot euro/asukas	107	108

Maankäyttö ja rakennusvalvonta TA

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpolitiikan avulla suunnitellaan (kaavoitus) kaupungin eri toimintojen mukaiset maankäyttöratkaisut perustuen ajantasaiseen paikkatietoon.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on järjestää rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2015 on asemakaavan muutoksia hyväksytty kolme ja ranta-asemakaavoja neljä kappaletta, jotka kaikki ovat tulleet lainvoimaisiksi. Ruka-Kuusamon matkailualueen osayleiskaava on ollut uudelleen ehdotuksena nähtävillä, jonka jälkeen on valmisteltu kaavaa hyväksymismenettelyyn. Kuusamon strategisen yleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä. Ehdotusvaiheen laatimisesta saatettiin kilpailutus vireille. Muorjärven rantayleiskaavatyö on aloitettu.

Suunnittelutarveratkaisuja on tehty 2 kpl, poikkeamispäätöksiä 22 kpl ja lausuntoja on annettu Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen päätöstä varten 21 kpl.

Vuoden lopussa myönnettyjen rakennuslupien määrä on vuoteen 2014 verrattuna noin 25 % pienempi. Rakennusten kerrosala on noin 30 % edellisvuotta pienempi. Rakentamisen volyymin erittäin suuresta muutoksesta kertoo vertaaminen huippuvuoden 2007 rakentamista vuoteen 2015. Uusien rakennusten määrä on tipahtanut -70 %, tilavuus -76%, kerros- ja kokonaisala -79 %, asuntojen lukumäärä -84% ja asuntojen huoneistoala -85%. Rakennusjärjestyksen ehdotus oli nähtävillä ja se tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuonna 2016. Lupapiste.fi otettiin käyttöön 2015 vuoden alusta. Siinä ilmennyt haasteita lähinnä rakennuslupan hakijoiden puolelta. Neuvontaa ja opastusta luvan hakijoille järjestetään vuoden 2016 ajan uuden lupavastustajan toimesta. Rakennustarkastaja on tehnyt 21 suunnittelutarve- ja poikkeamispäätöstä.

Kaavoituskustannusten ylitysuhan ja kaavahankkeiden keskinäisten painoarvoerojen johdosta kaavaprosessien kiireellisyysjärjestystä arvioitiin uudelleen. Kaavahankkeiden suunniteltu määrärahojen leikkaus onnistui sitä kautta. Tulosalueiden raameja muutettiin 25.11.2015 § 212 siirtämällä määrärahoja kiinteistö- ja kunnallistekniikan tulosalueilta maankäyttö- ja rakennusvalvonnan tulosalueelle.

Toimintatuottojen toteutuma on ollut heikko. Laskua on ollut 31 % edellisvuoteen verrattuna, joka johtuu ennen kaikkea rakennusvalvonnan maksutuottojen laskusta. Palvelujen ostot ovat laskeneet 18 % edellisvuodesta. Henkilöstömenot ovat kasvaneet 8

R.M. M.T. KK. BT

% edellisvuodesta. Aineet, tarvikkeet ja tavarahankinnat ovat laskeneet lähes 86 %. Kokonaisuutena maankäyttö ja rakennusvalvonta ylitti toimintakatteensa yli 4 % (26 300 euroa, vaikka tilannetta pyrittiin korjaamaan toimialan sisäisinä määrärahasiirtoina/ Yhdyskuntatekniikan lautakunta 25.11.2015 § 212).

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Toimintamenot euroa/asukas	60	58

Ympäristö TA

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita.

Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajapalvelut sekä terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tukihakemuksia ja niihin liittyviä asiakirjoja otettiin vastaan 3340 kpl koko yhteistoiminta-alueella. Jätettyjen hakemusten ja varsinkin lomakkeiden määrä poikkeaa edellisestä vuodesta, koska viljelijät ovat siirtyneet runsain joukoin käyttämään sähköisiä palveluita. Kevään tukihaussa sähköisen tukihakemuksen jätti 70% viljelijöistä, mikä on jonkin verran odotettua enemmän.

Yhteistoiminta-alueen sopimuksen mukaisten viranomaistoimintojen lisäksi on maksettu käyttösuunnitelman mukaisesti tukea mm. maksulliseen lomitukseseen, eläinlääkinnän matkasubventioon ja maatilojen sukupolvenvaihdoksiin.

Ympäristöterveydenhuollossa ja eläinlääkinnässä on tapahtunut runsaasti henkilöstömuutoksia johtuen eri syistä toteutuneista virkavapaista sekä työaikajärjestelyistä. Rekrytointeihin ja perehdytykseen jouduttiin panostamaan tavallista enemmän. Valvontaeläinlääkärin virka täytettiin toistaiseksi voimassa olevana.

Toimintavuoden yhdeksi tavoitteeksi asetettu eläinlääkintähuollon kokonaisselvitys on saatu valmiiksi, ja se on esitelty yhdyskuntatekniikan lautakunnan kokouksessa 23.9.2015 ja ympäristöjaoston kokouksessa 13.10.2015.

Ympäristönsuojelussa jatkettiin jätehuollon valvontaa yhdessä Kunnallistekniikka-tulosalueen kanssa. Uuden ympäristönsuojelulain mukaista suunnitelmallista valvontaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Ympäristö- tulosalueella toimintatuotot ovat kasvaneet edellisvuodesta n 3,6 %. Palveluiden ostot ovat kasvaneet noin 4 % edellisvuodesta. Henkilöstökulut ovat laske-

L.H. M.V. K.K. GT

neet 2,2 %. Aineet ja tarvikkeet kustannukset ovat ylittyneet 84 %. Kokonaisuutena ympäristö- tulosalue alitti raaminsa 75 800 eurolla.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Tarkastukset	700	700
Hoidetut eläimet	14 000	11 663
Toimintamenot euro/asukas	64	62

Kiinteistö TA

Toiminta-ajatus

Kiinteistötulosalue huolehtii niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan rakennusten ja kiinteistöjen mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko rakennuksen ja kiinteistön elinkaaren aikana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yritystilojen vuokrausaste on edelleen lähes 100 %. Vanhaa Postin kiinteistöä on edelleen vuokrattu. Suurin uusi vuokralainen on Kuusamon Hyvinvointikeskus Oy, jolla on käytössään lähes 700 neliön tilat. Teollisuushalli 2/ rakennus 1 vuokralainen ajautui konkurssiin kesällä 2015 ja tilat ovat tyhjiillään.

Kunnossapitopalveluiden myyminen Vuokrataloyhtiölle on jatkunut suunnitellusti sekä määrällisesti että laadullisesti. Yhtiön tiloihin avatun vastaanottokeskuksen kunnossapitotöiden osalta suoriuduttiin hyvin, kiireellisestä aikataulusta huolimatta. Kiinteistönhoidon ja huollon yhteistyö aloitettiin Rukan alueella, jossa kaupungin kiinteistönhoitaja huolehtii myös yhtiön kiinteistöistä. Tehostetun palveluasumisen yksikköön Kotirantaan tuotettavat kiinteistönhoidon ja erityislaitehuollon palveluista saatu yhteistyöryhmän palaute on ollut myönteistä.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:lle on tehty raportointijakson aikana kunnossapitopalveluja ennakoidusti. Pidemmän aikavälin kunnossapitosuunnitelmaa on laadittu yhteistyössä yhtiön kanssa.

Kunnossapitotoimia on tehty mm. kaupungintalolla, terveyskeskuksessa, Porkkatörmen palvelukeskuksessa, kouluilla, ammattiopistolla ja postin kiinteistössä ja kalasatamissa.

Investointiohjelmaa on toteutettu valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa. Kuusamon terveyskeskuksen muutostyöt kolmannen ja osin toisen kerroksen osalta alkoivat lokakuussa ja jatkuvat vuonna 2016. Kellarikerroksen osalta saneerauksen suunnittelu on lähes valmis. Suunnittelussa on selvitetty lisäksi investointikustannusta osasto 1:n siirtämisestä toiseen kerrokseen.

Uimahallin peruskorjauksen työt aloitettiin kesäkuussa 2015 ja työt etenevät aikataulussaan, valmistuen elokuussa 2016. Hankkeelle on myönnetty OKM:n avustusta 760 000 euroa.

Jää / monitoimihallin suunnittelu aloitettiin kesäkuun lopussa ja suunnitelmat viimeistellään vuoden 2016 alkuvuoden aikana. Samoin suunnitelmia tehtiin vuonna 2015

L.M. M.T. KK. 65

mm. KeVa-keskuksen laajennukseen ja Torangin koulupihaan ja lähiliikunta-alueeseen sekä terveyskeskuksen varavoimajärjestelmän uusimiseen. Kainuun ammattiopiston kanssa on päivitetty aiemmin tehtyä tarveselvitystä opetuskeittiöiden osalta.

Nilon ja Nilonkankaan koulujen piha-alueen saneeraus valmistui syksyllä 2015. Torangin koulun sisällä tehtävät muutostyöt ja Petäjäkankaan päiväkodin piha-alueen työt valmistuivat myös loppusyksystä.

Kirjaston sisäänkäynnin muutostyöt käynnistyivät syyskuussa 2015 ja sisäänkäynti otettiin käyttöön joulukuussa 2015. Lopputyöt sekä myös hissien modernisointi tehdään vuonna 2016.

Nuorisokeskus Oivangin saunarakennus ja piha-alueen järjestelyjen osalta työt valmistuivat kesällä. Vaiheen 1 osalta taloudellinen loppuselvitys on valmis.

Kohdentamattomalla määrärahalla tehtäviä kiinteistöjen peruskorjauksia tehtiin lautakunnan hyväksymän ohjelman mukaisesti. Poikkeuksena Kuusamon Juuston esikäsittelyaltaat, joiden korjaus jätettiin tekemättä liian korkeiden kustannusten vuoksi. Alueille tehtiin korjaustoimenpiteitä ja peruskorjaukselle on varattu määräraha vuodelle 2016.

Vuoden 2015 aikana korjattiin Käylän koulun sisäilmasto-ongelmia (2-etyyliheksanoli) sekä uusittiin vesikatto. Sisäilmastaselvityksiä tehtiin myös mm. Yhdyskulmaan ja Petäjäkankaan päiväkodille.

Energiatohokkuustoimia on jatkettu edelleen. Edelliseen vuoteen verrattuna säästö on kulutuksissa sähkössä 6 % ja lämmössä 9 % luokkaa ja veden osalta noin 15% (uimahallin peruskorjaus).

Tulosalueelle on rekrytoitu toimialan henkilöstön ns Navico- kehittämissuunnitelman mukaisesti oppisopimusjakson päätyttyä yksi kiinteistönhoitaja

Kiinteistö- tulosalueen toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta n 4 %. Palveluiden ostot ovat laskeneet edellisvuodesta 4,9 %, mutta ylittyivät n 10 %. Henkilöstömenot ovat laskeneet reilut 3 % edellisvuodesta, ja alittuivat n 1,8 %. Aineet ja tarvikkeet määräraha alittui n 7 %, laskua edellisvuodesta liki 6 %. Kokonaisuutena kiinteistö – tulosalue säilytti positiivisen yleisilmeensä talouden suhteen.

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Rakennusten		
- lämmin tilavuus m3	510 900	528 000
- kylmä tilavuus m3	94 300	98 200
Huoneistoneliöt (htm2)	136 900	141 400
Valm./ostetut/laaj. rak (htm2)	15	229*
Poistettut rakennukset (htm2)	4 380	580
Toimintamenot eu-roa/asukas	559	578

*Luku ei sisällä Kitkantie 68 rakennuksia

L.M. M.T. K.K. 65

Kunnallistekniikka TA

Toiminta-ajatus

Eri liikennemuotojen (tie, vesi, reitistö, ilma ja tieto) tarpeet tyydyttävä toimiva ja liikenneturvallinen liikenneväyläverkosto sekä toimivat ulkoliikuntapaikat.

Ympäristön rakentamisella ja hoidolla luodaan kaupunkilaisille ja matkailijoille viihtyisä ja toimiva elinympäristö minimoimalla ympäristöhaitat ja huomioimalla alueen omanleimainen luonto ja sen monikäyttö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tulosalueen vuosi on toteutunut suunnitellusti. Kylien yhdyslatujen kunnossapidosta maksettavasta raha-avustuksesta on tehty esitys kaudelle 2015-2016. Yksityisten avustuskäytännön kehittämiseksi perustettu työryhmä on tehnyt ehdotuksen Kuusamon yksityisten teiden tienpidon avustuskäytännöstä syyskuun lautakuntaan. Ehdotus on käsitelty joulukuun lautakunnassa. Liikenneturvallisuustyö on jatkunut suunnitelman mukaisesti, ja liikenneturvallisuustyön jatkamisesta vuosille 2016-2018 on tehty sitoumus ELY- keskuksen kanssa.

Jäteasemalle on toimitettu jätettä kuluvan vuoden aikana yhteensä 11720 tonnia josta Oulun Energialle on toimitettu 6068 tonnia polttokelpoista jätettä. Loppusijoitettu jätemäärä on 1890 tonnia. Jättemaksutuotot ovat kasvaneet lähes 4 % edellisvuodesta.

Päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä on tehty.

Kunnallistekniikan osalta huomiota ovat saaneet etenkin tie- ja latuasiat. Kylien yhdyslatujen kunnossapidosta maksettavasta raha-avustuksesta tehty esitys kaudelle 2014 – 2015 on pantu toimeksi. Erillisellä varainkeruukampanjalla on saatu kerättyä tavoitteen mukainen summa latujen kunnossapito ja kehittämistä varten kaudelle 2015-2016.

Kiinteistö- ja metsästrategian päivitys on valmisteltu yhteistyössä hallinnon sekä kiinteistö- tulosalueen kanssa (hyv KV 30.3.2015, § 28). Metsästrategian mukaisesti on käynnistetty operatiiviset toimet mm kehitettävillä palstoilla (Kurkijärvi). Raatesalmen harvennushakkuu tehty ja vuoden 2015 päätehakkuut on kilpailutettu ja puukaupat tehty.

Tulosalueelle on rekrytoitu toimialan henkilöstön ns Navico- kehittämissuunnitelman mukaisesti suunnittelija/työnjohtaja ja kaksi maanrakennusammattimiestä.

Investointiohjelman mukaiset hankkeet etenivät suunnitellun aikataulun mukaisesti:

- Juhannuskallion risteysalueen urakka on kilpailutettu ja urakoitsija valittu yhteistyössä POPELY:n kanssa. Hankintapäätös vahvistettiin syyskuun lautakunnassa.
- Rukan suurmäen ylämäen uusi hissi valmistunut.
- Moottorikelkkareitin Rönnyranta – Likosuo - Pöckelöaho reittitoimitus on valmistunut ja maanomistajakorvaukset maksettu.
- Vuoden 2015 asfaltointiurakan työt valmistuneet aikataulussa.
- Kurkijärven moottoriradan kehittämiseksi suunnitellut työt on toteutettu.
- Omana työnä suunnitellut työt etenivät suunnitellusti. Toteutettu mm seuraavat kohteet:

L. J. M. V. K. K. - GT

- Kaavateiden saneeraus:
 - Vuosselintie
 - Talvijärventie
- Liikenneturvallisuuskohteet:
 - Nilonkoulun ympäristö
 - Maikuntien hidaste
 - Uusi KLV välillä Maikuntie – Ansakierros
- Rakentaminen
 - Kelantien päällystäminen
 - Katuvalaistukset
 - Kutuperä
 - Lämsäntie
 - Piskamontie
 - Koulurinteentie
 - Kylpylätien LP-alue
 - KLV Ouluntaival-Torankijärven ulkoilureitti
 - Torankijärven ulkoilureitti rakennettu, lukuun ottamatta viimeistelytyötä, valaistusta ja varusteita
 - Muistomerkkien yms opasteiden uusiminen
- Yksityistiet
 - Moisasensuontie sillan kunnostaminen
- Viherrakentaminen
 - Kukuramaan puisto, rakentamista jatkettu määrärahojen puitteissa.
 - Kirkkolahden sillan Lahdentauksen puoleinen puistoalue.
 - Kelanrannan viher- ja pysäköintialueet

Kunnallistekniikan tulosalueella toimintatuottojen lasku on ollut tuntuva (3 %). Palveluiden ostot laskeneet edellisvuoden tasosta 6 %, silti ylitys oli 6 %. Henkilöstökulut ovat laskeneet 11 % edellisvuoteen verrattuna, alitusta liki 6 %. Aineet ja tarvikkeet määrärahan osalta on laskua edellisvuodesta noin 7 %, alitus on samaa luokkaa. Kokonaisuutena kunnallistekniikka – tulosalue alitti raaminsa 340 790 eurolla.

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Liik. al hoito ilman viheral. m2	0,86	0,73
Toimintamenot euro/asukas	303	303
Jätehuoltomenot	1 151 969	1 242 262
Jätehuoltomenot euro/asukas	73	79
Toimintakate euro/asukas	-170	-149

L. M. T. K. 65

Laskennallisesti eriytetyt yksiköt

Maankäyttösopimusyksikkö

Toiminta-ajatus

Maankäyttösopimusten perusteella tulleiden velvoitteiden ja kaupunkiympäristön kehittäminen maankäyttösopimuksilla tulleilla varoilla. Sopimusten velvoitteet ja varat seurataan kaava-alueittain erikseen; Länsi-Ruka, Ruka, Kirkonkylä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Laskennallisesti eriytetystä maankäyttösopimusyksiköstä tuloutettiin yhteensä 60169 euroa Rukan kaupunkiympäristön kehittämiseen. Talousarviossa hankkeita arvioitiin olevan 500 000 euron edestä.

Suurin yksittäinen toteutettu kohde vuoden 2015 aikana oli erilliset kevyenliikenteen väylät 44 571 euroa.

Talous ja tunnusluvut

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Toimintamenot (ulkoiset)	70 000	0
Toimintamenot (sisäiset)	15 000	15 000
Toimintatulot (ulkoiset)	100 000	46 631
Toimintatulot (sisäiset)		0
Toimintakate (ulkoiset)	30 000	46 631
Toimintakate (yhteensä)	15 000	31 631

Rukan pysäköintilaitos

Toiminta-ajatus

Rukan Pysäköintilaitos tarjoaa pysäköintipalveluita Länsi-Rukan kävelykylän asiakkaille, majoitus- ja muille kaupallisille kävijöille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pysäköintilaitokseen on sijoitettu vuokraamalla yläpuolisten kiinteistöjen velvoite-pysäköintipaikat.

Laitoksen toteuttajana ja ylläpitäjänä kaupunki järjestää alueen asiakkaille maksullisia pysäköintipalveluita.

Yksikön talous muodostuu hallirakennuksesta, sen ylläpito- ja hoitomenoista, kannen yläpuolisten tonttien 104/4, 104/3, 99/1, 118/2 ja 120/1 (50 %) maanvuokrasta, pysäköinti sekä velvoitepaikkatuloista sekä hallin toteuttamista varten otetuista lainoista ja niiden hoitomenoista.

Pysäköintihallin kävijämäärä oli vuonna 2015 yhteensä 38 500 ajoneuvoa. Täyttöaste oli keskimäärin 19 % (kuukausittaisen täyttöasteen vaihteluväli 4 – 43 %). Positiivinen

L. M. T. K. 65

toimintakate on laskenut edellisvuodesta 9 235 euroa (1,8 %), joka johtuu siitä että toimintakulut ovat kasvaneet edellisvuodesta 11 % ja tulot laskivat 0,3 %. Tilikauden ylijäämä 145 428 euroa on kirjattu taseelle omiin pääomiin. Edellisvuosien kumulatiivinen ylijäämä on vielä 583 500 euroa negatiivinen.

	TA 2015 (muutettu)	TP 2015
Toimintamenot (ulkoiset)	100 000	97 498
Toimintamenot (sisäiset)		11 694
Toimintatulot (ulkoiset)	660 000	614 275
Toimintatulot (sisäiset)		0
Toimintakate (ulkoiset)	560 000	516 777
Toimintakate (yhteensä)	560 000	505 083

Lp. M.V. KK.

Investointimäärärahojen ylitykset

Talousarvion investointiosassa kohteille myönnetty määrärahat ovat irtaimistomäärärahojen osalta toimialakohtaisesti sitovia, rakentamismäärärahojen osalta hankeryhmittäin sitovia. Yli 200 000 euron hankkeiden osalta määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia. Kun hanke ajoittuu useammalle vuodelle, sitovuustasona on hankkeen kokonaiskustannusarvio.

Investointien toteutumisaste oli 64 % (tilanne 2.2.2016). Määräraha (muutettu) vuodelle 2015 oli nettomenoina 6 803 000 euroa. Investointiryhmittäin eriteltynä ylitykset vuoden 2015 talousarvioon ja siihen valtuuston päätöksiin tehtyihin muutoksiin nähdessä:

Irtaimisto

Irtaimisto, yhdyskuntatekniikka	TA15(muut.)	Toteutuma	Ylitys
	-150 000	-161 721	11 721

Toimialan irtaimisto- hankintamääräraha ylittyi, koska on jouduttu hankkimaan toimialan käyttöön Konica – kopiokone (15 475 euroa, alv 0 %) ON-Tuotteen konkurssin seurauksena.

Kokonaisuutena irtaimisto- ryhmä alittui 92 455 (14,4 %).

Perusinfrastrukturi

Perusinfrastrukturi – investointiryhmä on alittunut 1 471 641 euroa, mutta siihen sisältyy hankekohtaisia ylityksiä seuraavasti:

	TA15 (muut.)	Toteutuma	Ylitys
1. Kuusamon kaupungin ympäristö hankeohjelma	-350 000	-382 125	32 125

Ympäristöhankeohjelmaan sisältyvän Torankijärven ympärysreitin (150 000 euroa) kustannukset ovat ylittyneet 37 069 eurolla, koska rakennekerrosten ajo tuli tehdä talvityönä, jotta reitti voitiin ottaa käyttöön kaudelle 2015-2016.

L.M. M.G. K.K. GT

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Asunnot

Yhtiön tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisten vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi huomioiden taloudelliset ja toiminnalliset vaatimukset. Yhtiön omistuksessa on 46 kohteessa yhteensä 911 huoneistoa ja 60 paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö.

Kaikkien kohteiden yhteenlaskettu huoneistoala on 55 321 m².

Toimintakatsaus

Asukkaiden vaihtuvuus on jatkunut edelleen voimakkaana. Noin 38 %:iin yhtiön asunnoista vaihtui vuokralaiset vuoden aikana. Hakijamäärä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Kysyntä kohdistui pääosin pieniin asuntoihin.

Tyhjien asuntojen määrä oli syyskuulle saakka edellisen vuoden kaltainen. Kaupunginvaltuuston ohjeistuksen mukaisesti vuokrattiin turvapaikan hakijoiden käyttöön 41 huoneistoa. Asunnot vuokrattiin SPR:lle ja Coronaria Hoitoketju Oy:lle.

Kuusamon Vuokratalot on jo usean vuoden ajan suorittanut toimenpiteitä, jotka tähtäävät energian säästöön. Energiatehokkuusprojektista tehtiin jatkosopimus Shneider Electric Oy:n kanssa.

Yhtiölle laadittiin talouden tervehdyttämissuunnitelma, jossa mainittuja toimenpiteitä on tehty jo 1990-luvulta lähtien. Vuoden 2015 toimenpiteet kohdistuivat maksuvalmiuden parantamiseen tertier-lainojen maksuaikataulun muutoksella.

Henkilökunta

Yhtiö hoitaa isännöinnin ja pääosan kiinteistönhoitotehtävistä omalla henkilöstöllä. Ostopalveluina hoidetaan kiinteistöjen korjaustoiminta ja taloushallinnon palvelut Kuusamon kaupungilta. Rukalla ja Käylässä kiinteistönhoitotyöt ostetaan Kuusamon kaupungilta. Kaikki työsuhteet kokoaikaiseksi muutettuna oli taloyhtiön palveluksessa vuoden aikana keskimäärin 14 henkeä. Henkilöstö on vähentynyt kahdella henkilöllä parin viime vuoden aikana.

Korjaus- ja uudisrakennustoiminta

Tehostetun palveluasumisen yksikkö valmistui ja otettiin vastaan joulukuussa 2014. Rakennus otettiin käyttöön 1.2.2015. Kohteen isännöinnin hoitaa taloyhtiö. Kiinteistönhoitopalvelut ostetaan Kuusamon kaupungilta. Kohteessa palveluntuottajina toimivat Kuusamon kaupunki ja Coronaria Hoitoketju Oy.

Asuntomarkkinaselvitys

Vuokra-asuntoa haki vuoden 2015 aikana yhteensä 621 ruokakuntaa. Hakijamäärä edelliseen vuoteen verrattuna nousi 5 %. Hakijoista 77 % oli yhden hengen talouksia. Nuorten (alle 25 v.) osuus hakijoista oli n. 38 %.

Vaihtuvuus on pysynyt korkeana jo usean vuoden ajan. Vuoden 2015 aikana yhtiön vuokra-asunnoista n. 38%:iin vaihtui asukkaat.

Turvapaikan hakijoiden käyttöön vuokratut asunnot parantavat käyttöastetta vuoden 2016 puolella. Asunnot vuokrattiin pääosin 1.10.2015 lukien.

L.M. M.T. K.K. 60

Taloudesta

Vuoden 2015 liikevaihto oli 5.891.331,53 euroa. Taseen loppusumma 35.928.688,94 €. Keskimääräinen neliövuokra oli 9,38 €/m²/kk.

Lainoja lyhennettiin 2.283.666,88 €. Lyhennykset toteutuivat pääosin lainanlyhennysohjelman mukaisesti. Tertier-lainojen maksuohjelmaa muutettiin vuosien 2015 – 2021 osalta. Lainanlyhennykset siirrettiin alkavaksi kaksi vuotta myöhemmin. Uutta lainaa nostettiin tehostetun palveluasumisyksikön rakentamiseen sekä yhden bullet-lainan muuttamiseen normaaliksi pankkilainakasi yhteensä 604.138,00 €.

Taseen mukaista rahoitusasemaa saatiin parannettua 472.205,73 €.

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 721.798,98€. Tilinpäätössiirtona tehtiin asuintalo-varaus 447.676,00 €, välittömät verot olivat 1.949,60 €, jonka jälkeen tilikauden tulos näytti voittoa 272.173,38 €.

Tulevaisuuden toimintanäkymät

Hakijakunnan rakenne on edelleen painottunut yhden hengen talouksiin. Nykyinen asuntokanta ei vastaa kysyntään. Pienistä asunnoista on pula ja suurempiin ei välttämättä saada uusia vuokralaisia.

Paikkakunnalta muutetaan pois kuitenkin koko ajan työn, opiskelun ja sosiaalisten suhteiden vuoksi. Tehokkain keino pysyvään käyttöasteen parantamiseen olisikin paikkakunnan myönteinen työpaikkakehitys.

Turvapaikan hakijoiden käyttöön vuokratut asunnot tulevat vuoden 2016 osalta parantamaan käyttöastetta, mikäli muu asuntokysyntä pysyy ennallaan. Tämä näkyy vuoden 2017 vuokranmäärityksessä pienentyneinä tyhjiä asuntojen tulonmenetyksinä.

Korkotaso on viime vuosien aikana pysynyt matalana. Korkotason pysyminen jatkossakin alhaisena vaikuttaisi suotuisasti vuosimaksulainojen takaisinmaksuaikaan, koska vuosimaksussa olevan lyhennyksen osuus kasvaisi. Tämä merkitsisi kokonaislaina-ajan lyhentymistä, mikä parantaisi mahdollisuutta kohteiden peruskorjausten tekemiseen ajallaan. Vuoden 2016 aikana loppuun maksettavan viimeisen konvertointilainan jälkeen pääomamenot tulevat alenemaan merkittävästi nykyisestä.

Toimintaedellytysten ja taloudellisen tilanteen selvittämiseksi CGI Konsultointi Oy laati yhtiölle talouden tervehdyttämissuunnitelman. Suunnitelman mukaisista toimenpiteistä vuoden 2016 aikana on tarkoitus tehdä ns. kiinteistöjen salkutus. Tehtävässä selvityksessä kiinteistöt jaetaan mm. peruskorjattaviin ja mahdollisesti purettaviin kiinteistöihin. Nykyisellä käyttöasteella ei ARA:lta välttämättä saada käyttö- ja luovutusrajoitusten alaisiin kiinteistöihin myyntilupaa.

Konserniyhteistyötä korjaustoiminnan osalta päätettiin jatkaa Kuusamon kaupungin kanssa. Myös taloushallinto (kirjanpito ja palkanlaskenta) hoidetaan ostopalveluna Kuusamon kaupungilta.

Osittainen verovapaus mahdollistaa voiton tekemisen tilinpäätöksessä ja näin vahvistaa taseen omia pääomia.

L.M. M.T. KK GT

Toiminnan tunnuslukuja

Toteutunut vuokra	8,67 €/m ² /kk
Toteutunut käyttöaste	89,00 %
Vuokrasaamiset/vuokratuotot	2,39 %
Vieras pääoma, kaikki	568,06 €/m ²
Vieras pääoma, ARA	201,43 "
Omavaraisuusaste	2,93 %
Quick ratio	0,12
Quick ratio, arava	0,22

Lp. M.V. Kik. 68

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n (KSAK) toimialana on yleishyödyllisenä yhteisönä tarjota koulutusta ja valmennuspalveluja sekä elinkeinotoiminnan ja työmarkkinoiden kehittämispalveluita. Näissä tarkoituksissa se voi ylläpitää aikuis-koulutusta ja kehittämistoimintaa harjoittavia yksiköitä. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa tai hallita kiinteää omaisuutta ja osakkeita.

Yhtiön omistavat Kuusamon kaupunki, Pudasjärven kaupunki ja Taivalkosken kunta. Yhtiön tarjoamat aikuiskoulutus ja elinkeinoelämän kehittämispalvelut tukevat yhtiön osakaskuntien yhteistä aluekehitystyötä sekä koulutus- ja elinkeinopolitiikkaa.

KSAK:n perustehtävänä on auttaa asiakasta nostamaan osaamistasoaan ja parantamaan kilpailukykyään koulutuksen, näyttötutkintojen, valmennuspalvelujen sekä työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan keinoin.

Lisäksi yhtiö pyrkii tuottamaan erilaisia innovatiivisia ratkaisuja ja tehokkaita toimintaprosesseja, jotka perustuvat työ- ja elinkeinoelämän lähtökohdista syntyvien tarpeiden tyydyttämiseen. Yhtiössä kehitettyjä koulutus-, valmennus ja kuntoutuspalveluja tuotetaan ja tarjotaan koko Pohjois-Suomen alueella.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2015 oli 2.883.650 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 4 %. Toimintavuoden 2015 nettotulos oli 10.036 euroa. Yhtiö täytti toistamiseen Kauppalehden Menestyjä-yritys sertifikaatin kriteerit.

Vuoden 2015 toiminnalliseen tulokseen vaikuttivat menestyminen tarjouskilpailuissa, toimiminen koko Pohjois-Suomen alueella, kustannustehokas toiminta sekä peruspalvelujen onnistunut toteutus.

Yhtiö on sijoittanut aiempien vuosien aikana kertynyttä tulosta yhtiön kiinteistöjen kunnostamiseen ja modernisointiin.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Oleellisimmat riskit liittyvät tarjouskilpailuissa menestymiseen, ammatillisen koulutuksen reformin myötä mahdollisesti tulevat muutokset toiminnan rahoitukseen sekä lisäksi sosiaalisen työllistämisen kenttään liittyvien palvelujen kysynnän kehittymiseen.

Talous

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Liikevaihto	3 017 433	2 700 000	2 883 650
Liiketoiminnan muut tuotot	575 251	400 000	402 787
Liikevoitto	165 917	141 000	9 597
Tilikauden tulos	167 550	140 000	10 036
Oma pääoma	3 085 346	3 061 797	3 109 163
Vieras pääoma	1 099 525	700 000	583 005
Tunnusluvut			
Henkilöstön lukumäärä	31	32	29
Quick ratio	3,7	1,9	2,7
Omavaraisuusaste	84 %	85 %	88 %

L.M. M.V. KK.

GT

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n toiminta yhtiöitettiin vuoden vaihteessa. Kuusamon kaupunki omistaa yhtiön 100 %. Yhtiö harjoittaa nuorisolain (72/2006) sekä valtioneuvoston nuorisotyötä ja politiikkaa koskevan asetuksen (103/2006) mukaista valtakunnallista nuorisokeskustoimintaa. Yhtiö jatkaa Kuusamon kaupungin osana vuodesta 1982 toimineen Oivangin nuorisokeskuksen työtä, Nuoriso – ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:nä. Toimintaa johtaa viisijäseninen hallitus yhdessä toimitusjohtajan kanssa.

Kevään 2015 aikana kirkastettiin henkilöstön ja hallituksen kanssa yhtiön toiminnan strategisia painopisteitä vuoteen 2017. Niihin ovat vaikuttaneet taustavaikuttajien kehitysnäkymät ja erityisesti nuorisokeskuksen luomat strategiat, joita on päivitetty. Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n toiminnan painopisteitä ovat seuraavat: leirikoulutoiminta, kansainvälinen nuorisotoiminta, valmentava nuorisotoiminta – Nuotta valmennus, luontomatkailu, majoitus- ja ravitsemistoiminta. Sisäisenä toimintaa tukevana painopisteenä ovat kiinteistöpalvelu, myynti- ja markkinointi sekä hankekoordinointi, hallinto ja henkilöstöpalvelu.

Yhtiön myötä organisaatio on muuttunut lähemmäksi asiantuntijaorganisaatiota, jossa vapaus ja vastuu on jaettu entistä enemmän asiantuntijatasolle. Pääpaino on tekemisellä ja sillä mitä saadaan aikaan, toiminnan tuloksilla. Ongelmien ja virheiden uskotaan tuovan uusia toimintamalleja asiantuntijatasolla. Keväällä pääpaino kehittämisessä oli yhtiöittämisen tuoman muutoksen hyväksymisessä ja ymmärtämisessä. Vuoden 2015 kehittämisessä on ollut mukana muutosten tuomien uusien toimintatapojen kehittäminen ja omaksuminen. Kehittämisen on tapahtunut tekemisen kautta.

Yhtiön hallituksen kokouksia on ollut kahdeksan, joista yksi käytiin sähköpostin välityksellä. Muutoin hallituksen kantaa on tiedusteltu uuden saunarakennuksen kalustehankinnoissa, uusien kotisivujen kehittämisessä, varausjärjestelmän hankinnassa, hankkeiden suunnittelussa. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet yhtiön strategiallapäivään sekä kiinteistöön liittyvän työryhmän työskentelyyn. Hallituksen jäseniä oli mukana kevään tulosneuvotteluissa opetus- ja kulttuuriministerin kanssa. Yhtiön konsernijohtajana kaupungin johtaja tai varalla hallintojohtaja ovat osallistuneet hallituksen kokouksiin. Yhtiökokouksia on ollut yksi. Normaalin omistajaohjauksen lisäksi kaupungin hallitukselle on annettu kuukausittain yhtiön talouskatsaus sekä budjetti ja kaksi osavuosisikatsausta.

Yhtiön ensimmäisenä toimikautena käynnissä olevia hankkeita jatkettiin entiseen malliin ja uusia hankkeita ja projekteja aloitettiin sekä hankehakemuksia lähetettiin rahoittajille. Uuden saunan valmistuttua huhtikuussa 2015, kehitettiin uusia tuotteita jo olemassa oleville ja uusille asiakasryhmille. Muita vuoden 2015 aikana työstytyjä projekteja olivat:

- Uuden saunarakennuksen kalustaminen sekä latu-urien levittäminen ja pohjien uusiminen, 50 000 euroa - hanke jatkuu vuonna 2016
- Luonto kivaksi ja kuvaksi –hanke (60 000 euroa, maksuun 50 % vuonna 2015) aloitettiin syksyllä 2015 ja aluksi tehtiin hankkeeseen liittyvät kalustehankinnat. Hanke jatkuu vuonna 2016, jolloin toteutetaan hankkeen koulutuksellinen puoli sekä tuotteistaminen osaksi teemallista leirikouluohjelmaa
- Lasten ja nuorten osaamiskeskushanke, 50 000 euroa – hanke jatkuu vuonna 2016
- Nuotta-valmennus
- Kansainväliset projektit

L. H. M. T. K. K. 68

Muita toteutuneita projekteja olivat mm.

- Tienvarsiopasteet uusittiin nuorisokeskuksen uuden nimen myötä
- Kotisivut uusittiin ja some –mahdollisuuksia lisättiin
- Myynti siirtyi sähköiseen varausjärjestelmään, joka mahdollistaa mm. tarkan asiakasjaottelun (nuoriso/elinkeino), 24/7 palvelun, laajempien markkinointikanavien hyväksikäytön

Vuoden 2015 merkittävää muutos hallinnollisesti oli toiminnan yhtiöittäminen. Sen työllistävä vaikutus kohdistui alkuvuoteen. Yhtiöittämisen kustannukset olivat ennakoitua suuremmat ja vuoden 2015 ennakoitua voitollista tulosta ei näin ollen ole odotettavissa, vaikka lopullinen tilinpäätös on vielä kesken.

Yhtiöittämisen myötä toiminnan painopisteet päätettiin keväällä 2015, jonka jälkeen kaikki talouden ja henkilöstön ohjaus pohjautui näihin strategisiin painopisteisiin. Niiden perusteella perustettiin kustannuspaikat sisäisen kustannuslaskennan avuksi. Ne otettiin käyttöön vasta loppuvuodesta ja todellinen kustannusten tarkkailu niiden avulla on mahdollista vasta vuoden 2016 aikana. Samalla jaettiin vastuuta asiantuntijata-solle, jonka myötä mm. menojen ja oman työajan tarkkailu on asiantuntijoilla itsellään.

Myynnin avuksi saatiin varausjärjestelmä, jonka kehittäminen saatiin hyvään alkuun vuoden 2015 aikana mm. asiakasrekisterit, tuotteet ja palvelut perustettiin järjestelmään. Perustana kaikelle on nuoriso- ja elinkeinotoiminnan erottaminen niin, että varausjärjestelmää voidaan käyttää raportoinnin avuksi tulevaisuudessa entistä tehokkaammin hyväksi. Toinen etu järjestelmästä on uusien markkinointikanavien mahdollistuminen. Niiden parissa jatketaan kehitystyötä. Varausjärjestelmä mahdollistaa 24/7 palvelut asiakkaalle sekä on-linessa asiakkaan omat varaukset.

Leirikoulutoiminta, valmentava nuorisotoiminta ja siinä Nuotta-valmennus sekä kansainvälinen nuorisotoiminta muodostavat Oivangin nuorisokeskustoiminnan perustan. Näissä toimintakentissä nuorisotoiminta on ollut yleiseen taloudelliseen tilanteeseen nähden yllättävän positiivista. Leirikoulut ovat lisääntyneet käyttöpäivien mukaan 17 % edelliseen vuoteen nähden. Nuotta-valmennuksen myötä saatiin osallisilta erinomaista palautetta ja kaikki toimintaan käytettävissä oleva rahoitus käytettiin suunnitelman mukaisesti ja sen puitteissa järjestetty toiminta tuli silmin nähden tarpeeseen. Kansainvälisen toiminnan kenttä toteutti positiivista palautetta saaneita projekteja paikkakunnan, valtakunnallisten ja kansallisten nuorisotyöntekijöiden kanssa. Pääpaino oli toiminnassa ja kokemuksissa, joita reflektoiin yhteisten palautetilaisuuksien puitteissa. Nuorisotoiminnan rinnalla on kasvussa markkinalähtöiseen elinkeinoon perustuva luontomatkailu, jonka mahdolliset tuotot käytetään nuorten hyväksi.

Kehittämistoimissa vuoden suurin uudistus oli uuden saunarakennuksen ja siihen liittyvien piha-alueiden valmistuminen. Nämä puitteet ovat luoneet uutta tuulta nuorisotoiminnan kehittämiseksi. Parantuneet olosuhteet on huomattu kaikilla tasoilla. Uuden saunan monitoimitila ottaa kansainväliset nuorisoyhteistyökumppanit vieraanvaraisesti vastaan. Vapaana oleva kapasiteetti palvelee kokousvieraita, joiden avulla saamme nuorisokeskustietoutta markkinoitua näyttävästi. Mahdollinen tuotto ohjataan nuorten hyväksi. Muissa projekteissa pääpaino oli luontomatkailuun liittyvien la-tuolojen kehittämisprojektin eteenpäin viemisessä. Leirikoulujen tueksi valmisteilla on mielenkiintoisia nuorten luonto-osaamisen kehittämiseen tarkoitettuja työkaluja Luonto kivaksi ja kuvaksi –hankkeen edetessä. Lasten ja Nuorten osaamiskeskushanke on tuonut luontoon liittyviä koulutustilaisuuksia Oivankiin. Näitä projekteja on tarkoitus jatkaa seuraavana vuonna.

Hyvää palautta ja kiitosta nuorisotoiminnan lisäksi on saanut ravitsemispalvelut lähes jokaiselta vierailijalta. Erityisesti arvokkaana on pidettävä nuorten palautetta ruoasta,

Lp. M.S. KK. GT

se on oletettavasti suora ja haastava asiakasryhmä ateriapalveluja ajatellen. Ravitsemispalveluja kehitetään edelleen mm. uusia nuorille maistuvia kalatuotteita kokeilun laajemmalle käyttäjäkunnalle. Vuoden 2016 haasteena on saada kaiken palvelun perustana olevat majoitustilat vastaamaan tämän hetken palvelutasoa. Lisäksi haasteena on Oivangin ranta-alueen parempi hyödyntäminen nuorison käyttöön. Opimisen tukena olevat aktiviteetit vaativat jatkuvaa kehittämistä, sillä monet oppilaitokset ovat valinneet Oivangin kumppanikseen jo usean vuosikymmenen ajan.

Yhtiön talouden ensimmäinen vuosi keräsi suoraan myynnistä saatua liikevaihtoa 586 092 euroa (budjetti 580 000 euroa). Liiketoiminnan muita tuottoja ovat rahoittajalta saatu toiminta-avustus 250 000 euroa sekä hankkeista ja projektirahoista saatu tuotto yhteensä 439 599 euroa (budjetti 440 000 euroa).

	EUROA
Liikevaihto	586 092
Liiketoiminnan muut tuotot	439 500
- Materiaalit ja palvelut	1754 778
- Henkilöstökulut	507 277
- Poistot ja arvonalennukset	31 385
- Liiketoiminnan muut kulut	310 942
= Liikevoitto	1 210
- Rahoitustuotot ja kulut	30
- Tuloverot	282
= Tilikauden voitto	897

L.H. M.T. KK. 65

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Yleistä

Naturpolis Oy:n toiminnan tavoitteena on yritysten kasvun tukeminen, toimialojen kilpailukyvyyn vahvistaminen ja alueen vetovoiman lisääminen. Vuoden 2015 toiminta perustui toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehityspalveluihin, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Yrityskehityspalveluiden tavoitteena on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluekehityspalveluiden osalta on tavoitteena muodostaa ohjelmallinen kokonaisuus. Aluekehityspalveluilla parannetaan alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa. Toimintavuoden aikana on valmisteltu Kuusamon kaupunkistrategiaan ja Taivalkosken elinvoimaohjelmaan pohjautuvaa Koillismaan 2014+ elinvoimaohjelmaa. Näiden pohjalta on jätetty ensimmäiset kehittämissuunnitelmat Pohjois-Pohjanmaan liittoon. Ohjelmatyö on toteutettu yhdessä yrittäjäjärjestöjen sekä kuntien viranhaltijoiden kanssa.

Operatiivinen toiminta

Vuoden 2015 toiminta perustui toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehityspalveluihin, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Yrityskehityspalveluiden tavoitteena on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluekehityspalveluiden osalta on tavoitteena muodostaa ohjelmallinen kokonaisuus. Aluekehityspalveluilla parannetaan alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa.

Yrityskehityspalvelut

Naturpolis Oy:n asiakastietojärjestelmään kirjattiin yhteensä 468 yrityskehityspalveluiden neuvontatapaamista. Yrityskehityspalveluiden neuvontapalvelut kattoivat kaikki yritystoiminnan elinkaaren mukaiset tehtävät: aloittavat yrittäjät, kasvavat yritykset ja yritysten muutostilanteet. Taivalkoskella neuvontatapaamisia oli 175 ja Kuusamossa 293. Näistä tapaamisista kohdistui yrittäjyyttä suunnitteleviin ja/tai aloittaneisiin yrityksiin Taivalkoskella 42 ja Kuusamossa 102.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat omistajakuntien Taivalkosken ja Kuusamon lisäksi Oulun kauppakamarin Koillismaan osasto, Yritys-Suomi Koillismaa ja seudulliset yritys- ja palvelut, Taivalkosken elinvoimatyöryhmä, Taivalkosken Yrittäjät ry, Taivalkosken Matkailuyhdistys ry, Kuusamon Yrittäjät ry, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy, Kainuun Ammattiopisto, Oulun Seudun Ammattiopisto, ELY-keskus ja Finnvera.

Yritys-Suomi Koillismaan ja seudullisten yritys- ja palveluiden tärkeimpiä tehtäviä olivat Yrittäjäpäivän järjestelytehtävät, Yritys-Suomi Koillismaan seutuvuorokäynnin päivittäminen ja infotilaisuudet seudullisten yritys- ja palveluiden palveluista. Yrityskehittäjä Kari Sirviö toimi kauppakamariosaston asiamiehenä. Yrityksiin jalkautumisia jatkettiin kuntien poliittisen- ja virkamiesjohdon sekä Naturpolis Oy:n edustajien yhteistyönä. Tavoitteena toiminnassa oli elinkeinoelämän ja julkisen sektorin vuorovaikutuksen lisääminen. Barentsin alueen urakkatarjouspyyntöjen välittämistä jatkettiin toimialueen yrityksille ja järjestettiin yksi Barents Road Show -tapahtuma Kuusamossa. Vuoden aikana järjestettiin yrityksille kolme myynnin kehittämiseen liittyvää koulutusta, joihin osallistui yhteensä noin 130 henkilöä. Henkilöresursseina oli kaksi yrityskehittäjää, toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella.

L.H. M.V. K.K. GF

Aluekehityspalvelut

Aluekehityspalveluilla vahvistettiin seudun elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä edistämällä ja koordinoimalla Koillismaa 2014+ elinvoimaohjelman toimeenpanoa. Elinvoimaohjelman toteutumista seurattiin kuukausittain päivittämällä elinvoimataulukon tietoja. Toimintaa linjasivat kuntien vuoden 2015 toimintasuunnitelmat. Elinvoimatoimenpiteiden valmistelun ja seurannan lisäksi toiminta painottui vahvasti hanketoimintaan ja sen kehittämiseen. Sidosryhmätyötä tehtiin mm. yrittäjäjärjestöjen, matkailuyhdistysten, oppilaitosten, kuntien, rahoittajien, tutkimuslaitosten, kehittämisorganisaatioiden, TE-hallinnon ja Metsähallituksen kanssa.

Vuonna 2015 käynnistyivät ohjelmakauden 2014-2020 ensimmäiset uudet kehittämishankkeet:

- Elintarvikkeista ja luonnosta elinvoimaa Koillismaalle
- Kesämatkailun Master plan
- Uusia liikeideoita ja työpaikkoja
- Slow Adventure in Northern Territories
- Rajavesistöyhteistyön kehittäminen ja kalakantojen kestävä käyttö
- Tapahtumatuotannon kehittäminen Koillismaalla
- Arctic Image – aluemarkkinointi AV-sisältöjä hyödyntäen

Lisäksi valmisteltiin uusia hankkeita maaseudun kehittämiseen, biotalouteen ja matkailuun. Rahoitushakemukset jätettiin Tilalle uudistuva yrittäjyys –hankkeesta, Bioproduct Investments in KuusamoRegion –hankkeesta sekä Flavours of Kuusamo Lapland –yritysryhmähankkeesta.

Hankkeet ja kehittämistoimenpiteet, joille myönnettiin/ jotka saivat rahoitusta seudullisesta kehittämisrahastosta vuonna 2015 (muut kuin Naturpolioksen hallinnoimat):

- Lapland the North of Finland, imagomarkkinointihankkeen jatko
- Oman elämänsä sankari –vaikuttajaverkoston toiminta
- PK-yritysten omistajanvaihdosten muutostilanteiden hallinta -hanke
- Hankinta-asiamiespalvelu Pohjois-Pohjanmaalle –hanke
- Matkailun ja hyvinvoinnin kehittäminen seutukaupungeissa
- Barentskeskus Finland Oy:n rahoitus
- Lentoyhteyksien kehittäminen
- Forever Young –tv-sarja
- Tukea ja tehoa järjestöjen työllistämiseen –hanke
- Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan matkailukehitys – Yhteistoiminta, aluetalous ja ennuste –hanke
- Ilojen törmällä –kirja
- Rakennuskivituotannon resurssitehokkuuden kehittämishanke
- Puunet – Puurakentamisen verkko-osaamiskeskus
- Britticharterin markkinointituki
- Metallipitoisten hulevesien ja käsiteltyjen jätevesien puhdistustehokkuuden parantaminen luonnonmateriaaleilla

Aluemarkkinointi

Aluemarkkinoinnilla tuetaan yrittäjyyttä ja toimintaympäristön kehittämistä sekä lisään alueen houkuttelevuutta yritysten, investointien ja uusien asukkaiden saamiseksi Koillismaalle. Tärkeimmät markkinointivälineet ovat olleet internet-sivut, sähköinen uutiskirje sekä sosiaalinen media. Lukuisat alueella järjestetyt tapahtumat tukevat aluemarkkinointia niiden saaman medianäkyvyyden kautta.

L.M. M.V. K.K. 65

Ajankohtaisista asioista tiedotettiin pääasiassa lehdistötiedottein sekä sähköisiä medioita (www-sivut, facebook) hyödyntämällä. Paikallislehdet uutisoivat yhtiön toiminnasta säännöllisesti (hankkeet, tapahtumat ym.), ja tapahtumia markkinoitiin myös lehti-ilmoituksin. Kuusamo Region – sähköinen uutiskirje julkaistiin kuusi kertaa vuoden aikana ja sen jakelulistalla on noin 700 vastaanottajaa.

Valtakunnallisen Matka hyvään kuntoon –kiertueen pilotointi toteutettiin yhteistyössä Kunnossa kaiken ikää (KKI) –ohjelman sekä Kuusamon Yrittäjät ry:n kanssa. Pilotointi julkistettiin Tuottavuuden työkalut –tilaisuudessa yrittäjäviikolla 1.9.2015. Yhteistyössä Kuusamon Yrittäjät ry:n kanssa toteutettiin Koillismaa Business Forum –tapahtuma, joka pidettiin Ruka Nordicin yhteydessä 26.11.2015. Seminaariin saatiin valtakunnallisesti tunnettuja puhujia ja siihen osallistui noin 70 henkilöä.

Aluemarkkinoinnissa hyödynnettiin käynnissä olevia hankkeita ja niiden markkinointitoimenpiteitä. Toteutettiin mm. Uusia liikeideoita ja työpaikkoja –hankkeen neljän viikon markkinointikampanja Radio Kajauksessa. Samalla markkinoitiin yhtiötä sekä aluetta. Alkusyksystä käynnistettiin Interreg Nord –rahoitteinen Arctic Image – aluemarkkinointi AV-sisältöjä hyödyntäen –yhteishanke.

Talouden tunnusluvut

Talous

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Liikevaihto	799 906	634 681	1 088 494
Liiketoiminnan muut tuotot, (lähinnä hankkeet)	488 445	429 124	431 929
(Käyttökate) Liikevoitto	-584	0	36 742
Tilikauden tulos	-5 131	0	34 459

Oma pääoma	365 198	471 494	436 889
Vieras pääoma	190 727	350 000	243 269

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Henkilöstön lkm	14	13	13
Palkat€ / henkilö	52 629	48 127	52 428
Asiakaskontaktit	700		1500
Yrityskehitysohj. yrit.			

L.M. M.T. K.K. G.T.

Käyttötalouden toteutumisvertailu

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kaupunginhallitus/Keskushallinto						
Tulot, ulkoiset	659 900		659 900	777 220	-117 320	117,8
Tulot, sisäiset	9 020 000		9 020 000	9 128 161	-108 161	101,2
Tulot, yht.	9 679 900		9 679 900	9 905 381	-225 481	102,3
Valm. omaan käyttöön				1 191	-1 191	
Menot, ulkoiset	-11 576 900	56 800	-11 520 100	-11 306 673	-213 427	98,1
Menot, sisäiset	-1 560 100		-1 560 100	-1 547 573	-12 527	99,2
Menot, yht.	-13 137 000	56 800	-13 080 200	-12 854 246	-225 954	98,3
Toimintajäämä	-3 457 100	56 800	-3 400 300	-2 947 674	-452 626	86,7
Perusturvalautakunta						
Tulot, ulkoiset	10 568 026		10 568 026	9 963 234	604 792	94,3
Tulot, sisäiset				94 266	-94 266	
Tulot, yht.	10 568 026		10 568 026	10 057 500	510 526	95,2
Valm. omaan käyttöön					0	
Menot, ulkoiset	-58 832 026	-2 556 800	-61 388 826	-60 590 102	-798 724	98,7
Menot, sisäiset	-6 173 070		-6 173 070	-6 327 556	154 486	102,5
Menot, yht.	-65 005 096	-2 556 800	-67 561 896	-66 917 658	-644 238	99,0
Toimintajäämä	-54 437 070	-2 556 800	-56 993 870	-56 860 158	-133 712	99,8
Kasvatus- ja sivistyslautakunta						
Tulot, ulkoiset	1 979 440		1 979 440	2 340 953	-361 513	118,3
Tulot, sisäiset	77 470		77 470	103 660	-26 190	133,8
Tulot, yht.	2 056 910		2 056 910	2 444 613	-387 703	118,8
Valm. omaan käyttöön						
Menot, ulkoiset	-28 046 440	-350 000	-28 396 440	-28 210 183	-186 257	99,3
Menot, sisäiset	-8 587 720		-8 587 720	-8 745 876	158 156	101,8
Menot, yht.	-36 634 160	-350 000	-36 984 160	-36 956 058	-28 102	99,9
Toimintajäämä	-34 577 250	-350 000	-34 927 250	-34 511 445	-415 805	98,8
Nuorisokeskus Oivanki						
Tulot, ulkoiset			0	147	-147	
Tulot, sisäiset					0	
Tulot, yht.	0		0	147	-147	
Valm. omaan käyttöön						
Menot, ulkoiset			0	45	-45	
Menot, sisäiset			0	37	-37	
Menot, yht.	0		0	81	-81	
Toimintajäämä	0		0	228	-228	

L.M. M.T. KK. 68

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Yhdyskuntatekniikka						
Tulot, ulkoiset	4 836 200		4 836 200	5 172 975	-336 775	107,0
Tulot, sisäiset	12 072 320		12 072 320	12 588 774	-516 454	104,3
Tulot, yht.	16 908 520		16 908 520	17 761 749	-853 229	105,0
Valm. omaan käyttöön	400 000		400 000	495 436	-95 436	123,9
Menot, ulkoiset	-12 806 200		-12 806 200	-12 622 057	-184 143	98,6
Menot, sisäiset	-4 833 900		-4 833 900	-5 267 198	433 298	109,0
Menot, yht.	-17 640 100	0	-17 640 100	-17 889 255	249 155	101,4
Toimintakate	-331 580	0	-331 580	367 930	-699 510	-111,0
Maankäyttösovimukset						
Tulot, ulkoiset	100 000		100 000	46 631	53 369	46,6
Tulot, sisäiset						
Tulot, yht.	100 000		100 000	46 631	53 369	46,6
Menot, ulkoiset	-70 000		-70 000		-70 000	0,0
Menot, sisäiset	-15 000		-15 000	-15 000	0	100,0
Menot, yht.	-85 000		-85 000	-15 000	-70 000	17,6
Toimintakate	15 000		15 000	31 631	-16 631	210,9
Rukan pysäköintilaitos						
Tulot, ulkoiset	660 000		660 000	614 275	45 725	93,1
Tulot, sisäiset					0	
Tulot, yht.	660 000		660 000	614 275	45 725	93,1
Menot, ulkoiset	-100 000		-100 000	-97 498	-2 502	97,5
Menot, sisäiset				-11 695	11 695	
Menot, yht.	-100 000	0	-100 000	-109 193	9 193	109,2
Toimintakate	560 000	0	560 000	505 083	54 917	90,2
Yhteiset erät						
Tulot, ulkoiset	200 000		200 000	93 438	106 562	46,7
Tulot, sisäiset						
Tulot, yht.	200 000		200 000	93 438	106 562	46,7
Menot, ulkoiset	-28 000		-28 000	-35 563	7 563	127,0
Menot, sisäiset					0	
Menot, yht.	-28 000		-28 000	-35 563	7 563	127,0
Toimintajäämä	172 000		172 000	57 875	114 125	33,6

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Yhteensä						
Tulot, ulkoiset	19 003 566		19 003 566	19 008 873	-5 307	100,0
Tulot, sisäiset	21 169 790		21 169 790	21 914 861	-745 071	103,5
Tulot, yht.	40 173 356		40 173 356	40 923 734	-750 378	101,9
Valm. omaan käyttöön	400 000		400 000	496 627	-96 627	124,2
Menot, ulkoiset	-111 459 566	-2 850 000	-114 309 566	-112 862 031	-1 447 535	98,7
Menot, sisäiset	-21 169 790		-21 169 790	-21 914 861	745 071	103,5
Menot, yht.	-132 629 356	-2 850 000	-135 479 356	-134 776 892	-702 464	99,5
Toimintakate/-jäämä	-92 056 000	-2 850 000	-94 906 000	-93 356 531	-1 549 469	98,4

L.M. M.V. KK. 65

Tuloslaskelman toteutuminen

Ulkoinen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös	Poikkeama	Tot-%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	6 150 626		6 150 626	6 222 118	-71 492	101,2
Maksutuotot	6 486 330		6 486 330	6 440 005	46 325	99,3
Tuet ja avustukset	2 035 675		2 035 675	1 875 391	160 284	92,1
Vuokratuotot	4 013 835		4 013 835	4 127 424	-113 589	102,8
Muut toimintatuotot	317 100		317 100	343 935	-26 835	108,5
Toimintatuotot	19 003 566		19 003 566	19 008 873	-5 307	100,0
Valmistus omaan käyttöön	400 000		400 000	496 627	-96 627	124,2
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-39 900 817	-422 600	-40 323 417	-40 008 846	-314 571	99,2
Henkilöstökorvaukset	357 470		357 470	799 317	-441 847	223,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-11 347 832	-80 780	-11 428 612	-11 082 616	-345 996	97,0
Muut henkilösivukulut	-2 284 182	-15 270	-2 299 452	-2 344 616	45 164	102,0
Henkilöstökulut	-53 175 361	-518 650	-53 694 011	-52 636 761	-1 057 250	98,0
Palvelujen ostot	-44 286 331	-2 016 350	-46 302 681	-46 446 777	144 096	100,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 834 578	35 000	-6 799 578	-6 529 616	-269 962	96,0
Avustukset	-5 532 856	-350 000	-5 882 856	-5 573 472	-309 384	94,7
Vuokramenot	-1 376 284		-1 376 284	-1 358 347	-17 937	98,7
Muut toimintakulut	-254 156		-254 156	-317 058	62 902	124,7
Toimintakulut	-111 459 566	-2 850 000	-114 309 566	-112 862 031	-1 447 535	98,7
Toimintakate	-92 056 000	-2 850 000	-94 906 000	-93 356 531	-1 549 469	98,4
Verotulot	52 519 000		52 519 000	52 713 606	-194 606	100,4
Valtionosuudet	43 637 000		43 637 000	44 846 208	-1 209 208	102,8
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot			0	27 866	-27 866	
Muut rahoitustuotot			0	1 664 135	-1 664 135	
Korkokulut			0	-519 544	519 544	
Muut rahoituskulut			0	-121 928	121 928	
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	1 050 529	-1 050 529	
Vuosikate	4 100 000	-2 850 000	1 250 000	5 253 812	-4 003 812	420,3
Poistot ja arvonalentumiset	-4 800 000		-4 800 000	-5 146 754	346 754	107,2
Tilikauden tulos	-700 000	-2 850 000	-3 550 000	107 058	-3 657 058	-3,0
Rahastojen vähennys	700 000		700 000	527 410	172 590	75,3
Tilikauden ylijäämä	0	-2 850 000	-2 850 000	634 468	-3 484 468	-22,3

L. P. M. V. K K 65

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
Verotulot	52 519 000		52 519 000	52 713 605,60	194 605,60	100,4
Kunnan tulovero	42 451 000		42 451 000	42 245 506,11	-205 493,89	99,5
Kiinteistövero	6 975 000		6 975 000	6 873 090,05	-101 909,95	98,5
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 093 000		3 093 000	3 595 009,44	502 009,44	116,2
Valtionosuudet	43 637 000		43 637 000	44 846 208,00	1 209 208,00	102,8
Kunnan peruspalv. vo (ilman tas.)	35 310 000		35 310 000	36 403 858,00	1 093 858,00	103,1
Verotuloihin perustuva vo	10 470 000		10 470 000	10 470 444,00	444,00	100,0
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-2 143 000		-2 143 000	-2 028 094,00	114 906,00	94,6
	Tulovero-%			Verotettavat ansio- ja pääomatulot	Muutos-%	
Verovuosi 1998	18,00			142 349 173,61		
Verovuosi 1999	18,00			144 057 046,82	1,20	
Verovuosi 2000	18,00			149 488 972,09	3,80	
Verovuosi 2001	18,00			154 914 859,78	3,63	
Verovuosi 2002	18,00			159 110 334,11	2,71	
Verovuosi 2003	18,00			163 416 300,00	2,71	
Verovuosi 2004	18,00			166 489 206,94	1,88	
Verovuosi 2005	18,00			169 974 705,28	2,09	
Verovuosi 2006	18,75			177 142 526,45	4,22	
Verovuosi 2007	18,75			188 738 742,77	6,55	
Verovuosi 2008	18,75			198 219 982,35	5,02	
Verovuosi 2009	18,75			195 125 866,67	-1,56	
Verovuosi 2010	19,50			195 671 717,95	0,28	
Verovuosi 2011	19,50			199 226 092,31	1,82	
Verovuosi 2012	19,50			202 425 107,69	1,61	
Verovuosi 2013	19,50			209 616 661,54	3,55	
Verovuosi 2014	20,00			211 044 960,00	0,68	
Verovuosi 2015	20,00					
Kiinteistöveroprosentit						
Yleinen	1,10 %					
Vakituinen asuinrakennus	0,50 %					
Muu asuinrakennus	1,10 %					
Voimalaitokset	2,50 %					
Yleishyödylliset yhteisöt	-					
Rakentamaton rakennuspaikka	-					

L.M. M.V. KK. 65

9.2. Investointiosan toteutuminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto investointien toteutumasta, jonka nettomääräinen loppusumma on 4,4 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien toteutumaprosentti oli 64,0 muutettuun talousarvioon nähden, joten nettomääräisesti investoinnit toteutuivat alle talousarvion, euromääräinen alitus 2.447.923,44 euroa.

	Kustannusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot.-%	Kust.arv käyt. %
INVESTOINNIT									
IRTAIMISTO									
Keskushallinto/ Irtaimisto									
Menot	-186 000		-90 000		-90 000	-67 581	-22 419	75,1	
Tulot									
Nettomeno	-186 000		-90 000		-90 000	-67 581	-22 419	75,1	
Perusturva/ Irtaimisto									
Menot	-620 000		-300 000		-300 000	-218 281	-81 719	72,8	
Tulot									
Nettomeno	-620 000		-300 000		-300 000	-218 281	-81 719	72,8	
Sivistys/ Irtaimisto									
Menot	-223 200		-100 000		-100 000	-99 962	-38	100,0	
Tulot									
Nettomeno	-223 200		-100 000		-100 000	-99 962	-38	100,0	
Yhdyskuntatekniikka/ Irtaimisto									
Menot	-384 400		-150 000		-150 000	-161 721	11 721	107,8	
Tulot									
Nettomeno	-384 400		-150 000		-150 000	-161 721	-35 111	107,8	
IRTAIMISTO									
Menot	-1 413 600		-640 000		-640 000	-547 545	92 455	85,6	
Tulot						0			
Nettomeno	-1 413 600		-640 000		-640 000	-547 545	-92 455	85,6	

Lm. M.V.

KK. GT

	Kustan- nusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
KAUPUNGIN PERUSPALVELUTUOTANTOA TUKEVAT INVESTOINNIT									
OMAISUUDEN KUNNOSSAPITO JA KEHITTÄMINEN									
Terveyskeskuksen tilojen muutokset ja saneeraukset									
Menot	-992 000	-146 654	-400 000		-400 000	-217 769	-182 231	54,4	46
Tulot									
Nettomeno	-992 000	-146 654	-400 000		-400 000	-217 769	-182 231	54,4	46
Uimahallin peruskorjaus									
Menot	-2 200 000		-1 100 000		-1 100 000	-1 037 401	-62 599	94,3	58
Tulot	740 000		666 000		666 000	608 000	58 000	91,3	102
Netto	-1 460 000		-434 000		-434 000	-429 401	-4 599	98,9	36
Jää/monitoimihallin rakentaminen									
Menot	-3 100 000		-100 000		-100 000	-80 843	-19 157	80,8	3
Tulot	740 000								
Netto	-2 360 000		-100 000		-100 000	-80 843	-19 157	80,8	4
Nilon ja Nilonkankaan koulupiha-al. Saneeraus									
Menot	-248 000		-200 000		-200 000	-197 183	-2 817	98,6	99
Tulot									
Nettomeno	-248 000		-200 000		-200 000	-197 183	-2 817	98,6	99
Torangin koulun peruskorjaus									
Menot	-496 000	-50 000	-150 000		-150 000	-95 854	-54 146	63,9	36
Tulot	74 400								
Nettomeno	-421 600		-150 000		-150 000	-95 854	-54 146	63,9	28
Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden ja leikkivälineiden peruskorjauksia									
Päiväkotien ja koulujen piha-al. Peruskorjaukset									
Menot	-446 400		-200 000		-200 000	-166 068	-33 932	83,0	46
Tulot									
Nettomeno	-446 400		-200 000		-200 000	-166 068	-33 932	83,0	46
Kirjaston sisääkäynnin esteettömyys									
Menot	-198 400		-160 000		-160 000	-149 685	-10 315	93,6	94
Tulot									
Nettomeno	-198 400		-160 000		-160 000	-149 685	-10 315	93,6	94
Valmiussuunnitteluun liittyvät työt									
Menot	-310 000		-100 000		-100 000	-3 988	-96 012	4,0	2
Tulot									
Nettomeno	-310 000		-100 000		-100 000	-3 988	-96 012	4,0	2
Rukan pysäköintilaitoksen tekn. uusiminen									
Menot	-186 000		-150 000		-150 000	0	0,0	0	0
Tulot	62 000		50 000		50 000				
Nettomeno	-124 000		-100 000		-100 000	0	0,0	0	0

L.M. M.T. Kk. 65

	Kustan- nusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust arv käyt. %
Kiinteistöjen peruskorjaus + takuuaian työt (yhdyskuntatekniikka)									
Menot	-1 984 000		-600 000		-600 000	-591 747	-1 191 747	98,6	37
Tulot						9 500			
Nettomeno	-1 984 000		-600 000		-600 000	-582 247	-1 182 247	97,0	36
Sisäverkkojen rakentaminen						-4 710			
Kiinteistöjen valvonta ja automatiikka						-22 076			
Kiinteistöjen energiasäästösop. ja selvitykset						-34 426			
Vesikattojen ym. saneeraus						-13 178			
Kiinteistöjen muutos ja saneeraustyöt						-57 059			
Tekninen kohdentamattomat/saneeraus + takuujantyöt						-8 591			
Kiinteistöjen energiasaneeraukset						-14 566			
Terv.keskuksen alakattojen puhdistus						-24 355			
Nilon koulun ruokalan remontti						-47 841			
Kaupungintalon INVA-WC						-8 063			
Juustokairan esikäsittelyaltaat						-5 775			
Nilon koulun luokkatilojen muutokset						-132 815			
Opetusmaatilain muutostyöt						-26 871			
Porkkatörmän palvelukeskuksen muutostyöt						-39 079			
Kirjaston valaistuksen uudistus						-46 186			
Museo (Salmivaara -talon pystytys)						-3386			
Käylän koulun peruskorjaus v. 2015-2016						-102 770			
Kaupungin peruspalvelua tukevat investoinnit yhteensä									
Omaisuuksien kunnossapito ja kehittäminen									
Menot	-10 160 800	-196 654	-3 160 000	0	-3 160 000	-2 540 540		80,4	
Tulot	1 616 400	0	716 000	0	716 000	617 500			
Nettomeno	-8 544 400	-196 654	-2 444 000	0	-2 444 000	-1 923 040	-520 960	78,7	
KAUPUNGIN PERUSPALVELUTUOTANTOA TUKEVAT INVESTOINNIT									
UUDISRAKENTAMINEN									
Keva-keskuksen laajennus 2015-2017									
Menot				-70 000	-70 000	-28 326	-41 674	40,5	
Tulot									
Nettomeno				-70 000	-70 000	-28 326	-41 674	40,5	
Kaupungin peruspalvelua tukevat investoinnit yhteensä									
Menot	-10 160 800	0	-3 160 000	-70 000	-3 230 000	-2 568 866		79,5	
Tulot	1 616 400	0	716 000	0	716 000	617 500			
Nettomeno	-8 544 400	0	-2 444 000	-70 000	-2 514 000	-1 951 366	-562 634	77,6	
PERUSINFRASTRUKTUURI									
Omaisuuksien hankinta (keskushallinto)									
Menot	-1 984 000		-1 200 000		-1 200 000	-582 904	617 096	48,6	36
Tulot									
Nettomeno	-1 984 000		-1 200 000		-1 200 000	-582 904	617 096	48,6	36
Viherrakentaminen									
Menot	-124 000	-50 000	-50 000		-50 000	-20 904	29 096	41,8	71
Tulot									
Nettomeno	-124 000	-50 000	-50 000		-50 000	-20 904	29 096	41,8	71

L. M. T. K. K. G

	Kustan- nusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
Liikenneväylät ja -alueet sekä yhteishankkeet tielaitoksen kanssa									
Menot	-1 364 000		-400 000	-559 000	-959 000	-410 762	548 238	42,8	37
Tulot				200 500	200 500	6 418		3,2	
Nettomeno	-1 364 000				-758 500	-404 344	354 156	53,3	37
Kaavateiden rakentaminen/644						-123 684			
Liikenneturvallisuuskohteet						-103 772			
Kaavateiden liikennejärjestelyt, Juhannuskallion koh.						-10 009			
Kaavateiden saneeraus (kantav. parant. ja pääll.)						-118 674			
Valaistukset						-32 005			
Katu- ja aluevalaistuksen muutos						-22 617			
Kuusamon kaupungin ympäristöhankeohjelma									
Menot	-1 178 000	-389 390,00	-350 000		-350 000	-382 125	-32 125	109,2	81
Tulot									
Nettomeno	-1 178 000	-389 390,00	-350 000		-350 000	-382 125	-32 125	109,2	81
Torankjärven ymp.reitti						-187 069			
Kelanranta-Kirkkol. Virkistysalue 3-v						-176 984			
Muistomerkkien yms. Opasteiden uusiminen						-18 072			
Laajakaistan rakentaminen									
Menot	-868 000	-150 000	-300 000		-300 000	-44 254	-255 746	14,8	28
Tulot									
Nettomeno	-868 000	-150 000	-300 000		-300 000	-44 254	-255 746	14,8	28
Kuituverkon kehittäminen									
Menot	-744 000	-50 000	-200 000		-200 000	0	0	0,0	
Tulot									
Nettomeno	-744 000	-50 000	-200 000		-200 000	0	0	0,0	
Yksityistiet (yhdyskuntateknikka)									
Menot	-334 800		-90 000		-90 000	-25 002	-64 998	27,8	9
Tulot	148 800		40 000		40 000	18 673	21 327	46,7	16
Nettomeno	-186 000		-50 000		-50 000	-6 329	-43 671	12,7	4
Perusinfrastruktuuriin liittyvät investoinnit yhteensä									
Liikenneväylät ja alueet									
Menot	-6 596 800	-589 390	-2 590 000	-559 000	-3 149 000	-1 465 951	1 683 049	46,6	39
Tulot	148 800		40 000	200 500	240 500	25 091	-215 409	10,4	21
Nettomeno	-6 448 000	-589 390	-2 550 000	-358 500	-2 908 500	-1 440 860	1 467 640	49,5	39
KULTTUURIIN JA VAPAA-AIKAAN LIITTYVÄT INVESTOINNIT									
Urheilukentän pinnoitteen uusiminen									
Menot	-12 400		-10 000		-10 000	-7 882	-2 118	78,8	79
Tulot							0		
Nettomeno	-12 400		-10 000		-10 000	-7 882	-2 118	78,8	79
Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät investoinnit yhteensä									
Urheilukentän pinnoitteen uusiminen									
Menot	-12 400		-10 000	0	-10 000	-7 882	2 118	78,8	79
Tulot				0	0	0			
Nettomeno	-12 400		-10 000	0	-10 000	-7 882	2 118	78,8	79

L.M.V. KK 65

	Kustan- nusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot.-%	Kust.arv käyt. %
ELINKENOJEN KEHITYSTÄ TUKEVAT INVESTOINNIT									
Matkailua tukevat investoinnit									
Nuorisokeskus Oivanki									
Menot	-973 400	-317 381,00	-635 000		-635 000	-439 411	-195 589	69,2	96
Tulot	681 380	220 000	444 500		444 500	361 500	83 000		
Nettomeno	-292 020	-97 381,00	-190 500		-190 500	-77 911	112 589	40,9	74
Rukan hiihtostadionin muutostyöt									
Menot	-49 600	-65 000	-40 000	-250 000	-290 000	-287 757	2 243	99,2	882
Tulot		33 000							
Nettomeno	-49 600	-32 000	-40 000	-250 000	-290 000	-287 757	2 243	99,2	799
Reitistöt (yhdyskuntatekniikka)									
Menot	-496 000,00		-100 000		-100 000	-17 248	82 752	17,2	4
Tulot									
Nettomeno	-496 000,00		-100 000		-100 000	-17 248	82 752	17,2	4
Matkailua tukevat investoinnit yhteensä									
Menot	-1 519 000	-382 381	-775 000	-250 000	-1 025 000	-744 416	-280 584	72,6	92
Tulot	681 380	253 000	444 500	0	444 500	361 500	-83 000	81,3	
Nettomeno	-837 620	-129 381	-330 500	-250 000	-580 500	-382 916	197 584	66,0	76
ELINKENOJEN KEHITYSTÄ TUKEVAT INVESTOINNIT									
Muut elinkeinopoliittiset investoinnit									
Länsi-Ruka (maankäyttösopimukset)									
Menot			-500 000		-500 000	-44 571	-455 429	8,9	
Tulot			500 000		500 000	44 571	455 429	8,9	
Nettomeno			0		0	0	0		
Maankäyttösop. Rakenn. Rukan tiet									
Menot						-15 598	15 598		
Tulot						15 598	-15 598		
Nettomeno						0	0		
Keskustan kaupunkiympäristön kehittäminen									
Menot	-372 000		-100 000		-100 000	0	-100 000	0,0	0
Tulot									
Nettomeno	-372 000		-100 000		-100 000	0	-100 000	0,0	0
Kurkijärven moottoriurheilukeskus									
Menot	-186 000		-150 000		-150 000	-51 239	-98 761	34,2	34
Tulot									
Nettomeno	-186 000		-150 000		-150 000	-51 239	-98 761	34,2	34
Muut elinkeinopoliittiset investoinnit yhteenä									
Menot	-558 000		-750 000		-750 000	-111 408	-638 592	14,9	25
Tulot			500 000		500 000	60 169	-439 831	12,0	
Nettomeno	-558 000		-250 000		-250 000	-51 239	198 761	20,5	
ELINKENOJEN KEHITTÄMISTÄ TUKEVAT INVESTOINNIT YHTEENSÄ									
Menot	-2 077 000		-1 525 000	-250 000	-1 775 000	-855 824	-919 176	48,2	106
Tulot	681 380		944 500		944 500	421 669	522 831	44,6	
Nettomeno	-1 395 620		-580 500	-250 000	-830 500	-434 155	-396 345	52,3	

L.M.V. KK 65

	Kustan- nusrvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
RAKENTAMINEN									
Menot	-18 847 000	-1 168 425	-7 285 000	-879 000	-8 164 000	-4 898 522	3 265 478	60,0	
Tulot	3 127 960	253 000	1 800 500	200 500	2 001 000	1 090 991	-910 009	54,5	
Nettomeno	-16 400 420	-915 425	-5 484 500	-678 500	-6 163 000	-3 807 531	2 355 469	61,8	
Käyttöomaisuuden myynti									
Menot			-100 000		-100 000	26 731			
Tulot	620 000		100 000		100 000	26 731	-73 269	26,7	
Nettotulo	620 000		100 000		100 000	26 731	-73 269	26,7	
IRTAIMISTO JA RAKENTAMINEN YHTEENSÄ									
Menot	-18 847 000	-1 168 425	-7 925 000	-879 000	-8 804 000	-5 446 067	3 357 933	61,9	
Tulot	3 127 960	253 000	1 800 500	200 500	2 001 000	1 090 991	-910 009	54,5	
Nettomeno	-16 400 420	-915 425	-6 124 500	-678 500	-6 803 000	-4 355 076	2 447 924	64,0	

L. M. V. K. 65

9.3. Rahoitusosan toteutuminen

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen esiintyvistä mahdollisista satunnaisista eristä. Lisäksi otetaan huomioon tulorahoituksen korjauserät. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat 5,4 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 1,1 miljoonaa euroa sekä käyttöomaisuuden myyntituloja (pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot) 0,07 miljoonaa. Toiminnan ja investointien rahavirraksi jäi 0,9 miljoonaa euroa.

Uutta lainaa nostettiin 5,0 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vuoden 2015 lopussa ei ollut käytössä kuntarahoitusluottoa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin tai maksettiin pois 3,4 miljoonalla eurolla.

L.H. M.V. KK. GT

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat					
		Talousarvio/ Kustannus- arvio	TA-muutos	TA muutn jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Kaupunginhallitus	N	-3 457 100	56 800	-3 400 300	-2 947 674	452 626	86,7
Perusturvalautakunta	N	-54 437 070	-2 556 800	-56 993 870	-56 860 158	133 712	99,8
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	N	-34 577 250	-350 000	-34 927 250	-34 511 445	415 805	98,8
Yhdyskuntatekniikka	N	-331 580	0	-331 580	367 930	699 510	111,0
Yhteiset erät	N	172 000	0	172 000	57 875	-114 125	33,6
Nuorisokeskus Oivanki		0	0	0	228	228	
Maankäyttösopimukset	*)	2 310 388		2 310 388	2 641 777	331 389	114,3
Rukan pysäköintilaitos	**)	168 339		168 339	145 428	-22 911	86,4
INVESTOINTIOSA							
Irtaimisto							
Keskushallinto/irtaimisto	N	-90 000		-90 000	-67 581	22 419	75,1
Perusturva/irtaimisto	N	-300 000		-300 000	-218 281	81 719	72,8
Kasvatus- ja sivilautakunta/irtaimisto	N	-100 000		-100 000	-99 962	38	100,0
Yhdyskuntatekniikan lautakunta/irtaimisto	N	-150 000		-150 000	-161 721	-11 721	107,8
Peruspalvelua tukevat investoinnit	N	-2 444 000	-70 000	-2 514 000	-1 951 367	562 633	77,6
* Terveyskeskustilojen muutokset ja saneeraukset	KA	-1 050 000		-1 050 000	-333 855	716 145	31,8 kesken
* Uimahallin peruskorjaus	KA	-1 860 000		-1 860 000	-429 401	1 430 599	23,1 kesken
* Jää/monitoimihalli	KA	-4 660 000		-4 660 000	-80 843	4 579 157	1,7 kesken
* KeVa-keskuksen laajennus	KA	-810 000		-810 000	-28 326	781 674	3,5 kesken
* Torangin koulun peruskorjaus	KA	-309 677		-309 677	-95 854	213 823	31,0
* Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden ja leikkiväline	KA	-360 000		-360 000	-166 068	193 932	46,1
* Kiinteistöjen peruskorjaus ja takuu-ajan työt	N	-600 000		-600 000	-582 248	17 752	97,0
Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät investoinnit	N	-10 000		-10 000	-7 882	2 118	78,8
Perusinfrastruktuuri	N	-2 550 000	-358 500	-2 908 500	-1 440 859	1 467 641	49,5
* Omaisuuden hankinta	N	-1 200 000		-1 200 000	-582 904	617 096	48,6
* Rukatunturintien ja Rukajärventien liikennejär- jestelyt, kaavatiet Juhannuskallion kohdalla	KA	-717 000		-717 000	-10 009	706 991	1,4 kesken
* Kuusamon kaupungin ympäristöhankeohjelma	KA	-950 000		-950 000	-382 125	567 875	40,2 kesken
* Kuituverkon kehittäminen	KA	-350 000		-350 000	0	350 000	0,0 kesken
* Laajakaistan rakentaminen	KA	-700 000		-700 000	-87 263	612 737	12,5 kesken
Käyttöomaisuuden myynti	N	100 000		100 000	26 731	-73 269	26,7
Elinkeinojen kehittämistä tukevat investoinnit	N	-580 500	-250 000	-830 500	-434 155	396 345	52,3
* Matkailua tukevat investoinnit	N	-330 500	-250 000	-580 500	-382 916	197 584	66,0
* Nuorisokeskus Oivangin saunan uudisrakentaminen	KA	-313 840		-313 840	-267 903	45 937	85,4
* Muut elinkeinopoliittiset investoinnit	N	-250 000		-250 000	-51 239	198 761	0,0
* Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen	KA	0		0	0	0	0,0
* Keskustan kaupunkiympäristön kehittäminen	KA	-300 000		-300 000	0	300 000	0,0

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

KA = Kun hankkeen toteutus ajoittuu useammalle vuodelle, on sitovuustasona hankkeen kokonaiskustannusarvio, alv 0 %.

*) Laskennallisia rahavaroja ei saa ylittää.

***) Tilikauden yli-/alijäämä.

L. A. M. V. K. K. G. S.

Tilinpäätöslaskelmat

L.h. M.V. KK. 65

10. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

Ulkoinen	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 222 118,26	6 420 473,33
Maksutuotot	6 440 004,62	6 530 980,42
Tuet ja avustukset	1 875 391,28	2 994 243,77
Muut tuotot	4 471 358,67	4 451 857,74
	19 008 872,83	20 397 555,26
Valmistus omaan käyttöön	496 627,10	656 626,82
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-39 209 528,68	-40 450 470,07
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-11 082 615,61	-11 592 891,61
Muut henkilösivukulut	-2 344 616,25	-2 337 141,92
Henkilöstökulut	-52 636 760,54	-54 380 503,60
Palvelujen ostot	-46 446 776,73	-43 644 904,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 529 615,89	-7 156 515,30
Avustukset	-5 573 472,39	-5 247 539,92
Muut kulut	-1 675 405,00	-1 211 059,47
	-112 862 030,55	-111 640 523,21
Toimintakate	-93 356 530,62	-90 586 341,13
Verotulot	52 713 605,60	52 361 444,83
Valtionosuudet	44 846 208,00	45 661 931,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	27 866,20	49 542,20
Muut rahoitustuotot	1 664 135,38	1 464 698,57
Korkokulut	-519 544,44	-596 132,62
Muut rahoituskulut	-121 928,39	-63 923,17
	1 050 528,75	854 184,98
Vuosikate	5 253 811,73	8 291 219,68
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 146 753,88	-4 686 145,90
	-5 146 753,88	-4 686 145,90
Tilikauden tulos	107 057,85	3 605 073,78
Rahastojen lisäys(-) /vähennys(+)	527 410,18	260 516,64
Tilikauden ylijäämä	634 468,03	3 865 590,42

L.H. M.T. KK. 68

Rahoituslaskelma

	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 253 811,73	8 291 219,68
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-7 634,90	-146 037,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 446 068,25	-7 460 775,76
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064 260,59	479 971,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	73 546,20	309 151,28
Toiminnan ja investointien rahavirta	937 915,37	1 473 528,49
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-462 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 898,52	1 607 165,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	7 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 378 786,88	-4 703 416,53
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0,00	-2 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 681,48	-3 531,15
Vaihto-omaisuuden muutos	-17 793,85	1 181,42
Saamisten muutos	205 437,25	141 809,83
Korottomien velkojen muutos	-60 291,41	-632 276,80
Rahoituksen rahavirta	1 296 145,11	1 910 932,41
Rahavarojen muutos	2 234 060,48	3 384 460,90
Rahavarojen muutos	2 049 138,97	3 384 460,90
Rahavarat 31.12.	27 302 880,79	25 253 741,82
Rahavarat 1.1.	25 253 741,82	21 869 280,92

Rahoituslaskelmassa oleva ero johtuu Sairaanhoidopiirin aikaisempien vuosien alijäämästä, josta kirjattu pakollinen varaus v. 2015.

L.M. M.V. K.K. 65

Tase

VASTAAVAA	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	14 813,64	23 177,71
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	959 918,89	1 739 745,06
ENNAKKOMAKSUT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	974 732,53	1 762 922,77
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	16 300 499,39	16 326 353,06
RAKENNUKSET	48 193 464,07	49 349 914,76
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	7 657 111,01	7 833 948,35
KONEET JA KALUSTO	2 109 359,90	2 210 240,67
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	52 144,68	52 144,68
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	1 634 964,26	748 303,81
AINEELLISET HYÖDYKKEET	75 947 543,31	76 520 905,33
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	8 571 978,87	8 032 139,95
MUUT LAINASAAMISET	5 329 014,15	4 874 912,67
MUUT SAAMISET	238 339,47	238 339,47
SIJOITUKSET	14 139 332,49	13 145 392,09
PYSYVÄT VASTAAVAT	91 061 608,33	91 429 220,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	3 926,53	12 653,41
LAHOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	36 323,60	36 319,95
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40 250,13	48 973,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	333 812,28	316 018,43
MUU VAIHTO-OMAISUUS	54 852,40	54 852,40
VAIHTO-OMAISUUS	388 664,68	370 870,83
SAAMISET		
PITKÄAJAKAISET SAAMISET		
MYNTISAAMISET	1 008 310,18	1 126 224,27
LAINASAAMISET		
MUUT SAAMISET	263 273,29	1 156 487,79
SIIRTOSAAMISET		
PITKÄAJAKAISET SAAMISET	1 271 583,47	2 282 712,06
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYNTISAAMISET	2 518 412,83	1 853 518,06
LAINASAAMISET		
MUUT SAAMISET	658 972,32	470 599,07
SIIRTOSAAMISET	1 287 915,83	1 335 492,51
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 465 300,98	3 659 609,64
SAAMISET	5 736 884,45	5 942 321,70
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	20 940 181,46	19 463 590,44
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		
MUUT ARVOPAPERIT	682,26	19 267,65
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT	20 940 863,72	19 482 858,09
RAHAT JA PANKKISAAMISET	6 362 017,07	5 770 883,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT	33 428 429,92	31 566 934,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	124 530 288,38	123 045 127,90

L. M. T. K. K. 65

VASTATTAVAA	2015	2014
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	54 181 838,32	54 181 838,32
ARVONKOROTUSRAHASTO	2 425 000,00	2 425 000,00
MUUT OMAT RAHASTOT	9 469 868,31	9 997 278,49
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ	11 046 471,32	7 395 838,43
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	634 468,03	3 865 590,42
OMA PÄÄOMA	77 757 645,98	77 865 545,66
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	555 960,68	516 780,48
PAKOLLISET VARAUKSET	555 960,68	516 780,48
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	4 593,59	13 035,00
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	110 057,72	111 475,26
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 017,20	2 200,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	119 668,51	126 710,26
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	25 701 759,70	24 305 841,10
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	57 887,59	65 021,49
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT		
PITKÄAIKAINEN	25 759 647,29	24 370 862,59
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	3 604 081,40	3 374 081,40
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	5 135,49	2 707,07
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA		
SAADUT ENNAKOT	1 989 247,94	2 062 434,73
OSTOVELAT	5 432 952,61	5 122 655,89
MUUT VELAT	841 773,15	917 310,27
SIIRTOVELAT	8 464 175,33	8 686 039,55
LYHYTAIKAINEN	20 337 365,92	20 165 228,91
VIERAS PÄÄOMA	46 097 013,21	44 536 091,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>124 530 288,38</u>	<u>123 045 127,90</u>

Lh. M.T. KK 65

Konsernin tuloslaskelma

	2015	2014
Toimintatuotot	44 787 914,83	45 342 588,17
Toimintakulut	-134 359 246,30	-132 796 066,28
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	19 973,12	35 843,21
Toimintakate	-89 551 358,35	-87 417 634,90
Verotulot	52 713 605,60	52 361 444,83
Valtionosuudet	44 846 208,00	45 661 931,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51 436,01	95 028,52
Muut rahoitustuotot	1 676 899,00	1 485 302,58
Korkokulut	-1 102 167,66	-1 149 932,52
Muut rahoituskulut	-124 109,00	-66 459,90
Rahoitustuotot ja kulut	502 058,35	363 938,68
Vuosikate	8 510 513,60	10 969 679,61
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 240 855,49	-6 639 371,52
Tilikauden yli- ja alipariarvo		
Poistot ja arvonalentumiset	-7 240 855,49	-6 639 371,52
Tilikauden tulos	1 269 658,11	4 330 308,09
Tilinpäätössiirot	524 569,62	269 527,16
Tilikauden verot	-3 359,14	-2 130,45
Laskennalliset verot	-89 698,55	-17 184,32
Vähemmistöosuudet	-8 722,21	-71 921,61
Tilikauden yli/alijäämä	1 692 447,83	4 508 598,87

R. M. T. K. K. 65

Konsernin rahoituslaskelma

	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 510 513,60	10 969 679,61
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-3 359,14	-3 088,41
Tulorahoituksen korjauserät	-121 412,58	112 963,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 204 643,84	-10 779 191,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064 260,59	518 274,57
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	108 856,98	271 222,33
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 354 215,61	1 089 859,61
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-462 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	1 500 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 628 640,41	10 143 917,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 713 137,98	-7 551 781,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-471 567,22	-1 875 196,67
Oman pääoman muutokset	608 204,90	78 835,18
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 654,55	-3 564,18
Vaihto-omaisuuden muutos	-27 281,25	-772,84
Saamisten muutos	1 106 961,00	400 023,84
Korottomien velkojen muutos	-1 115 136,10	241 215,56
Rahoituksen rahavirta	-443 661,69	2 932 677,57
Rahavarojen muutos	1 910 553,92	4 022 537,18
Rahavarojen muutos	1 910 553,92	4 022 537,18
Rahavarat 31.12.	30 402 029,24	28 491 475,32
Rahavarat 1.1.	28 491 475,32	24 468 938,14

L.M. M.T. K.K. 60

Konsernitase

VASTAAVAA	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT	126 385 594,91	127 809 019,40
Aineettomat hyödykkeet	1 240 612,71	1 988 518,65
Aineettomat oikeudet	220 636,23	195 349,60
Muut pitkävaikutteiset menot	974 629,62	1 753 145,68
Ennakkomaksut	45 346,86	40 023,37
Aineelliset hyödykkeet	121 272 801,30	122 311 457,25
Maa- ja vesialueet	18 068 354,84	18 097 020,28
Rakennukset	89 664 760,08	91 414 490,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 709 136,80	7 891 340,31
Koneet ja kalusto	3 754 913,82	3 800 414,77
Muut aineelliset hyödykkeet	61 621,53	68 040,46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 014 014,23	1 040 150,65
Sijoitukset	3 872 180,90	3 509 043,50
Osakkuusyhteisöosuudet	79 716,14	59 743,02
Muut osakkeet ja osuudet	3 139 126,82	3 130 585,14
Muut lainasaamiset	412 375,87	80 375,87
Muut saamiset	240 962,07	238 339,47
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	391 930,82	403 374,28
Valtion toimeksiannot	239 962,34	112 306,59
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	36 323,60	36 319,95
Muut toimeksiantojen varat	115 644,88	254 747,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT	39 630 028,68	38 799 154,52
Vaihto-omaisuus	546 001,39	518 720,15
Aineet ja tarvikkeet	491 148,99	463 867,75
Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset	8 642 340,28	9 749 301,28
Pitkäaikaiset saamiset	1 271 583,47	2 282 712,06
Myyntisaamiset	1 008 310,18	1 126 224,27
Muut saamiset	263 273,29	1 156 487,79
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	7 370 756,81	7 466 589,22
Myyntisaamiset	4 594 136,20	4 250 035,84
Lainasaamiset		
Muut saamiset	892 631,31	922 443,07
Siirtosaamiset	1 883 989,30	2 294 110,31
Rahoitusarvopaperit	21 150 964,33	19 769 124,99
Osakkeet ja osuudet	20 951 957,50	19 538 086,69
Sijoitukset rahanarkkinainstrumentteihin	158 666,79	172 112,87
Muut arvopaperit	40 340,04	58 925,43
Rahat ja pankkisaamiset	9 290 722,68	8 762 008,10
VASTAAVAA	166 407 554,41	167 011 548,20

L.M. M.T. K.K. 65

VASTATTAVAA

2015

2014

OMA PÄÄOMA

82 032 649,72

80 906 659,21

Peruspääoma

54 181 838,32

54 181 838,32

Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma

4 578,90

4 578,90

Arvonkorotus rahasto

2 425 000,00

2 425 000,00

Muut omat rahastot

11 008 585,06

11 574 571,55

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

12 720 199,63

8 212 071,57

Tilikauden yli-/alijäämä

1 692 447,81

4 508 598,87

VÄHEMMISTÖOSUUS

1 385 686,23

1 362 372,08

PAKOLLISET VARAUKSET

1 216 696,89

1 248 704,06

Eläkevaraukset

Muut pakolliset varaukset

1 216 696,89

1 248 704,06

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

473 898,67

483 685,91

Valtion toimeksiannot

240 629,40

112 688,18

Lahjoitusrahastojen pääomat

110 443,67

111 861,21

Muut toimeksiantojen pääomat

122 825,60

259 136,52

VIERAS PÄÄOMA

81 298 622,90

83 010 126,94

Pitkäaikainen vieras pääoma

52 520 090,16

53 130 500,14

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

41 785 198,78

40 902 708,85

Lainat julkisyhteisöiltä

10 734 891,38

12 227 791,29

Lyhytaikainen vieras pääoma

28 778 532,74

29 879 626,80

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

5 840 324,95

6 137 356,72

Lainat julkisyhteisöiltä

1 360 216,78

1 138 839,80

Saadut ennakot

2 155 362,81

2 543 406,27

Ostovelat

6 272 779,54

6 725 739,37

Muut velat

1 730 606,46

1 771 634,09

Siirtovelat

11 034 155,82

11 267 262,72

Laskennalliset verovelat

385 086,38

295 387,83

VASTATTAVAA

166 407 554,41

167 011 548,20

L. P. M. J. K. K. G. T.

Liitetiedot

L.M. M.V. KK. 65

11. LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Maankäyttösovimusten perusteella saatujen rahojen tuloutus (60.169,31 euroa) on kirjattu vastoin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoa (70/25.10.2005) investointien rahoitusosuusiksi oikeamman kuvan antamiseksi.

Tuloslaskelmaan kirjaaminen parantaisi tulosta väärin perustein. Maankäyttösovimuksissa on sovittu siitä, että varat käytetään ko. kaava-alueen investointeihin.

Lisäksi on v. 2015 maankäyttösovimusyksikön taseesta tuloutettu tuloslaskelmaan kaavateiden kunnossapitoon 15.000 euroa.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennetty suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2013 hankittujen hyödykkeiden osalta käytetään pisimpiä poistoajoja ja menoajännös-poistoissa pienimpiä prosentteja ja 1.1.2013 jälkeen hankittavilla hyödykkeillä käytetään lyhimpiä poistoajoja ja korkeimpia prosentteja.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitus-omaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron turvavyöhykekoronvaihtosopimuksella ja koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Sopimukset ovat voimassa 15.3.2021 ja 1.9.2025 asti.

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Ei ole muutettu.

3) Oikaistut edelliset tilikaudet

Tilikaudella 2015 on oikaistu edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja maa-alueisiin kirjaamaton myyty maa-alue 30.036,02 euroa.

Tilikauden 2014 tilinpäätöksessä on oikaistu aiemmin virheellisesti kirjanpidossa käsitellyt maakaupat ja rakennusten poistot. Kirjaamattomia maakauppoja 169.281,33 euroa, kahteen kertaan kirjattuja maakauppoja 317.077 euroa, kirjaamattomia myytyjä maa-alueita 30.121,74 euroa ja rakennuksiin kohdistuvia poisto-oikaisuja 1.142,93 euroa eli nettovaikutukseltaan 179.060,34 euroa. Korjaukset on tehty maa-alueiden ja rakennusten tasearvoihin sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

L. M. T. K. K. G. S.

4) Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudella 2015 on oikaistu edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja maa-alueisiin kirjaamaton myyty maa-alue 30.036,02 euroa.

Tilikauden 2014 tilinpäätöksessä oikaistuja aiemmin virheellisesti käsiteltyjä maakauppoja ja rakennusten poistojen oikaisuihin liittyviä korjauksia ei ole tehty vertailuvuoden tietoihin.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikaudella 2015 on oikaistu edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja maa-alueisiin kirjaamaton myyty maa-alue 30.036,02 euroa.

Tilikauden 2014 tilinpäätöksessä on oikaistu aiemmin virheellisesti kirjanpidossa käsitellyt maakaupat ja rakennusten poistot. Kirjaamattomia maakauppoja 169.281,33 euroa, kahteen kertaan kirjattuja maakauppoja 317.077 euroa, kirjaamattomia myytyjä maa-alueita 30.121,74 euroa ja rakennuksiin kohdistuvia poisto-oikaisuja 1.142,93 euroa eli nettovaikutuksestaan 179.060,34 euroa. Korjaukset on tehty maa-alueiden ja rakennusten tasearvoihin sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

6) Yksittäisten tase-erien selvitykset

Ei ole.

7) Peruste, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset

Ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätösohjetta on muutettu v. 2015, tilinpäätös on laadittu uuden kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konsernitilinpäätöksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen tilinpäätöksessä 2015 on yhdistelty kaikki muut yhteisöt paitsi osakkuusyhteisö Kuusamo Food Invest Oy. Kaupunginhallitus on päättänyt 18.6.2015 § 168 tehdä 1,2 milj. euron pääomasijoituksen. kyseiseen yhtiöön. Puolet em summasta sijoitetaan osakepääomaan ja puolet annetaan pääomalainaa. Kaupunki on sijoittanut 28.7.2015 462.000 euroa ko. yhtiö osakkeisiin ja antanut 462.000 euron pääomalainan, joka sisältyvät kaupungin taseeseen. Yhtiö ei laadi tilinpäätöstä vuodelta 2015.

Konsernitilinpäätökseen 2014 on yhdistelty kaikki muut yhteisöt joissa kaupungilla on määräamisvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on osakkaana paitsi Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy.

Kuusamon kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 6.10.2014 § 64 muuttaa Oivangin Nuorisokeskuksen ylläpitomallin kaupungin omistamaksi yleishyödylliseksi osakeyhtiöksi Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:ksi. Kaupunki on maksanut 2.12.2014 Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:lle osakepääoman 275.000 euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman 275.000 euroa. Osakeyhtiö on merkitty kaupparekisteriin 18.12.2014. Yhtiö ei laadi tilinpäätöstä vuodelta 2014, tytäryhtiöosakkeita ja svop:a ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksestä eikä yritystä ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Nämä jäävät eliminoimattomina tytäryhtiöosakkeisiin v. 2014.

Kaupunginhallituksen 23.3.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksen käsittelyn jälkeen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen hallitus on käsitellyt 11.5.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksensä uudelleen ja muuttanut tilinpäätöstään asuintalovaruksen osalta. Korjaus on huomioitu vuoden 2015 konsernitilinpäätöksessä vuoden 2014 luvuissa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhtiöiden ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

L.H. M.V. K.K. ST

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden keskinäinen omistus on eliminoitu, lukuunottamatta 18.12.2014 kaupparekisteriin merkittyä Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n osalta keskinäistä omistusta ei ole eliminoitu vuoden 2014 tilinpäätöksestä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää "Edellisten tilikausien yli/alijäämä" ja "Tilikauden yli/alijäämä" vastaan. Poistojen oikaisu on yhteensä 324.549,43 euroa.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisöä Kuusamo Food Invest Oy ei ole yhdistetty konsernitiilinpäätökseen, koska yhtiö on perustettu vuonna 2015 ja ensimmäinen tilikausi päättyy vuoden 2016 lopussa.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Tilikaudella 2015 on oikaistu kaupungin edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja maa-alueisiin kirjaamaton myyty maa-alue 30.036,02 euroa.

Kaupunginhallituksen 23.3.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksen käsittelyn jälkeen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokralojen hallitus on käsitellyt 11.5.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksensä uudelleen ja muuttanut tilinpäätöstään asuintalovarausten osalta. Korjaus on huomioitu konsernitiilinpäätöksen vertailuvuissa 2014.

Vertailutiedot vuodelta 2014 on muutettu vastaamaan uutta konserniyleisohjetta poistoneron ja vapaaehtoisten varausten käsittelystä. Vertailutietoja on oikaistu purkamalla vapaaehtoiset varaukset ja poistoterot, mutta yhdistely- ja eliminointikirjauksia ei ole muutettu. Muutoksen vaikutus edellisten tilikausien ylijäämään on asuintalovarausten osalta 1.444.426 euroa ja tilikauden tulokseen 61.451 euroa.

Tilikauden 2014 tilinpäätöksessä on oikaistu aiemmin virheellisesti kirjanpidossa käsitellyt maakaupat ja rakennusten poistot. Kirjaamattomia maakauppoja 169.281,33 euroa, kahteen kertaan kirjattuja maakauppoja 317.077 euroa, kirjaamattomia myytyjä maa-alueita 30.121,74 euroa ja rakennuksiin kohdistuvia poisto-oikaisuja 1.142,93 euroa eli nettovaikutukseltaan 179.060,34 euroa. Korjaukset on tehty maa-alueiden ja rakennusten tasearvoihin sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudella 2015 on oikaistu edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja maa-alueisiin kirjaamaton kirjaamaton myyty maa-alue 30.036,02 euroa.

Kaupunginhallituksen 23.3.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksen käsittelyn jälkeen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokralojen hallitus on käsitellyt 11.5.2015 vuoden 2014 tilinpäätöksensä uudelleen ja muuttanut tilinpäätöstään asuintalovarausten osalta. Korjaus on huomioitu konsernitiilinpäätöksen vertailuvuissa 2014.

Kaupungin tilikauden 2014 tilinpäätöksessä oikaistuja aiemmin virheellisesti käsiteltyjä maakauppoja ja rakennusten poistojen oikaisuihin liittyviä korjauksia ei ole tehty vertailuvuoden tietoihin.

L. M. M. T. Kk. GT

Vertailutiedot vuodelta 2014 on muutettu vastaamaan uutta konserniyleisohjetta poist-
eron ja vapaaehtoisten varausten käsittelystä. Vertailutietoja on oikaistu purkamalla
vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot, mutta yhdistely- ja eliminointikirjauksia ei ole muutettu.
Muutoksen vaikutus edellisten tilikausien ylijäämään on asuintalovarauksen osalta 1.444.426 euroa
ja tilikauden tulokseen 61.451 euroa.

Tuloslaskelman liitetiedot

8) Toimintatuotot

(ulkoisista eristä)

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Yleishallinto	777 219,96	736 242,05	842 273,56	1 107 853,81
Perusturva	9 963 234,07	10 106 531,13	26 566 636,05	26 106 367,99
Kasvatus- ja sivistys	2 340 952,91	2 380 016,20	6 417 390,43	5 838 732,46
Yhdyskuntateknikka	5 172 975,15	5 071 786,58	5 172 975,15	5 071 786,58
Muut palvelut	754 490,74	2 102 979,30	5 788 639,64	7 217 847,33
Toimintatuotot yhteensä	19 008 872,83	20 397 555,26	44 787 914,83	45 342 588,17

9) Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2015	2014
Kunnan tulovero	42 245 506,11	42 428 324,75
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 595 009,44	3 086 125,72
Kiinteistövero	6 873 090,05	6 846 994,36
Muut verotulot	0,00	0,00
Verotulot yhteensä	52 713 605,60	52 361 444,83

10) Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2015	2014
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	36 403 858,00	40 206 159,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	10 470 444,00	8 955 473,00
Järjestelmämuutoksen tasaus		-579 084,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 028 094,00	-2 920 617,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	44 846 208,00	45 661 931,00

11) Satunnaiset tuotot ja kulut

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

L. h. M. V. K. K. 68

12) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Ennen vuotta 2013 valmistuneet investoinnit:

Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot, lentoasema	20 vuotta	Tasapoisto	5 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		Menojäännöspoisto	7 - 20 %
Rakennukset ja rakennelmat	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Koneet ja kalusto	5 - 20 vuotta	Tasapoisto	5 - 20 %

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Vuonna 2013 ja sen jälkeen valmistuneet investoinnit:

Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto	50 %
Muut pitkävaikutteiset menot, lentoasema	20 vuotta	Tasapoisto	5 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		Menojäännöspoisto	10 - 25 %
Rakennukset ja rakennelmat	10 - 40 vuotta	Tasapoisto	2,5 - 10 %
Koneet ja kalusto	3 - 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 - 33,3 %

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

13) Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2014 - 2018

	Kaupunki
	2015
Keskim. suunnitelman mukaiset poistot	5 026 580
Keskim. poiston al. investointien omahankintameno	5 219 171
Poikkeama (€)	-192 591
Poikkeama %	-3,7

14) Pakollisten varausten muutokset

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 1.1.	405 000,00	365 000,00	405 000,00	365 000,00
Lisäykset tilikaudella	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 31.12.	445 000,00	405 000,00	445 000,00	405 000,00
Metsän uudistamiskustannukset 1.1.	111 780,48	27 780,48	111 780,48	27 780,48
Lisäykset tilikaudella	-24 233,71	84 000,00	-24 233,71	84 000,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Metsän uudistamiskustannukset 31.12.	87 546,77	111 780,48	87 546,77	111 780,48
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.			731 923,58	436 724,29
Lisäykset tilikaudella				295 199,29
Vähennykset tilikaudella			47 773,47	
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.			684 150,11	731 923,58
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00			0,00
Lisäykset tilikaudella	184 921,51			
Vähennykset tilikaudella	161 507,60			
Vastuu 31.12.	23 413,91	0,00	0,00	0,00
Muihin pakollisiin varauksiin kaupungilla kirjattu Shp:n alijäämästä tehty pakollinen varaus, konsernissa ko. varaus eliminoitu.				
Yhteensä	555 960,68	516 780,48	1 216 696,89	1 248 704,06

L.M. M.T. K.K. 68

15) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	17 565,65	267 353,71	17 565,65	267 353,71
Rakennusten myyntivoitot	33 142,26		55 058,30	0,00
Muut myyntivoitot	564,00	3 494,25	564,00	3 868,62
Myyntivoitot yhteensä	51 271,91	270 847,96	73 187,95	271 222,33
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot			0,00	0,00
Muut myyntitappiot	4 456,81	810,00	4 456,81	810,00
	4 456,81	810,00	4 456,81	810,00

15a) Valtuustoryhmille annetut tuet

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

16) Muut rahoitustuotot, jotka saatu osuuksista muista yhteisöistä

	Kaupunki	
	2015	2014
Osinkotuotot ja ylij. jako muista yhteisöistä	60 257,53	46 420,10
Osuuspääoman korot	2 138,36	3 686,26
Yhteensä	62 395,89	50 106,36

17) Erittely poistoeron muutoksista

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

19) Arvonkorotukset

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	2 425 000	2 425 000	2 425 000	2 425 000
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	2 425 000	2 425 000	2 425 000	2 425 000

Rukan asemakaava-alueella kortteleissa 99, 104 ja 118 Kuusamon kaupungin omistamiin tontteihin tehty arvonkorotukset v. 2007. Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotus perustuu Länsi-Rukan asemakaava-alueella toteutuneiden kiinteistökauppojen hintatasoon, joka on ollut 250 €/k-m².

20) Aktivoidut korkomenot

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

L.M. M.T. KK. 65

21) Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä pysyvien vastaavien sijoitukset

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Rahoitusosuudet
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot tase-erien välillä
Tilikauden poisto
Arvonlennukset ja niiden palautukset
Poistamaton hankintameno 31.12.

Arvonkorotukset
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	Yhteensä
23 177,71	1 739 745,06	0,00	1 762 922,77
	73 959,61		73 959,61
	-18 673,00		-18 673,00
			0,00
			0,00
-8 364,07	-835 112,78		-843 476,85
14 813,64	959 918,89	0,00	974 732,53
14 813,64	959 918,89	0,00	974 732,53

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Rahoitusosuudet
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot tase-erien välillä
Tilikauden poisto
Arvonlennukset ja niiden palautukset
Poistamaton hankintameno 31.12.
Oikaistut
Arvonkorotukset
Kirjanpitoarvo 31.12.

Tilikauden poistot sisältää aikaisempien vuosien poistokohtaisia rakennusten osalta 1.142,93 €.

Aineelliset hyödykkeet						
Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esitteet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	Yhteensä
13 095 860,35	49 349 914,76	7 833 948,35	2 210 240,67	52 144,68	748 303,81	73 290 412,62
835 121,90	1 846 680,28	1 066 206,83	535 536,89		1 283 503,14	5 567 049,04
	-522 000,00	-60 169,31			-396 842,69	-979 012,00
-52 596,38	-3 499,39		-75,67			-56 171,44
						0,00
-2 886,48	-2 477 631,58	-1 182 874,86	-636 341,99			-4 299 734,91
13 875 499,39	48 193 464,07	7 657 111,01	2 109 359,90	52 144,68	1 634 964,26	73 522 543,31
						0,00
2 425 000,00						2 425 000,00
16 300 499,39	48 193 464,07	7 657 111,01	2 109 359,90	52 144,68	1 634 964,26	75 947 543,31

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Hankintameno 1.1.
Lisäykset
Vähennykset
Siirrot tase-erien välillä
Hankintameno 31.12.
Arvonlennukset ja niiden palautukset
Arvonkorotukset
Kirjanpitoarvo 31.12.

Osakkeet ja osuudet			Jvk-, laina- ja muut saamis		
Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamis tytäryhteisöt	Saamis muut yhteisöt, liittymismaksut	Yhteensä
1 570 506,71	4 054 676,91	2 406 956,33	4 796 789,05	316 463,09	13 145 392,09
77 838,92		462 000,00		462 000,00	1 001 838,92
			-7 898,52		-7 898,52
					0,00
1 648 345,63	4 054 676,91	2 868 956,33	4 788 890,53	778 463,09	14 139 332,49
1 648 345,63	4 054 676,91	2 868 956,33	4 788 890,53	778 463,09	14 139 332,49

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet
Kiinteistöjen liittymismaksut
Muut maa- ja vesialueet

Kaupunki		Konserni	
2015	2014	2015	2014
75 886,99	75 886,99	1 602 617,62	1 605 240,22
16 224 612,40	16 250 466,07	16 465 737,22	16 491 780,06
16 300 499,39	16 326 353,06	18 068 354,84	18 097 020,28

L.M. M.T. KK. 65

Olenneiset kuntayhtymäosuusarvojen muutokset
Ei ole

22-24) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä

Nimi	Kotipaikka	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1.000 euroa)		tilikauden voitosta/ tappiosta
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot	Kuusamo	100 %	100 %	808	33 232	272
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy	Kuusamo	60 %	60 %	1 865	350	6
YPK Valmennus Oy	Kuusamo	—	60 %	17	9	-6
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy	Kuusamo	79 %	79 %	345	192	27
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy	Kuusamo	100 %	100 %			
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,72 %	2,72 %	4 098	5 710	220
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	4,88 %	4,88 %	57	55	11
Osakkuusyhteisöt						
Kuusamo Food Invest Oy	Kuusamo	48,00 %	yhtiön ensimmäinen tilikausi päättyy 31.12.2016			

25) Vaihtuvien vastaavien saamisten erittely

	Kaupunki			
	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		132 985,35		136 813,95
Lainasaamiset (sijoitusten ryhmässä)	4 658 890,53	130 000,00	4 614 962,31	181 826,79
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	4 658 890,53	262 985,35	4 614 962,31	318 640,74
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		31 641,79		31 588,15
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	31 641,79	0,00	31 588,15
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	462 000,00			
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	462 000,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	5 120 890,53	294 627,14	4 614 962,31	350 228,89

L.M. M.T. KK. GT

26) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	171,23	171,23	171,23	171,23
Kelan korvaus työterveyshuollosta	233 000,00	253 199,97	267 700,86	289 415,46
EU-tuet ja avustukset	149 783,05		149 783,05	
Valtion avustukset ja korvaukset	311 269,05	170 898,58	313 432,72	170 898,58
Muut tulojäämät	593 692,50	911 222,73	1 152 901,44	1 792 485,83
Tulojäämät yhteensä	1 287 915,83	1 335 492,51	1 883 989,30	2 252 971,10
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 287 915,83	1 335 492,51	1 883 989,30	2 252 971,10

27) Rahoitusarvopaperit

	Kaupunki	
	2015	2014
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	22 221 770,81	21 376 174,01
Kirjanpitoarvo	20 940 181,46	19 463 590,44
Erotus	1 281 589,35	1 912 583,57
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	682,26	19 267,65
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	20 940 863,72	19 482 858,09

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28) Oma pääoma

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1			4 578,90	4 578,90
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0	0	4 578,90	4 578,90
Arvonkorotusrahasito 1.1.	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasito 31.12.	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00
Muut omat rahastot				
Kuusamon kehittämis- ja inv.rahasto 1.1.	9 361 860,33	9 586 149,54	9 361 860,33	9 586 149,54
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-507 021,48	-224 289,21	-507 021,48	-224 289,21
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	8 854 838,85	9 361 860,33	8 854 838,85	9 361 860,33
Henkilöstön kehittämisrahasto 1.1.	245 916,83	264 605,06	245 916,83	264 605,06
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-20 388,70	-18 688,23	-20 388,70	-18 688,23
Henkilöstön kehittämisrah. pääoma 31.12.	225 528,13	245 916,83	225 528,13	245 916,83

L. M. S. K. K. 65

Vakuutusrahasto 1.1.	389 501,33	407 040,53	389 501,33	407 040,53
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta		-17 539,20	0,00	-17 539,20
Vakuutusrahaston pääoma 31.12.	389 501,33	389 501,33	389 501,33	389 501,33
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	0,00	0,00	1 577 293,07	1 582 774,18
Siirrot rahastoon			341 016,79	163 684,94
Siirrot rahastosta			-379 593,11	-169 166,06
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00	1 538 716,75	1 577 293,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	11 261 428,85	7 574 898,77	12 720 670,44	6 934 080,43
Muutos	-214 957,53	-179 060,34	-470,81	1 277 991,14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	11 046 471,32	7 395 838,43	12 720 199,63	8 212 071,57
Tilikauden yli-/alijäämä	634 468,03	3 865 590,42	1 692 447,81	4 508 598,87
Oma pääoma yhteensä	77 757 645,98	77 865 545,66	82 032 649,72	80 906 659,21

29) Erittely poisteroista

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

30) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin
kuin viiden vuoden kuluttua
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
Lainat julkisyhteisöiltä

Kaupunki	
2015	2014
12 044 843,00	12 217 665,00
46 983,41	52 766,38
12 091 826,41	12 270 431,38

31) Liikkeeseen lasketut joukko- velkakirjalainat

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

32) Pakollisiin varauksiin sisältyvät erät

Muut pakolliset varaukset
Kaatopaikan sulkeminen -varaus
Metsän uudistaminen
Shp pakollinen varaus, oikaistu konserntp:ssä
Potilasvakuutusmaksuvastuu
Muut pakolliset varaukset
Muut pakolliset varaukset yhteensä

Kaupunki		Konserni	
2015	2014	2015	2014
445 000,00	405 000,00	445 000,00	405 000,00
87 546,77	111 780,48	87 546,77	111 780,48
23 413,91			
		684 150,12	731 923,58
555 960,68	516 780,48	1 216 696,89	1 248 704,06

33) Vieras pääoma

Velat tytäryhteisöille
Saadut ennakot
Ostovelat
Muut velat
Siirtovelat
Yhteensä

Kaupunki			
2015		2014	
Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
	41 803,94		44 827,64
0,0	41 803,94	0,0	44 827,64

L.M. M.G. K.K. G.S.

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

993 354,87

1 341 083,29

0,0

993 354,87

0,0

1 341 083,29

Vieras pääoma yhteensä

0,0

1 035 158,81

0,0

1 385 910,93

34) Sekkilimitti

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

35) Vuokrafohteen lunastusvelka

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

36) Muiden velkojen erittely

Muut velat

Liittymismaksut

Muut velat

Muut velat yhteensä

Kaupunki		Konserni	
2015	2014	2015	2014
0,00	0,00	0,00	0,00
841 773,15	917 310,27	1 730 606,46	1 771 634,09
841 773,15	917 310,27	1 730 606,46	1 771 634,09

37) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat

Tuloennakot

Menojäämät

Palkkojen, lomapalkkojen ja hlösivukulujen jaks.

Eläkevakuutusmaksut

Korkojaksotukset

Valtionosuuden palautus OPM:lle

Muut menojäämät

Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä

Kaupunki		Konserni	
2015	2014	2015	2014
405,40	405,40	212 606,33	221 036,58
6 845 765,97	6 908 699,02	8 797 752,95	8 750 272,35
801 456,46	843 170,22	801 456,46	985 176,57
107 407,67	124 157,59	108 897,69	126 624,38
	32 637,00	0,00	32 637,00
709 139,83	776 970,32	1 113 442,39	1 151 515,82
8 464 175,33	8 686 039,55	11 034 155,82	11 267 262,71

38) Huollettavien varat

Huollettavien varat 31.12.

Kaupunki	
2015	2014
Ei ole	Ei ole

39) Eäustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus

Ei ole

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

40) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Vakuudeksi annetut kiinnitykset

Lainat julkisyhteisöiltä

Vakuudeksi annetut kiinnitykset

Kaupunki		Konserni	
2015	2014	2015	2014
0,00	0,00	15 718 954,06	16 338 253,02
0,00	0,00	373 482,07	395 261,99
0,00	0,00	15 932 487,83	17 020 621,15
0,00	0,00	45 966 695,09	46 075 512,09

L. A. M. V. K. K. 65

Velat, joiden vakuudeksi on annettu panttauksia

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Pantatut tottien vuokraoikeudet			30 604,35	30 604,35

Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				

41 - 43) Vakuudet

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

44) Leasinvastuiden yhteismäärä

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	51 645,15	30 474,47	117 902,67	70 452,59
Myöhemmin maksettavat	93 168,61	41 211,45	216 218,08	108 288,08
Yhteensä	144 813,76	71 685,92	334 120,75	178 740,66

45) Vastuusitoumukset

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	21 464 486,00	21 578 486,00	21 753 069,94	21 839 845,04
Jäljellä oleva pääoma	13 499 235,81	14 652 521,37	13 673 247,98	14 941 105,31
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 302 660,00	6 299 761,00	8 302 660,00	6 299 761,00
Jäljellä oleva pääoma	3 190 163,73	3 344 074,13	3 190 163,73	3 344 074,13

46) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	75 458 292,81	72 794 182,20
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	53 772,02	50 327,83

47) Muut taloudelliset vastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2015	2014	2015	2014
Koronvaihtosopimus, Danske Bank				
Käypä arvo	-89 826,00	-128 101,00	-94 315,22	-130 016,19
Kohde-etuuden arvo	3 000 000,00	3 000 000,00	3 435 598,40	3 435 598,40
Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj				
Käypä arvo	-25 893,99		-25 893,99	
Kohde-etuuden arvo	3 000 000,00		3 000 000,00	
Koronvaihtosopimus, Nordea				
Käypä arvo	8 674,00		1 528,28	-4 881,18
Kohde-etuuden arvo	4 750 000,00		4 962 245,32	114 507,93
Koronvaihtosopimus, SEB				
Käypä arvo			1 006,50	-3 431,94
Kohde-etuuden arvo			212 694,53	212 694,53
Koronvaihtosopimus, Kuntarhoitus				
Käypä arvo			-12 894,42	-14 095,96
Kohde-etuuden arvo			272 249,00	272 249,00

L. M. V. KK. 65

Korovaihtosopimus, Handelsbanken				
Käypä arvo			2 472,40	3 407,17
Kohde-etuuden arvo			212 694,53	212 694,53
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti aiheutuvat vastuut	n. 1,6 milj.	n. 1,7 milj.	n. 1,6 milj.	n. 1,7 milj.
Pysäköintipaikkojen lunastus n. 15 paikkaa, sis. em.	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 675 039,31	2 924 661,83	2 735 337,31	2 924 661,83
Sitoumus Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle (vanha jätteenkäsittelyalue)	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00
Sitoumus Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle (uusi jätteenkäsittelyalue)	600 000,00	600 000,00	600 000,00	600 000,00
Hannu Hautala -säätiön sääntöjen 6 §:n mukaan Kuusamon kaupungilla on pääasiallinen vastuu ko. säätiön toiminnan käytännön järjestelyissä ja sen jatkuvuuden turvaamisessa (kaupunginhallitus 20.6.2007 § 151).				
Vuokravastuut	641 069,00	617 655,00	757 432,00	758 452,60
31.12. voim. olevat sitoumukset avustukseen	174 777,00	176 400,00	174 777,00	176 400,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	220 495,00	19 500,00	248 495,00	19 500,00
Vammaispalvelulain mukaisen tuleva tuetun asumisen vastuu			317 140,74	309 174,32

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

48) Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Kaupunki	
	2015	2014
Kaupunginhallitus	111	108
Perusturvalautakunta	498	509
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	466	476
Yhdyskuntatekniikan lautakunta	126	120
Yhteensä 31.12.	1 201	1 213
- josta määräaikaiset (ei sisällä työllistettyjä 31.12.)	296	274
Työllistetyt		
- hlöä/keskimäärin	33,5	43,8
- työpäiviä	6 888	10 555

49) Henkilöstökulut

	Kaupunki	
	2015	2014
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	40 008 845,80	41 183 947,66
Henkilösivukulut	13 427 231,86	13 930 033,53
Eläkekulut	11 082 615,61	11 592 891,61
Muut henkilösivukulut	2 344 616,25	2 337 141,92
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	799 317,12	733 477,59
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	52 636 760,54	54 380 503,60
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	29,92	19,55
Yhteensä henkilöstökulut	52 636 790,46	54 380 523,15

49a) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2015	2014
Kuusamon keskusta	13 108,14	
Kuusamon perussuomalaiset ry	3 440,15	
Kuusamon kokoomus ry	2 356,42	
Kuusamon sos. dem. työväenyhdistys ry	1 016,06	
Kuusamon vihreät	1 867,59	
Vasemmistoliitto	925,76	
Yhteensä	22 714,12	

L.H. M.T. KK. BT

50) Tilintarkastajan palkkiot

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Tilintarkastuspalkkiot

Tilintarkastajan lausunnot

Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät

Muut palkkiot

Palkkiot yhteensä

Kaupunki	
2015	2014

29 085,13 28 283,78

2 217,74

8 056,28

11 557,73 54 834,05

50 916,88 83 117,83

L. M. V. K. 60

Eriytetyt tilinpäätökset

L.M. M.T. KK. GT

12. ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

Tuloslaskelma

Maankäytösopimusyksikkö

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto		
Ulkoiset myyntitulot	46 630,72	67 505,74
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-15 000,00	-40 810,00
Liikelylijäämä	31 630,72	26 695,74
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 625,00	13 125,00
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	37 255,72	39 820,74
Ylijäämä ennen varauksia	37 255,72	39 820,74
Tilikauden ylijäämä	37 255,72	39 820,74

Rahoituslaskelma

Maankäytösopimusyksikkö

	2015	2014
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	31 630,72	26 695,74
Rahoitustuotot ja -kulut	5 625,00	13 125,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-70 069,31	-187 313,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60 169,31	187 313,84
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	27 355,72	39 820,74
Rahoitustoiminta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	893 214,50	201 480,04
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-450 165,00	-18 650,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-72 342,71	-223 013,36
Rahoitustoiminnan netto	370 706,79	-40 183,32
Vaikutus kassavaroihin	398 062,51	-362,58
Laskennalliset rahavarat 31.12.	2 641 776,57	2 243 714,06
Laskennalliset rahavarat 1.1.	2 243 714,06	2 244 076,64

Lp. M.T. KK. GT

Tase
Maankäyttösopimusyksikkö

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014	VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Jäännöspääoma	147 487,62	147 487,62
Maa- ja vesialueet	133 010,12	123 110,12	Edellisten vuosien ylijäämä	1 400 927,25	1 361 106,51
			Tilikauden ylijäämä	37 255,72	39 820,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen		
Muu vaihto-omaisuus	54 852,40	54 852,40	Saadut ennakot	1 989 181,79	2 061 524,50
Saamiset				3 574 852,38	3 609 939,37
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	263 273,29	1 156 487,79			
Lyhytaikaiset saamiset					
Muut saamiset	476 315,00	18 650,00			
Siirtosaamiset	5 625,00	13 125,00			
	933 075,81	1 366 225,31			
Laskennalliset rahavarat	2 641 776,57	2 243 714,06			
	3 574 852,38	3 609 939,37			

L.M. M.V. K.K. 65

Tuloslaskelma
Rukan pysäköintilaitos

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto		
Ulkoiset myyntitulot	614 275,36	612 379,17
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-46 581,48	-36 302,93
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-61 229,92	-57 984,96
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 166,46	-3 277,02
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-160,49	-370,74
Muut henkilösivukulut	-54,41	-125,08
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-177 510,16	-177 634,44
Liikelylijäämä	327 572,44	336 684,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	-181 266,08	-211 374,67
Muut rahoituskulut	-878,23	-1 012,61
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	145 428,13	124 296,72
Ylijäämä ennen varauksia	145 428,13	124 296,72
Tilikauden ylijäämä	145 428,13	124 296,72

L. M. V. K. K. 65

Rahoituslaskelma
Rukan pysäköintilaitos

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Tulorahoitus		
Liikeliiketoiminta	327 572,44	336 684,00
Poistot ja arvonalentumiset	177 510,16	177 634,44
Rahoitustuotot ja -kulut	-182 144,31	-212 387,28
Muut tulorahoituksen korjauserät, sisäinen korko	62 213,00	85 835,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	385 151,29	387 766,16
Rahoitustoiminta		
Lainankannan muutokset	-130 770,00	-130 770,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	1 369,87	949,32
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	6 285,92	-9 546,16
Rahoitustoiminnan netto	-123 114,21	-139 366,84
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	262 037,08	248 399,32
Vaikutus kunnan kassavaroihin edell.tilinpäätös	-3 811 068,57	-4 059 467,89
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	-3 549 031,49	-3 811 068,57

L. M. T. K. K. S.

Tase

Rukan pysäköintilaitos

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014	VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Jäännöspääoma	979 560,93	917 347,93
Maa- ja vesialueet	2 425 000,00	2 425 000,00	Anonkorotusrahoitus	2 425 000,00	2 425 000,00
Rakennukset	6 347 318,31	6 524 828,47	Edellisten vuosien ylijäämä	-583 508,74	-707 805,46
Osakkeet ja osuudet	555,50	555,50	Tilikauden ylijäämä	145 428,13	124 296,72
Muut saamiset	50 846,28	50 846,28	VIERAS PÄÄOMA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen		
Saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 157 685,00	2 288 455,00
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	2 640,20	810,00	Sisäinen laina kaupungilta/rahoitusosuus	3 549 031,49	3 811 068,57
Muut saamiset	4 225,50	2 919,57	Lyhytaikainen		
Rahat ja pankkisaamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	130 770,00	130 770,00
Pysäköintilaitoksen kassatili	700,00	5 206,00	Ostovelat	14 367,88	9 290,32
	8 831 285,79	9 010 165,82	Muut velat	10 093,39	8 050,40
			Siirtovelat	2 857,71	3 692,34
				8 831 285,79	9 010 165,82

L. M. T. K. K. G. T.

Allekirjoitukset ja merkinnät

Luettelot ja selvitykset

L. M. G. K. 65

13. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Kuusamossa 29.3.2016

KUUSAMON KAUPUNKI

Tuomo Hänninen
Kaupunginhallituksen
puheenjohtaja

Leena Mustonen
Kaupunginhallituksen
I varapuheenjohtaja

Liisa Siikaluoma
Kaupunginhallituksen
II varapuheenjohtaja

Mika Flöjt
Hallituksen jäsen

Heikki Kallunki
Hallituksen jäsen

Elina Kemppainen
Hallituksen jäsen

Joukamo Kortesalmi
Hallituksen jäsen

Vuokko Käsmä
Hallituksen jäsen

Veli Määttä
Hallituksen jäsen

Tiina Tiermas
Hallituksen varajäsen

Jyrki Saarela
Hallituksen jäsen

Martti Turunen
Hallituksen jäsen

Jouko Manninen
Kaupunginjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuusamossa päivänä kuuta 2016

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Juha Väärälä
JHTT, KHT

L.M. M.V. L.K. GT

14. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tasekirja, säilytetään sidottuna kirjana keskusarkistossa pysyvästi
Päiväkirja, atk-tuloste Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyllä
Pääkirja, atk-tuloste Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyllä
Palkanlaskennan palkkaluettelot ja tiliraportit paperitulosteena keskusarkistossa
Laskutusten laskutuslistat paperitulosteena hallintokunnittain
Myyntireskontran suorituspäiväkirjat ja suorituslistat paperitulosteena
Perhehuollon, elatusturvan, varastojen, palvelukassojen, käyttöomaisuus-
kirjanpidon ja konekeskuksen kirjanpitokirjat paperitulosteina hallintokunnittain

KÄYTETYT TOSITESARJAT

Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyllä
Rondo-laskut 80 800 003 - 831 953

Paperitulosteina kirjausjärjestyksessä

Kirjanpito	1	1 - 1608
Pegasos palkat	60	300000 - 300257
Myyntireskontrasuoritukset	3	30001 - 31983
Ostoreskontra/keskushallinto	8	200000 - 200217
Kassanhoito	10	240000 - 241233
Ostoreskontrasuoritukset	11	260000 - 260709
Yleislaskutus/terveyskeskus	13	400000 - 439722
Yleislaskutus/perusturva	14	480065 - 484451
Yleislaskutus/keskushallinto	15	500000 - 500239
Populus matkalaskut	23	220000 - 220023
Yleislaskutus/sivistystoimi	24	510000 - 515973
Yleislaskutus/kultt. ja vapaa-aika	29	530000 - 530779
Yleislaskutus/tukipalvelukeskus	34	540000 - 541586
Yleislaskutus/yhdyskuntatekniikka	35	550000 - 565334
Palvelukassa/henkilöstöravintola	26	610000 - 610217
Palvelukassa/yhteispalvelupiste	28	640000 - 640032
Palvelukassa/terveyskeskus	27	650000 - 650248
Käyttöomaisuuskirjanpito	9	700000 - 700011
Konekeskus	50	750000 - 750011
Lääkekeskus	31	920200 - 920223
Tk:n tarvikevarasto	32	920400 - 920422
Perhehuollot	40	5001 - 5060

L.M. M.V. KK. 65

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2015

Kuusamon kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Kuusamon kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin eriytettyjen yksiköiden erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

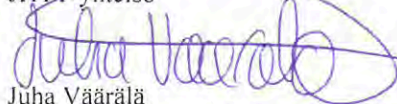
Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kuusamossa 20. toukokuuta 2016

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

JHTT-yhteisö

Juha Väärälä

JHT, KHT